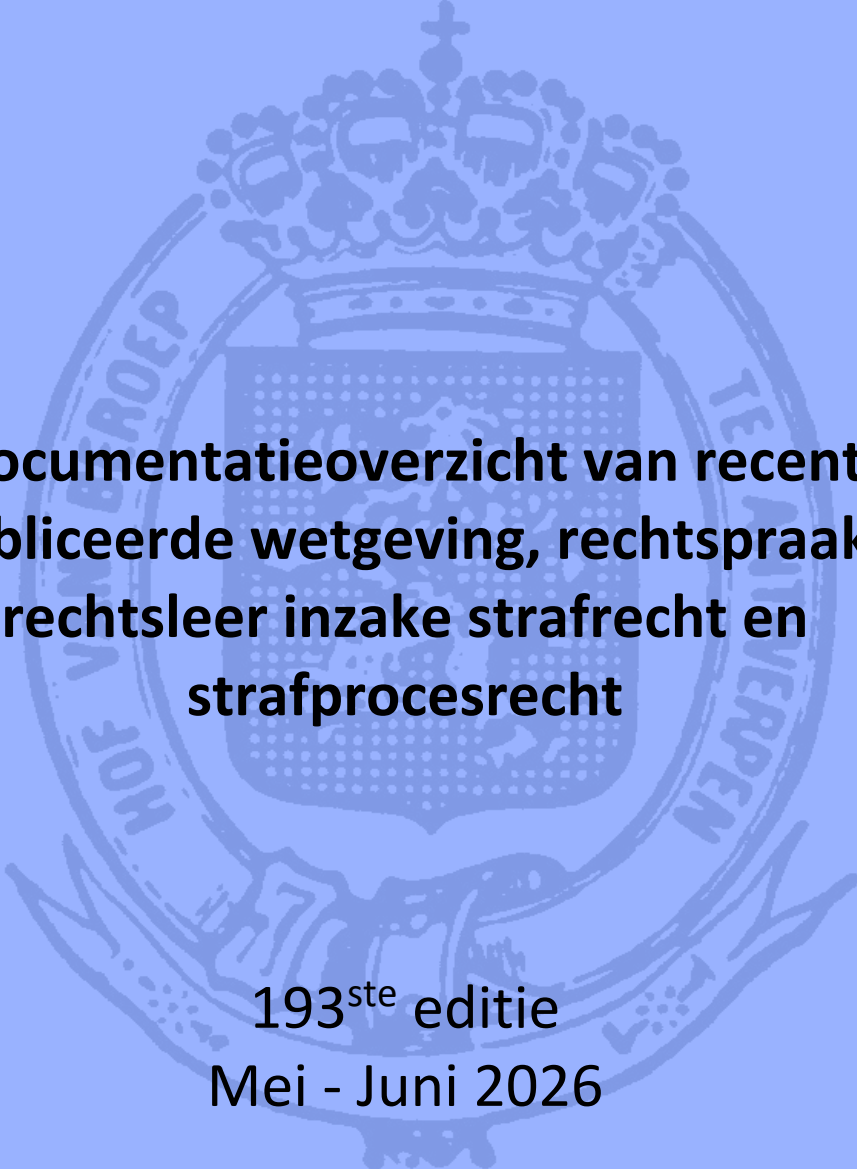

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

193ste editie
Mei - Juni 2026

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtigd jaar 2025 - 2026 – Editie 193

Editie afgesloten op: 24 juni 2026

Publicatiedatum: 24 juni 2026

© Caroline VAN DEUREN

Senior Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Britselei 55

2000 Antwerpen

Tel : +32 2 685 90 72

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	22
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	22
---	-----------

KB van 23 april 2026 tot uitvoering van artikel 33bis, derde lid van de wet op het politieambt, BS 7 mei 2026.	22
---	----

Wet van 25 mei 2026 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer als gevolg van het nieuwe Strafwetboek en houdende diverse bepalingen en tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, BS 8 juni 2026.	22
---	----

KB van 5 juni 2026 tot vaststelling van de inhoud en de nadere regels van het voorlichtingsrapport zoals bepaald door artikel 31 van het Strafwetboek, BS 16 juni 2026. .	22
---	----

Wet van 13 mei 2026 houdende harmonisatie van diverse wetgevingen die onder Binnenlandse Zaken vallen met het Strafwetboek van 29 februari 2029, BS 23 juni 2026.....	23
---	----

Koninklijk besluit van 16 juni 2026 tot wijziging van meerdere koninklijke besluiten met het oog op de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek, tot uitvoering van artikel 4 van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen en tot wijziging van artikel 61 van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen, BS 23 juni 2026.....	24
--	----

1.2. EUROPESE REGELGEVING	26
--	-----------

Richtlijn 2026/1021 betreffende de bestrijding van corruptie, ter vervanging van Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad en van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad, PB L 11 mei 2026.	26
---	----

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	26
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	26
---	-----------

Wetsontwerp tot wijziging van het bevel tot betalen voorzien in artikel 216bis/1 van het Wetboek van Strafvordering, Parl.St. Kamer 2025-2026, 1519/001.	26
---	----

Ontwerp van bijzondere wet houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024, Parl.St. Kamer 2025-2026, 1521/001.....	27
---	----

Wetsontwerp houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024, Parl.St. Kamer 2025-2026, 1522/001.	27
---	----

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, Parl.St. Kamer 2025-2026, 1535/001.	27
--	----

Wetsvoorstel houdende de oprichting van een financieel parket, als sectie financiële criminaliteit binnen het federaal parket, Parl.St. Kamer 2025-2026, 1536/001.	28
---	----

Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van artikel 479 van het Wetboek van Strafvordering en houdende harmonisatie van de bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering met het Strafwetboek van 29 februari 2024, <i>Parl.St.</i> Kamer 2025-2026, 1536/001.	28
Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1226 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/1673 en andere bepalingen, <i>Parl.St.</i> Kamer 2025-2026, 1600/001.	28
Wetsontwerp houdende bijkomende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen, <i>Parl.St.</i> Kamer 2025-2026, 1613/001.	29

2. RECHTSPRAAK..... 29

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	30
2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS.....	30
EHRM 11 juni 2026 (Minteh t. Frankrijk), www.hudoc.echr.coe.int	30
Trefwoorden: Zwijgrecht – Verbod op zelfincriminatie – Smartphone – Weigering geven van pincode – Strafrechtelijke veroordeling voor die weigering	30
2.3. HOF VAN JUSTITIE	30
Hof van Justitie 23 april 2026 (C-528/24), www.infocuria.curia.europa.eu	30
Trefwoorden: Artikelen 6, 47 en 49, lid 1 Handvest EU – Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen EU en de EG voor Atoomenergie, enerzijds, en het VK en Noord-Ierland (HSO) – Overlevering aan VK voor strafvervolging – Beginsel van legaliteit en voorzienbaarheid van straffen – Aanvullende garanties door de uitvaardigende staat – Specialiteitsbeginsel	30
Hof van Justitie 30 april 2026 (C-748/24), www.infocuria.curia.europa.eu	31
Trefwoorden: Richtlijn (EU) 2016/343 – Artikel 48 Handvest EU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging – Beslissing van rechter in eerste aanleg tot ontslag van rechtsvervolging wegens niet-strafbaarheid – Vernietiging door hogere rechter – Strafbaarheid van die feiten volgens de hogere rechter – Passende maatregelen om de schending van het vermoeden van onschuld te corrigeren.....	31
Hof van Justitie 21 mei 2026 (C-447/24), www.infocuria.curia.europa.eu	32
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd – Gronden tot weigering van de erkenning en de tenuitvoerlegging – Artikel 9, lid 1, onder i) – Betrokkene die niet in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid – Uitzonderingen – Machtiging, door de betrokkene, van een raadsman om zijn verdediging op het proces te voeren en betekeningen in ontvangst te nemen – Kennisgeving van het tijdstip en de plaats van dit proces – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand van de betrokkene om bij dat proces aanwezig te zijn – Beoordelingsmarge voor de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat – Verplichting tot conforme uitlegging	32
Hof van Justitie 21 mei 2026 (C-95/24), www.infocuria.curia.europa.eu	34
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel – Procedure van overlevering tussen lidstaten – Facultatieve gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging – Artikel 4, punt 6 – Verplichting van de tenuitvoerleggingsstaat om de straf volgens zijn nationale recht ten uitvoer te leggen – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd – Gronden tot weigering van de erkenning en de tenuitvoerlegging – Artikel 9, lid 1, onder i) – Betrokkene die niet in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid – Kennisgeving van het tijdstip en de plaats van dat proces – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand van de betrokkene om bij zijn proces aanwezig te zijn –	

Beoordeling door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat – Verplichting tot conforme uitlegging.....	35
2.4. HOF VAN CASSATIE.....	36
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS	36
Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.21.0815.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Wettige zelfverdediging - Aanvoering door de beklaagde - Omvang - Gevolg	37
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0246.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Rechtstreekse dagvaarding door burgerlijke partij voor de strafrechter - Verplichting tot consignatie - Dagvaarding door het openbaar ministerie voor dezelfde strafrechter - Gebrek aan consignatie - Voortgang van de procedure - Voorwaarden	37
2. Strafzaken - Rechtstreekse dagvaarding door burgerlijke partij voor de strafrechter - Verplichting tot consignatie - Dagvaarding door het openbaar ministerie voor dezelfde strafrechter - Gebrek aan consignatie - Gevolgen - Beoordeling - Wettigheidstoezicht door het Hof	37
3. Moreel bestanddeel - Opzet - Bestaan - Beoordeling - Wijze.....	37
4. Moreel bestanddeel - Het willens aannemen van een strafbare gedraging - Begrip - Draagwijdte...	37
5. Strafzaken - Deskundigenonderzoek van belang voor de actuele toestand van beklaagde of straftoemeting - Noodzaak, raadzaamheid en gepastheid van de onderzoekshandeling - Weigering - Wijze	37
6. Stedenbouw - Het zonder vergunning gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren - Aard - Begrip	37
7. Het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren - Verharding van vóór 22 april 1962 - Toepassing	37
8. Strafzaken - Wijziging van de toepasselijke wetsbepalingen tijdens de incriminatieperiode - Vermelding toepasselijke wetsbepalingen - Telastlegging - Wijze	38
9. Herstelvordering van de burgerlijke partij - Criteria - Grens	38
11. Milieurecht - Milieuvoorwaarden - Voorwaarden voor verbrandings- en meeverbrandingsinstallaties voor biomassa-afvalstoffen - Onderscheid tussen “niet-verontreinigd behandeld” en “verontreinigd behandeld” houtafval - Richtwaarden - Verbranding van verontreinigd behandeld houtafval - Bewijs – Voorwaarden.....	38
12. Veroordeling voor een feit onder een bepaalde telastlegging - Vrijspraak voor hetzelfde feit onder een andere telastlegging - Tegenstrijdigheid - Uitzondering - Kwalificatie - Redenen	38
13. Bewijs – Strafzaken – Vermoedens - Artikel 8.1, 9° Burgerlijk Wetboek - Toepassing	38
14. Burgerlijke partij die gedeeltelijk in het ongelijk werd gesteld - Omslag rechtsplegingsvergoeding tussen enerzijds de burgerlijke partij en anderzijds de beklaagde - Toepassing	38
Hof van Cassatie 26 oktober 2021 (P.21.0958.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: 1. Verzoek tot opschorting - Verplichting - Beoordeling - Wijze	41
2. Verzoek tot opschorting - Weigering - Motivering - Wijze	41
3. Verzoek tot opschorting - Aanvoering van concrete elementen betreffende de gevolgen van een straf - Beoordeling - Wijze	41
4. Verzoek tot opschorting - Beoordeling - Gebrek aan concrete gegevens - Redenen	41
Hof van Cassatie 26 oktober 2021 (P.21.0959.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Hoger beroep - Strafverzwaring - Eenstemmigheid - Hoofdgevangenisstraf - Verlaging - Bijkomende straffen - Gevolgen	42
Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0230.N), www.juportal.be	42
Trefwoorden: 1. Politie - Doorzoeking van een voertuig - Gedragingen, aanwijzingen of gronden die de doorzoeking rechtvaardigen - Vermeldingen in processen-verbaal - Verwijzing naar informatie uit politionele gegevensbanken - Vage en algemene informatie - Beoordeling - Gevolg.....	42
2. Strafzaken - Opsporingsonderzoek - Doorzoeking van een voertuig - Gedragingen, aanwijzingen of gronden die de doorzoeking rechtvaardigen - Onaantastbare beoordeling - Wettigheidstoezicht door het Hof - Wijze	42
Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.0411.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: 1. Valsheid en gebruik van valse stukken - Constitutieve bestanddelen - Begrip beschermd geschrift - Geschrift dat zich opdringt aan het openbaar vertrouwen - Geschrift dat zich niet opdringt aan het openbaar vertrouwen - Controlemogelijkheid van het geschrift door de bestemming - Draagwijdte - Gevolg.....	43

2. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Bedrieglijk opzet – Draagwijdte	43
3. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Gebruik van valse namen of valse hoedanigheden - Aanwenden van listige kunstgrepen - Volstaan van één van die gedragingen	43
4. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Gebruik van listige kunstgrepen - Uitwendige handelingen - Positieve daden - Onthoudingen of verzwijgingen - Draagwijdte - Gevolg	43
Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.0251.N), www.juportal.be	44
Trefwoorden: 1. Vereniging van misdadigers - Criminele organisatie - Betrokkenheid bij een criminele organisatie - Autonoom misdrijf - Misdrijven gepleegd in het raam van de criminele organisatie - Onderscheid - Draagwijdte – Gevolg	44
2. Criminele organisatie - Burgerlijke vordering - Herstelplicht - Betrokkenheid bij een criminele organisatie - Verscheidene daders - Hoofdelijkheid - Gemeenschappelijke of samenlopende fouten - Beoordeling.....	44
Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0952.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: Teelt en verkoop van cannabis - Diefstal van elektriciteit en water in het kader van de teelt en verkoop van cannabis - Geen actieve handelingen van de beklaagde in het kader van de ontvreemding van elektriciteit en water - Draagwijdte - Gevolg.....	45
Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0636.N), www.juportal.be	45
Trefwoorden: Strafzaken – Bewijsvoering – Tonen van stukken op de rechtszitting – Neerlegging – Draagwijdte – Gevolg.....	46
Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0745.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: Informatie afkomstig van een inlichtingendienst - Gebruik in strafzaken - Bewijs - Bewijsvoering - Opstarten van een gerechtelijk onderzoek - Aanwenden van privacygevoelige onderzoeksmaatregelen - Aanvoering door de beklaagde van de onregelmatige herkomst - Wering - Draagwijdte - Gevolg.....	46
Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0854.N), www.juportal.be	46
Trefwoorden: 1. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Territoriale bevoegdheid - Belgische rechtscolleges - Constitutief bestanddeel van het misdrijf op Belgisch grondgebied gelokaliseerd - Materiële gedragingen in België en in het buitenland gepleegd - Draagwijdte - Gevolg.....	46
2. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 3° Strafwetboek - Aard van het misdrijf - Aflopend misdrijf	47
3. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Aard van het misdrijf - Voortdurend misdrijf.....	47
4. Witwassen - Aard van het misdrijf - Materiële gedraging die uit zijn aard aflopend is - Begrip verhalen of verhullen bepaald in artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Invloed op de aard van het misdrijf - Voortdurend misdrijf - Voorwaarde - Draagwijdte - Gevolg.....	47
Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.22.1351.F), www.juportal.be	48
Trefwoorden: Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Verzwarende omstandigheid - Voorbedachtheid - Begrip.....	48
Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.22.1021.F), www.juportal.be	48
Trefwoorden: 1. Arbeid - Sluikwerk in de zin van artikel 2, § 1, Wet 6 juli 1976 - Verkregen inkomsten - Uit het misdrijf verkregen vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring.....	48
2. Omkoping - Actieve omkoping - (Geen) Voorwaarde dat het voorstel de ambtenaar voor wie het was bestemd, heeft bereikt	48
3. Misdrijven - Eenheid van opzet - Straftoemeting - Bestrafing met de zwaarste straf - Uitwerking..	48
4. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet (Collectief misdrijf. – Artikel 65, eerste lid, Strafwetboek) - Feiten waarvoor de zwaarste straf werd opgelegd, die zijn gepleegd na het verstrijken van de staat van wettelijke herhaling - Invloed	48
5. Herhaling wanbedrijf na wanbedrijf op grond van een veroordeling tot een straf met gedeeltelijk uitstel - Datum waarop de straf wordt geacht te zijn ondergaan in de zin van artikel 56, tweede lid, Strafwetboek.....	49
Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.21.0730.F), www.juportal.be	50
Trefwoorden: 1. Prostitutie - Begrip - (Geen) evolutief karakter	50
2. Ontucht en prostitutie - Reclame - Gebruik van een datingsite - Strafrechtelijke aansprakelijkheid - Personen die reclame maken voor de website.....	50
Hof van Cassatie 6 september 2023 (P.23.0494.F), www.juportal.be	51
Trefwoorden: 1. Samenstelling van de zetel - Beslissing die een onderzoeksmaatregel beveelt - Daaropvolgende beslissing over de grond van de zaak - Continuïteit van de zetel – Draagwijdte	51

2. Samenstelling van de zetel - Vonnis dat de heropening van het debat beveelt - Hervatting van de zaak "ab initio" - Vaststelling - Vorm	51
Hof van Cassatie 13 september 2023 (P.23.0953.F), www.juportal.be	51
Trefwoorden: Werkstraf - Materiële samenloop - Gevolgen - Maximum van driehonderd uur.....	51
Hof van Cassatie 13 september 2023 (P.23.0568.F), www.juportal.be	52
Trefwoorden: Hof van assisen - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter terechtzitting - Voorlezing door de voorzitter van de verklaringen van een getuige die niet verschijnt - Later verhoor van die getuige wanneer hij op de rechtszitting	52
verschijnt - Wettigheid.....	52
Hof van Cassatie 20 september 2023 (P.23.1170.F), www.juportal.be	52
Trefwoorden: Internering - Grond van niet-toerekenbaarheid bedoeld in artikel 71 Strafwetboek - Geestesstoornis op het tijdstip van de feiten die voortduurt op het tijdstip van de uitspraak van het vonnis - Gevolg.....	52
Hof van Cassatie 20 september 2023 (P.23.0649.F), www.juportal.be	52
Trefwoorden: 1. Redelijke termijn - Conclusie die de overschrijding van de redelijke termijn aanvoert - Gebrek aan antwoord – Gevolg	52
2. Redelijke termijn - Conclusie die voor de appelrechters de overschrijding van de redelijke termijn aanvoert - Cassatiemiddel dat het niet-beantwoorden van een conclusie aanvoert - Middel dat een gehele vernietiging vordert - Ontvankelijkheid	53
Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0843.F), www.juportal.be	53
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Vermelding van de redenen tot staving van de grieven - Gevolgen voor de bevoegdheid van de rechter.....	53
2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Hoger beroep van het openbaar ministerie tegen de straf - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Vermelding van de ontoereikendheid van de straf - Gevolg voor de bevoegdheid van de rechter - Verlenen van een uitstel	53
Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0748.F), www.juportal.be	54
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen - Bestanddelen - Nastreven van het belang van de beslagene	54
2. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen - Bestanddelen - Bijzonder opzet	54
3. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen – Verplaatsing van het in beslag genomen goed waarbij de schuldeiser in het ongewisse wordt gelaten over de nieuwe vindplaats ervan	54
Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0823.F), www.juportal.be	55
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Algemeen - Devolutieve werking – Begrip	55
2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Algemeen - Conclusies – Overneming van de redenen van de eerste rechter door de rechter in hoger beroep - Weerslag op de dubbele aanleg	55
Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0755.F), www.juportal.be	55
Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn om te worden berecht - Toetsing door de rechter – Criteria	56
2. Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn om te worden berecht - Toetsing door de rechter - Criteria - (geen) Overbelasting van de rol.....	56
Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.1318.F), www.juportal.be	56
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Veroordeling uitgesproken in een andere lidstaat van de Europese Unie – Verjaring van de straf die volgens het Belgisch recht is ingetreden - Weerslag op de facultatieve weigeringsgrond die de verbintenis van de uitvoerende lidstaat veronderstelt om de straf op grond waarvan het aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd, ten uitvoer te leggen.....	56
Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.0627.F), www.juportal.be	57
Trefwoorden: 1. Laster en eerroof - Voorwaarde van openbaarmaking - Beoordeling - Delen van een video op een sociaal netwerk	57
2. Misdrijf - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Moreel bestanddeel – Racisme – Xenofobie - Aanzetting tot haat - Strafbaarstelling - Opzet - Vaststelling - Opzettelijk en met kennis van zaken vertonen van een gedrag dat aanzet tot haat.....	57

Hof van Cassatie 11 oktober 2023 (P.23.0754.F), www.juportal.be	58
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Straf - Motivering - In aanmerking te nemen gegevens – Geen invraagstelling door de beklaagde - (Geen) bestraffing van de wijze waarop de beklaagde zich heeft verdedigd	
	58
2. Strafzaken - Bestrafing van de wijze waarop de beklaagde zich heeft verdedigd - Straf - Motivering - Feitelijke gegevens eigen aan de zaak en aan de persoonlijkheid van de beklaagde - Inaanmerkingneming - Grens.....	
	58
3. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Toepassingsgebied - Toepassing na een schuldigverklaring	
	58
Hof van Cassatie 11 oktober 2023 (P.22.0900.F), www.juportal.be	58
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Verschrijving niet vermeld in de grieven van hoger beroep - Rechtzetting - Dwaling betreffende het tijdvak van het misdrijf	
	58
2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Misbruik van zwakheid - Overhandiging van bankkaarten door het slachtoffer - Daaropvolgende informaticafraude - Onderscheid.....	
	58
3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Misbruik van zwakheid (artikel 442quater Strafwetboek) - Bestanddelen - Slachtoffer dat door een handeling of een onthouding ertoe werd gebracht zijn fysieke of geestelijke integriteit of zijn vermogen ernstig aan te tasten - Ernst van de aantasting - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter	
	59
4. Zwaarste straf - Gewone schuldigverklaring en opschorting van de uitspraak van de veroordeling - Zwaarste maatregel	
	59
Hof van Cassatie 11 oktober 2023 (P.22.1491.F), www.juportal.be	60
Trefwoorden: 1. Heling - Witwassen - Voorwerp van het misdrijf - Begrip - Verbeurdverklaring – Verplicht karakter	
	60
2. Heling - Witwassen - Hoger beroep van de beklaagde - Grievenformulier - Enkel vakje “straf of maatregel” aangekruist - Grief betreffende het beginsel, de berekening en het bedrag van de verbeurdverklaring - Draagwijdte	
	60
3. Witwassen - Verbeurdverklaring van het voorwerp van het misdrijf – Cumulatie met de verbeurdverklaring bij wijze van uit het primair misdrijf verkregen vermogensvoordeel - (Geen) Wettigheid	
	60
4. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievenformulier - Grief - Begrip	
	60
Hof van Cassatie 22 november 2023 (P.23.0977.F), www.juportal.be	61
Trefwoorden: 1. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdeling die onderdaan is van een derde land - Misdrijf van illegaal verblijf - Toepasselijke straf - Vrijheidsstraf - Terugkeerrichtlijn - Mogelijkheid voor een Staat om van de richtlijn af te wijken - Geen omzetting van die mogelijkheid in intern recht - Gevolg	
	61
2. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdeling die onderdaan is van een derde land - Misdrijf van illegaal verblijf - Toepasselijke straf - Vrijheidsstraf - Terugkeerrichtlijn - Draagwijdte	
	61
Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.23.1273.F), www.juportal.be	61
Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Draagwijdte - Slagen toegebracht aan de partner - Probatieuitstel - Voorwaarden - Tijdelijk contactverbod met het slachtoffer.....	
	62
2. Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Draagwijdte - (Geen) dekking van geweld als wijze van oplossing van familiale geschillen.....	
	62
Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.22.0079.F), www.juportal.be	62
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Allerlei - Tekstuele of substantiële nietigheidsgrond van het beroepen vonnis - Weerslag op de in hoger beroep gewezen beslissing	
	62
2. Strafzaken - Strafvordering - Bij verstek over de grond van de zaak gewezen vonnis - Onjuiste vermelding dat de beklaagde zich heeft verdedigd - (Geen) tekstuele of substantiële tot nietigheidsgrond van het vonnis.....	
	62
3. Strafzaken - Strafvordering - Beroepen vonnis dat over de grond van de zaak uitspraak doet - Onregelmatigheid die uit een tekstuele of substantiële nietigheid voortvloeit, en niet uit de onbevoegdheid of uit een machtsoverschrijding – Weerslag op de in hoger beroep gewezen beslissing	
	62
Hof van Cassatie 20 december 2023 (P.23.0636.F), www.juportal.be	63

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bevoegdheid - Onderzoeksgerecht - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Correctionalisering van een misdaad - Uitwerking - Uitbreiding tot een ander misdrijf dat één enkel feit vormt met die misdaad en als misdaad wordt geherkwalificeerd - Voorwaarden.....	63
2. Strafzaken - Allerlei - Onmiddellijke aanhouding - Cassatieberoep – Grief betreffende authentieke vermeldingen - Ontvankelijkheid.....	63
3. Art. 149 GW - Verplichting een conclusie te beantwoorden – Grenzen.....	63
4. Strafzaken - Strafvordering - Correctioneel rechtscollege in hoger beroep - Aanhangigmaking - Vaststelling.....	63
5. Verzwarende omstandigheden - Criminele organisatie of vereniging van activiteiten waarvan de overtredingen van de drugswet daden van deelneming vormen - Leidend persoon – Begrip.....	63
6. Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Gerechtelijk onderzoek - Aanhangigmaking bij de correctionele rechtbank of de politierechtbank - Vaststelling.....	63
7. Strafzaken - Algemeen - Mededeling van de akte van wraking aan de gewraakte magistraat - Schorsende werking - Draagwijdte - Uitstel van het onderzoek van de zaak naar een latere rechtszitting - (Geen) vereiste van continuïteit van de zetel.....	63
8. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Bepaling van de op te leggen strafmaat - (Geen) verplichting om de vermoedelijke uitwerking ervan op de tenuitvoerlegging van andere in kracht van gewijsde gegane beslissingen in aanmerking te nemen.....	64
9. Strafzaken - Algemeen - Veroordeling - Onmiddellijke aanhouding – Ondertekening van de beslissing - Modaliteiten.....	64
Hof van Cassatie 20 december 2023 (P.23.1671.F), www.juportal.be.....	65
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Veroordeling in eerste aanleg - In voorlopige hechtenis genomen beklaagde – Hoger beroep - Handhaving van de hechtenis - Verzoek tot invrijheidstelling - Draagwijdte.....	65
2. Vonnisgerecht - Verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht - Handhaving van de hechtenis - Gevolg - Mogelijkheid om een verzoek tot invrijheidstelling in te dienen.....	65
Hof van Cassatie 11 februari 2025 (P.24.0985.N), www.juportal.be.....	66
Trefwoorden: 1. Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Inschrijving op naam van de emittent - Inschrijving op naam van de rechthebbende nadat deze zich bekend heeft gemaakt - Geen sanctie - Doel van de wetgever – Gevolg.....	66
2. Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Rechtstreekse inschrijving op naam van de rechthebbende - Geen formele vraag en overlegging van de effecten - Rechtsgeldigheid van de omzetting - Gevolg.....	66
3. Valsheid en gebruik van valse stukken - Waarheidsvermomming - Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Aandeelhoudersregister - Inschrijving op naam van de rechthebbende - Rechtskracht om de omzetting vast te stellen - Ondertekening - Overhandiging van de aandelen aan toonder - Grens.....	66
Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1411.N), www.juportal.be.....	67
Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Recht op het doen ondervragen van getuigen à charge - Criteria die voortvloeien uit de rechtspraak van het Europees Hof te Straatsburg - Verzoek tot verhoor van de politieambtenaar die het aanvankelijk proces-verbaal heeft opgesteld - Opname in dat proces-verbaal van alleen inlichtingen om het onderzoek te oriënteren - Gevolg.....	67
2. Strafzaken - Bewijsvoering - Verweer dat een inlichting van de politie op onregelmatige wijze is verkregen - Aannemelijk maken van het verweer - Aanvoeringslast - Voorwaarde - Beoordeling door de feitenrechter - Controle op de wettigheid van motieven door het Hof.....	67
3. Inkomstenbelasting - Belastingverhoging - Strafvordering - Straftoemeting - Verbod op een onredelijke straf - Verplichting rekening te houden met de reeds verschuldigde administratieve geldboeten en belastingverhogingen in fiscale zaken - Vermelding van artikel 450bis, eerste lid, WIB92 als toepasselijke wetsbepaling - Wettigheidscontrole op de motiveringsplicht.....	67
4. Veroordeling wegens witwassen - Toepassing van de wetsbepalingen over de verbeurdverklaring van illegale vermogensvoordelen - Grens.....	67

5. Veroordeling wegens witwassen - Verbeurdverklaring per equivalent - Veroordeling van meerdere daders voor hetzelfde witwasmisdrijf - Bovengrens - Beginsel van het persoonlijk karakter van de straffen - Grens	67
6. Verbeurdverklaring - Veroordeling bij equivalent - Veroordeling van meerdere daders voor hetzelfde witwasmisdrijf - Verbod van een onredelijk zware straf - Criteria voor de vermindering van het bedrag van de verbeurdverklaring - Forfaitaire vermindering - Beoordeling - Wettigheidscontrole op de motieven door het Hof	67
7. Strafzaken - Instellen van een rechtsvordering in fiscale zaken - Opleggen van een belasting of aanvullende belasting - Termijn van vijf jaar voor de inning of belastingverhoging - Instellen van een rechtsvordering als beginpunt - Instellen van een opsporingsonderzoek - Gevolg	68
Hof van Cassatie 4 maart 2025 (P.24.0766.N), www.juportal.be	70
Trefwoorden: Recht op bijstand van een tolk - Invulling van dit recht - Beoordeling door de rechter - Eerbiediging van het recht van verdediging - Bijstand van tolk in hoger beroep - Toezicht door het Hof - Draagwijdte - Gevolg.....	70
Hof van Cassatie 4 maart 2025 (P.24.0760.N), www.juportal.be	70
Trefwoorden: Bijstand van een advocaat - Administratieve arrestatie wegens openbare dronkenschap zonder verhoor - Geen recht op bijstand van een advocaat - Arrestatie zonder aanwezigheid van advocaat - Invloed.....	71
Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1618.F), www.juportal.be	71
Trefwoorden: 1. Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde - Aangevangen debat – Begrip	71
2. Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Aanvang van de termijn	71
3. Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Sanctie - Verval van de strafvordering - Zeer zwaarwichtige miskennis van de redelijke termijn - Beoordelingscriteria	71
Hof van Cassatie 25 maart 2025 (P.24.1509.N), www.juportal.be	72
Trefwoorden: 1. Dagvaarding - Strafzaken - Vermelding van de woon- of verblijfplaats - Geen toepassing van artikel 702 en 860 Gerechtelijk Wetboek - Vermelding van onjuiste woon-of verblijfplaats - Geen nietigheid - Gevolg.....	72
2. Strafzaken - Betekening van de dagvaarding aan woon-of verblijfplaats - Geldigheid - Voorwaarde - Woon- of verblijfplaats die door het openbaar ministerie gekend is of had moeten gekend zijn - Onaantastbare beoordeling - Toezicht door het Hof – Wijze	72
3. Strafzaken - Bewijs - Verslag Cel voor Financiële Informatieverwerking - Aanwijzingen voor bestaan van witwasmisdrijf - Schuldigverklaring aan misdrijf dat vermogensvoordelen heeft voorgebracht - Gebruik van de feitelijke gegevens van het verslag CFI als bewijs - Onaantastbare beoordeling van de bewijswaarde - Gevolg.....	72
4. Strafzaken - Recht op bijstand van een advocaat - Uitstel van de zaak - Geen absoluut recht op uitstel van behandeling - Verantwoordelijkheid van de raadsman - Gevolg	72
Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.24.1615.F), www.juportal.be	73
Trefwoorden: 1. Rechtspleging in hoger beroep - Strafverzwaring - Eenparigheid van stemmen - Arrest op verzet - Ontvankelijk verzet – Gevolg	73
2. Vernietiging van de beslissingen over de straf - Gevolg - Onmiddellijke aanhouding	73
Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.25.0007.F), www.juportal.be	74
Trefwoorden: Voorwerp van het hoger beroep - Onduidelijke grief - (Geen) verval van het hoger beroep - Verzoek tot bevestiging van het beroepen vonnis - Gevolg.....	74
Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.24.1719.F), www.juportal.be	74
Trefwoorden: 1. Materiële bevoegdheid - Samenhang - Misdrijven van verschillende aard - Bevoegd rechtscollege – Uitwerking	74
2. Materiële bevoegdheid - Samenhang - Misdrijven van verschillende aard - Bevoegd rechtscollege - Beginsel - Bevoegdheid van openbare orde - Exceptie van onbevoegdheid - Vergissing bij de vermelding van het rechtscollege van tweede aanleg - Gemachtigd sanctionerend ambtenaar - Invloed	74
Hof van Cassatie 23 april 2025 (P.25.0155.F), www.juportal.be	74
Trefwoorden: Verjaring - Toepassing van de wet in de tijd - Procedurewet - Onmiddellijke toepassing - Geen terugwerkende kracht - Handeling gesteld onder vigeur van de eerdere wet - Uitwerking.....	75
Hof van Cassatie 6 mei 2025 (P.25.0499.N), NC 2026, afl. 3.	75

Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Hoofdstraf – Saisine bijkomende straf.....	75
Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0399.N), www.juportal.be	75
Trefwoorden: 1. Vervolging wegens illegaal verblijf - Uitlegging van de EG-Terugkeerrichtlijn 2008/115 - Geen toepassing van dwangmaatregelen met het oog op repatriëring - Bestrafing met alleen een geldboete waaraan een vervangende gevangenisstraf is verbonden - Verenigbaarheid met de EU-Terugkeerrichtlijn – Beoordeling	75
2. Antwoord op stukken die niet zijn opgenomen in een conclusie - Grens.....	75
Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0562.N), www.juportal.be	76
Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Geen aparte vraag over de deelnemingsvorm van de onontbeerlijke hulp aan de misdaad - Redenen over mededaderschap van een beschuldigde – Grens	76
2. Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Voornaamste redenen - Doel van het voorschrift.....	76
3. Vermoeden van onschuld - Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Voornaamste redenen - Draagwijdte - Geen vermelding van stukken ingediend door de beschuldigde of van zijn argumenten - Geen redenen over de geloofwaardigheid van belastende bewijsgegevens of van bepaalde verklaringen van de beschuldigde – Gevolg.....	76
4. Recht op een eerlijk proces - Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Vermelding van de toegepaste wetsbepalingen - Verzuim - Gevolg.....	76
Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0212.N), www.juportal.be	78
Trefwoorden: Hoger beroep ingesteld door de beklaagde - Grief die is beperkt tot de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de Juridische Tweedelijnsbijstand - Bijdrage die is opgelegd aan een beklaagde die geniet van kosteloze rechtsbijstand - Beslissing in hoger beroep die stelt dat de beklaagde geen bijdrage meer verschuldigd is - Toewijzing van de gerechtskosten aan de beklaagde - Toelaatbaarheid	78
Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.24.1798.N), www.juportal.be	78
Trefwoorden: Sociaal strafrecht - Arbeidsongeval te wijten aan inbreuken op de Codex Welzijn op het Werk - Aansprakelijkheid van de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber - Begrip lasthebber - Hiërarchische band met de werknemer - Beoordeling.....	79
Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0357.N), www.juportal.be	79
Trefwoorden: Vermeldingen in de veroordeling - Informatie aan de beklaagde over de strafuitvoering - Verzuim - Gevolg.....	79
Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0286.F), www.juportal.be	79
Trefwoorden: 1. Beklaagde verzoekt om de gewone opschorting van de uitspraak - Motivering van de beslissing over het verzoek - Onderzoek of een aangevoerd concreet gegeven wijst op een gevaar voor declassering in geval van straf - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter	79
2. Beklaagde verzoekt om de gewone opschorting van de uitspraak, gelet op het gevaar voor declassering in geval van straf - Verwerping - Motivering - Draagwijdte - Verplichting om bij het afwegen van gevaar rekening te houden met huidige beroepstoestand van beklaagde (ja) maar ook met loopbaan waarop hij beweert kans te kunnen maken indien geen straf op strafblad wordt ingeschreven (neen).....	79
Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1676.N), www.juportal.be	80
Trefwoorden: Bewijsmiddelen – Verslag van een technisch raadsman – Vrije bewijswaardering – Onaantastbare beoordeling – Geen verplichting tot aanvullend onderzoek – Gevolg.....	80
Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.25.0354.N), www.juportal.be	80
Trefwoorden: 1. International verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Diefstal - Objectief verzwarende omstandigheden - Diefstal met geweld, gepleegd ten nadele van kwetsbaar persoon, zonder het oogmerk om te doden maar met de dood tot gevolg - Meerdere daders - Toerekening van de verzwarende omstandigheden - Beoordeling voor elke dader afzonderlijk - Individuele analyse van het gedrag van de dader - Toerekening op basis van dezelfde feitelijke gegevens - Wijze	80
2. Diefstal en afpersing - Diefstal met geweld of bedreiging zonder het oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Tijdsverloop tussen het geweld of bedreiging en het overlijden - Oorzakelijk verband tussen het geweld of bedreiging en het overlijden ongeacht het tijdstip van overlijden - Voorwaarde	81

3. Strafzaken - Allerlei - Diefstal met geweld of bedreiging zonder het oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Oorzakelijk verband tussen het geweld of de bedreiging en de dood - Bewijs - Wijze	81
Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1485.N), www.juportal.be	81
Trefwoorden: 1. Gerechtelijk onderzoek - Allerlei - Verjaring van de strafvordering - Stuiting – Daad van onderzoek of van vervolging - Brief van de onderzoeksrechter over de stand van het onderzoek - Gevolg	81
2. Gerechtelijk onderzoek - Allerlei - Verjaring van de strafvordering - Schorsing - Samen behandelde of berechte misdrijven - Beoordeling door de rechter – Meerdere gerechtelijke onderzoeken - Schorsingsgrond die voortvloeit uit een cassatieprocedure - Cassatieprocedure die slechts betrekking heeft op één gerechtelijk onderzoek - Werking van de schorsingsgrond – Grens	81
3. Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Aanhangigmaking van de strafvordering bij de vonnisrechter - Tijdstip van aanhangigmaking - Regeling van de rechtspleging - Beschikking van de raadkamer tot verwijzing - Hoger beroep door inverdenkinggestelde - Ontvankelijk hoger beroep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Invloed	82
Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1676.N), www.juportal.be	83
Trefwoorden: Strafzaken – Bewijsvoering – Verslag van een technisch raadsman – Vrije bewijswaardering – Onaantastbare beoordeling – Geen verplichting tot aanvullend onderzoek – Gevolg	83
Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0320.F), www.juportal.be	83
Trefwoorden: 1. Opzettelijke brandstichting - Brandstichting van een bewoond gebouw - Moreel bestanddeel - Opzet om het misdrijf te plegen - Artikel 517 Strafwetboek - Zaken die zodanig zijn geplaast dat de brand van de ene op de andere moet overslaan - Bewijs van het moreel bestanddeel – Draagwijdte.....	83
2. Verzoek om een werkstraf of een probatiestraf - Verzoek tot uitstel - Weigering van toekenning - Motiveringsplicht - Draagwijdte	83
Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0382.F), www.juportal.be	84
Trefwoorden: 1. Artikel 14.5 - (Geen) toepassing op de personen die, krachtens het Belgisch recht, rechtstreeks voor een hoger rechtscollege zoals het hof van beroep worden gebracht, bijvoorbeeld wanneer het appelgerecht de zaak aan zich trekt	84
2. Misdrijf – Toerekenbaarheid – Rechtspersonen - Gebruik, wetens en willens, van de beklagde vennootschap door haar zaakvoerder om zijn inkomsten te verbergen, mogelijk gemaakt doordat er nooit toezicht op die zaakvoerder werd gehouden - Gevolg.....	84
Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0366.F), www.juportal.be	85
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Straf van verbeurdverklaring - Zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken - Begrip - Onaantastbare beoordeling door rechter - Toezicht door het Hof.....	85
2. Onregelmatige exploitatie van een terrein of van een werkplaats met het oog op de opslag, het onderhoud of de herstelling van motorrijtuigen - Zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken - Voertuigen die eigendom zijn van de beklagde en deel uitmaken van zijn onregelmatige exploitatie - Verbeurdverklaring	85
Hof van Cassatie 10 juni 2025 (P.25.0173.N), www.juportal.be	85
Trefwoorden: 1. Veroordeling uit hoofde van valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken - Geen vermelding van artikel 197 Strafwetboek - Artikel 422 Wetboek van Strafvordering - Cassatieberoep - Cassatiemiddelen - Ontvankelijkheid.....	85
2. Rechtsplegingsvergoeding - Bedrag rechtsplegingsvergoeding - Afwijking door de rechter van de basisrechtsplegingsvergoeding - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg	85
Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0445.F), www.juportal.be	86
Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Handtekening - Samenstelling met drie rechters - Elektronische en handgeschreven handtekeningen - Invloed.....	86
Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0424.F), www.juportal.be	87
Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Materiële schade - Blijvende economische schade - Onderscheid tussen de reeds geleden en de toekomstige schade – Invloed.....	87
2. Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Ongeval - Aansprakelijke derde - Door de ziekte- en invaliditeitsverzekering geleverde prestaties - Vergoedingen verschuldigd krachtens het gemeen recht	

- Cumulatieverbod - Regresvordering van de verzekeringsinstelling - Regresvordering op alle bedragen die dezelfde schade vergoeden - Gevolg	87
Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.24.1697.N), www.juportal.be	87
Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Aankruising rubriek "schuld" - Omschrijving van de feiten - Taak van de rechter in hoger beroep.....	87
2. EU - Verordening 1357/2013 - Antidumpingrechten - Invoer van zonnepanelen - Bepaling van de plaats van verzending van de zonnepanelen - Productieproces - Criteria.....	87
Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0863.F), www.juportal.be	88
Trefwoorden: Handhaving van de voorlopige hechtenis - Kamer van inbeschuldigingstelling - Recht van de inverdenkinggestelde om op de rechtszitting te verschijnen - Onmogelijkheid - Mogelijkheid om zich op de rechtszitting door zijn raadsman te laten vertegenwoordigen en de verdaging van de zaak te vorderen - Eerbiediging van het recht van verdediging.....	88
Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0759.F), www.juportal.be	89
Trefwoorden: Verzoek tot wijziging van de taal - Weigering en vonnis ten gronde in eerste aanleg dat de beklagde geen enkel nadeel berokkent - Hoger beroep - Appellerecht dat de beslissing van de eerste rechter over de wijziging van de taal hervormt - Arrest dat de zaak naar een hof van beroep van de andere taalrol verwijst - Arrest van het hof van beroep op verwijzing dat niet naar recht beslist dat de zaak tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank en niet van het hof van beroep behoorde - Bevoegdheidsgeschil dat de rechtsgang belemmert - Gevolg - Vernietiging van het arrest van het hof van beroep waarnaar de zaak is verwezen	89
Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0319.N), www.juportal.be	89
Trefwoorden: Mensenhandel - Poging - Cassatiemiddel - Belang - Schuldigverklaring aan een voltrokken misdrijf - Meerdere feiten - Veroordeling tot straf - Aanvoering dat de feiten een strafbare poging betreffen - Naar recht verantwoorde straf - Gevolg.....	89
Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0617.N), www.juportal.be	90
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Recht op horen van getuigen à charge - Slachtoffer van seksueel misbruik als getuige - Slachtoffer dat zich burgerlijke partij stelt - Verhoor als procespartij - Eerbiediging van het recht op een eerlijk proces - Wijze	90
2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Recht op horen van getuigen à charge - Slachtoffer van seksueel misbruik - Afwijzing van het verzoek tot het horen van slachtoffer van seksueel misbruik als getuige - Verantwoording - Toezicht door het Hof – Wijze.....	90
3. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straftoemeting - Motivering - Veroordelend vonnis dat dateert van na de feiten - Grens.....	90
Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0407.N), www.juportal.be	92
Trefwoorden: 1. Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bewijsvoering - Gerechtig onderzoek - Regelmatigheid van de procedure - Onregelmatigheid in de bewijsgaring die het recht op een eerlijk proces onherstelbaar aantast - Ontvankelijkheid van de strafvordering als sanctie - Aanvoeringslast van de beklagde - Maatregelen van onderzoek te nemen door de vonnisrechter - Voorwaarde.....	92
2. Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bewijsvoering - Onderzoek - Regelmatigheid van de procedure - Recht op het doen ondervragen van getuigen - Aannemelijk verweer van de beklagde over een onwettige burgerinfiltratie - Vraag van de beklagde tot het horen van de politieambtenaren die de vermeende burgerinfiltrant zouden hebben aangestuurd - Weigering van het getuigenverhoor om reden dat de getuigen zichzelf zouden kunnen beschuldigen - Ontvankelijkheid van de strafvordering - Mogelijkheid tot herstel van de onregelmatigheid – Voorwaarden.....	92
Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0568.F), www.juportal.be	93
Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Vragenlijst met de beslissing van de jury - Voeging bij het arrest houdende de motivering - Verplichting - Draagwijdte - Bij de rechtsplegingsstukken gevoegde vragenlijst.....	93
2. Griffier - Opdracht - Hof van assisen - Twee zittingsgriffiers die tijdens het proces nu eens samen, dan weer afwisselend, zetelen en de stukken en het arrest tot motivering van de schuld ondertekenen - Wettigheid	93
3. Advocaat van de verdediging die de afwezigheid in het dossier van een stuk betreurt en het op bevel van de voorzitter van het hof van assisen neerlegt - Middel dat een dergelijk bevel aanvecht - (Geen) belang	93

4. Veroordeling door het hof van assisen - Cassatieberoep - Aanvoering, de eerste maal voor het Hof van Cassatie, van miskenning van het recht om, binnen zo kort mogelijke termijn en in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gebracht van redenen van zijn aanhouding - Nieuw middel - (Niet-)ontvankelijkheid	93
5. Afwezigheid van antecedenten aangevoerd als verzachtende omstandigheid - Feitelijke beoordeling - Middel dat het Hof van cassatie verzoekt om het strafblad van de eiser te onderzoeken - (Niet-)ontvankelijkheid	93
6. Gelijkeheidsbeginsel - Hof van assisen - Straftoemeting - Aanneming van verzachtende omstandigheden - Feitelijke beoordeling - Gevolg - (Geen) verplichting om op alle daders van dezelfde misdaad de voor een van hen aangenomen verzachtende omstandigheid toe te passen.....	93
Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0540.F), www.juportal.be	95
Trefwoorden: Verboden wapendracht - Moreel bestanddeel	95
Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.24.0962.F), www.juportal.be	96
Trefwoorden: Eenheid van opzet - Verzoek om toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek - Verwerping - Verantwoording - Waarschuwing die de vervolging wegens de eerste wanbedrijven had moeten vormen - (Geen) verplichting om uit de alcoholverslaving de eenheid van opzet af te leiden. 96	
Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0469.F), www.juportal.be	96
Trefwoorden: Onttrekking van goederen aan het douanetoezicht - Verbeurdverklaring van goederen met een verkeerde benaming - Veroordeling tot betaling van de tegenwaarde bij niet-overlegging van die goederen - Aard - Burgerrechtelijk gevolg van de strafrechtelijke veroordeling tot verbeurdverklaring - Draagwijdte - Gevolg - Hoger beroep van de Belgische Staat beperkt tot de strafrechtelijke beschikkingen - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter	97
Hof van Cassatie 8 juli 2025 (P.25.0952.F), www.juportal.be	97
Trefwoorden: Rechterlijke organisatie - Cumulatie van rechterlijke ambten - Onderzoeksrechter - Raadsheer in het hof van beroep - Verbod - Nietigheid - Gevolg	97
Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.1005.F), www.juportal.be	97
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Recidivegevaar - Vaststelling - Tenuitvoerlegging van een eerder uitgesproken straf - Invloed.....	97
Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0630.F), www.juportal.be	98
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Cassatie - Middel dat aanvoert dat de beschuldigde door het openbaar ministerie niet op de hoogte werd gebracht van het bestaan van een strafrechtelijk vooronderzoek tegen de onderzoeksmagistraat - Ontvankelijkheid	98
2. Strafzaken - Belang - Hof van assisen - Kortstondige terbeschikkingstelling van een stuk aan de gezworenen - Middel dat de miskenning aanvoert van het beginsel van het mondeling karakter van het debat - Ontvankelijkheid.....	98
3. Strafzaken - Nieuw middel - Middel dat voor het eerst voor het Hof aanvoert dat een gezworene, vóór de rechtszitting, een gesprek heeft gevoerd met een vertegenwoordiger van het OM en met twee advocaten na afloop waarvan de jury naar de beraadslagingskamer werd gestuurd - Nieuw en feitelijk middel - Ontvankelijkheid.....	98
4. Hof van assisen - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Beginsel van het mondeling karakter van het debat - Begrip.....	98
Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0721.F), www.juportal.be	99
Trefwoorden: Gewoon uitstel - Strafrechtelijke beslissing - Dragende reden die een uitstel verleent - Beschikkend gedeelte dat verzuimt die maatregel te vermelden, zonder hem uit te sluiten - (Geen) noodzaak om dat verzuim te verbeteren.....	99
Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0501.F), www.juportal.be	100
Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Overschrijding van de redelijke termijn van de strafvervolging - Erkenning door de appelrechters - Verzwaring van de door de eerste rechter opgelegde straf - Wettigheid.....	100
2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Overschrijding van de redelijke termijn van de strafvervolging - Vaststelling door de appelrechters - Sanctie - Vermindering van de straf ten opzichte die welke de appelrechters zonder een dergelijke vaststelling zouden hebben opgelegd en niet ten opzichte van de straf die de eerste rechter heeft opgelegd.....	100
Hof van Cassatie 24 september 2025 (P.24.1763.F), www.juportal.be	100

Trefwoorden: 1. Straf - Verbeurdverklaring - Milieu - Stedenbouw - Misdrijf inzake inschrijving in de kruispuntbank van ondernemingen - Sluikwerk - Algemeen opzet - Gevolg.....	100
2. Straf – Verbeurdverklaring - Voorwerp van het misdrijf - Instrument van het misdrijf - Motivering - (Geen) conclusie – Omvang	100
Hof van Cassatie 24 september 2025 (P.25.0968.F), www.juportal.be	101
Trefwoorden: 1. Eindarrest - Hof van assisen - Motiverende of veroordelende beslissing - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - (Niet-)ontvankelijkheid	101
2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Doodslag - Oogmerk om te doden - Beoordeling - Opzettelijk toegebrachte dodelijke slag, waarbij wordt gemikt op een vitale zone van het lichaam van het slachtoffer - Draagwijdte	101
3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Doodslag - Moreel bestanddeel	101
Hof van Cassatie 7 oktober 2025 (P.25.0081.N), www.juportal.be	102
Trefwoorden: Verbeurdverklaring – Accijnzen – Onredelijk zware straf – Beslag – Schadevergoeding	102
Hof van Cassatie 21 oktober 2025 (P.25.0971.N), www.juportal.be	103
Trefwoorden: 1. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Bedrieglijk tegengaan van de aangroei van het vermogen – Vennootschapsrechtelijke constructies.....	103
2. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Aflopend misdrijf.....	103
3. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Periodiek voortgezette gedragingen – Gedragingen voorafgaand aan de incriminatieperiode.....	103
Hof van Cassatie 7 januari 2026 (P.25.1221.F), www.juportal.be	104
Trefwoorden: Wettigheid straffen en maatregelen – Strafdoelen – Motiveringsplicht – Noodwet – Nieuw Strafwetboek – Ongewenste neveneffecten van straffen – Straftoemeting.....	104
Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1357.N), www.juportal.be	105
Trefwoorden: Strafvordering – Non bis in idem – Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM – Verval – Eenzelfde vervolgte persoon.....	105
Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1330.N), www.juportal.be	105
Trefwoorden: Artikel 779 Gerechtelijk Wetboek – Continuïteit zetel – Herneming ab initio	105
Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1555.N), www.juportal.be	105
Trefwoorden: Vereenzelviging en beoordeling van feiten onder verschillende tenlasteleggingen – Art. 417/1, 1° en 2° Sw. – Art. 417/2, tweede lid, 2° Sw. – Art. 417/3, eerste lid Sw. – Art. 149 Gw.	105
Hof van Cassatie 21 april 2026 (P.26.0021.N), www.juportal.be	106
Trefwoorden: Hoger beroep – Laattijdig – Vonnis uitgesproken vóór arrest GwH – Arrest GwH 176/2025 – Handhaving gevolgen – Hoger beroep onontvankelijk.....	106
Hof van Cassatie 21 april 2026 (P.26.0020.N).....	107
Trefwoorden: Strafzaken – Bewijs – Geen bijzonder bewijsmiddel voorgeschreven – Onaantastbare beoordeling bewijswaarde – Onaantastbare beoordeling vraag tot bijkomend onderzoek – Vermoeden van onschuld.....	107
Hof van Cassatie 28 april 2026 (P.25.1751.N), www.juportal.be	107
Trefwoorden: 1. Criminele organisatie – Deelname aan de besluitvorming – Autonoom misdrijf – In het kader van de organisatie gepleegd misdrijf – Opzet.....	107
2. Bijzondere verbeurdverklaring – Art. 43quater, §4 Sw. – Vermogen ter beschikking van een criminele organisatie – Straf – Persoonlijk karakter van de straf – Rechter moet persoon niet nominatim aanduiden.....	107
3. Internationale rechtshulp – Buitenlands bewijs – Pseudo-koop of -dienstverlening – (Burger)infiltratie.....	107
Hof van Cassatie 28 april 2026 (P.26.0104.N), www.juportal.be	109
Trefwoorden: Verdovende middelen – Invoer – Art. 2bis, §1, Drugwet – Voltooid vanaf overschrijden Belgische grens	109
Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.25.1753.N), www.juportal.be	109
Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en verkrachting – Aanranding van de eerbaarheid van een meerderjarige met geweld of bedreiging – Art. 371, eerste lid (oud) Sw. – Verzwarende omstandigheid – Gezag of functie – Nieuw artikel 417/21 Sw. – Verzwaard misdrijf – Gevolg – Art. 2	

Sw. – Toepassing mildere strafwet – Begrip ‘gezag’ van art. 377, derde lid (oud) Sw. – Ook feitelijke omstandigheden	109
Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.26.0330.N), www.juportal.be	110
Trefwoorden: Taalgebruik – Hoger beroep – Verzoek om taalwijziging – Beoordeling rechter – Verwijzing naar een andere zaak door dezelfde kamer en rechtbank waarin eiser zich in het Nederlands heeft uitgedrukt – Dilatoir karakter van het verzoek	110
Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.1020.N), www.juportal.be	111
Trefwoorden: Stedenbouw – Dwangsom – Verzoek om een bijkomende dwangsom of om de opgelegde dwangsom te verhogen – Art. 1385quinquies, derde lid, Ger.W.....	111
Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.1074.N), www.juportal.be	112
Trefwoorden: Dierenwelzijn – Verbod op houden van dieren – Veiligheidsmaatregel	112
Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.0255.N), www.juportal.be	112
Trefwoorden: Rechten van de verdediging – Verzoek tot horen van getuigen à charge – Beoordeling rechter – Criteria – Extrapolatie verklaringen verhoorde getuigen naar niet-verhoorde getuigen	112
Hof van Cassatie 19 mei 2026 (P.26.0110.N), www.juportal.be	114
Trefwoorden: Redelijke termijn – Verweer – Persoonlijk karakter – Beoordeling rechter	114
Hof van Cassatie 19 mei 2026 (P.26.0103.N), www.juportal.be	114
Trefwoorden: 1. Samenloop – Eenheid van opzet – Opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet – Beoordeling	114
2. Straftoemeting – Beoordeling – Rekening houden met oudere verslagen van een justitie-assistent	115
Hof van Cassatie 26 mei 2026 (P.26.0196.N), www.juportal.be	115
Trefwoorden: Bewijs – Bewijsgaring – Opzettelijk begane onregelmatigheid of grove onachtzaamheid – Beoordeling – Verschil tussen particulier en professionele opsporings- of vervolgingsambtenaar ..	115
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0206.N), www.juportal.be	116
Trefwoorden: 1. Valsheid in geschrifte – Door de wet beschermd geschrift – Geschrift dat zich opdringt aan openbaar vertrouwen – Kredietaanvraag – Financiële instelling – Door de kredietaanvrager voorgehouden financiële toestand	116
2. Heling – Geld met illegale oorsprong plaatsen op financiële rekening.....	116
3. Algemene rechtsbeginselen – Ne bis in idem – Fiscaal-administratieve sancties	116
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0206.N), www.juportal.be	118
Trefwoorden: Geldboete – Rechtspersoon – Conversiesysteem straffen.....	118
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0160.N), www.juportal.be	120
Trefwoorden: 1. Probation-uitstel – Herroeping – Motivering	120
2. Probation-uitstel – Herroeping – Termijn herroepingsvordering	120
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.25.1173.N), www.juportal.be	120
Trefwoorden: Onopzettelijke doding – Onrechtstreekse gevolg van gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid.....	120
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0393.N), www.juportal.be	121
Trefwoorden: Diefstal en afpersing – Elektriciteit – Gemanipuleerde meter	121
Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0393.N), www.cass.be	122
Trefwoorden: Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming – Toewijzing aan burgerlijke partij – Een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort – Beoordeling – RSZ – Besparing ingevolge het niet-betalen van verschuldigde socialezekerheidsbijdragen	122
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.	123
Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.20.0199.N), www.juportal.be	123
Trefwoorden: Regeling van de rechtspleging - Arrest waarbij bijkomende onderzoekshandelingen worden bevolen - Buitenvervolginstelling - Hoger beroep - Rechtsmacht - Mogelijkheid om uitspraak te doen over de regeling van rechtspleging - Gewijzigde omstandigheden - Gevolg.....	123
Hof van Cassatie 15 maart 2022 (P.21.1649.N), www.juportal.be	123
Trefwoorden: 1. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing tot internering door de raadkamer - Kamer van inbeschuldigingstelling - Grievensformulier - Draagwijdte - Gevolg	123
2. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Voorwaarden - Verantwoording - Hoger beroep - Grievensformulier – Draagwijdte.....	123

3. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Hoger beroep - Beklaagde bijgestaan door een advocaat in eerste aanleg - Kennisgeving door de overheid van de vormvereisten van het hoger beroep - Grievensformulier – Draagwijdte	123
4. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Internering - Hoger beroep ingesteld door de persoon zelf tegen wie de interneringsmaatregel is gevorderd - Persoon in eerste aanleg bijgestaan door een advocaat - Persoon niet meer bijgestaan door een advocaat in hoger beroep - Grievensformulier - Vervallenverklaring van het hoger beroep - Kennisgeving aan de geïnterneerde appelland - Draagwijdte - Gevolg	123
Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.1195.N), www.juportal.be	125
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging in België - Artikel 4, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Verplichte weigeringsgrond inzake de bevoegdheid van de Belgische gerechten tot kennisname van de feiten - Draagwijdte	125
2. Tenuitvoerlegging in België - Verplichte weigeringsgrond - Artikel 4, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Onderscheid tussen een Belgische onderdaan en een niet-Belgische ingezetene in België - Draagwijdte - Gevolg.....	125
Hof van Cassatie 4 juli 2023 (P.23.0926.F), www.juportal.be	125
Trefwoorden: 1. Bevel tot aanhouding - Volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om de inverdenkinggestelde aan dwang te onderwerpen - Gevolg - Aan de onderzoeksrechter geboden alternatief	125
2. Bevel tot aanhouding - Voorwaarde - Volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid – Beoordeling.....	126
3. Invrijheidstelling onder voorwaarden - Volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om tegen de inverdenkinggestelde een aanhoudingsbevel uit te vaardigen - Gevolg - Bevoegdheid van de onderzoeksrechter - Verzoekschrift tot intrekking van de voorwaarden - Gevolg.....	126
Hof van Cassatie 29 augustus 2023 (P.23.1234.F), www.juportal.be	126
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Eerste verschijning - Prima facie wettigheidstoezicht van de bewijzen - Opsporingsonderzoek - Bevel tot het opsporen van telefoongesprekken - Geen opgave van de naam van de magistraat en van de datum van de maatregel - Aanwijzingen en feiten gebaseerd op anonieme inlichtingen - Regelmatigheid van de verkregen bewijzen voor de vaststelling van de ernstige aanwijzingen van schuld	126
Hof van Cassatie 29 augustus 2023 (P.23.1236.F), www.juportal.be	127
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding - Akte opgemaakt en ondertekend door een assistent bij de griffie - Wettelijke voorwaarden van de bijstand aan de rechter - Vermelding van de voorwaarden in de akte	127
Hof van Cassatie 6 september 2023 (P.23.1249.F), www.juportal.be	127
Trefwoorden: 1. Extraterritoriale bevoegdheid van de Belgische rechter - Europees aanhoudingsbevel - Verplichte weigeringsgrond - Verjaring van de strafvordering of van de straf - Feiten waarvan de Belgische gerechten kunnen kennisnemen - Tijdstip van beoordeling.....	127
2. Extraterritoriale bevoegdheid - Belg of vreemdeling met hoofdverblijfplaats in België - In het buitenland gepleegde feiten - Bevoegdheid van de Belgische rechter.....	127
Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.1287.F), www.juportal.be	128
Trefwoorden: 1. Verdragsbepalingen - Beleid - Recht dat van toepassing is op de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal in het land verblijven – Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn - Maximumduur van de vasthouding.....	128
2. Vreemdelingen - Verdragsbepalingen - Beleid - Recht dat van toepassing is op de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal in het land verblijven – Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Termijnen die van toepassing zijn op de vasthoudingsmaatregel - Artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn – Draagwijdte	128
3. Art. 12 GW - Toepassingsgebied - Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing.....	128
4. Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Vreemdeling die de terugkeer belemmert - Uitvoerbare maatregel tot wederopsluiting vóór het verval van de voorgaande titel - Wettigheid.....	128
Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.23.1666.F), www.juportal.be	129

Trefwoorden: 1. Gerechtelijk onderzoek - Regelmatigheid van de procedure – Onregelmatige onderzoekshandeling die buiten elk verband met het aanhoudingsbevel is gesteld - Weerslag - (Geen) verplichting om de vreemdeling in vrijheid te stellen	129
2. Gerechtelijk onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Verhoor van de inverdenkinggestelde - Zwijgrecht - Draagwijdte - Vragen over de redenen waarom de inverdenkinggestelde van zijn zwijgrecht gebruik wenst te maken - Beperking.....	129
3. Bevel tot medebrenging - Onder aanhoudingsbevel geplaatste inverdenkinggestelde.....	129
Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0676.F), www.juportal.be	130
Trefwoorden: 1. Passieve uitlevering - Asielaanvraag - (Geen) grond, op zich, tot weigering van de uitlevering - (Geen) schorsende werking van de procedure van uitvoerbaarverklaring van een internationaal aanhoudingsbevel	130
2. Passieve uitlevering - Voorwaarden - Gevaren bedoeld in artikel 2bis, Uitleveringswet 1874 - Toetsing door de onderzoekgerechten - Geen gestaafde conclusie in hoger beroep - Gevolg.....	130
Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0777.F), www.juportal.be	130
Trefwoorden: 1. Passieve uitlevering - Brits internationaal aanhoudingsbevel ter zake van een Belgische onderdaan - Uitvoerbaarverklaring - Handels- en samenwerkingsovereenkomst van 30 december 2020 tussen de EU en het VK - Artikel 603, rechtstreeks toepasselijk - Gevolg	130
2. Handels- en samenwerkingsovereenkomst van 30 december 2020 tussen de EU en het VK - Aard - Gevolg - (Geen) behoefte aan instemming van de Kamer van volksvertegenwoordigers.....	131
3. Passieve uitlevering - Internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de Britse overheden - Artikel 13 Uitleveringswet 1874 - Toepassing van de procedure geregeld door de Wet Europees Aanhoudingsbevel - Beslissing tot uitvoerbaarverklaring gewezen door de kamer van inbeschuldigingstelling - Akte van cassatieberoep die door de met het oog op uitlevering gedetineerde persoon zelf is ondertekend op de griffie van de gevangenis - Ontvankelijkheid	131
Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0800.F), www.juportal.be	132
Trefwoorden: Beslissing tot handhaving - Verzoek om internationale bescherming - Vrijheidsberoving n.a.v. het onderzoek van de aanvraag - (Geen) gebrek aan loyaleit - Artikel 5.1.f, EVRM - Verenigbaarheid.....	132
Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0830.F), www.juportal.be	132
Trefwoorden: Aanhoudingsbevel - Onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de handhaving van de hechtenis - Overschrijding van de saisine - Onderzoek - Draagwijdte - (Geen) beperking tot de miskennis van een op straffe van nietigheid voorgeschreven regel	132
Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.25.0536.N), www.juportal.be	133
Trefwoorden: Notaris - Vereffening van een nalatenschap - Verduistering van activa - Bedrieglijk opzet - Gegevens die dateren van na beweerde feiten - Advies van de tuchtoverheid van de ambtenaar - Aflopend karakter van het misdrijf - Beoordeling.....	133
Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.25.0891.N), www.juportal.be	133
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Voorlopige aanhouding bevolen door de onderzoeksrechter - Rechtsmiddelen - Onwettigheid in de vordering van het openbaar ministerie gericht aan de onderzoeksrechter - Effect op de beslissing over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.....	133
2. Europees aanhoudingsbevel - Beslissing tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel - Effect op de eerdere beslissing van de voorlopige aanhouding - Middel dat gericht is tegen alleen de voorlopige aanhouding - Gevolg	133
Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0829.N), www.juportal.be	134
Trefwoorden: 1. Vreemdeling - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoetsing - Motivering van de vasthoudingsmaatregel - Ontoereikend karakter van de minder dwingende dwangmaatregelen dan de vasthouding - Omvang van de motivering	134
2. Wet 12 mei 2024 tot invoering van het aanklampende begeleidingstraject in het kader van een terugkeer- of overdrachtsprocedure - Werking van de wet in de tijd - Begeleidingstraject voorgesteld vóór de inwerkingtreding van de wet - Niet-naleving van het begeleidingstraject.....	134
Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0641.N), www.juportal.be	135
Trefwoorden: Vernietiging arrest door Hof van Cassatie – Verwijzing – Procedure na verwijzing – Verplichting tot het beantwoorden van regelmatig ingediende conclusie – Conclusie neergelegd vóór het cassatiearrest – Grens	135

Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.1015.F), www.juportal.be	135
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Ernstige aanwijzingen van schuld - Stukken die de aanwijzingen kunnen bevestigen of ontcrachten - Weigering van inzage.....	
Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.0931.F), www.juportal.be	135
Trefwoorden: Vreemdeling - Maatregel van vrijheidsberoving - Ontbreken van minder dwingende maatregelen - Werkelijkheid - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht - Onmogelijkheid - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht.....	
Hof van Cassatie 29 juli 2025 (P.25.1078.N), www.juportal.be	136
Trefwoorden: Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Voorlopige hechtenis - Hoger beroep - Verklaring - Verzending - Communicatieplatform tussen de gedetineerde en de gevangenisadministratie - Uitwerking.....	
Hof van Cassatie 19 augustus 2025 (P.25.1160.N), www.juportal.be	136
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving – Motiveringsplicht – Vermelding van de wetsbepalingen die de feiten strafbaar stellen – Draagwijdte	
Hof van Cassatie 26 augustus 2025 (P.25.1187.N), www.juportal.be	136
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling - Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde - Aangevangen debat - Begrip - Verdaging van de zaak zonder onderzoek - Neerlegging van een conclusie en uitstel van de zaak – Gevolg.....	
2. Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Draagwijdte	
3. Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Gevolgen.....	
4. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Hoger beroep - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Motiveringsplicht - Omvang	
Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.25.1007.N), www.juportal.be	137
Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Klacht met burgerlijkepartijstelling – Belang – Rechtmatig	
Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.26.0301.N), www.juportal.be	138
Trefwoorden: Voorrang van rechtsmacht – Procureur-generaal beslist over instellen van de strafvordering - Klacht met burgerlijkepartijstelling impliciet tevens gericht tegen personen met hoedanigheid van voorrang van rechtsmacht	
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0402.N), www.juportal.be	140
Trefwoorden: Aantasting eigendomsrecht door misdrijf – Positieve verplichting tot voeren van effectief strafrechtelijk onderzoek – Onderzoeksgerecht – Vraag tot aanvullend onderzoek – Beoordeling – Criteria – Nuttig voor de waarheidsvinding – Afweging van inspanningen en kosten in het licht van het te verwachten resultaat.....	
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0752.N), www.juportal.be	140
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beoordeling redelijke termijn – Motivering	
Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0720.N), www.juportal.be	141
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Hoger beroep – Regeling rechtspleging door raadkamer – Nieuwe titel vrijheidsberoving – Ontontvankelijkheid hoger beroep	
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0350.N), www.juportal.be	141
Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Verstek – In gelijk gestelde partij werd door versteklatende partij verplicht tot voeren van een omstandig verweer – Laten van verstek uitsluitend ingegeven door de wil slechts tot de minimumrechtsplegingsvergoeding te worden veroordeeld – Gevolg	
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0764.N), www.juportal.be	142
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden gedurende het uitstel van overlevering ten voordele van de strafuitvoering wegens andere feiten in België - Onontvankelijk	
Samenvatting: Het Grondwettelijk Hof vermeldt in dit arrest uitdrukkelijk dat de beoordeling is beperkt tot de situatie van personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis worden gehouden, maar van wie de overlevering met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel is uitgesteld, opdat zij in België zouden kunnen worden vervolgd (B.5.2.). De beslissing dat de artikelen 10 en 11 Grondwet zijn geschonden, is gebaseerd op	

een vergelijking van de toestand van personen die zich in voorlopige hechtenis bevinden op grond van de Voorlopige Hechteniswet en die van personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis worden gehouden, maar van wie de overlevering met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel is uitgesteld om hen in België te kunnen vervolgen voor een ander feit dan het feit waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft (B.6.1 tot en met B.14).....	142
Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0287.N), www.juportal.be	143
Trefwoorden: Onderzoeksgerecht – Regeling rechtspleging – Gerechtelijk onderzoek dat is opgestart door een klacht met burgerlijke partijstelling – Vereiste belang – Onderzoek – Beoordeling	143
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	144
Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.0739.N), www.juportal.be	144
Trefwoorden: 1. Wraking - Aard van de procedure - Begrip – Grens.....	144
2. Strafzaken - Gewettigde verdenking - Artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de magistraat - Draagwijdte	144
3. Strafzaken - Strafvordering - Mondelinge conclusie - Conclusietermijnen - Verplichting - Draagwijdte	144
4. Strafzaken - Strafvordering - Schriftelijke conclusie - Conclusietermijnen - Verplichting – Draagwijdte	144
5. Strafzaken - Strafvordering - Conclusietermijnen - Verstrijken van de conclusietermijnen - Mondeling requisitoir van het openbaar ministerie - Recht van de andere partijen om te repliceren - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter.....	144
6. Strafzaken - Gewettigde verdenking - Artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de magistraat - Beslissing van de rechter tot weigering van een bijkomende conclusietermijn om te repliceren op het openbaar ministerie - Beslissing van de rechter om aan de partij enkel de gelegenheid te geven haar pleidooi te houden op de zitting waarop het openbaar ministerie mondeling heeft gevorderd - Beperking van de pleitduur van de partij op een volgende rechtszitting - Geen inhoudelijke motivering van de beslissing - Kort beraad over de beslissing - Draagwijdte - Gevolg.....	144
Hof van Cassatie 16 augustus 2023 (P.23.0908.F), www.juportal.be	146
Trefwoorden: Regeling van rechtsgebied - Strafzaken - Persoonlijke bevoegdheid van het bodemgerecht - Tegenstrijdige in kracht van gewijsde gegane beslissingen over de leeftijd van de vervolgte persoon - Onderzoek van de zaak door het Hof	146
Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.1231.F), www.juportal.be	146
Trefwoorden: 1. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Vervangende straf – Vervangende geldboete - Gevangenisstraf ter vervanging van de geldboete – Onwettigheid	147
2. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Maximumduur	147
3. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Vervangende straf - Verbod om twee vervangende straffen uit te spreken	147
Hof van Cassatie 19 februari 2025 (P.22.1145.F), www.juportal.be	147
Trefwoorden: 1. Bevoegdheid ratione personae - "Voorrecht van rechtsmacht" - Hof van Cassatie dat regelmatig heeft kennisgenomen van de regeling van de rechtspleging vóór de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2024 - Bevoegdheid om na die inwerkingtreding uitspraak te doen - Toepassing op de inverdenkinggestelde, zoals een plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep, die geen “betrokken magistraat” is in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering	147
2. Bevoegdheid ratione personae - "Voorrecht van rechtsmacht" - Verwijzing van de inverdenkinggestelde na de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2024 - Bevoegde feitenrechter	147
Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0265.F), www.juportal.be	149
Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Materiële bevoegdheid - Artikel 150 Grondwet - Drukpersmisdrijf – Begrip	149
2. Bevoegdheid van het hof van assisen - Drukpersmisdrijf - Handeling die erin bestaat de gegevens, de foto en het adres van een persoon online bekend te maken - Voornemen om derden die tot die publicatie toegang hebben ertoe aan te zetten daden te stellen die de rust van die persoon verstoren - Handeling die, met hetzelfde voornemen, erin bestaat de journalistieke waarde van een persartikel van die persoon te bekritisieren - (Geen) kwalificatie als drukpersmisdrijf	149

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0323.N), www.juportal.be	150
Trefwoorden: Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtbank – Gewettigde verdenking – Alle magistraten van het betrokken rechtscollege	150
2.5. GRONDWETTELIJK HOF	152
Grondwettelijk Hof 21 mei 2026 (61/2026), www.const-court.be	152
Trefwoorden: Strafrecht - Sociaal strafrecht - Inbreuken op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona-aangifte) - Sanctie - Verplichte vermenigvuldiging van de strafrechtelijke geldboete met het aantal betrokken werknemers	152
Grondwettelijk Hof 21 mei 2026 (64/2026), www.const-court.be	153
Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Beschermd persoon - Afschrift van de processen-verbaal van vaststelling van de overtreding - Bevel tot betalen - Ontstentenis van betekening en kennisgeving aan de bewindvoerder over de goederen.....	153
2.6. RAAD VAN STATE	155
2.7. HOVEN VAN BEROEP	155
A. CORRECTIONELE KAMERS	155
Brussel 24 juni 2025, <i>T.Strafr.</i> 2026, afl. 3, 213-218.	155
Trefwoorden: Weerspanningheid – Artikel 269 Sw. – Opzettelijke slagen en verwondingen – Artikel 398 Sw. – Wettig verzet – Veiligheidsfouillering – Artikel 28 Wet op het politieambt – Woonstbetreding – Stilzwijgend hulpgeroep – Artikel 27 Wet op het politieambt – Bodycams	155
Brussel 5 februari 2026, <i>T.Strafr.</i> 2026, afl. 3, 225-227.	155
Trefwoorden: Vermogensvoordelen – Witwassen – Artikel 505 Sw. – Doorzoeking van een voertuig – Artikel 29 Wet op het politieambt – Onrechtmatig verkregen bewijs – Uitsluiting van bewijs – Recht op een eerlijk proces – Art. 32 VT. Sv.....	155
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	156
KI Brussel 15 januari 2026, <i>T.Strafr.</i> 2026, afl. 3, 218.	156
Trefwoorden: Richtlijn 2016/680 – Artikel 61ter/1 Sv. – Verzoek betreffende persoonsgegevens – Weigeringsgronden.....	156
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING	156
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	156
A. CORRECTIONELE KAMERS	157
B. RAADKAMER.....	157
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	157
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	157
2.10. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK	157
Hoge Raad 14 april 2026 (24/02527), www.uitspraken.rechtspraak.nl	157
Trefwoorden: Richtlijn 2014/41/EU – EncroChat.....	157
<u>3. RECHTSLEER</u>	158
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	158
3.2. BOEKEN	158
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	158
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	158
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN)	158
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	158
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	158
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	159
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	159
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	160
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	160

3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	160
3.5. VARIA	160

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

KB van 23 april 2026 tot uitvoering van artikel 33bis, derde lid van de wet op het politieambt, *BS* 7 mei 2026.

Toelichting: Het koninklijk besluit van 23 april 2026 voert artikel 33bis, derde lid van de wet op het politieambt uit.

Dit artikel 33bis, in werking getreden sinds 18 mei 2007, voorziet dat elke vrijheidsberoving wordt ingeschreven in het register van de vrijheidsberovingen. De inhoud en de vorm van het register van de vrijheidsberovingen en de voorwaarden waaronder de gegevens worden bewaard, worden door de Koning bepaald. Dit register zal het chronologisch verloop van de vrijheidsberovingen vanaf het begin tot het einde of tot het ogenblik van de overdracht van de betrokken persoon aan de bevoegde overheden of diensten moeten weergeven.

Het nieuwe besluit van 23 april 2026 bepaalt dat het register moet worden aangevuld iedere keer een persoon in een politiegebouw van zijn vrijheid wordt benomen en hierdoor niet meer beschikt over de vrijheid van komen en gaan. Het stelt de inhoud, de vorm en het bewaarbeleid ervan vast.

Het register van de vrijheidsbenemingen bestaat uit een unieke geïnformatiseerde toepassing beheerd door de federale politie en ter beschikking gesteld van de geïntegreerde politie.

Het register wordt na afloop van de vrijheidsbeneming, zijnde wanneer de betrokkene terug over de vrijheid van komen en gaan beschikt of wanneer hij wordt overgedragen aan de bevoegde overheid, ter kennisname voorgelegd aan de persoon die van zijn vrijheid werd benomen. Indien hij weigert of in de onmogelijkheid tot kennisname verkeert, wordt dit vermeld.

Bekendgemaakt op 7 mei 2026 in het Belgisch Staatsblad, treedt dit besluit in werking op 1 maart 2027.

(Bron: www.Stradalex.be)

Wet van 25 mei 2026 tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer als gevolg van het nieuwe Strafwetboek en houdende diverse bepalingen en tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, *BS* 8 juni 2026.

Toelichting: De Wet van 25 mei 2026 harmoniseert de Wegverkeerswet (Wet van 16 maart 1968) met de grondige hervorming van het nieuwe Strafwetboek. De wet stemt de strafmaten, kwalificaties en verzachtende omstandigheden van verkeersmisdrijven af op de vernieuwde strafrechtelijke principes, en wijzigt tevens de wet van 21 juni 1985 over technische eisen voor voertuigen.

KB van 5 juni 2026 tot vaststelling van de inhoud en de nadere regels van het voorlichtingsrapport zoals bepaald door artikel 31 van het Strafwetboek, *BS* 16 juni 2026.

Toelichting: Het koninklijk besluit dat U ter ondertekening wordt voorgelegd, strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 31 van het Strafwetboek. Dit artikel geeft het openbaar ministerie of de rechter bij wie een zaak aanhangig is de mogelijkheid om de bevoegde dienst van de gemeenschappen van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de beklaagde of de beschuldigde de opdracht te geven een voorlichtingsrapport op te stellen. Dit voorlichtingsrapport heeft als doel de opdrachtgever de pertinente informatie te verstrekken die van aard is om de rechter in te lichten over de opportuniteit van mogelijke straffen of maatregelen. Het komt de Koning toe de inhoud en de nadere regels betreffende het opstellen van het voorlichtingsrapport vast te stellen. De tekst van artikel 31 van het Strafwetboek werd gewijzigd door de wet van 16 maart 2026 tot wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek I van het Strafwetboek en de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek II van het Strafwetboek. Volgend op het advies van de Raad van State werd deze wijziging ook opgenomen in het eerste lid van de aanhef. De wijzigingen omvatten een aantal verduidelijkingen van het toepassingsgebied van het artikel. Het voorlichtingsrapport kan niet enkel worden gevraagd met het oog op het opleggen van de meest geschikte straf, maar ook met het oog op het opleggen van de meest geschikte maatregel. Immers, er kan ook worden besloten tot een opschorting of een (probatie-)uitstel. De bevoegde dienst voor het opstellen van het voorlichtingsrapport werd benoemd; het betreft de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Er werd ook verduidelijkt dat de adviesopdracht die aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen kan worden gegeven enkel natuurlijke personen kan betreffen. Tot slot werd, in lijn met de toelichting bij het nieuwe Strafwetboek, de notie 'overwogen straffen of maatregelen' vervangen door de notie 'mogelijke straffen of maatregelen'. Het was duidelijk de intentie van de wetgever een open opdracht te geven waarbij alle straffen of maatregelen die in concreto kunnen worden opgelegd worden onderzocht en niet enkel deze die worden overwogen. Het is aldus binnen dit zeer recentelijk gewijzigd wettelijk kader dat het de Koning toekomt de inhoud en de nadere regels betreffende het opstellen van het voorlichtingsrapport te bepalen.

Wet van 13 mei 2026 houdende harmonisatie van diverse wetgevingen die onder Binnenlandse Zaken vallen met het Strafwetboek van 29 februari 2029, BS 23 juni 2026.

Toelichting initiële wetsvoorstel: Dit wetsvoorstel strekt ertoe verschillende wijzigingen aan te brengen in de sectoren die onder de bevoegdheid van "Binnenlandse Zaken" vallen. Het betreft met name de domeinen veiligheid en preventie en het Nationaal crisiscentrum. Inzake veiligheid en preventie, wijzigt dit wetsontwerp de Nieuwe Gemeentewet, de wet betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, de wet tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, de wet tot instelling van de functie van gemeenschapswacht, de wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, de wet tot regeling van de private opsporing en de wet tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

Wat betreft het Nationaal Crisiscentrum, worden wijzigingen aangebracht in de wetten van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, van 23 maart 2020 tot wazigmaking van de beelden van nucleaire installaties en kritieke inrichtingen, en tot inperking van het maken of verspreiden van luchtfoto's van die installaties en

inrichtingen, in het belang van de openbare veiligheid, en van 14 augustus 2021 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie.

Koninklijk besluit van 16 juni 2026 tot wijziging van meerdere koninklijke besluiten met het oog op de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek, tot uitvoering van artikel 4 van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen en tot wijziging van artikel 61 van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen, *BS* 23 juni 2026.

Toelichting: Het nieuwe Strafwetboek van 29 februari 2024 zal op 1 september 2026 in werking treden en markeert een ingrijpende herziening van het Belgische strafrecht. Deze hervorming vereist een aanpassing van de bestaande wetgeving.

Er zijn vanuit het departement Justitie initiatieven genomen om de wetgeving die tot de bevoegdheid van Justitie behoort te harmoniseren met het nieuwe Strafwetboek dat op 1 september 2026 in werking zal treden. Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe om in de koninklijke besluiten die tot de bevoegdheid van de minister van Justitie behoren, wijzigingen door te voeren die berusten op dezelfde beginselen als die welke aan de voormelde harmonisatiewetgeving ten grondslag liggen. Zonder wetgevend ingrijpen moet in al deze gevallen worden teruggevallen op het conversiemechanisme uit artikel 78 van het Strafwetboek.

1. De voorgestelde wijzigingen zijn hoofdzakelijk van wetgevingstechnische aard en betreffen voornamelijk de actualisering van de verwijzingen naar de nieuwe nummering, de omzetting van de straffen overeenkomstig de voortaan vastgestelde niveaus alsook de harmonisatie van de gebruikte terminologie. Die aanpassingen zijn onontbeerlijk om een consistente en homogene toepassing van het nieuwe Strafwetboek te waarborgen.

In deze context strekt het ontwerp er in de eerste plaats toe verschillende koninklijke besluiten aan te passen aan het nieuwe Strafwetboek, overeenkomstig de volgende beginselen:

1.1. Een nieuwe straffenschaal

In het nieuwe Strafwetboek worden de straffen onderverdeeld in acht niveaus, zowel voor natuurlijke personen als voor rechtspersonen. In dit systeem is de straf van niveau 1 de laagste straf en de straf van niveau 8 de hoogste. In niveau 1 is geen gevangenisstraf opgenomen. De korte gevangenisstraffen worden afgeschaft, aangezien de minimumdrempel voor de gevangenisstraf in niveau 2 zes maanden bedraagt.

Het straffepalet van dit stelsel is ruim en gediversifieerd. De nadruk wordt gelegd op de alternatieve straffen.

Het ontwerp voorziet in de omzetting van de verwijzingen naar de in de koninklijke besluiten vermelde straffen naar de nieuwe strafniveaus van het Strafwetboek.

1.2. Algemene beginselen

Boek I van het nieuwe Strafwetboek herdefinieert alle algemene beginselen, regels van het algemeen strafrecht die van toepassing zijn op de misdrijven die zijn verzameld in Boek II of in de bijzondere wetten. Die nieuwe regels brengen puur wetgevingstechnische aanpassingen in de koninklijke besluiten met zich mee om de nieuwe concepten van het Strafwetboek in te voegen.

1.3. Algemene regels inzake ontzettingen, verboden en sluiting

Het nieuwe Strafwetboek neemt de straf van ontzettingen op en uniformeert deze, en voegt nieuwe specifieke straffen in. Verwijzingen naar deze ontzettingen, verboden en sluitingen worden waar nodig aangepast om de grootste uniformiteit te waarborgen in de koninklijke besluiten die binnen de bevoegdheid van Justitie vallen.

1.4. Nieuwe concepten en kruisverwijzingen

Verschillende wijzigingen strekken ertoe de nieuwe concepten van het Strafwetboek in de koninklijke besluiten op te nemen. Het nieuwe Strafwetboek maakt bijvoorbeeld een einde aan de driedelige indeling overtreding, wanbedrijf en misdaad. In de teksten moeten die woorden worden geschrapt en moet veeleer worden gesproken van “misdrijf”.

Het is passend om de verwijzingen naar de artikelen van het Strafwetboek in de koninklijke besluiten bij te werken aangezien het nieuwe Strafwetboek een nieuwe nummering heeft. Dezelfde aanpak moet worden gevolgd voor verwijzingen naar bepaalde delen van het Strafwetboek, zoals hoofdstukken.

2. Ten tweede vereist het koninklijk besluit van 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafrechtregister een aanpassing om rekening te houden met de bepalingen van het oude Strafwetboek. Daarom wordt het aangevuld met een regeling die deze overheidsdiensten in staat stelt rekening te houden met veroordelingen uitgesproken op basis van het oude Strafwetboek, evenals met die welke zijn gebaseerd op het nieuwe Strafwetboek.

3. Tot slot bevat het voorliggend ontwerp aanpassingen die geen verband houden met de afstemming op het nieuwe Strafwetboek.

Het ontwerp voorziet met name in een aanpassing die noodzakelijk is geworden door de wijziging van artikel 4 van de wet van 24 februari 1921, zoals ingevoerd in het kader van de wet van 16 maart 2026 tot verzwaring van de straffen inzake drugshandel, wapenhandel, criminele organisatie en witwassen, en tot harmonisatie van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen, en de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, met het Strafwetboek van 29 februari 2024 (B.S., 26 maart 2026), en dat tevens artikelen bevat om de bepalingen van deze wet in overeenstemming te brengen met de beginselen van het nieuwe Strafwetboek.

Artikel 4 van de wet van 24 februari 1921 zal elke derde die beweert recht te hebben op een verbeurdverklarde zaak, toelaten dit recht te doen gelden binnen een termijn en volgens nadere regels bepaald door de Koning. Deze wijziging vereist een aanpassing van het koninklijk besluit van 9 augustus 1991 dat de termijn en de modaliteiten vaststelt voor het

instellen van een rechtsmiddel door derden die beweren recht te hebben op een verbeurdverklarde zaak.

Hetzelfde ontwerp vereist een aanpassing van artikel 61, § 2, van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen, waar er verwezen wordt naar specifieke bepalingen bedoeld in de artikelen 2bis en 2ter van de wet van 24 februari 1921. Deze verwijzingen worden aangepast.

Het ontwerp werd aangepast aan het advies van de Raad van State nr. 79.179/16 van 8 mei 2026.

1.2. Europese regelgeving

Richtlijn 2026/1021 betreffende de bestrijding van corruptie, ter vervanging van Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad en van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad, *PB L* 11 mei 2026.

Toelichting: Voor het eerst heeft Europa een ‘Kaderrichtlijn ter bestrijding van corruptie’ (Richtlijn 2026/1021). Die moet de aanpak van corruptie, zowel in de private als in de publieke sector, verstevigen. De tekst bevat uniforme maatregelen om strafbare feiten te voorkomen, op te sporen en te vervolgen.

Naast strafrechtelijke aanpak legt de richtlijn sterk de nadruk op preventie. De lidstaten moeten onder meer belangenconflicten beter reguleren, lobbyactiviteiten transparanter maken, draaideurconstructies beperken en integriteitsbeleid in publieke diensten versterken. Een ander belangrijk onderdeel van de hervorming is de versterking van bescherming voor klokkenluiders.

Verder voorziet de richtlijn in intensievere samenwerking tussen nationale autoriteiten. Alle lidstaten moeten een nationale anticorruptiestrategie ontwikkelen en publiceren.

In werking: 31 mei 2026.

De Europese lidstaten krijgen 2 jaar de tijd om hun nationale regels aan te passen zodat ze uiterlijk op 1 juni 2028 aan de richtlijn voldoen.

(Bon: www.jura.kluwer.be)

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsontwerp tot wijziging van het bevel tot betalen voorzien in artikel 216bis/1 van het Wetboek van Strafvordering, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1519/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt de regels van het bevel tot betalen in artikel 216bis/1 van het Wetboek van Strafvordering te harmoniseren met deze in artikel 65/1 van de Wegverkeerswet. Dit gebeurt door het bedrag van de administratieve toeslag en de beroeps- en betalingstermijn in het Wetboek van Strafvordering af te stemmen op deze in de Wegverkeerswet.

Ontwerp van bijzondere wet houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1521/001.

Samenvatting: Dit ontwerp van bijzondere wet beoogt de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de bijzondere wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen, te wijzigen om de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, de straffen op de nieuwe straffenschaal en de modernisering van de gebruikte terminologie af te stemmen.

Het nieuwe Strafwetboek zal op 1 september 2026 in werking treden en markeert een ingrijpende hervorming van het Belgisch strafrecht.

De voorgestelde wijzigingen zijn voornamelijk van wetgevingstechnische aard en hebben niet alleen betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal en de modernisering van de gebruikte terminologie.

Wetsontwerp houdende harmonisatie van diverse geldende wetsbepalingen met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1522/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt de wetgevingstechnische aanpassingen door te voeren die nodig zijn om diverse geldende wetsbepalingen af te stemmen op de nieuwe principes ingevoerd door de wetten van 29 februari 2024 tot invoering van boek I en II van het Strafwetboek.

Het nieuwe Strafwetboek zal op 1 september 2026 in werking treden en markeert een ingrijpende hervorming van het Belgisch strafrecht.

De voorgestelde wijzigingen zijn voornamelijk van wetgevingstechnische aard en hebben niet alleen betrekking op de aanpassing van de wettelijke verwijzingen naar de nieuwe bepalingen van het Strafwetboek, maar ook op de afstemming van de straffen op de nieuwe straffenschaal en de modernisering van de gebruikte terminologie.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1535/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel heeft tot doel tegemoet te komen aan de bezwaren van de Europese Commissie met betrekking tot de omzetting in Belgisch recht van Kaderbesluit 2002/584/JBZ van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten.

Wetsvoorstel houdende de oprichting van een financieel parket, als sectie financiële criminaliteit binnen het federaal parket, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1536/001.

Samenvatting: Dit wetsvoorstel heeft tot doel om een financieel parket, als sectie financiële criminaliteit binnen het federaal parket, op te richten, belast met de bestrijding van de ernstige economische, financiële en fiscale misdrijven, de georganiseerde sociale fraude en de omkoping.

Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van artikel 479 van het Wetboek van Strafvordering en houdende harmonisatie van de bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering met het Strafwetboek van 29 februari 2024, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1536/001.

Samenvatting: De doelstelling van dit ontwerp van bijzondere wet is tweeledig. Ten eerste, past het artikel 479, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering aan naar aanleiding van de vernietiging uitgesproken door het Grondwettelijk Hof in arrest nr. 125/2025 van 25 september 2025. Ten tweede, harmoniseert het ontwerp de bijzondere wet van 25 juni 1998 tot regeling van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van leden van een gemeenschaps- of gewestregering met het nieuwe Strafwetboek.

Wetsontwerp tot omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1226 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/1673 en andere bepalingen, *Parl.St.* Kamer 2025-2026, 1600/001.

Samenvatting: Dit wetsontwerp beoogt de omzetting in Belgisch recht van Richtlijn (EU) 2024/1226, met als doel de strafrechtelijke handhaving van schendingen van beperkende maatregelen van de Unie te harmoniseren.

Het ontwerp past bestaande wetgeving aan en bouwt een coherent nationaal kader uit dat aansluit bij de Europese minimumnormen inzake strafbaarstelling en sanctionering. Het voorziet in een algemene hervorming van het bestaande rechtskader inzake beperkende maatregelen, met bijzondere aandacht voor de nood aan uniforme, doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties, alsook voor een betere coördinatie tussen de betrokken autoriteiten.

De omzetting gebeurt hoofdzakelijk via een grondige hervorming van de wet van 13 mei 2003, die als ankerpunt fungeert voor de uitvoering van beperkende maatregelen, evenals via aanpassingen aan andere bestaande wetgeving. Het ontwerp behoudt de keuze voor specifieke wetgeving ("lex specialis") en stemt de nieuwe regeling af op het nieuw Strafwetboek, met als doel een coherent en leesbaar rechtskader te creëren met uniforme bestraffing voor gelijkaardige inbreuken.

Dit wordt gerealiseerd door de vervanging van versnipperde strafbepalingen door een geharmoniseerd systeem dat grotendeels steunt op de aangepaste wet van 13 mei 2003. De bepalingen van de wet van 13 mei 2003 werken deze hervorming concreet uit door een uitgebreid kader inzake toezicht, opsporing, samenwerking en sanctionering in te voeren. Zij voorzien in de aanduiding van bevoegde autoriteiten en ambtenaren, bepalen hun onderzoeksbevoegdheden en omkaderen deze door de beginselen van finaliteit, proportionaliteit en subsidiariteit. Daarnaast regelen zij de samenwerking en coördinatie tussen nationale en Europese autoriteiten, de uitwisseling van informatie en de bescherming van persoonsgegevens. Tegelijk worden administratieve en strafrechtelijke sanctiemechanismen uitgewerkt, inclusief regels inzake verzwarende en verzachtende omstandigheden en de rol van bevoegde instanties bij de oplegging van sancties.

Wetsontwerp houdende bijkomende maatregelen met het oog op de vermindering van de overbevolking in de gevangenissen, *Parl.St. Kamer 2025-2026, 1613/001*.

Samenvatting: Dit wetsontwerp neemt om de aanhoudende problematiek van de gedetineerden die op een matras op de grond slapen aan te pakken.

Een eerste maatregel betreft de invoeging van een tijdelijke bijkomende procedure voor de toekenning van elektronisch toezicht, m.n. de van rechtswege toekenning van elektronisch toezicht aan bepaalde categorieën van veroordeelden. Deze veroordeelden zullen van rechtswege een elektronisch toezicht toegekend krijgen indien ze voldoen aan drie objectieve voorwaarden, en mits naleving van enkele algemene voorwaarden. Elk dossier zal vervolgens ter controle bezorgd worden aan de strafuitvoeringsrechter (SUR) of strafuitvoeringsrechtbank (SURB), naargelang het straftotaal.

Een tweede maatregel bestaat uit een uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 20/1 van de WERP. Dit artikel biedt een grondslag om een veroordeelde zonder recht op verblijf in België die geen vrijstelling verkreeg van de strafuitvoeringsrechter of -rechtbank of die zelf opteerde om alle straffen uit te zitten (vaak omdat hij België niet wil verlaten) toch te repatriëren.

Als derde maatregel wordt de regeling inzake de vervroegde invrijheidstelling wegens overbevolking (VIO) als tijdelijke noodmaatregel verlengd tot en met 31 december 2027. Tegelijk wordt het toepassingsgebied van deze maatregel ook beperkt tot de veroordeelden met een straftotaal tot drie jaar.

Een vierde maatregel heeft tot doel het beoordelingskader van de strafuitvoeringsrechter te verduidelijken en aan te passen, zodat beslissingen steunen op een duidelijk, objectief en werkbaar risicokader, met bijzondere aandacht voor de actuele inschatting van het gevaarlijk karakter van de gedetineerde.

Tot slot worden ook enkele wijzigingen aangebracht aan de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering om ervoor te zorgen dat enkel personen die een ernstig gevaar vormen voor de psychische of fysieke integriteit van derden (en dus niet bij een gevaar enkel voor zichzelf) nog naar een penitentiaire context kunnen terugkeren eens ze een penitentiaire instelling verlaten hebben.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- Nihil

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 11 juni 2026 (Minteh t. Frankrijk), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-250852>

Trefwoorden: Zwijgrecht – Verbod op zelfincriminatie – Smartphone – Weigering geven van pincode – Strafrechtelijke veroordeling voor die weigering

Samenvatting: Mag je weigeren om de pincode van je smartphone aan de politie te geven? In de zaak Minteh tegen Frankrijk legde de verzoeker die vraag voor aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het Hof verklaarde zijn klacht op 19 mei 2026 niet-ontvankelijk en oordeelde dat de strafrechtelijke veroordeling voor die weigering het verbod op zelfincriminatie niet raakt.

Het EHRM heeft het verzoek met eenparigheid van stemmen niet-ontvankelijk verklaard. De grief onder artikel 6 lid 1 EVRM over het zwijgrecht en het verbod op zelfincriminatie is kennelijk ongegrond bevonden, op de grond dat de gegevens op de in beslag genomen telefoons onafhankelijk van de wil van de verzoeker bestonden. De grief onder artikel 8 EVRM is afgewezen wegens niet-uitputting van de nationale rechtsmiddelen. Met de niet-ontvankelijkverklaring is de procedure bij het Hof in deze zaak afgerond.

Zie ook:

<https://www.bijzonderstrafrecht.nl/home/ehrm-mag-je-weigeren-om-de-toegangscodes-van-je-smartphone-aan-de-politie-te-geven>

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 23 april 2026 (C-528/24), www.infocuria.curia.europa.eu

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2024/C-0528-24-00000000RP-01-P-01/ARRET/319611-NL-1-html>

Trefwoorden: Artikelen 6, 47 en 49, lid 1 Handvest EU – Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen EU en de EG voor Atoomenergie, enerzijds, en het VK en Noord-Ierland (HSO) – Overlevering aan VK voor strafvervolging – Beginsel van legaliteit en voorzienbaarheid van straffen – Aanvullende garanties door de uitvaardigende staat – Specialiteitsbeginsel

Samenvatting: Het betreft een procedure tot tenuitvoerlegging van drie aanhoudingsbevelen die op grond van de HSO zijn uitgevaardigd door een rechter in het VK. Deze aanhoudingsbevelen strekken tot overlevering van drie personen, aan het VK met het

oog op vervolging wegens fraude. Deze personen verzetten zich tegen hun overlevering, waarbij zij aanvoeren dat de overlevering inbreuk zou maken op het specialiteitsbeginsel van artikel 625, lid 2, HSO, omdat zij gevangenisstraffen van zes maanden zouden moeten uitzitten wegens „civil contempt of court” (civielrechtelijke minachting van de rechter) en vanwege schending van een „restraint order” van de rechter in het VK (rechterlijk bevel waarbij alle activa en banktegoeden worden geblokkeerd van een persoon die ervan verdacht wordt zich op strafbare wijze te hebben verrijkt). Aangezien „civil contempt of court” in het VK geen strafbaar feit is, is dit niet opgenomen in de aanhoudingsbevelen met het oog op overlevering.

De vraag is o.a. hoe de bepalingen over het specialiteitsbeginsel moeten worden uitgelegd wanneer de gedraging die aanleiding geeft tot vrijheidsbeneming, volgens het recht van de uitvaardigende staat niet als strafbaar feit wordt gekwalificeerd. Moet het specialiteitsbeginsel worden beschouwd als een afdwingbaar recht van het individu, in plaats van als een intergouvernementeel voorschrift tussen staten?

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa, mei)

Hof: Artikel 625 in de Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en de EG voor Atoomenergie, enerzijds, en het VK en Noord-Ierland, anderzijds, moet aldus worden uitgelegd dat de omstandigheid dat een persoon tegen wie op grond van die overeenkomst een aanhoudingsbevel is uitgevaardigd met het oog op vervolging wegens een strafbaar feit, in de uitvaardigende staat is veroordeeld tot een vrijheidsstraf van zes maanden voor een ander strafbaar feit dat in het recht van die staat als civielrechtelijk van aard wordt beschouwd en waarop dat aanhoudingsbevel dus geen betrekking heeft, op zichzelf de uitvoerende rechterlijke autoriteit niet toestaat de tenuitvoerlegging van dat aanhoudingsbevel te weigeren.

Hof van Justitie 30 april 2026 (C-748/24), www.infocuria.curia.europa.eu

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2024/C-0748-24-00000000RP-01-P-01/ARRET/320090-NL-1.html>

Trefwoorden: Richtlijn (EU) 2016/343 – Artikel 48 Handvest EU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging – Beslissing van rechter in eerste aanleg tot ontslag van rechtsvervolging wegens niet-strafbaarheid – Vernietiging door hogere rechter – Strafbaarheid van die feiten volgens de hogere rechter – Passende maatregelen om de schending van het vermoeden van onschuld te corrigeren

Samenvatting: AC wordt aangeklaagd voor laster, omdat hij verschillende posts online had gezet met daarin een reeks onjuiste beweringen. De vervolging is beëindigd omdat het in de tenlastelegging bedoelde gedrag geen strafbaar feit zou vormen. De openbaar aanklager heeft tegen die beschikking hoger beroep ingesteld.

De rechter in tweede aanleg heeft de beschikking van de rechter in eerste aanleg vernietigd en de zaak terugverwezen naar die rechter voor een nieuwe beoordeling van al het bewijsmateriaal. Dit proces heeft zich herhaald: de tenlastelegging tegen AC is opnieuw geseponeerd en dit sepot is opnieuw vernietigd.

Volgens AC zijn de beoordelingen van de rechter in tweede aanleg in strijd met het vermoeden van onschuld. De verwijzende rechter wijst erop dat hij volgens de Slowaakse procedureregels gebonden is aan de beoordelingen van deze rechter in tweede aanleg. Hij is echter van oordeel dat die beoordelingen in strijd zijn met het vermoeden van onschuld van AC en dat de nationale regelgeving niet voorziet in passende maatregelen om de eerbiediging van dat vermoeden van onschuld te waarborgen.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa, mei)

Hof: Artikel 3, artikel 4, lid 1, en artikel 6, lid 1, van richtlijn (EU) 2016/343, gelezen in samenhang met artikel 48 Handvest EU verzetten zich er niet tegen dat een strafrechter die uitspraak doet op een hoger beroep tegen een beslissing tot beëindiging van de strafvervolging omdat er geen sprake is van een strafbaar feit, een gedetailleerd standpunt inneemt over het belastend bewijsmateriaal door in feite en in rechte te beoordelen of de bestanddelen van het betrokken strafbare feit zijn vervuld, hoewel hij daartoe krachtens de nationale regelgeving niet verplicht is om tot een beslissing te komen, en deze beoordeling uitsluitend is gebaseerd op het bewijsmateriaal dat tijdens het vooronderzoek is verzameld, zonder dat de beklaagde daarover zijn standpunt heeft kunnen uiten, mits die beoordeling niet het gevoel weerspiegelt dat die persoon schuldig is aan dat strafbare feit.

Artikel 3 van richtlijn 2016/343, gelezen in samenhang met het beginsel van de voorrang van het Unierecht, moet aldus worden uitgelegd dat een rechter in eerste aanleg de beoordelingen van een rechter in tweede aanleg, die een beschikking tot beëindiging van de vervolging heeft vernietigd en de terugwijzing van de zaak naar die rechter in eerste aanleg heeft gelast, terzijde moet schuiven wanneer deze beoordelingen onverenigbaar zijn met het vermoeden van onschuld, zelfs indien de nationale regelgeving die rechter in eerste aanleg verplicht om zich aan die beoordelingen te houden. Artikel 3 staat er evenwel niet aan in de weg dat die rechter in eerste aanleg verplicht is gevolg te geven aan de procedurele maatregelen die door die rechter in tweede aanleg zijn gelast.

Hof van Justitie 21 mei 2026 (C-447/24), www.infocuria.curia.europa.eu

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2024/C-0447-24-00000000RP-01-P-01/ARRET/321070-NL-1-html>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnisen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd – Gronden tot weigering van de erkenning en de tenuitvoerlegging – Artikel 9, lid 1, onder i) – Betrokkene die niet in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid – Uitzonderingen – Machtiging, door de betrokkene, van een raadsman om zijn verdediging op het proces te voeren en betekeningen in ontvangst te nemen – Kennisgeving van het tijdstip en de plaats van dit proces – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand van de betrokkene om bij dat proces aanwezig te zijn – Beoordelingsmarge voor de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat – Verplichting tot conforme uitlegging

Samenvatting: Dit verzoek is ingediend in het kader van een procedure betreffende de tenuitvoerlegging in Duitsland van een in Polen gewezen vonnis waarbij een Duitse onderdaan tot een vrijheidsstraf is veroordeeld. Na zelf de Poolse rechter te hebben verzocht om dat vonnis in Duitsland ten uitvoer te leggen, verzet deze onderdaan zich daar thans tegen voor de bevoegde Duitse rechter.

De vragen gaan over de uitdrukking „op de hoogte was van het voorgenomen proces” in artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, alsook wat de beoordelingsmarge is waarover de bevoegde autoriteiten beschikken bij de toepassing van de grond tot weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging als bedoeld in artikel 9, lid 1, onder i), van het kaderbesluit. Deze zaak heeft betrekking op een feitelijke context die enigszins verschilt van die van de zaak Khuzdar (C-95/24), waarin ook op 18 september een conclusie is genomen.

Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1) Voldoet een dagvaarding aan een door de gevonniste persoon aangewezen nationale gemachtigde aan de vereisten van artikel 9, lid 1, onder i), punt i), eerste streepje, van [kaderbesluit 2008/909]?

2) Moet artikel 9, lid 1, onder i), punt ii), van [kaderbesluit 2008/909] aldus worden uitgelegd dat het proces reeds moet zijn gepland op het tijdstip waarop de machtiging wordt verleend en dat de betrokkene op de hoogte moet zijn van de ervoor vastgestelde datum, of volstaat het dat de betrokkene de machtiging verleent of bevestigt in de wetenschap dat er een proces zal plaatsvinden?

3) Is het verenigbaar met de voorrang van het Unierecht dat de Duitse wetgever in § 84b, lid 1, punt 2, [IRG] het geval van een veroordeling bij verstek als absolute ontoelaatbaarheidsgrond heeft vormgegeven, hoewel artikel 9, lid 1, onder i), van [kaderbesluit 2008/909], in dit verband slechts in een facultatieve weigeringsgrond voorziet?

4) Kan de betrokkene afstand doen van de bescherming die voortvloeit uit artikel 9, lid 1, onder i), van [kaderbesluit 2008/909] en daarmee de tenuitvoerlegging van een verstekvonnis mogelijk maken, ook al is niet voldaan aan de voorwaarden van artikel 9, lid 1, onder i), punten i) tot en met iii), van het kaderbesluit? Vormt het verzoek tot tenuitvoerlegging in de staat van herkomst tegenover de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat een dergelijke afstandsverklaring?”

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009,

moet aldus worden uitgelegd dat

aan de in deze bepaling gestelde voorwaarde inzake op de hoogte zijn van het voorgenomen proces ook voldaan is wanneer een dagvaarding niet direct aan de betrokkene is betekend maar aan een raadsman die hij heeft gemachtigd om zijn verdediging op het proces te voeren en die hij in de beslissingsstaat heeft aangewezen om de betekeningen in ontvangst te nemen.

2) Artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moet aldus worden uitgelegd dat

voor toepassing van deze bepaling vereist is dat de betrokkene tijdig in kennis is gesteld van het tijdstip en de plaats van de terechtzitting in het kader van zijn proces, maar niet dat deze daarvan in kennis is gesteld voordat hij een raadsman heeft gemachtigd om zijn verdediging op dat proces te voeren.

3) Artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moet aldus worden uitgelegd dat

het zich verzet tegen een nationale regeling die de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat verplicht om de erkenning en de tenuitvoerlegging van een in de beslissingsstaat uitgesproken veroordeling te weigeren wanneer aan geen van de voorwaarden voor toepassing van de in de punten i) tot en met iii) van deze bepaling voldaan is.

4) Artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moet aldus worden uitgelegd dat

de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, wanneer zij vaststelt dat de voorwaarden voor toepassing van de in de punten i) tot en met iii) van deze bepaling bedoelde gevallen niet vervuld zijn, rekening kan houden met het feit dat de betrokkene de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat heeft verzocht om tenuitvoerlegging van de sanctie in de lidstaat waarvan hij onderdaan is en waar hij het centrum van zijn belangen heeft, teneinde te beslissen dat die tenuitvoerlegging geen schending van zijn rechten van verdediging inhoudt.

Hof van Justitie 21 mei 2026 (C-95/24), www.infocuria.curia.europa.eu

Hyperlink: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document/C/2024/C-0095-24-00000000RP-01-P-01/ARRET/321068-NL-1-html>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel – Procedure van overlevering tussen lidstaten – Facultatieve gronden tot weigering van de tenuitvoerlegging – Artikel 4, punt 6 – Verplichting van de tenuitvoerleggingsstaat om de straf volgens zijn nationale recht ten uitvoer te leggen – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnisen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd – Gronden tot weigering van de erkenning en de tenuitvoerlegging – Artikel 9, lid 1, onder i) – Betrokkene die niet in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid – Kennisgeving van het tijdstip en de plaats van dat proces – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand van de betrokkene om bij zijn proces aanwezig te zijn – Beoordeling door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat – Verplichting tot conforme uitlegging

Samenvatting: Dit verzoek is ingediend in het kader van een procedure betreffende de tenuitvoerlegging in Italië van een EAB ter executie van een in Slowakije gewezen vonnis waarbij een persoon die vóór zijn proces is gevlucht, is veroordeeld tot een vrijheidsstraf. De vragen gaan o.a. over het begrip “op de hoogte was van het voorgenomen proces” in artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, alsmede wat de beoordelingsmarge is waarover de bevoegde autoriteiten beschikken bij de weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging.

Het Hof werd verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1) [Moeten artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909 aldus worden uitgelegd dat] de rechter van de tenuitvoerleggingsstaat die wordt verzocht om een voor tenuitvoerlegging vatbaar buitenlands strafvonnis te erkennen, een discretionaire bevoegdheid heeft, en geen verplichting, om erkenning van het vonnis te weigeren indien blijkt dat het proces dat tot dat vonnis heeft geleid de beklaagde geen van de procedurele waarborgen van artikel 9, lid 1, onder i), van [kaderbesluit 2008/909] heeft geboden?

2) [Moeten artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909 aldus worden uitgelegd dat] de rechter van de tenuitvoerleggingsstaat die wordt verzocht om overlevering te gelasten op grond van een Europees aanhoudingsbevel dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een vonnis, wanneer zowel is voldaan aan de voorwaarden om te gelasten dat de veroordeelde persoon wordt overgeleverd aan de veroordelende staat als aan de voorwaarden om overlevering te weigeren en daarbij te gelasten dat de straf op het grondgebied van de tenuitvoerleggingsstaat ten uitvoer wordt gelegd, de bevoegdheid heeft om overlevering te weigeren, het vonnis te erkennen en tenuitvoerlegging daarvan op zijn eigen grondgebied te gelasten, zelfs indien het proces dat tot het erkende vonnis heeft geleid de beklaagde geen van de procedurele waarborgen van artikel 9, lid 1, onder i), van [kaderbesluit 2008/909] heeft geboden?”

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnisen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moeten aldus worden uitgelegd dat

– zij zich verzetten tegen een nationale regeling op grond waarvan in het geval van een straf die is opgelegd zonder dat de betrokkene in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid, wanneer voldaan is aan de voorwaarden om de overlevering van deze betrokkene te weigeren en te gelasten dat deze straf op het grondgebied van de tenuitvoerleggingsstaat ten uitvoer wordt gelegd, overeenkomstig de bepalingen van deze regeling tot omzetting van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd, de rechter van de tenuitvoerleggingsstaat deze tenuitvoerlegging van die straf niet kan gelasten op grond dat niet voldaan is aan de voorwaarden voor erkenning van de veroordeling, overeenkomstig de bepalingen van die regeling tot omzetting van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd;

– aan het in de eerste zinsnede van punt ii) van artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909 gestelde vereiste, inzake op de hoogte zijn van het voorgenomen proces, voldaan is wanneer de betrokkene, gelet op alle relevante omstandigheden die naar behoren in aanmerking zijn genomen, met name het gedrag van die betrokkene, kan worden geacht in kennis te zijn gesteld van het tijdstip en de plaats van de terechtzitting in het kader van het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid.

2) Artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299,

moeten aldus worden uitgelegd dat

zij zich verzetten tegen een nationale regeling op grond waarvan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat in het geval van een veroordeling die is uitgesproken zonder dat de betrokkene in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid, en zonder dat voldaan is aan de voorwaarden voor toepassing van de in dat artikel 9, lid 1, onder i), bedoelde gevallen – met name het in punt ii) van deze bepaling genoemde geval –, niet de mogelijkheid heeft om die veroordeling te erkennen.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210914.2N.11/NL>

Trefwoorden: Wettige zelfverdediging - Aanvoering door de beklaagde - Omvang - Gevolg

Samenvatting: Een beklaagde die zich beroept op de wettige verdediging van artikel 416 Strafwetboek moet die bewering enigszins aannemelijk maken, wat inhoudt dat hij op een wijze die niet elke geloofwaardigheid mist aanvoert dat de voorwaarden vervuld zijn voor deze rechtvaardigingsgrond, namelijk een ernstige en actuele onrechtmatige aanranding en een noodzakelijk en evenredig verweer, zonder dat hij dit ook moet bewijzen; indien hij slaagt in die aanvoeringsplicht, wat onaantastbaar wordt beoordeeld door de rechter, staat het aan het openbaar ministerie of de burgerlijke partij te bewijzen dat de voorwaarden voor de ingeroepen rechtvaardigingsgrond niet zijn vervuld; het Hof gaat daarbij wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen trekt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211019.2N.27/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Rechtstreekse dagvaarding door burgerlijke partij voor de strafrechter - Verplichting tot consignatie - Dagvaarding door het openbaar ministerie voor dezelfde strafrechter - Gebrek aan consignatie - Voortgang van de procedure - Voorwaarden

2. Strafzaken - Rechtstreekse dagvaarding door burgerlijke partij voor de strafrechter - Verplichting tot consignatie - Dagvaarding door het openbaar ministerie voor dezelfde strafrechter - Gebrek aan consignatie - Gevolgen - Beoordeling - Wettigheidstoezicht door het Hof

3. Moreel bestanddeel - Opzet - Bestaan - Beoordeling - Wijze

4. Moreel bestanddeel - Het willens aannemen van een strafbare gedraging - Begrip - Draagwijdte

5. Strafzaken - Deskundigenonderzoek van belang voor de actuele toestand van beklaagde of straftoemeting - Noodzaak, raadzaamheid en gepastheid van de onderzoekshandeling - Weigering - Wijze

6. Stedenbouw - Het zonder vergunning gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren - Aard - Begrip

7. Het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren - Verharding van vóór 22 april 1962 - Toepassing

8. Strafzaken - Wijziging van de toepasselijke wetsbepalingen tijdens de incriminatieperiode - Vermelding toepasselijke wetsbepalingen - Telastlegging - Wijze

9. Herstelvordering van de burgerlijke partij - Criteria - Grens

10. Redelijke termijn - Beoordeling - Regelgeving betreffende ruimtelijke ordening - Mogelijkheden om vrijwillig over te gaan tot herstel of regularisatie - Gevolg

11. Milieurecht - Milieuvoorwaarden - Voorwaarden voor verbrandings- en meeverbrandingsinstallaties voor biomassa-afvalstoffen - Onderscheid tussen “niet-verontreinigd behandeld” en “verontreinigd behandeld” houtafval - Richtwaarden - Verbranding van verontreinigd behandeld houtafval - Bewijs – Voorwaarden

12. Veroordeling voor een feit onder een bepaalde telastlegging - Vrijspraak voor hetzelfde feit onder een andere telastlegging - Tegenstrijdigheid - Uitzondering - Kwalificatie - Redenen

13. Bewijs – Strafzaken – Vermoedens - Artikel 8.1, 9° Burgerlijk Wetboek - Toepassing

14. Burgerlijke partij die gedeeltelijk in het ongelijk werd gesteld - Omslag rechtsplegingsvergoeding tussen enerzijds de burgerlijke partij en anderzijds de beklaagde - Toepassing

Samenvatting: 1. Aan de consignatieplicht waartoe een burgerlijke partij die rechtstreeks dagvaardt voor de strafrechter krachtens artikel 108 Tarief Strafzaken gehouden is te voldoen, wordt in beginsel geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat, na de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij, de rechtstreeks gedaagde vervolgens ook op vordering van het openbaar ministerie wordt gedagvaard voor dezelfde strafrechter, die de zaken samenvoegt en samen behandelt; het gebrek aan consignatie door de burgerlijke partij belemmert in dat geval de voortgang van de procedure echter niet wanneer de strafrechter vaststelt dat aan de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij geen andere kosten zijn verbonden dan deze van de op last van het openbaar ministerie aanhangig gemaakte strafvordering, die door de Staat moeten worden voorgesloten (1). (1) Zie Cass. 9 december 2009, AR P.09.1105.F ECLI:BE:CASS:2009:ARR.20091209.4, AC 2009, nr. 730, met concl. van advocaat-generaal D. Vandermeersch op datum in Pas..

2. De rechter oordeelt onaantastbaar of de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij al dan niet kosten heeft teweeggebracht of vermoedelijk nog kan teweegbrengen die niet gedekt zijn door de strafvordering die op last van het openbaar ministerie aanhangig werd gemaakt en hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat de strafvordering op het ogenblik van zijn beslissing nog niet definitief haar beslag heeft gekregen; het Hof gaat wel na of de rechter zijn beslissing wettig heeft kunnen afleiden uit de feiten en gegevens die hij heeft vastgesteld.

3. Indien het schuldbestanddeel van een misdrijf bestaat in opzet, dit is het wetens en willens aannemen van een strafbare gedraging, vermag de rechter het bestaan van dit opzet

af te leiden uit het door de dader gepleegde materiële feit en de vaststelling dat dit feit hem kan worden toegerekend, met dien verstande dat de dader vrijuit gaat wanneer hij rechtvaardiging, schuldonthefing en niet-toerekeningsvatbaarheid enigszins aannemelijk maakt (1). (1) Cass. 10 oktober 2017, AR P.16.0639.N, NC 2018, p. 213, noot; Cass. 3 mei 2016, AR P.14.1273.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160503.5, AC 2016, nr. 295, NC 2017, 363, noot J. De Grootte.

4. Het willens aannemen van een strafbare gedraging veronderstelt dat de betrokkene de bedoeling had om de materiële gedraging te stellen waarvan hij weet dat ze strafbaar is; het volstaat dat de dader de strafbare handeling stelt terwijl hij beseft dat die handeling wederrechtelijk is, maar niet is vereist dat de wil van de dader ook betrokken is op de wederrechtelijkheid van zijn gedraging.

5. Geen enkele bepaling verplicht de rechter in strafzaken een deskundigenonderzoek te bevelen enkel omdat het resultaat ervan van belang zou kunnen zijn voor de actuele toestand van de beklaagde of voor de straftoemeting; de rechter oordeelt onaantastbaar over de noodzaak, de raadzaamheid en de gepastheid van een dergelijke onderzoekshandeling en aldus belet niets de rechter om, mits hij de motiveringsverplichting naleeft, de aanstelling van een deskundige te weigeren wanneer er geen dienstige reden bestaat om die maatregel te bevelen.

6. Het zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, thans omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens, strafbaar gesteld door artikel 6.1.1, eerste lid, 1°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zoals van toepassing voor 1 maart 2018, thans artikel 6.2.1, eerste lid, 1°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zoals van toepassing vanaf 1 maart 2018, is een opzettelijk misdrijf.

7. Wanneer een stedenbouwkundig misdrijf bestaat in het zonder voorafgaande vergunning gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens zoals bedoeld in artikel 4.2.1, 5°, b), Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, kan het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand dat bij toepassing van artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening op grond van dat misdrijf wordt bevolen, ook strekken tot het verwijderen van alles waarmee de grond voor dat gewoonlijk gebruik werd ingericht, met inbegrip van een verharding; de omstandigheid dat er op de desbetreffende plaats reeds vóór 22 april 1962 een verharding aanwezig was, doet hieraan geen afbreuk.

8. Uit artikel 195, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, dat overeenkomstig artikel 211 Wetboek van Strafvordering van toepassing is op de hoven van beroep, volgt dat een veroordelende beslissing de wetsbepalingen moet vermelden die de feiten strafbaar stellen en die de toegepaste straffen bepalen en indien op het ogenblik van de beslissing de wetsbepalingen zijn opgeheven die de feiten op het ogenblik van het plegen ervan strafbaar stelden, dient de rechter ook de wetsbepalingen te vermelden op grond waarvan de feiten tot op het ogenblik van de beslissing strafbaar zijn gebleven; indien de toepasselijke wetsbepalingen tijdens de bewezenverklarde incriminatieperiode werden gewijzigd, dient de rechter behalve de wetsbepalingen in verband met de toegepaste straffen de

wetsbepalingen te vermelden die de feiten gedurende de volledige bewezenverklarde incriminatieperiode strafbaar stellen, maar in dat geval is de rechter evenwel niet verplicht om de telastlegging op te splitsen volgens de periode waarin de desbetreffende wetsbepalingen toepasselijk waren.

9. De criteria van artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zijn niet van toepassing op de herstellvordering van de burgerlijke partij.

10. De rechter oordeelt in elke zaak afzonderlijk en aan de hand van de bijzondere omstandigheden ervan of er binnen een redelijke termijn is beslist over een tegen een beklagde ingestelde strafvervolgning en bij die beoordeling kan de rechter onder meer rekening houden met de complexiteit van de zaak, het gedrag van de partijen en de bevoegde overheden, alsook het belang van de zaak voor die partijen; wanneer de strafvervolgning betrekking heeft op de regelgeving betreffende de ruimtelijke ordening, het milieu- of omgevingsrecht en de huisvesting, waarbij de herstellvordering een onderdeel is van de strafvordering in de ruime zin, kan de strafrechter, behoudens wanneer de beklagde ondubbelzinnig te kennen heeft gegeven niet vrijwillig tot herstel of regularisatie te zullen overgaan, bij de beoordeling van de redelijkheid van de termijn van de strafvervolgning rekening houden met de mogelijkheden die aan de beklagde werden toegekend om vrijwillig over te gaan tot herstel of regularisatie van de wederrechtelijke toestand (1). (1) Cass. 23 februari 2021, AR P.20.0983.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210223.2N.12.

11. Noch uit de bepaling van artikel 5.2.3bis.4.8., §1, Vlarem II, die bepaalt dat voor het onderscheid tussen “niet-verontreinigd behandeld” en “verontreinigd behandeld” houtafval in geval van twijfel de in die bepaling opgenomen tabel van richtwaarden voor potentieel aanwezige verontreinigingen geldt, noch uit enige andere bepaling kan worden afgeleid dat het verbranden van verontreinigd behandeld houtafval slechts kan worden vastgesteld na een bemonstering en een analyse.

12. De rechter die een beklagde veroordeelt voor een bepaald feit omschreven onder een bepaalde telastlegging kan die beklagde niet zonder tegenstrijdigheid vrijspreken voor datzelfde feit, omschreven onder een andere telastlegging; hoewel een vrijspraak in beginsel betrekking heeft op een feit en niet op de kwalificatie ervan, is de rechterlijke beoordeling evenwel niet tegenstrijdig wanneer de rechter oordeelt dat het feit slechts onder de telastlegging of de telastleggingen valt waaraan hij de beklagde schuldig verklaart en hij met de vrijspraak voor een andere telastlegging louter bedoelt dat het niet bewezen is dat hetzelfde feit onder de strafrechtelijke kwalificatie van die andere telastlegging valt (1). (1) Cass. 22 juni 2004, AR P.04.0360.N ECLI:BE:CASS:2004:ARR.20040622.21, AC 2004, nr. 346.

13. Artikel 8.1, 9°, Burgerlijk Wetboek is behoudens in geval van het hier niet toepasselijke artikel 16 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering niet van toepassing op het bewijs van een misdrijf (1). (1) Artikel 1349 Oud Burgerlijk Wetboek; Cass. 26 juni 2007, AR P.07.0295.N ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070626.6, AC 2007, nr. 355; Cass. 12 december 2006, AR P.06.1203.N ECLI:BE:CASS:2006:ARR.20061212.6, AC 2006, nr. 643.

14. Artikel 1017, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat de kosten kunnen worden omgeslagen zoals de rechter het raadzaam oordeelt, onder meer wanneer de partijen

onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld, is niet van toepassing in strafzaken.

Hof van Cassatie 26 oktober 2021 (P.21.0958.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211026.2N.11/NL>

Trefwoorden: 1. Verzoek tot opschorting - Verplichting - Beoordeling - Wijze

2. Verzoek tot opschorting - Weigering - Motivering - Wijze

3. Verzoek tot opschorting - Aanvoering van concrete elementen betreffende de gevolgen van een straf - Beoordeling - Wijze

4. Verzoek tot opschorting - Beoordeling - Gebrek aan concrete gegevens - Redenen

Samenvatting: 1. Uit het enkele feit dat een beklaagde voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de uitspraak van veroordeling op te schorten volgt niet dat de rechter verplicht is die maatregel toe te kennen; de rechter oordeelt onaantastbaar over de wenselijkheid ervan en er bestaat immers geen recht op opschorting van de uitspraak van veroordeling (1). (1) Zie concl. OM.

2. Uit artikel 3, vierde lid, Probatiewet en artikel 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat indien de rechter een verzoek om de opschorting van de uitspraak van veroordeling afwijst, uit zijn beslissing moet blijken dat hij dit verzoek en de stavende redenen daartoe in aanmerking heeft genomen en hij nauwkeurig de redenen vermeldt voor de weigeringsbeslissing, maar die motivering mag beknopt zijn (1). (1) Zie concl. OM.

3. Uit de samenlezing van artikel 149 Grondwet, artikel 3 Probatiewet en artikel 195 Wetboek van Strafvordering volgt dat indien een beklaagde ter staving van zijn verzoek om opschorting van de uitspraak van veroordeling concrete elementen aanvoert betreffende de gevolgen van een straf voor zijn reclassering, uit de rechterlijke beslissing een afweging moet blijken tussen eensdeels de zwaarwichtigheid van de te beoordelen feiten en de persoonlijkheid van de beklaagde en anderdeels de nadelige effecten van een al dan niet effectieve bestraffing voor zijn reclassering en resocialisering (1). (1) Zie concl. OM.

4. De rechter mag bij de beoordeling van de vraag van een beklaagde om opschorting van de uitspraak van veroordeling wel degelijk het gegeven betrekken dat hij geen concrete gegevens verstrekt betreffende zijn persoonlijke situatie (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 26 oktober 2021 (P.21.0959.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211026.2N.12/NL>

Trefwoorden: Hoger beroep - Strafverzwaring - Eenstemmigheid - Hoofdgevangenisstraf - Verlaging - Bijkomende straffen - Gevolgen

Samenvatting: Indien het gerecht in hoger beroep een beklaagde veroordeelt tot een lagere hoofdgevangenisstraf dan die waartoe de eerste rechter hem had veroordeeld, is er geen strafverzwaring in de zin van artikel 211bis, tweede zin, Wetboek van Strafvordering en dit ongeacht of het gerecht in hoger beroep de beklaagde veroordeelt tot een hogere geldboete en een door artikel 1 Wet Beroepsuitoefeningsverbod bedoeld bestuurdersverbod van een langere duur dan opgelegd door de eerste rechter; of er strafverzwaring is, wordt in een dergelijk geval uitsluitend bepaald door de opgelegde hoofdgevangenisstraf.

Hof van Cassatie 7 juni 2022 (P.22.0230.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220607.2N.3/NL>

Trefwoorden: 1. Politie - Doorzoeking van een voertuig - Gedragingen, aanwijzingen of gronden die de doorzoeking rechtvaardigen - Vermeldingen in processen-verbaal - Verwijzing naar informatie uit politionele gegevensbanken - Vage en algemene informatie - Beoordeling - Gevolg

2. Strafzaken - Opsporingsonderzoek - Doorzoeking van een voertuig - Gedragingen, aanwijzingen of gronden die de doorzoeking rechtvaardigen - Onaantastbare beoordeling - Wettigheidstoezicht door het Hof - Wijze

Samenvatting: 1. Het staat aan de politieambtenaren om in hun processen-verbaal te vermelden op grond van welke gedragingen, aanwijzingen of gronden als bedoeld in artikel 29, eerste en tweede lid, Wet Politieambt zij overgaan tot het doorzoeken van een voertuig en die vermeldingen moeten de rechter toelaten na te gaan of die doorzoeking is gebeurd overeenkomstig artikel 29, eerste en tweede lid, Wet Politieambt; ter verantwoording van hun doorzoeking kunnen politieambtenaren verwijzen naar informatie over inzittenden van het doorzochte voertuig, die blijkt uit politionele gegevensbanken en dergelijke informatie kan geheim zijn maar dat dwingt de rechter evenwel niet om de vermelding in een proces-verbaal dat uit een politionele gegevensbank blijkt dat een inzittende van een voertuig gekend is bij de politiediensten, te aanvaarden als materiële aanwijzing die de doorzoeking van het voertuig rechtvaardigt, wanneer die vermelding niet wordt toegelicht in het proces-verbaal of in andere, eventueel later bijgebrachte informatie; te vage of te algemene informatie laat de rechter immers niet toe zijn regelmatigheidscontrole over de doorzoeking uit te oefenen.

2. De rechter oordeelt onaantastbaar of de gegevens zoals ze hem ter kennis worden gebracht, een voldoende materiële aanwijzing opleveren om de doorzoeking van een voertuig te rechtvaardigen; het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Zie Cass. 5 mei 2020, AR P.20.0459.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200505.2N.11, AC 2020, nr. 271; Cass. 16 juni 2015, AR P.15.0599.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150616.9, AC 2015, nr. 408.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220927.2N.1/NL>

Trefwoorden: 1. Valsheid en gebruik van valse stukken - Constitutieve bestanddelen - Begrip beschermd geschrift - Geschrift dat zich opdringt aan het openbaar vertrouwen - Geschrift dat zich niet opdringt aan het openbaar vertrouwen - Controlemogelijkheid van het geschrift door de bestemming - Draagwijdte - Gevolg

2. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Bedrieglijk opzet – Draagwijdte

3. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Gebruik van valse namen of valse hoedanigheden - Aanwenden van listige kunstgrepen - Volstaan van één van die gedragingen

4. Oplichting - Constitutieve bestanddelen - Gebruik van listige kunstgrepen - Uitwendige handelingen - Positieve daden - Onthoudingen of verzwijgingen - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Het misdrijf valsheid in geschriften als bedoeld in de artikelen 193, 196 en 214 Strafwetboek bestaat erin in een door de wet beschermd geschrift, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de waarheid te vermommen op een bij de wet bepaalde wijze, terwijl hieruit een nadeel kan ontstaan en een door de wet beschermd geschrift is een geschrift dat in zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringt, zodat de overheid of particulieren die ervan kennis nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het rechtsfeit in dat geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten; een geschrift dat slechts bewijswaarde heeft na aanvaarding ervan door de bestemming, dringt zich in de regel niet op aan het openbaar vertrouwen maar dit is anders wanneer het voor de bestemming onmogelijk is om de in het geschrift voorkomende vermeldingen te controleren of wanneer deze controle door toedoen van de uitreiker onmogelijk is gemaakt; die onmogelijkheid tot controle kan bestaan bij de kandidaat-verkoper van een onroerend goed, die op slinkse wijze en met misbruik van zijn gebreken of zwakheden door een beweerde kandidaat-koper ervan wordt overtuigd om een door deze laatste voorgelegde verkoopcompromis te ondertekenen die de kandidaat-verkoper, mocht de mogelijkheid tot werkelijke kennisneming van de volledige inhoud van die compromis of tot het nemen van een beredeneerde beslissing daarover hem niet doelbewust zijn ontnomen door de kandidaat-koper, nooit zou ondertekenen omdat de compromis bedingen bevat die kennelijk niet met de werkelijkheid overeenstemmen en die voor de kandidaat-verkoper zeer nadelig zijn (1). (1) Zie over het plegen van valsheid door het bedrieglijk verkrijgen van een handtekening o.m.: A. DE NAUW, Inleiding tot het bijzonder strafrecht, Mechelen, Kluwer, 2010, 39; M. RIGAUX en P.-E. TROUSE, Les crimes et les délits du code pénal, III, Brussel, Bruylant, 1957, p. 166, nr. 185 en pp. 178-179, nr. 199; J. VANHALEWIJN en L. DUPONT, Valsheid in geschriften, APR, Gent, Story-Scientia, 1975, pp. 100-101, nr. 319; Gent 29 april 2014, RW 2015-2016/39, 1549 en noot.

2. Het wanbedrijf oplichting vereist bij de dader het oogmerk om zich bedrieglijk andermans zaak toe te eigenen en de aanwending van bedrieglijke middelen hiertoe, gevolgd door een afgifte of een levering van de zaak; de dader kan het beoogde onrechtmatige voordeel zowel voor zichzelf als voor een ander nastreven zodat noch het feit dat de dader zich op een in artikel 496 Strafwetboek bepaalde wijze een verbintenis doet afgeven die een derde geheel of gedeeltelijk tot voordeel strekt, noch het feit dat niet de dader maar de derde formeel partij is bij die verbintenis, zijn bedrieglijk opzet niet belet (1). (1) F. DERUYCK en A. DE NAUW, Inleiding tot het bijzonder strafrecht, Wolters Kluwer 2020, p. 517.

3. Oplichting bestaat in het zich doen afgeven of leveren van een door artikel 496 Strafwetboek bedoelde zaak hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden hetzij door het aanwenden van listige kunstgrepen en dit met het oogmerk om zich een aan een ander toebehorende zaak toe te eigene; het is niet vereist dat de dader zowel gebruik maakt van valse namen of hoedanigheden als dat hij listige kunstgrepen aanwendt zodat één van de beide gedragingen volstaat.

4. Listige kunstgrepen zijn misleidende middelen die bestaan in of gepaard gaan met uitwendige handelingen, dit zijn in de regel positieve daden, met het oog op de afgifte of de levering van de zaak zodat louter leugenachtige beweringen slechts listige kunstgrepen opleveren wanneer zij gepaard gaan met uitwendige handelingen die enige geloofwaardigheid eraan verlenen; dergelijke handelingen kunnen onder meer bestaan in een geheel van praktijken die niet als dusdanig maar wel in hun geheel genomen een listige kunstgreep uitmaken omdat zij gezamenlijk determinerend zijn voor de navolgende afgifte van de zaak waarbij niet al die praktijken op zichzelf genomen moeten voldoen aan de vereisten van een listige kunstgreep en dus niet allemaal positieve handelingen moeten uitmaken, zodat ook onthoudingen of verzwijgingen, naast een of meer uitwendige handelingen, kunnen bijdragen tot de encenering die in zijn geheel de listige kunstgreep uitmaakt (1). (1) V. VEREECKE, Oplichting door listige kunstgrepen ten aanzien van een derde, RABG 2016/1, 28-30.

Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.0251.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220927.2N.6/NL>

Trefwoorden: 1. Vereniging van misdadigers - Criminele organisatie - Betrokkenheid bij een criminele organisatie - Autonoom misdrijf - Misdrijven gepleegd in het raam van de criminele organisatie - Onderscheid - Draagwijdte – Gevolg

2. Criminele organisatie - Burgerlijke vordering - Herstelplicht - Betrokkenheid bij een criminele organisatie - Verscheidene daders - Hoofdelijkheid - Gemeenschappelijke of samenlopende fouten - Beoordeling

Samenvatting: 1. Artikel 324ter, § 1, Strafwetboek bestraft degene die wetens en willens betrokken is bij een daar bedoelde criminele organisatie, ook al heeft hij niet de bedoeling een misdrijf in het raam van die organisatie te plegen of daaraan deel te nemen op één van de wijzen bedoeld in de artikelen 66 tot 69 van dat wetboek; de betrokkenheid bij een

criminele organisatie maakt zodoende een autonoom misdrijf uit, te onderscheiden van de misdrijven die worden gepleegd in het raam van deze organisatie zodat het enkele feit betrokken te zijn bij een criminele organisatie nog geen fout oplevert die in causaal verband staat met de schade die volgt uit een misdrijf dat in het raam van die organisatie is gepleegd door een derde aangezien in beginsel de dader van een misdrijf slechts gehouden is tot schadevergoeding waartoe het door hem gepleegde misdrijf aanleiding geeft (1). (1) Cass. 4 november 2014, AR P.13.1253.N ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20141104.4, AC 2014, nr. 659; Cass. 3 september 2014, AR P.14.0735.F ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140903.3, AC 2014, nr. 489; J. DE HERDT, 'Criminele organisatie', Comm. Straf., p. 9.

2. Personen die zijn veroordeeld wegens afzonderlijke misdrijven, zijn hoofdelijk gehouden tot schadevergoeding wanneer die misdrijven een gemeenschappelijke fout opleveren die tot schade aanleiding heeft gegeven; zij kunnen ook in solidum worden veroordeeld wanneer deze afzonderlijke misdrijven samenlopende fouten opleveren die bijdragen tot de totaliteit van eenzelfde schade en de rechter oordeelt onaantastbaar over het oorzakelijk verband tussen de verschillende misdrijven en de schade en of deze verschillende misdrijven een gemeenschappelijke fout of samenlopende fouten opleveren (1). (1) Cass. 4 november 2014, AR P.13.1253.N ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20141104.4, AC 2014, nr. 659.

Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0952.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.15/NL>

Trefwoorden: Teelt en verkoop van cannabis - Diefstal van elektriciteit en water in het kader van de teelt en verkoop van cannabis - Geen actieve handelingen van de beklaagde in het kader van de ontvreemding van elektriciteit en water - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Een schuldigverklaring als mededader in de zin van artikel 66, derde lid, Strafwetboek vereist de vaststelling dat de mededader zijn medewerking verleent aan de misdaad of het wanbedrijf op een in die bepaling bedoelde wijze, hij weet dat hij zijn medewerking aan die misdaad of dat wanbedrijf verleent en hij het opzet heeft aan die misdaad of dat wanbedrijf zijn medewerking te verlenen; in de regel kan alleen een positieve daad die aan de uitvoering van de misdaad of het wanbedrijf voorafgaat of ermee samen gaat mededaderschap aan die misdaad of dat wanbedrijf opleveren zodat de enkele omstandigheid dat een persoon kennis heeft of moet hebben gehad van een misdaad of een wanbedrijf, niet voldoende is om hem als mededader aan die misdaad of dat wanbedrijf in de zin van artikel 66, derde lid, Strafwetboek te kunnen beschouwen (1). (1) Vgl. Cass. 27 april 2021, AR P.21.0080.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210427.2N.11.

Met noot: MELIS, S., "Mededaderschap aan elektriciteitsdiefstal bij cannabisplantages: enkel 'weten' volstaat niet", *RW* 2023-24, nr. 2, p. 58-62.

Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0636.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.12/NL>

Trefwoorden: Strafzaken – Bewijsvoering – Tonen van stukken op de rechtszitting – Neerlegging – Draagwijdte – Gevolg

Samenvatting: De enkele omstandigheid dat een partij stukken op de rechtszitting toont, zonder die stukken neer te leggen om bij het dossier te voegen of ze aan de tegenpartij mee te delen, betekent niet dat ze niet het voorwerp van het debat hebben uitgemaakt en dat de rechter niet erop mag steunen, zodat daardoor het recht van verdediging van die partij niet miskend wordt.

Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0745.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.12/NL>

Trefwoorden: Informatie afkomstig van een inlichtingendienst - Gebruik in strafzaken - Bewijs - Bewijsvoering - Opstarten van een gerechtelijk onderzoek - Aanwenden van privacygevoelige onderzoeksmaatregelen - Aanvoering door de beklagde van de onregelmatige herkomst - Wering - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Informatie van een inlichtingendienst die enkel in aanmerking wordt genomen als inlichting die toelaat een onderzoek te openen of het in een bepaalde richting te oriënteren en vervolgens op autonome wijze bewijzen te verzamelen, vormt als dusdanig geen bewijs van een misdrijf en is dan ook niet onderworpen aan de vereisten waaraan bewijs moet voldoen; aldus moet de herkomst van dergelijke informatie niet noodzakelijk worden verduidelijkt en kan de beklagde, om die informatie uit het debat te doen weren, niet volstaan met de aanvoering dat de herkomst ervan onregelmatig is of zou kunnen zijn, maar moet hij dat enigszins aannemelijk maken zonder dat hij daarvoor eerst kennis van die herkomst moet hebben en noch het feit dat op basis van de informatie een gerechtelijk onderzoek wordt gevorderd in het kader waarvan privacygevoelige onderzoeksmaatregelen worden bevolen, noch de mogelijkheid dat de informatie afkomstig is van een buitenlandse inlichtingendienst is, doen daaraan afbreuk (1). (1) Cass. 17 mei 2022, AR P.22.0101.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220517.2N.6; B. VANGEEBERGEN, Het gebruik van inlichtingen in het strafproces, Intersentia, 2017; A. WINANTS, “Staatsveiligheid, strafvordering en strafproces”, in vereniging voor de vergelijkende studie van het recht van België en Nederland, Preadviezen 2009, Den Haag, Boom Juridische uitgevers, 2009, pp. 242-246.

Hof van Cassatie 15 november 2022 (P.22.0854.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.7/NL>

Trefwoorden: 1. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Territoriale bevoegdheid - Belgische rechtscolleges - Constitutief bestanddeel van het misdrijf op Belgisch grondgebied gelokaliseerd - Materiële gedragingen in België en in het buitenland gepleegd - Draagwijdte - Gevolg

2. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 3° Strafwetboek - Aard van het misdrijf - Aflopend misdrijf

3. Witwassen - Artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Aard van het misdrijf - Voortdurend misdrijf

4. Witwassen - Aard van het misdrijf - Materiële gedraging die uit zijn aard aflopend is - Begrip verhelen of verhullen bepaald in artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek - Invloed op de aard van het misdrijf - Voortdurend misdrijf - Voorwaarde - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De Belgische strafrechter heeft op grond van artikel 3 Strafwetboek rechtsmacht om te oordelen over een in België gepleegd misdrijf en daartoe behoort een misdrijf waarvan één van de constitutieve bestanddelen geheel of gedeeltelijk op het Belgische grondgebied is gelokaliseerd of waaraan materiële gedragingen ten grondslag liggen die zowel in België als in het buitenland zijn gepleegd en die een ondeelbaar geheel vormen; de Belgische rechtscolleges die vaststellen dat een beklaagde op Belgisch grondgebied gelden met een illegale oorsprong heeft ontvangen en die in het buitenland heeft overgeschreven, steunen aldus hun rechtsmacht op een in België gesitueerde materiële witwasgedraging aan een in het buitenland gepleegd witwasmisdrijf (1). (1) Cass. 21 oktober 2015, AR P.15.1019.F ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20151021.1, AC 2015, nr. 618; B. SPRIET, “(Extra)territoriale werking van de Belgische strafwet, met enkele “klassieke” extraterritoriale jurisdictiegronden uit de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering” in X., Strafprocesrecht en extraterritorialiteit (BLUS), 2002, p. 4-16; J. VANHEULE, “Op zoek naar de grenzen van de territoriale rechtsmacht van de strafrechter en van de strafbaarheid van betrokkenheid bij bendevorming”, noot onder Gent 30 maart 2021, RABG 1090-1102. Cass. 21 oktober 2015, AR P.15.1019.F ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20151021.1, AC 2015, nr. 618, Antwerpen, 31/01/1995, RW 1996-97, 1027-1028.

2. Het misdrijf bepaald in artikel 505, eerste lid, 3°, Strafwetboek is een aflopend misdrijf, gelet op het ogenblikkelijke karakter van de erin vermelde handelingen.

3. Het misdrijf bepaald in artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek is een voortdurend misdrijf dat ontstaat bij de handeling of de onthouding, al dan niet aflopend van aard, waarmee de dader met de vereiste kennis van zaken de aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing of eigendom van de wederrechtelijke vermogensvoordelen verheelt of verhuult en dat blijft voortduren zolang de dader die elementen verheelt of verhuult, dit wil zeggen zolang hij bewust de door hemzelf gecreëerde wederrechtelijke toestand ononderbroken laat voortduren, zonder dat daarvoor nog enige verdere gedraging van zijnentwege is vereist.

4. Naargelang de hem voorgelegde gegevens kan de rechter een materiële gedraging die bestaat in de overdracht van een wederrechtelijk vermogensvoordeel, zoals een bankoverschrijving, kwalificeren als een verhelen of een verhullen in de zin van artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek, maar daardoor gaat deze materiële gedraging, die uit zijn aard aflopend is, niet noodzakelijk het voorwerp uitmaken van een voortdurend misdrijf dat duurt zolang de ermee beoogde verheling of verhulling voortduurt; bepalend voor het

voortduren van het misdrijf is de reële mogelijkheid voor de overdrager om na de overdracht het verhelen of verhullen nog te laten voortduren zodat van zodra de overdrager geen zeggenschap meer heeft over het overgedragen vermogensvoordeel, wat het geval kan zijn bij een overdracht aan een derde die eigenmachtig de verdere bestemming van het vermogensvoordeel bepaalt, de overdracht geen voortdurend misdrijf meer uitmaakt voor de overdrager (1). (1) A. DE NAUW en F. DERUYCK, Inleiding tot het bijzonder strafrecht, Wolters Kluwer, 2020, p. 556.

Met noten:

- VAN HERPE, R., “Over de invloed van zeggenschap op de aard van het witwasbeestje”, *T.Strafr.* 2023, nr. 5, p. 298-303.
- VAN DE WYER, L., SAEN, B., “De 'zeggenschap' over het vermogensvoordeel. Een nieuw element in de discussie over de verjaring van het derde witwasmisdrijf”, *TBH* 2023, nr. 8, p. 1151-1164.
- MULDER, D., “Het voortdurend en (soms) aflopend karakter van het derde witwasmisdrijf: contradictio in terminis?”, *NC* 2023, nr. 5, p. 359-365.

Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.22.1351.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230208.2F.1/NL>

Trefwoorden: Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Verzwarende omstandigheid - Voorbedachtheid - Begrip

Samenvatting: De voorbedachtheid, die door de wet als een verzwarende omstandigheid bij een misdrijf wordt gekwalificeerd, bestaat in het voorafgaand en overwogen besluit om de verboden daad te plegen (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.22.1021.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230208.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Arbeid - Sluikwerk in de zin van artikel 2, § 1, Wet 6 juli 1976 - Verkregen inkomsten - Uit het misdrijf verkregen vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring

2. Omkoping - Actieve omkoping - (Geen) Voorwaarde dat het voorstel de ambtenaar voor wie het was bestemd, heeft bereikt

3. Misdrijven - Eenheid van opzet - Straftoemeting - Bestrafing met de zwaarste straf - Uitwerking

4. Eendaadse samenloop van misdrijven door eenheid van opzet (Collectief misdrijf. – Artikel 65, eerste lid, Strafwetboek) - Feiten waarvoor de zwaarste straf werd opgelegd, die zijn gepleegd na het verstrijken van de staat van wettelijke herhaling - Invloed

5. Herhaling wanbedrijf na wanbedrijf op grond van een veroordeling tot een straf met gedeeltelijk uitstel - Datum waarop de straf wordt geacht te zijn ondergaan in de zin van artikel 56, tweede lid, Strafwetboek

Samenvatting: 1. De inkomsten die zijn ontvangen uit het misdrijf dat erin bestaat sluikwerk in de zin van artikel 2, § 1, van de wet 6 juli 1976 tot beteugeling van het sluikwerk met handels- of ambachtskarakter (1) te hebben uitgevoerd, vormen rechtstreeks daaruit voortvloeiende vermogensvoordelen (2). (1) Hieronder wordt verstaan “elk werk dat het voorwerp kan zijn van een beroep behorend tot het ambachtswezen, de handel of de industrie en dat niet in ondergeschikt verband wordt verricht door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die ofwel niet is ingeschreven in het ambachts- of handelsregister, ofwel de wettelijke voorschriften inzake vergunning, verzekeringsplicht of inschrijving in verband met de uitoefening van dit beroep overtreedt, voor zover dat werk hetzij door zijn omvang en zijn technische aard, hetzij door zijn frequentie, hetzij door het aanwenden van materieel of werktuigen, een specifiek professioneel karakter heeft”. (2) Het bedoelde bedrog bestaat in het gebrek aan vergunning, verzekeringsplicht of inschrijving vereist om een werk uit te voeren en niet in het verboden karakter van dat werk als zodanig, zoals de illegale verkoop van verdovende middelen. Zoals het arrest in herinnering brengt, zijn “inkomsten die een illegaal in het land verblijvende werknemer uit een illegale tewerkstelling verkrijgt, niet noodzakelijk illegale vermogensvoordelen. De inkomsten uit die tewerkstelling zijn bijgevolg niet noodzakelijk vermogensvoordelen die rechtstreeks uit een misdrijf zijn verkregen” (Cass. 3 april 2012, AR P.10.2021.N ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120403.8, AC 2012, nr. 213). Het OM, dat tot de verwerping van het middel concludeerde, heeft hieruit afgeleid dat de appelrechters wettig konden oordelen dat a pari, bij gebrek aan “nuttige inlichtingen om, zelfs naar billijkheid, de heffingen, belastingen en sociale bijdragen te berekenen die [de verweerder] heeft ontdoken en die vermogensvoordelen vormen die hij rechtstreeks heeft verkregen uit zijn sluikwerk, (...) de vordering tot verbeurdverklaring niet dient te worden ingewilligd”.

2. Artikel 246, § 2, Strafwetboek, dat actieve omkoping definieert, vereist niet dat het voorstel de ambtenaar voor wie het was bestemd, heeft bereikt (1). (1) Sinds de inwerkingtreding van de wet van 10 februari 1999 betreffende de bestraffing van corruptie, is het vragen om een voordeel strafbaar als eenzijdige handeling, die voltrokken en strafbaar is vanaf het begin van de iter criminis; uit de parlementaire voorbereiding volgt dat “het feit van actieve omkoping bestaat uit de eenzijdige handeling van een privépersoon die enig voordeel voorstelt aan een openbaar ambtenaar opdat deze een bepaald gedrag zou aannemen (...) terwijl het voortaan [niet meer om pogingen maar] om ogenblikkelijke misdrijven gaat, die voltooid zijn op het moment van de vraag of het voorstel, met de juridische gevolgen die daaruit voortvloeien” (Verantwoording van amendement nr. 2 van de regering, Parl.St. Senaat 1997-98, nr. 1-107/4, 9-10 en 16; zie A. DE NAUW en F. KUTY, *Manuel de droit pénal spécial*, Wolters Kluwer, 2018, nr. 224, 146; D. FLORE, “La corruption”, *Les infractions*, I, *Les infractions contre les biens*, o.l.v. H.-D. BOSLY en Ch. DE VALKENEER, 2016, 392-393). De strafbare handeling bestaat in het voorstellen, in tegenstelling tot de miskennis van het beroepsgeheim, dat een “onthulling” vereist, en derhalve niet wordt bestraft wanneer de gegevens die onder het beroepsgeheim vallen, niet ter kennis zijn gekomen van de persoon aan wie de dader die gegevens wilde onthullen

hoewel hij daartoe niet het recht had (Cass. 29 juni 2022, AR P.22.0353.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220629.2F.3, met concl. OM): het misdrijf werd geformuleerd, zelfs ten aanzien van een tussenpersoon. De wet vereist niet dat het voorstel de om te kopen persoon heeft bereikt (zie E. VANDEBROEK, "Vraag en aanbod. Laat de misdrijfomschrijving van publieke omkoping nog plaats voor straffeloze poging?", noot onder Gent 27 november 2012, T.Strafr., 2013, 398-402). Het OM heeft hieruit afgeleid dat het middel, in zoverre het aanvoert dat het misdrijf omkoping via tussenpersonen vereist dat het aanbod of het voorstel tot omkoping "op de een of andere manier ter kennis werd gebracht van de ambtenaar" die het beoogt om te kopen, faalt naar recht.

3. De toepassing van de zwaarste straf, overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek, betekent niet dat die straf enkel betrekking heeft op het feit dat door die zwaarste straf wordt bestraft; integendeel, alle feiten waarvoor de zwaarste straf wordt opgelegd, zijn hierin inbegrepen (1). (1) Cass. 25 september 2007, AR P.07.0461.N ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070925.1, AC 2007, nr. 431, § 8; zie concl. "in hoofdzaak" OM.

4. Wanneer de rechter vaststelt dat de misdrijven een collectief misdrijf vormen waarvoor slechts één straf, namelijk de zwaarste, moet worden opgelegd, en dat sommige misdrijven zijn gepleegd in staat van wettelijke herhaling, verantwoordt hij zijn beslissing volgens welke de feiten die zijn bestraft met een enkele uitgesproken straf, zijn gepleegd in een staat van wettelijke herhaling, naar recht (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM.

5. Als de beklaagde wordt veroordeeld tot een gevangenisstraf van ten minste een jaar, waarvan een gedeelte effectief en een gedeelte met uitstel, wordt deze straf geacht te zijn ondergaan in de zin van artikel 56, tweede lid, Strafwetboek op de datum waarop de op het uitstel toepasselijke proeftijd verstrijkt wanneer dat uitstel niet werd herroepen, en op de datum waarop het effectieve gedeelte van de gevangenisstraf niet meer kan worden uitgevoerd wanneer die datum na de voorgaande datum valt (1). (1) Zie Cass. 25 oktober 2022, AR P.22.0813.N ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221025.2N.8, ECLI:BE:CASS:2022:CONC.20221025.2N.8, § 8, en concl. van advocaat-generaal SCHOETERS.

Hof van Cassatie 8 februari 2023 (P.21.0730.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230208.2F.3/NL>

Trefwoorden: 1. Prostitutie - Begrip - (Geen) evolutief karakter

2. Ontucht en prostitutie - Reclame - Gebruik van een datingsite - Strafrechtelijke aansprakelijkheid - Personen die reclame maken voor de website

Samenvatting: 1. Het begrip prostitutie zoals bedoeld in de artikelen 380 en 380ter Strafwetboek is geen evoluerend begrip dat afhankelijk is van de opvatting van de gewoonten op een bepaalde plaats en op een bepaald ogenblik (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM.

2. Uit de artikelen 66, 380, § 1, 1°, en § 2, en 380ter, § 3, eerste lid, Strafwetboek volgt niet dat, wanneer de daden van het proberen een andere persoon aan te werven of mee te nemen met het oog op prostitutie of het reclame maken voor het prostitueren van een andere persoon worden gepleegd door gebruik te maken van een datingsite, alleen de eigenaar of de beheerder van de website strafrechtelijk aansprakelijk is, met uitsluiting van bijvoorbeeld de personen die hiervoor reclame zouden hebben gemaakt (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM.

Met noot: EVERARTS DE VELP, S., « La responsabilité pénale dans le cadre de licences d'exploitation de sites internet liés à la promotion de la prostitution », *JLMB* 2023, n° 22, p. 985-987.

Hof van Cassatie 6 september 2023 (P.23.0494.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230906.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Samenstelling van de zetel - Beslissing die een onderzoeksmaatregel beveelt - Daaropvolgende beslissing over de grond van de zaak - Continuïteit van de zetel – Draagwijdte

2. Samenstelling van de zetel - Vonnis dat de heropening van het debat beveelt - Hervatting van de zaak "ab initio" - Vaststelling - Vorm

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 779 Gerechtelijk Wetboek kan het vonnis, op straffe van nietigheid, enkel worden gewezen door de rechters die alle zittingen over de zaak hebben bijgewoond; het eindvonnis hoeft, in beginsel, evenwel niet te worden gewezen door dezelfde rechters als die welke tijdens het debat dat aan het vonnis alvorens recht is voorafgegaan of tijdens de uitspraak van dat vonnis zitting hebben gehouden, maar dit is niet het geval wanneer de beslissing alvorens recht te doen een vonnis is dat de heropening van het debat over een welbepaald onderwerp beveelt, aangezien het debat in een dergelijk geval wordt voortgezet, maar enkel over het rechtspunt zoals het door de rechter werd afgebakend (1). (1) Zie Cass. 16 oktober 2018, AR P.18.0189.N ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181016.2, AC 2018, nr. 557.

2. Geen enkele wettelijke bepaling vereist dat er na een vonnis dat de heropening van het debat beveelt uitdrukkelijk wordt vermeld dat de zaak "ab initio" of geheel werd hervat; die hervatting kan worden afgeleid uit het proces-verbaal van de rechtszitting of uit de vermeldingen die in het vonnis voorkomen, in zoverre die stukken het verloop van de rechtspleging weergeven.

Hof van Cassatie 13 september 2023 (P.23.0953.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230913.2F.7/NL>

Trefwoorden: Werkstraf - Materiële samenloop - Gevolgen - Maximum van driehonderd uur

Samenvatting: Artikel 60 Strafwetboek voorziet dat, in geval van samenloop van verschillende wanbedrijven, alle straffen samen worden opgelegd, zonder dat zij evenwel het dubbele van het maximum van de zwaarste straf te boven mogen gaan, waarbij de werkstraf in geen geval driehonderd uur te boven mag gaan (1). (1) Zie Cass. 10 april 2019, AR P.19.0257.F ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190410.3, AC 2019, nr. 26, en de nota.

Hof van Cassatie 13 september 2023 (P.23.0568.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230913.2F.5/NL>

Trefwoorden: Hof van assisen - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter terechtzitting - Voorlezing door de voorzitter van de verklaringen van een getuige die niet verschijnt - Later verhoor van die getuige wanneer hij op de rechtszitting verschijnt - Wettigheid

Samenvatting: De omstandigheid dat de voorzitter van het hof van assisen, met toepassing van artikel 316 Wetboek van Strafvordering, de verklaringen heeft voorgelezen van een getuige die niet in de loop van het onderzoek verschijnt, belet hem niet diezelfde getuige op een later tijdstip te horen, wanneer hij op de rechtszitting verschijnt.

Hof van Cassatie 20 september 2023 (P.23.1170.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230920.2F.8/NL>

Trefwoorden: Internering - Grond van niet-toerekenbaarheid bedoeld in artikel 71 Strafwetboek - Geestesstoornis op het tijdstip van de feiten die voortduurt op het tijdstip van de uitspraak van het vonnis - Gevolg

Samenvatting: Uit de samenhang tussen artikel 9, § 1, Interneringswet en artikel 71 Strafwetboek volgt dat wanneer de beklaagde op het tijdstip van de feiten aan een geestesstoornis leed die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden heeft tenietgedaan en die toestand op het tijdstip van de uitspraak van de rechter voortduurt, laatstgenoemde de internering van de beklaagde kan bevelen na te hebben vastgesteld dat de hem ten laste gelegde feiten bewezen zijn en de overige voorwaarden zijn vervuld; in dat geval stelt hij eerst vast dat er geen misdrijf is en het is hem aldus niet verboden de beklaagde vrij te spreken (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 20 september 2023 (P.23.0649.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230920.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Redelijke termijn - Conclusie die de overschrijding van de redelijke termijn aanvoert - Gebrek aan antwoord – Gevolg

2. Redelijke termijn - Conclusie die voor de appelrechters de overschrijding van de redelijke termijn aanvoert - Cassatiemiddel dat het niet-beantwoorden van een conclusie aanvoert - Middel dat een gehele vernietiging vordert - Ontvankelijkheid

Samenvatting: 1. Wanneer de beklagde voor het hof van beroep een conclusie heeft neergelegd waarin hij aanvoert dat de redelijke termijn volgens de vier criteria op grond waarvan de naleving ervan wordt beoordeeld, als overschreden moet worden beschouwd en het arrest geen enkele reden opgeeft waarom het beslist dat de redelijke termijn voor de berechting niet zou zijn overschreden, hebben de appelrechters hun beslissing niet regelmatig met redenen omkleed (1). (1) Cass. 20 oktober 2020, AR P.20.0620.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201020.2N.9, AC 2020, nr. 647.

2. Het middel dat aanvoert dat het gebrek aan antwoord op de conclusie van de eiser waarin hij de toepassing van artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering vorderde wegens overschrijding van de redelijke termijn, moet leiden tot de gehele vernietiging van de beslissing over de strafvordering en niet tot een vernietiging die tot de straf is beperkt, is nieuw en dus niet ontvankelijk wanneer noch uit de conclusie van de eiser noch uit enig ander stuk waarop het Hof acht mag slaan, blijkt dat de overschrijding van de redelijke termijn die hij voor het hof van beroep aanvoerde de uitoefening van zijn recht van verdediging onherroepelijk had aangetast en dat hij het hof van beroep enkel had gevraagd om hem een gewone schuldigverklaring of, bij ontstentenis daarvan, een lagere straf dan de wettelijk bepaalde minimumstraf op te leggen.

Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0843.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230927.2F.10/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Vermelding van de redenen tot staving van de grieven - Gevolgen voor de bevoegdheid van de rechter

2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Hoger beroep van het openbaar ministerie tegen de straf - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Vermelding van de ontoereikendheid van de straf - Gevolg voor de bevoegdheid van de rechter - Verlenen van een uitstel

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 204 Wetboek van Strafvordering wordt de omvang van de aanhangigmaking van de zaak bij de rechter in hoger beroep beoordeeld binnen de grenzen van het verzoekschrift dat de grieven bevat, onverminderd de toepassing van artikel 210, tweede lid, van dat Wetboek; de verplichting om grieven te formuleren houdt enkel in dat nauwkeurig moet worden bepaald welke punten van de beslissing in eerste aanleg moeten worden gewijzigd; de appellant kan in voorkomend geval de redenen tot staving van de opgegeven grieven vermelden; hoewel de rechter in hoger beroep aldus is gehouden het gedeelte van de beslissing dat bedoeld wordt in de door de appellant aangevoerde grief opnieuw te beoordelen, verplicht de wet hem evenwel niet om dat onderzoek te beperken

tot de redenen die de appellant met betrekking tot die grief heeft opgegeven (1). (1) Cass. 30 mei 2018, AR P.18.0387.F, AC 2018, nr. 345, met concl. OM op datum in Pas.

2. Wanneer het openbaar ministerie aangeeft dat zijn hoger beroep betrekking heeft op de straf, op grond dat zij onwettig is, blijft de rechter in hoger beroep bevoegd om die straf te beoordelen binnen de grenzen van de wet die ze oplegt, op grond van alle omstandigheden eigen aan de zaak op het tijdstip waarop hij uitspraak doet (1) en om, in voorkomend geval, het uitstel te verlenen. (1) Cass. 30 mei 2018, AR P.18.0387.F, AC 2018, nr. 345, met concl. OM op datum in Pas. (“(...) en om, in voorkomend geval, de straf te verminderen”). Het OM heeft er mutatis mutandis naar verwezen.

Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.0748.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230927.2F.6/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen - Bestanddelen - Nastreven van het belang van de beslagene

2. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen - Bestanddelen - Bijzonder opzet

3. Strafzaken - Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen – Verplaatsing van het in beslag genomen goed waarbij de schuldeiser in het ongewisse wordt gelaten over de nieuwe vindplaats ervan

Samenvatting: 1. Het misdrijf van wegmaken van in beslag genomen voorwerpen, dat door artikel 507, eerste lid, Strafwetboek wordt bestraft, vereist dat het wegmaken in het belang van de beslagene werd gepleegd, waarbij de beslagene niet noodzakelijk dezelfde persoon is als degene die de daad heeft gepleegd (1). (1) Dit blijkt duidelijk uit de tekst van de wet: het woord “zijn”, in het enkelvoud, kan enkel naar de beslagene verwijzen. Zie A. DE NAUW en F. KUTY, Manuel de droit pénal spécial, Wolters Kluwer, 2018, nr. 1331.

2. Het bijzonder opzet dat het misdrijf van wegmaken van in beslag genomen voorwerpen uitmaakt, is het voornemen om de beslagen schuldenaar een onrechtmatig voordeel te bezorgen; het betreft het oogmerk om het beslag te dwarsbomen, om de rechtsvervolging die door de schuldeiser is ingeleid te belemmeren, om de onbeschikbaarheid aan te tasten waarmee het beslagexploot het goed heeft getroffen (1). (1) Zie A. DE NAUW e.a., o.c., nr. 1332; Cass. 2 februari 1999, AR P.96.1601.N, AC 1999, nr. 60, RW 1999-2000, 362, noot A. VANDEPLAS.

3. Het verplaatsen van een goed, waarbij de schuldeiser in het ongewisse wordt gelaten over de nieuwe vindplaats ervan, zodat hem de zekerheid wordt ontnomen die het beslag hem voor de invordering van zijn schuldvordering bezorgde, kan het in artikel 507, eerste lid Strafwetboek bedoelde wegmaken van een in beslag genomen goed, vormen (1). (1) Zie A. DE NAUW e.a., o.c., nr. 1330.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230927.2F.8/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Algemeen - Devolutieve werking – Begrip

2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Algemeen - Conclusies – Overneming van de redenen van de eerste rechter door de rechter in hoger beroep - Weerslag op de dubbele aanleg

Samenvatting: 1. Onder het begrip “devolutieve werking” wordt verstaan dat het hoger beroep ertoe strekt het geschil aan de rechters in hoger beroep over te dragen (1), zodat zij zich zouden uitspreken over al wat het voorwerp van hun saisine uitmaakt, zoals de appellant dat heeft afgebakend (2). (1) Zie M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, *Droit de la procédure pénale*, Brussel, La Charte, 2021, II, 1733-1743; F. HELIE, *Traité de l’instruction criminelle*, Bruylant, Brussel, 1869, III, 280, nr. 4368. Deze auteur herinnert eraan dat dit niet steeds het geval is geweest: oorspronkelijk was het hoger beroep, zowel in Frankrijk als in Rome, veeleer een instrument van politieke centralisatie dan een rechtsmiddel, waardoor de overheid alle verspreide vonnissen, die door plaatselijke gerechten waren geveld, onder haar gezag en toezicht tot één geheel kon terugbrengen. (2) *Tantum devolutum quantum appellatum*.

2. Uit de omstandigheid dat de appelrechter de motivering van de eerste rechter heeft overgenomen, door vast te stellen dat deze geheel beantwoordt aan dezelfde middelen die de appellant herhaalt, volgt niet dat laatstgenoemde de waarborg voortvloeiend uit het tweevoudige onderzoek van hetzelfde geschilpunt zou zijn ontzegd; het feit dat dit geschilpunt, na afloop van een debat op tegenspraak, tot hetzelfde antwoord leidt, betekent niet dat de betwisting niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een tweede vonnis over de grond van de zaak, wat het hoger beroep verzekert aan diegene die het instelt (1). (1) Zie Cass. 12 februari 1985, AR 8901, AC 1985, nr. 349: “Door de redenen van de eerste rechter met betrekking tot de bewezenverklaring van de tenlastelegging over te nemen, beantwoordt de appelrechter de voor hem genomen conclusie wanneer die redenen, samen met de eigen redengeving, een antwoord bevatten op het in hoger beroep desaanvande gevoerd verweer”. “De appelrechters die de motieven van de eerste rechter bijtreden en overnemen, geven daarmee hun eigen redenen, (...)” (Cass. 16 december 2008, AR P.08.1149.N, AC 2008, nr. 733; Cass. 7 juni 2005, AR P.04.0092.N, AC 2005, nr. 324; Cass. 3 april 2001, AR P.00.1595.N, AC 2001, nr. 197; zie Cass. 4 februari 2020, AR P.19.0751.N, AC 2020, nr. 98); M.-A. BEERNAERT e.a., o.c., II, 1749.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230927.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn om te worden berecht - Toetsing door de rechter – Criteria

2. Recht op een eerlijk proces - Redelijke termijn om te worden berecht - Toetsing door de rechter - Criteria - (geen) Overbelasting van de rol

Samenvatting: 1. Om te beoordelen of de duur van een strafprocedure al dan niet de bij artikel 6.1 EVRM gewaarborgde termijn overschrijdt, houdt de rechter met name toezicht op de graad van complexiteit en de instaatstelling van de zaak, de wijze waarop deze werd gevoerd, het gedrag van de partijen en van de bevoegde overheden na (1). (1) Zie M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, *Droit de la procédure pénale*, Brussel, La Charte, 2021, I, 51 e.v.; Cass. 16 november 2022, AR P.22.1028.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221116.2F.5; Cass. 25 januari 2022, AR P.21.1384.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.7; Cass. 16 maart 2011, AR P.11.0451.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110316.1, AC 2011, nr. 205, met concl. “in hoofdzaak” van advocaat-generaal GENICOT op datum in Pas. (met betrekking tot de duur van de voorlopige hechtenis, in het licht van art. 5.3 EVRM).

2. De overbelasting van de rol van het vonnisgerecht voor hetwelk de beklaagde moet verschijnen, verantwoordt op zich de verlenging niet van de termijn waarbinnen het geding redelijkerwijze moet worden beslecht (1). (1) Zie Cass. 16 maart 2011, AR P.11.0451.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110316.1, AC 2011, nr. 205, met concl. “in hoofdzaak” van advocaat-generaal GENICOT op datum in Pas. (met betrekking tot de duur van de voorlopige hechtenis in het licht van art. 5.3 EVRM).

Hof van Cassatie 27 september 2023 (P.23.1318.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230927.2F.21/NL>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel - Veroordeling uitgesproken in een andere lidstaat van de Europese Unie – Verjaring van de straf die volgens het Belgisch recht is ingetreden - Weerslag op de facultatieve weigeringsgrond die de verbintenis van de uitvoerende lidstaat veronderstelt om de straf op grond waarvan het aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd, ten uitvoer te leggen

Samenvatting: Uit arrest nr. C-514/17 van 13 december 2018 van het Hof van Justitie van de Europese Unie volgt dat artikel 4.6 van het Kaderbesluit 2002/584 van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten zich niet verzet tegen de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wanneer de verjaring van de straf op grond waarvan dat aanhoudingsbevel werd uitgevaardigd, in de uitvoerende staat is verkregen, zodat die straf daar niet zou kunnen worden ondergaan; bijgevolg verantwoordt vaststelling van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de buitenlandse straf volgens het Belgisch recht is verjaard, haar beslissing om de in artikel 6, 4° Wet Europees Aanhoudingsbevel bedoelde facultatieve weigeringsgrond te verwerpen, naar recht (1); het Hof van Justitie van de Europese Unie dient hierover dus geen vraag te worden gesteld (2). (1) Zie Cass. 30 november 2022, AR

P.22.1511.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221130.2F.9 en AR P.22.1529.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221130.2F.14; Cass. 17 juni 2009, AR P.09.0879.F, AC 2009, nr. 414; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Brussel, La Charte, 2021, II, 2097 en voetnoten 311-314. De facultatieve weigeringsgrond voorzien in artikel 6, 4° van de wet moet onderscheiden worden van de verplichte weigeringsgrond bedoeld in artikel 4, °4 van de wet (“ingeval de strafvordering of de straf volgens de Belgische wet is verjaard en de Belgische gerechten bevoegd zijn om kennis te nemen van de feiten”); “het Kaderbesluit 2002/584 en de Wet Europees Aanhoudingsbevel bevatten betreffende de verplichte of de facultatieve grond om het Europees aanhoudingsbevel niet ten uitvoer te leggen, echter geen enkele bepaling over het feit dat de straf, waarvan het Europees aanhoudingsbevel de tenuitvoerlegging beoogt, verjaard zou zijn volgens het recht van de uitvaardigende Staat” (Cass. 26 januari 2022, AR P.22.0073.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220126.2F.11). (2) Zie Cass. 30 november 2022, AR P.22.1511.F-P.22.1529.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221130.2F.14; Cass. 14 maart 2006, AR P.05.1117.N, AC 2006, nr. 147.

Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.0627.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231004.2F.3/NL>

Trefwoorden: 1. Laster en eerroof - Voorwaarde van openbaarmaking - Beoordeling - Delen van een video op een sociaal netwerk

2. Misdrijf - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Moreel bestanddeel – Racisme – Xenofobie - Aanzetting tot haat - Strafbaarstelling - Opzet - Vaststelling - Opzettelijk en met kennis van zaken vertonen van een gedrag dat aanzet tot haat

Samenvatting: 1. Artikel 444 Strafwetboek voorziet met name in de omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door al dan niet gedrukte geschriften, die verspreid of openlijk tentoongesteld werden; de feitenrechter oordeelt op onaantastbare wijze, in het licht van de concrete gegevens van de zaak, of een communicatie een verspreiding of een tentoonstelling uitmaakt in de zin van die bepaling; het delen van een video van een preek op een sociaal netwerk dat voor een bepaald publiek toegankelijk is, beantwoordt aan het bepaalde in artikel 444, vijfde lid, betreffende de verspreiding en de openbaarmaking.

2. Het bestreden arrest dat erop wijst dat de beklaagde, door zonder enige zin voor nuance, een jergens het Joodse volk haatdragende en gewelddadige toespraak openbaar te maken, opzettelijk en met volledige kennis van zaken een gedrag heeft vertoond dat aanzet tot haat, terwijl hij, met name door zijn opleiding en zijn perfecte beheersing van het Arabisch, alle nuances van de gelaakte verklaringen kon vatten, beantwoordt aldus de betwisting van de beklaagde die de afwezigheid van ieder opzet aanvoert, zonder het opzet om de film openbaar te maken en het opzettelijk karakter van het misdrijf van aanzetting tot haat te vermengen.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231011.2F.15/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Straf - Motivering - In aanmerking te nemen gegevens – Geen invraagstelling door de beklaagde - (Geen) bestraffing van de wijze waarop de beklaagde zich heeft verdedigd

2. Strafzaken - Bestrafing van de wijze waarop de beklaagde zich heeft verdedigd - Straf - Motivering - Feitelijke gegevens eigen aan de zaak en aan de persoonlijkheid van de beklaagde - Inaanmerkingneming - Grens

3. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Toepassingsgebied - Toepassing na een schuldigverklaring

Samenvatting: 1. Wanneer het hof van beroep, te midden van andere redenen die duidelijk genoeg zijn om de keuze van de straf en de strafmaat te verantwoorden, verwijst naar de gegevens van de persoonlijkheid van de eiser, namelijk het feit dat hij zichzelf niet in vraag stelt ondanks daden die volgens de appelrechters niet gebanaliseerd kunnen worden, bestraft het hof van beroep de wijze waarop de beklaagde zich heeft verdedigd niet (1). (1) Zie concl. OM.

2. Om te voldoen aan de verplichting tot motivering van de straf, zoals voorgeschreven door artikel 195 Wetboek van Strafvordering, moet de rechter alle feitelijke gegevens eigen aan de zaak en aan de persoonlijkheid van de beklaagde in aanmerking nemen, die, hoewel ze niet uitdrukkelijk door de wet zijn voorgeschreven, volgens hem de toepassing verantwoorden van de concrete straf die hij wil opleggen; hij mag het recht van verdediging van de beklaagde evenwel niet miskennen door de keuze en de zwaarte van de straf te verantwoorden door de ontkenningen of de wijze waarop deze zijn onschuld staande heeft willen houden (1). (1) Zie concl. OM.

3. Zodra de beklaagde schuldig is verklaard aan de feiten waarvoor hij werd vervolgd, is het bij artikel 6.2 EVRM gewaarborgde vermoeden van onschuld niet meer van toepassing (1). (1) Zie concl. OM.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231011.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Verschrijving niet vermeld in de grieven van hoger beroep - Rechtzetting - Dwaling betreffende het tijdvak van het misdrijf

2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Misbruik van zwakheid - Overhandiging van bankkaarten door het slachtoffer - Daaropvolgende informaticafraude - Onderscheid

3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet – Misbruik van zwakheid (artikel 442quater Strafwetboek) - Bestanddelen - Slachtoffer dat door een handeling of een onthouding ertoe werd gebracht zijn fysieke of geestelijke integriteit of zijn vermogen ernstig aan te tasten - Ernst van de aantasting - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter

4. Zwaarste straf - Gewone schuldigverklaring en opschorting van de uitspraak van de veroordeling - Zwaarste maatregel

Samenvatting: 1. De begrenzing van de aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechters op grond van de grieven die worden aangevoerd in het verzoekschrift zoals bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de voornoemde appelrechters om elke verschrijving recht te zetten die de hun voorgelegde beschikkingen kan aantasten (1), waaronder een verschrijving betreffende het tijdvak van het misdrijf (1).

(1) “In correctionele zaken of politiezaken maakt de verwijzingsbeschikking of de dagvaarding om te verschijnen niet de daarin vervatte omschrijving bij het vonnisgerecht aanhangig, maar [(“in rem”)] de feiten zoals ze uit de stukken van het gerechtelijk onderzoek blijken en waarop de verwijzingsbeschikking of de dagvaarding zijn gegrond; (...) [in geval van herkwalificatie door de feitenrechter] (...), moet de nieuwe omschrijving desalniettemin hetzelfde feit betreffen als datgene dat aan de vervolging ten grondslag ligt of moet dat feit daarin zijn begrepen; de beoordeling door de feitenrechter is in dat opzicht onaantastbaar” (Cass. 31 maart 2021, AR P.21.0221.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210331.2F.7, met concl. OM). Bovendien is “[d]e verschrijving die de rechter mag verbeteren, (of deze al dan niet betrekking heeft op het tijdvak van het misdrijf ...) een schrijffout, namelijk een onachtzaamheid die de wettigheid of regelmatigheid van de beslissing niet aantast en waarvan de rechtzetting de in de verbeterde beslissing vastgelegde rechten of de door haar bevolen maatregelen ongewijzigd laat [...]”, (Cass. 27 mei 2020, AR P.20.0522.F, AC 2020, nr. 327).

2. Het overhandigen van bankkaarten door de slachtoffers van misbruik van zwakheid naar aanleiding van het beschamen van hun vertrouwen mag niet worden verward met het daaropvolgend bedrieglijk gebruik van die bankkaarten om zich van de goederen van de slachtoffers meester te maken, wat in voorkomend geval informaticafraude kan uitmaken (1). (1) Zie F. KUTY, “L’abus de la situation de faiblesse d’autrui (article 442quater du Code pénal)”, Rev.dr.pén.crim., 2012, p. 1005.

3. Een van de bestanddelen van het misdrijf bedoeld in artikel 442quater Strafwetboek bestaat erin dat het slachtoffer door een handeling of een onthouding ertoe is gebracht zijn fysieke of geestelijke integriteit of zijn vermogen aan te tasten en dat die aantasting ernstig is, waarbij de wetgever degene die de zwakheid van een ander met dit opzet uitbuit, heeft willen straffen (1); de rechter beoordeelt in feite of de handeling van het slachtoffer zijn vermogen ernstig aantast. (1) Dit misdrijf vereist dus niet dat het slachtoffer, in het geval van ernstige aantasting van zijn vermogen, welke met die aantasting heeft ingestemd (die in dit geval bestaat in de geldsommen die werden afgehaald met behulp van de bankkaarten waarvan de overhandiging waartoe de slachtoffers werden overhaald, hun vermogen in fine

ernstig heeft aangetast). Zie A. DE NAUW en F. KUTY, Manuel de droit pénal spécial, Kluwer, 2018, 582; T. DE SAUVAGE, “L’abus de la situation de faiblesse des personnes”, in Les infractions contre les personnes, 2, 1963, Larcier, 2020, 977. (MNB).

4. Aangezien de maatregel van opschorting van de veroordeling de wettelijke mogelijkheid van een herroeping inhoudt, is die maatregel zwaarder dan een schuldigverklaring (1). (1) Cass. 13 januari 2021, AR P.20.1203.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210113.2F.11 (dat bovendien de weerslag van dit beginsel op de relatieve werking van het hoger beroep vermeldt), en verwijzingen in voetnoten.

Hof van Cassatie 11 oktober 2023 (P.22.1491.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231011.2F.14/NL>

Trefwoorden: 1. Heling - Witwassen - Voorwerp van het misdrijf - Begrip - Verbeurdverklaring – Verplicht karakter

2. Heling - Witwassen - Hoger beroep van de beklagde - Grievensformulier - Enkel vakje “straf of maatregel” aangekruist - Grief betreffende het beginsel, de berekening en het bedrag van de verbeurdverklaring - Draagwijdte

3. Witwassen - Verbeurdverklaring van het voorwerp van het misdrijf – Cumulatie met de verbeurdverklaring bij wijze van uit het primair misdrijf verkregen vermogensvoordeel - (Geen) Wettigheid

4. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Grievensformulier - Grief - Begrip

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 505, vijfde en zesde lid, Strafwetboek vormen de zaken bedoeld in het eerste lid, 2°, 3° en 4°, het misdrijf van witwassen, zodat de verbeurdverklaring van die zaken overeenkomstig de artikelen 41, 1° en 43 van dat Wetboek verplicht moet worden bevolen (1). (1) Zie concl. OM.

2. Aangezien de artikelen 42, 1°, 43 en 505, vijfde en zesde lid, Strafwetboek tot gevolg hebben dat het voorwerp van het witwassen dat in het vermogen van de veroordeelde werd aangetroffen en het bedrag van de daarvoor opgelopen verbeurdverklaring die daarvoor is opgelegd, met elkaar in overeenstemming worden gebracht, en de berekening van dat bedrag bijgevolg niet kan worden betwist zonder het bestaan en de draagwijdte van het voorwerp in vraag te stellen, kan de aanduiding door de beklagdeappellant in het vakje “Straf of maatregel”, dat hij het voornemen heeft het beginsel, de berekening en het bedrag van de door de eerste rechter bevolen verbeurdverklaring te betwisten, geen enkele twijfel laten bestaan over zijn wil om tegelijkertijd de tenlastelegging van witwassen, dat er onlosmakelijk deel van uitmaakt, aan het oordeel van de appelrechters voor te leggen (1). (1) Zie (de in dit opzicht andersluidende) concl. OM: Terwijl het Hof, in tegenstelling tot wat de appelrechters hadden beslist, overweegt dat hun saisine zich eveneens uitstreckte tot de telastlegging van witwassen, beperkt het de cassatie verassend genoeg tot de straffen van

verbeurdverklaring zonder ze uit te breiden tot het geheel van de straffen die met name zijn uitgesproken wegens de voormelde telastlegging van het witwassen, terwijl de motivering van de keuze en van de maat van de hoofdstraf nochtans berusten op deze telastlegging.” (D.V.)

3. Een zelfde bedrag kan niet twee keer verbeurd worden verklaard, nu eens als vermogensvoordeel dat rechtstreeks uit het misdrijf is verkregen, dan weer als voorwerp van het witwassen van dit voordeel (1). (1) Zie concl. OM.

4. Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de identificatie van het dictum waarvan de appelland de wijziging vraagt (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 22 november 2023 (P.23.0977.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231122.2F.6/NL>

Trefwoorden: 1. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdeling die onderdaan is van een derde land - Misdrijf van illegaal verblijf - Toepasselijke straf - Vrijheidsstraf - Terugkeerrichtlijn - Mogelijkheid voor een Staat om van de richtlijn af te wijken - Geen omzetting van die mogelijkheid in intern recht - Gevolg

2. Verdragsbepalingen - Beleid - Vreemdeling die onderdaan is van een derde land - Misdrijf van illegaal verblijf - Toepasselijke straf - Vrijheidsstraf - Terugkeerrichtlijn - Draagwijdte

Samenvatting: 1. Aangezien België geen gebruik heeft gemaakt van de in artikel 2.2, b., Terugkeerrichtlijn bepaalde mogelijkheid om van de Terugkeerrichtlijn af te wijken, op grond waarvan de lidstaten kunnen beslissen de richtlijn niet toe te passen op onderdanen van derde landen die verplicht zijn tot terugkeer als strafrechtelijke sanctie of als gevolg van een strafrechtelijke sanctie overeenkomstig de nationale wetgeving, kan een rechter een vreemdeling die hij voor andere feiten veroordeelt slechts een gevangenisstraf wegens illegaal verblijf opleggen voor zover laatstgenoemde, die is onderworpen aan de in de Terugkeerrichtlijn bepaalde dwangmaatregelen, op het nationale grondgebied is gebleven zonder geldige reden om niet terug te keren (1). (1) Zie concl. OM.

2. Uit een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 28 april 2011 blijkt dat de Terugkeerrichtlijn zich ertegen verzet dat een lidstaat het falen van een dwangmaatregel, genomen ter uitvoering van de gedwongen verwijdering van de vreemdeling, kan tegengaan door een vrijheidsstraf op te leggen enkel omdat die vreemdeling na het verstrijken van de hem toegekende termijn om het nationale grondgebied te verlaten, op dat grondgebied is gebleven (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.23.1273.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231213.2F.5/NL>

Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Draagwijdte - Slagen toegebracht aan de partner - Probateuittel - Voorwaarden - Tijdelijk contactverbod met het slachtoffer

2. Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Draagwijdte - (Geen) dekking van geweld als wijze van oplossing van familiale geschillen

Samenvatting: 1. De rechter schendt artikel 8 EVRM niet wanneer hij vaststelt dat de beklaagde zijn partner herhaaldelijk heeft geslagen en mishandeld, terwijl hij reeds voor dergelijke feiten was veroordeeld en dat er, gelet op zijn persoonlijkheidsstructuur, een gevaar bestaat dat hij die gewelddadige gedragingen gaat herhalen, zodat hij hem, als voorwaarde voor zijn probateuittel, verbiedt op een andere wijze dan via een derde met het slachtoffer in contact te treden (1). (1) Het OM heeft overvloedig opgemerkt dat volgens artikel 12, §1, Probateuwet “de probatecommissie de door de gerechtelijke beslissing vastgelegde voorwaarden geheel of gedeeltelijk kan opheffen, verduidelijken of aanpassen aan de omstandigheden. Ze kan deze voorwaarden echter niet verstrengen”. Bijgevolg kan een verzoek in deze zin bij de commissie aanhangig worden gemaakt, in geval het slachtoffer Contact met de veroordeelde zou wensen te behouden, “anders dan door middel van een advocaat of een maatschappelijk werker die in het bijzonder is aangeduid teneinde het gemeenschappelijk kind toe te laten om een relatie met zijn vader te onderhouden”. Wat betreft het beginsel van evenredigheid tussen de aangewende middelen en het door de inmenging van een publieke overheid in de uitoefening van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven beoogde doel, zie Cass. 25 oktober 2023, AR P.23.1105.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231025.2F.5; Cass. 19 april 2021, AR C.20.0352.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210419.3F.5; Cass. 16 juni 2004, AR P.04.0428.F, AC 2004, nr. 328 ; EHRM, Guide sur l’article 8 de la Convention européenne des droits de l’homme - Droit au respect de la vie privée et familiale, du domicile et de la correspondance, bijgewerkt tot 31 augustus 2022. (M.N.B.)

2. Het door artikel 8.1 EVRM gewaarborgde recht is niet bedoeld om geweld als wijze van oplossing van familiale geschillen toe te dekken.

Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.22.0079.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231213.2F.6/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Allerlei - Tekstuele of substantiële nietigheidsgrond van het beroepen vonnis - Weerslag op de in hoger beroep gewezen beslissing

2. Strafzaken - Strafvordering - Bij verstek over de grond van de zaak gewezen vonnis - Onjuiste vermelding dat de beklaagde zich heeft verdedigd - (Geen) tekstuele of substantiële tot nietigheidsgrond van het vonnis

3. Strafzaken - Strafvordering - Beroepen vonnis dat over de grond van de zaak uitspraak doet - Onregelmatigheid die uit een tekstuele of substantiële nietigheid voortvloeit, en niet

uit de onbevoegdheid of uit een machtsoverschrijding – Weerslag op de in hoger beroep gewezen beslissing

Samenvatting: 1. Wanneer een vonnis is aangetast door een tekstuele of substantiële nietigheid, tast een dergelijke onregelmatigheid het in hoger beroep gewezen vonnis niet aan wanneer de rechters in hoger beroep de verschrijving van de eerste rechter niet hebben overgenomen, maar deze hebben hersteld (1). (1) Zie concl. OM “in hoofdzaak” [§§ 3-4].

2. De verschrijving die in een vonnis voorkomt en die bestaat in de vermelding dat de beklaagde zich in persoon heeft verweerd, terwijl hij niet is verschenen, is geen tekstuele of substantiële nietigheidsgrond van de beslissing (1). (1) Zie concl. OM “in hoofdzaak” [§§ 3-4].

3. Wanneer de onregelmatigheid van de beslissing over de grond van de zaak niet voortvloeit uit de onbevoegdheid of uit een machtsoverschrijding maar uit een tekstuele of substantiële nietigheid, moet de rechter in hoger beroep, wanneer hij die beslissing vernietigt, de zaak aan zich trekken en over de grond van de zaak uitspraak doen (1). (1) Zie concl. OM “in hoofdzaak” [§§ 3-4].

Hof van Cassatie 20 december 2023 (P.23.0636.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231220.2F.3/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bevoegdheid - Onderzoeksgerecht - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Correctionalisering van een misdaad - Uitwerking - Uitbreiding tot een ander misdrijf dat één enkel feit vormt met die misdaad en als misdaad wordt geherkwalificeerd - Voorwaarden

2. Strafzaken - Allerlei - Onmiddellijke aanhouding - Cassatieberoep – Grief betreffende authentieke vermeldingen - Ontvankelijkheid

3. Art. 149 GW - Verplichting een conclusie te beantwoorden – Grenzen

4. Strafzaken - Strafvordering - Correctioneel rechtscollege in hoger beroep - Aanhangigmaking - Vaststelling

5. Verzwarende omstandigheden - Criminele organisatie of vereniging van activiteiten waarvan de overtredingen van de drugswet daden van deelneming vormen - Leidend persoon – Begrip

6. Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Gerechtelijk onderzoek - Aanhangigmaking bij de correctionele rechtbank of de politierechtbank - Vaststelling

7. Strafzaken - Algemeen - Mededeling van de akte van wraking aan de gewraakte magistraat - Schorsende werking - Draagwijdte - Uitstel van het onderzoek van de zaak naar een latere rechtszitting - (Geen) vereiste van continuïteit van de zetel

8. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Bepaling van de op te leggen strafmaat - (Geen) verplichting om de vermoedelijke uitwerking ervan op de tenuitvoerlegging van andere in kracht van gewijsde gegane beslissingen in aanmerking te nemen

9. Strafzaken - Algemeen - Veroordeling - Onmiddellijke aanhouding – Ondertekening van de beslissing - Modaliteiten

Samenvatting: 1. Wanneer een beschikking van de raadkamer een inverdenkinggestelde naar de correctionele rechtbank heeft verwezen, wegens enerzijds een misdaad die gecorrectionaliseerd werd omdat er verzachtende omstandigheden zijn aangenomen en, anderzijds, een tweede misdrijf dat als wanbedrijf wordt gekwalificeerd, en het hof van beroep aan laatstgenoemd misdrijf een criminele kwalificatie heeft toegekend, waarbij het tevens beslist dat beide feiten een collectief misdrijf door eenheid van opzet vormen, zijn de voor het eerste misdrijf aangenomen verzachtende omstandigheden eveneens van toepassing op het tweede misdrijf, voor zover dat tweede feit kan worden gecorrectionaliseerd (1). (1) Zie concl. OM, §§ 25-27.

2. Het middel dat kritiek uitoefent op de authentieke vaststelling van het arrest volgens welke het hof van beroep uitspraak heeft gedaan op de tegen een beklaagde ingestelde strafvordering, dat het openbaar ministerie de onmiddellijke aanhouding heeft gevorderd van die beklaagde, die vanaf dan als veroordeelde werd gekwalificeerd, en dat de appelrechters, na zijn raadsman te hebben gehoord, zijn onmiddellijke aanhouding hebben bevolen zonder dat die vaststelling van valsheid wordt beticht, is in zoverre niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. OM, §§ 29-32.

3. De rechter moet enkel antwoorden op de middelen, dit wil zeggen op de aanvoering door een partij van een feit, een handeling of een tekst waaruit zij met een juridische redenering de gegrondheid meent te kunnen afleiden van een verzoek, een verweer of een exceptie (1); de rechter dient aldus niet te antwoorden op een middel dat voor de oplossing van het geschil zonder belang is (2). (1) Cass. 4 januari 2023, AR P.22.1746.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230104.2F.18; Cass. 9 december 2020, AR P.20.0458.F, AC 2020, nr. 762; Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F, AC 2019, nr. 273. (2) Zie Cass. 8 december 2021, AR P.21.1465.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211208.2F.7 (“De rechter hoeft niet te antwoorden op een middel dat geen verband houdt met het geding dat bij hem aanhangig is gemaakt of op de vermelding van een feit dat voor de oplossing van het geschil zonder belang is”).

4. In hoger beroep wordt de aanhangigmaking van de zaak bij de rechter bepaald door de verklaring van hoger beroep en door het verzoekschrift dat de grieven bevat (1). (1) Over de devolutive werking van het hoger beroep, zie M.-A. BEERNAERT e.a., o.c., II, 1733 e.v.

5. De verzwarende omstandigheid van leiding geven aan een criminele organisatie of aan een vereniging van activiteiten waaraan de beklaagde heeft deelgenomen met het oog op de handel in verdovende middelen vereist niet dat de vervolgende partij aantoont dat er sprake is van “onafhankelijke leidinggevende functies” en van een rechtstreekse deelneming aan de door de organisatie en de vereniging gepleegde misdrijven (1). (1) Zie concl. OM, §§ 52-59.

6. Wanneer de zaak het voorwerp heeft uitgemaakt van een vooronderzoek, wordt de aanhangigmaking van de zaak bij de feitenrechter niet bepaald door de kwalificatie van de feiten in de bewoordingen van de tegen de beklaagde uitgebrachte telastlegging, noch door de kwalificatie die de vervolgende partij in haar vordering vermeldt; die aanhangigmaking wordt bepaald door de beslissing van het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de regeling van de rechtspleging (1). (1) Zie concl. OM, §§ 8-9; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY et D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Brussel, die Keure, 2021, II, 1447-1449.

7. Krachtens artikel 779 Gerechtelijk Wetboek moeten de rechters die de beslissing wijzen alle rechtszittingen waarop de zaak werd behandeld, hebben bijgewoond; dat vereiste geldt echter niet voor de rechtszitting waarop het hof van beroep enkel het onderzoek van de zaak heeft uitgesteld zonder ze te behandelen (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM, §§ 1-4; Cass. 3 mei 2017, AR. P.16.0532.F, AC 2017, nr. 304, met concl. Van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, op datum in Pas..

8. De zwaarte van de op te leggen straf hoeft de vermoedelijke uitwerking ervan op de tenuitvoerlegging van de andere in kracht van gewijsde gegane beslissingen niet in aanmerking nemen (1). (1) Zie concl. OM, §§ 19-24 [22].

9. Uit geen enkele bepaling, met name de artikelen 190 Wetboek van Strafvordering, 780 Gerechtelijk Wetboek en 33, § 2, Voorlopige Hechteniswet, volgt dat wanneer dezelfde rechters hebben beraadslaagd over zowel de strafvordering als, vervolgens, over de vordering van het openbaar ministerie die ertoe strekt de onmiddellijke aanhouding van de veroordeelde beklaagde te doen bevelen, de twee beslissingen die zij hebben gewezen het voorwerp moeten uitmaken van twee afzonderlijke vonnissen, die allebei voorzien zijn van de handtekeningen van die magistraten (1). (1) Zie concl. OM, §§ 29-32.

Hof van Cassatie 20 december 2023 (P.23.1671.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231220.2F.12/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Veroordeling in eerste aanleg - In voorlopige hechtenis genomen beklaagde – Hoger beroep - Handhaving van de hechtenis - Verzoek tot invrijheidstelling - Draagwijdte

2. Vonnisgerecht - Verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht - Handhaving van de hechtenis - Gevolg - Mogelijkheid om een verzoek tot invrijheidstelling in te dienen

Samenvatting: 1. Wanneer er geen einde werd gemaakt aan de voorlopige hechtenis vóór de beslissing van de eerste rechter of die rechter de onmiddellijke aanhouding van de veroordeelde beklaagde heeft bevolen, kan aan die beklaagde de voorlopige invrijheidstelling worden verleend op indiening van een verzoekschrift bij de kamer belast met de behandeling van correctionele zaken in hoger beroep, vanaf het instellen van het hoger beroep tot de beslissing over dat hoger beroep (1). (1) Cass. 5 oktober 2021, AR P.21.1196.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211005.2N.14.

2. Wanneer de in hechtenis genomen beklaagde naar de bevoegde rechter is verwezen, verschijnt hij niet langer maandelijks of om de twee maanden voor een onderzoeksgerecht dat over de handhaving van de voorlopige hechtenis uitspraak moet doen; hij heeft daarentegen, overeenkomstig artikel 27, § 1, Voorlopige Hechteniswet, de mogelijkheid om op elk ogenblik een verzoek tot invrijheidstelling in te dienen (1). (1) M.- A. Beernaert, H. D. Bosly en D. Vandermeersch, Droit de la procédure pénale, Brussel, La Charte, 9de uitg., 2021, 1198.

Hof van Cassatie 11 februari 2025 (P.24.0985.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250211.2N.1/NL>

Trefwoorden: 1. Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Inschrijving op naam van de emittent - Inschrijving op naam van de rechthebbende nadat deze zich bekend heeft gemaakt - Geen sanctie - Doel van de wetgever – Gevolg

2. Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Rechtstreekse inschrijving op naam van de rechthebbende - Geen formele vraag en overlegging van de effecten - Rechtsgeldigheid van de omzetting - Gevolg

3. Valsheid en gebruik van valse stukken - Waarheidsvermomming - Wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder - Effecten aan toonder - Omzetting van rechtswege in effecten op naam - Aandeelhoudersregister - Inschrijving op naam van de rechthebbende - Rechtskracht om de omzetting vast te stellen - Ondertekening - Overhandiging van de aandelen aan toonder - Grens

Samenvatting: 1. Artikel 9 Dematerialisatiewet bepaalt niet op straffe van nietigheid dat de van rechtswege omgezette effecten moesten worden ingeschreven op naam van de emittent en slechts op naam van de rechthebbende van die effecten konden worden ingeschreven nadat deze zich bekend had gemaakt en evenmin bepaalt dat artikel hoe de rechthebbende zich bekend moest maken; artikel 7 Dematerialisatiewet, dat slaat op een vorige omzettingsfase waarin effecten nog niet van rechtswege waren omgezet, is desbetreffend niet van overeenkomstige toepassing, maar wel dient voor de interpretatie van artikel 9 Dematerialisatiewet rekening te worden gehouden met de onveranderde bedoeling van de wetgever om, naast de opheffing van de anonimiteit verbonden aan de effecten aan toonder, conflictsituaties te vermijden die konden ontstaan door het nog opduiken van effecten aan toonder na de omzetting ervan in effecten op naam (1). (1) Zie concl. OM.

2. De enkele omstandigheid dat effecten aan toonder werden omgezet in effecten op naam zonder dat de rechthebbende op die aandelen dat vooraf formeel en met overlegging van zijn aandelen aan toonder had gevraagd, tastte de rechtsgeldigheid van die omzetting niet aan, noch belette dit de uitoefening van de rechten verbonden aan de omgezette aandelen

door de rechthebbende; integendeel konden vanaf 1 januari 2014, indien de rechthebbende op de effecten gekend was en er redelijkerwijze geen conflictsituatie kon ontstaan die de wetgever heeft willen vermijden, effecten aan toonder zonder meer en dus ook zonder dat de effecten eerst moesten worden ingeschreven op naam van de emittent, in het aandeelhoudersregister worden ingeschreven op naam van de rechthebbende, zonder dat daarop van rechtswege enige nietigheidssanctie van toepassing was (1). (1) Zie concl. OM.

3. De rechter kan oordelen dat een aandelenregister dat slechts door één bestuurder is opgesteld en ondertekend in het kader van een voorgenomen aandelentransactie, de rechtskracht heeft om de omzetting van de erin vermelde aandelen aan toonder in aandelen op naam van de rechthebbende op die aandelen vast te stellen, ongeacht of deze laatste dat register alsdan heeft ondertekend, dan wel zijn aandelen aan toonder vooraf fysiek heeft overhandigd aan het bevoegde bestuursorgaan van de vennootschap (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 25 februari 2025 (P.24.1411.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250225.2N.2/NL>

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Recht op het doen ondervragen van getuigen à charge - Criteria die voortvloeien uit de rechtspraak van het Europees Hof te Straatsburg - Verzoek tot verhoor van de politieambtenaar die het aanvankelijk proces-verbaal heeft opgesteld - Opname in dat proces-verbaal van alleen inlichtingen om het onderzoek te oriënteren - Gevolg

2. Strafzaken - Bewijsvoering - Verweer dat een inlichting van de politie op onregelmatige wijze is verkregen - Aannemelijk maken van het verweer - Aanvoeringslast - Voorwaarde - Beoordeling door de feitenrechter - Controle op de wettigheid van motieven door het Hof

3. Inkomstenbelasting - Belastingverhoging - Strafvordering - Straftoemeting - Verbod op een onredelijke straf - Verplichting rekening te houden met de reeds verschuldigde administratieve geldboeten en belastingverhogingen in fiscale zaken - Vermelding van artikel 450bis, eerste lid, WIB92 als toepasselijke wetsbepaling - Wettigheidscontrole op de motiveringsplicht

4. Veroordeling wegens witwassen - Toepassing van de wetsbepalingen over de verbeurdverklaring van illegale vermogensvoordelen - Grens

5. Veroordeling wegens witwassen - Verbeurdverklaring per equivalent - Veroordeling van meerdere daders voor hetzelfde witwasmisdrijf - Bovengrens - Beginsel van het persoonlijk karakter van de straffen - Grens

6. Verbeurdverklaring - Veroordeling bij equivalent - Veroordeling van meerdere daders voor hetzelfde witwasmisdrijf - Verbod van een onredelijk zware straf - Criteria voor de vermindering van het bedrag van de verbeurdverklaring - Forfaitaire vermindering - Beoordeling - Wettigheidscontrole op de motieven door het Hof

7. Strafzaken - Instellen van een rechtsvordering in fiscale zaken - Opleggen van een belasting of aanvullende belasting - Termijn van vijf jaar voor de inning of belastingverhoging - Instellen van een rechtsvordering als beginpunt - Instellen van een opsporingsonderzoek - Gevolg

Samenvatting: 1. De rechter die wordt verzocht een getuige à charge onder eed te horen op de rechtszitting, moet dat verzoek enkel toetsen aan de drie criteria die voortvloeien uit rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (1) indien hij de getuigenverklaring in aanmerking neemt als bewijs; dat is niet het geval wanneer de rechter de gegevens die een douane- of politieambtenaar in een proces-verbaal heeft opgenomen enkel in aanmerking neemt als inlichting die heeft toegelaten het onderzoek in een bepaalde richting te oriënteren en vervolgens op autonome wijze bewijzen te verzamelen; die verbalisant is dan immers geen getuige à charge in de zin van artikel 6.1 en 6.3.d EVRM; de omstandigheid dat een in een dergelijk proces-verbaal opgenomen inlichting aan de basis ligt van het opstarten of het in een bepaalde richting verderzetten van een strafonderzoek, waardoor op autonome wijze determinerend bewijsmateriaal lastens de beklaagde aan het licht komt, heeft niet tot gevolg dat die informatie het karakter van inlichting verliest en het karakter van bewijs à charge verkrijgt, noch dat die informatie als dusdanig moet worden beschouwd als determinerend voor de schuldigverklaring van de beklaagde (2). (1) Zie o.a. EHRM 15 december 2015, Schatschachwilli t/Duitsland, EHRM 14 juni 2016, Riahi t/België; EHRM 10 januari 2023, Safssafi t/Nederland, www.echr.coe.int; Cass. 26 juni 2024, AR P.24.0554.F, [ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240626.2F.30](#); Cass. 31 oktober 2023, AR P.23.0893.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231031.2N.1](#); Cass. 21 juni 2022, AR P.22.0250.N, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220621.2N.1](#), RABG 2022, 1353, NC 2024, 230; Cass. 13 oktober 2020, AR P.20.0254.N [ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201013.2N.2](#), AC 2020, nr. 626; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N [ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170131.4](#), AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER. (2) Cass. 7 mei 2024, AR P.24.0025.N, [ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240507.2N.3](#); Cass. 21 juni 2022, AR P.22.0250.N, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220621.2N.1](#), RABG 2022, 1353, NC 2024, 230. Zie F. VAN VOLSEM, "Het horen op de rechtszitting van getuigen à charge onder eed", in Het Hof van Cassatie in dialoog, Larcier, 2024, 1168-1169 (1157-1178).

2. Indien een beklaagde aanvoert dat een inlichting op onregelmatige wijze is verkregen, dient hij die aanvoering enigszins aannemelijk te maken en moet die aanvoering het niveau van een loutere bewering overstijgen; het louter in vraag stellen van de regelmatigheid van de informatie volstaat niet; de rechter oordeelt onaantastbaar of de beklaagde aan deze aanvoeringslast voldoet; het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 31 oktober 2023, AR P.23.0893.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231031.2N.1](#); Cass. 15 november 2022, AR P.22.0745.N, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.1](#); Cass. 23 september 2015, AR P.13.1451.F [ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150923.7](#), AC 2015, nr. 545.

3. Artikel 450bis, eerste lid, Wetboek Inkomstenbelastingen 1992 stelt geen feit strafbaar, noch bepaalt het de straf gesteld op een strafbaar feit; de strafrechter moet derhalve geen melding maken van die bepaling; uit de enkele omstandigheid dat de rechter geen melding maakt van die bepaling, volgt niet dat hij geen rekening ermee houdt; noch de verplichting voor de rechter om bij de straftoemeting rekening te houden met de verschuldigde

administratieve geldboeten en belastingverhogingen, noch zijn verplichting om zijn beslissing zodanig te motiveren dat het Hof zijn wettigheidscontrole kan uitoefenen, verplicht de rechter om cijfermatig te motiveren hoe hij de opgelegde straf vermindert met de vermelde administratieve sancties; het volstaat dat uit de redenen van de beslissing blijkt dat de rechter bij de straftoemeting rekening heeft gehouden met die administratieve sancties.

4. De artikelen 42, 3°, en 43bis Strafwetboek zijn niet van toepassing op de verbeurdverklaring van het voorwerp van een witwasmisdrijf (1). (1) Cass. 16 mei 2023, AR P.23.0020.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230516.2N.4](#), RW 2023-24, 1263.

5. Op grond van artikel 505, vijfde lid, Strafwetboek kan de rechter de verbeurdverklaring per equivalent van het voorwerp van een erin bedoeld witwasmisdrijf bevelen lastens meerdere daders die samen dat misdrijf hebben gepleegd (1), in zoverre de tenuitvoerlegging van die verbeurdverklaring het totale witgewassen vermogensvoordeel niet overschrijdt; hieruit volgt dat artikel 39 Strafwetboek en het algemeen rechtsbeginsel van het persoonlijk karakter van de straf niet van toepassing zijn op deze verbeurdverklaring. (1) Cass. 16 mei 2023, AR P.23.0020.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230516.2N.4](#), RW 2023-24, 1263; Cass. 12 januari 2022, AR P.21.0974.F, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.5](#), met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH.

6. Noch artikel 505, vijfde lid, Strafwetboek, noch enige andere bepaling of enig ander algemeen rechtsbeginsel verplicht de rechter die het bedrag van de verbeurdverklaring vermindert teneinde de veroordeelde geen onredelijk zware straf op te leggen, om die vermindering louter af te wegen tegen het persoonlijk aandeel van de veroordeelde in de bewezen verklaarde witwasmisdrijven; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar; hij kan daarbij onder meer rekening houden met de aard en de zwaarwichtigheid van de bewezen verklaarde feiten, de nagestreefde verrijking, de rol van de veroordeelde bij de feiten, zijn persoonlijkheid en zijn vermogenstoestand, zonder dat hij al die toetsingscriteria in zijn beoordeling moet betrekken (1); niet vereist is dat de rechter cijfermatig per veroordeelde en per bewezen verklaard feit motiveert waarom en in welke mate hij de lastens die veroordeelde bevolen verbeurdverklaring vermindert; de rechter kan de opgelegde verbeurdverklaring eveneens verminderen op een forfaitaire wijze die leidt tot eenzelfde verbeurdverklaard bedrag lastens elk van de veroordeelden; het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord (2). (1) Cass. 16 mei 2023, AR P.23.0020.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230516.2N.4](#); Cass. 28 juni 2022, AR P.22.0439.N, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220628.2N.7](#); Cass. 13 maart 2018, AR P.17.0083.N, [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180313.2](#), AC 2018, nr. 176. (2) Over de verbeurdverklaring bij equivalent, en de raming van het illegaal vermogen, in geval van witwassen zie ook Cass. 31 december 2024, AR P.24.0883.N, [ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241231.2N.21](#); Cass. 16 mei 2023, AR P.23.0020.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230516.2N.4](#); Cass. 10 mei 2023, AR P.21.0876.F, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230510.2F.1](#), met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, T. Strafr. 2024, 87 noot M. WALGRAEVE; Cass. 28 juni 2022, AR P.22.0439.N, [ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220628.2N.7](#); Cass. 13 maart 2018, AR P.17.0083.N [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180313.2](#), AC 2018, nr. 176.

7. Overeenkomstig artikel 358, § 1, 3°, WIB92, zoals van toepassing, mag de belasting of de aanvullende belasting worden gevestigd, zelfs nadat de in artikel 354 bepaalde termijn is verstreken, ingeval een rechtsvordering uitwijst dat belastbare inkomsten niet werden aangegeven in één van de vijf jaren vóór het jaar waarin de vordering is ingesteld; het begrip rechtsvordering in die bepaling heeft een autonome draagwijdte en valt niet samen met de vordering tot het instellen van de strafvordering voor de rechter of met het begrip rechtsvordering in andere fiscale bepalingen; het openen van een opsporingsonderzoek door het openbaar ministerie valt onder het instellen van een rechtsvordering zoals bedoeld in artikel 358, § 1, 3°, WIB92 (1); indien dat opsporingsonderzoek wordt gevolgd door een vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek, wordt geen andere rechtsvordering in de zin van die bepaling ingesteld. (1) Cass. 23 februari 2018, AR F.17.0078.F [ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180223.1](#), AC 2018, nr. 121, met concl. van eerste-advocaat-generaal A. HENKES op datum in Pas.; Cass. 12 december 2014, AR F.13.0037.N [ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20141212.2](#), AC 2014, nr. 784; Cass. 9 juni 2005, AR F.03.0025.N [ECLI:BE:CASS:2005:ARR.20050609.7](#), AC 2005, nr. 329; Cass. 21 februari 2003, AR F.01.0011.N [ECLI:BE:CASS:2003:ARR.20030221.3](#), AC 2003, nr. 125.

Hof van Cassatie 4 maart 2025 (P.24.0766.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250304.2N.8/NL>

Trefwoorden: Recht op bijstand van een tolk - Invulling van dit recht - Beoordeling door de rechter - Eerbiediging van het recht van verdediging - Bijstand van tolk in hoger beroep - Toezicht door het Hof - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Het recht op bijstand van een tolk bepaald in artikel 6.3.e. EVRM geldt niet enkel bij de zaak voor het vonnisgerecht, maar ook voor onderzoeksverrichtingen tijdens het vooronderzoek; het staat aan de rechter te oordelen of de verdachte of de beklaagde voldoende de taal van de rechtspleging begrijpt en spreekt, zodat hij in staat is zijn recht van verdediging effectief uit te oefenen maar uit het enkele feit dat een beklaagde tijdens de behandeling van de zaak in hoger beroep werd bijgestaan door een tolk, volgt niet noodzakelijk dat de beklaagde de taal van de procedure niet of onvoldoende beheerste voor zijn verhoor door de politie of voor een effectieve uitoefening van zijn recht van verdediging bij de behandeling van de zaak in eerste aanleg; het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord (1). (1) Zie Cass. 7 maart 2023, AR P.22.1551.N, [ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230307.2N.2](#).

Hof van Cassatie 4 maart 2025 (P.24.0760.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250304.2N.5/NL>

Trefwoorden: Bijstand van een advocaat - Administratieve arrestatie wegens openbare dronkenschap zonder verhoor - Geen recht op bijstand van een advocaat - Arrestatie zonder aanwezigheid van advocaat - Invloed

Samenvatting: Artikel 47bis Wetboek van Strafvordering is enkel van toepassing op een persoon die wordt verhoord; uit artikel 6 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt niet dat indien de politie een persoon administratief arresteert omwille van openbare dronkenschap, zonder hem te verhoren, die betrokkene dadelijk recht heeft op de bijstand van een advocaat, noch dat hij slechts in aanwezigheid van een advocaat kan worden gearresteerd.

Hof van Cassatie 19 maart 2025 (P.24.1618.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250319.2F.1/NL>

Trefwoorden: 1. Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde - Aangevangen debat – Begrip

2. Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Aanvang van de termijn

3. Recht om binnen een redelijke termijn berecht te worden - Sanctie - Verval van de strafvordering - Zeer zwaarwichtige miskening van de redelijke termijn - Beoordelingscriteria

Samenvatting: 1. Zodra het debat werd aangevangen, moet het proces in de regel met dezelfde zetel worden voortgezet overeenkomstig artikel 779 Gerechtelijk Wetboek; wanneer de raadsman van de beklaagde op de inleidende rechtszitting heeft gevraagd om conclusietermijnen vast te stellen en het hof van beroep, met instemming van de partijen, het tijdschema voor de neerlegging en de mededeling van de conclusies heeft bepaald en de pleitzitting op een latere datum heeft vastgesteld, werd het debat niet aangevangen voor de magistraten die de zetel vormen op deze inleidende rechtszitting (1). (1) Cass. 9 maart 2021, AR P.20.1248.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210309.2N.17.

2. De redelijke termijn waarbinnen een persoon het recht heeft om te worden berecht, loopt niet vanaf het tijdstip waarop hij de feiten zou hebben gepleegd maar vanaf de datum waarop hij zich hiertegen diende te verdedigen (1). (1) Cass. 1 maart 2022, AR P.21.1221.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220301.2N.5.

3. Artikel 27 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering verplicht de rechter niet het verval van de strafvordering uit te spreken bij overschrijding van de redelijke termijn; dat is hem enkel toegestaan bij een “zeer zwaarwichtige” miskening van de redelijke termijn; de ernst van de overschrijding is niet beperkt tot het onbetwistbare karakter ervan maar kan met name worden beoordeeld naargelang de uitwerking die het verstrijken van de tijd heeft gehad op de beschikbaarheid en de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal, op de mogelijkheid voor elk van de partijen om dat te weerleggen en op het vermogen van het proces om te voldoen aan de vereisten van eerlijkheid die zijn vastgelegd in artikel 6 EVRM.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250325.2N.8/NL>

Trefwoorden: 1. Dagvaarding - Strafzaken - Vermelding van de woon- of verblijfplaats - Geen toepassing van artikel 702 en 860 Gerechtelijk Wetboek - Vermelding van onjuiste woon-of verblijfplaats - Geen nietigheid - Gevolg

2. Strafzaken - Betekening van de dagvaarding aan woon-of verblijfplaats - Geldigheid - Voorwaarde - Woon- of verblijfplaats die door het openbaar ministerie gekend is of had moeten gekend zijn - Onaantastbare beoordeling - Toezicht door het Hof – Wijze

3. Strafzaken - Bewijs - Verslag Cel voor Financiële Informatieverwerking - Aanwijzingen voor bestaan van witwasmisdrijf - Schuldigverklaring aan misdrijf dat vermogensvoordelen heeft voorgebracht - Gebruik van de feitelijke gegevens van het verslag CFI als bewijs - Onaantastbare beoordeling van de bewijswaarde - Gevolg

4. Strafzaken - Recht op bijstand van een advocaat - Uitstel van de zaak - Geen absoluut recht op uitstel van behandeling - Verantwoordelijkheid van de raadsman - Gevolg

Samenvatting: 1. De artikelen 702 en 860 Gerechtelijk Wetboek zijn niet van toepassing in strafzaken; noch artikel 43, eerste lid, 3°, Gerechtelijk Wetboek, noch enige andere bepaling of enig algemeen rechtsbeginsel schrijft voor dat een exploit van dagvaarding absoluut nietig is om de enkele reden dat het exploit niet de juiste woon- of verblijfplaats van de gedaagde vermeldt.

2. Artikel 43, eerste lid, 3°, Gerechtelijk Wetboek houdt voor het openbaar ministerie de verplichting in om het exploit van dagvaarding te doen betekenen aan de woon- of verblijfplaats van de beklaagde, zoals die door het openbaar ministerie is gekend of had moeten zijn gekend; of het openbaar ministerie kennis had of had moeten hebben van die woon- of verblijfplaats, moet worden beoordeeld op basis van de gegevens waarover het openbaar ministerie beschikte of kon beschikken op het ogenblik van de dagvaarding en de rechter oordeelt daarover onaantastbaar; het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt (1). (1) Zie ook Cass. 26 maart 2024, AR P.23.0972.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240326.2N.10; Cass. 20 april 2021, AR P.20.1307.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210420.2N.4.

3. Noch artikel 5 of artikel 22 Witwaswet 2017, noch enige andere bepaling verbiedt de rechter om de feitelijke gegevens van een verslag van de CFI aan de procureur des Konings, dat aanwijzingen bevat voor het bestaan van een witwasmisdrijf, te gebruiken als bewijs voor de schuldigverklaring van een beklaagde aan een misdrijf dat voor die beklaagde de vermogensvoordelen heeft voortgebracht die het voorwerp van dat mogelijke witwasmisdrijf konden uitmaken; het staat integendeel aan de rechter om onaantastbaar de bewijswaarde van die gegevens, naast de overige gegevens van het strafdossier, te

beoordelen; het recht van verdediging van de beklaagde wordt gewaarborgd door het feit dat hij voor de rechter tegenspraak kan voeren over die gegevens.

4. Uit het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging volgt dat een beklaagde het recht heeft op de bijstand van een raadsman naar eigen keuze of, indien hij niet over voldoende middelen beschikt om een raadsman te bekostigen, kosteloos door een toegevoegd advocaat te worden bijgestaan indien de belangen van een behoorlijke rechtspleging dit eisen; de rechter is in beginsel dan ook ertoe gehouden de behandeling van een strafzaak uit te stellen indien dit noodzakelijk is om dit recht te verzekeren, maar een beklaagde heeft evenwel geen absoluut recht op uitstel van behandeling van zijn zaak; de rechter mag het verzoek om uitstel van behandeling van de zaak afwijzen indien de raadsman van de beklaagde zelf ervoor verantwoordelijk is dat hij niet op het vastgestelde uur op de rechtszitting aanwezig is om de beklaagde bij te staan, in zoverre dit niet tot gevolg heeft dat aan de beklaagde het recht op bijstand van een raadsman op onevenredige wijze wordt ontzegd; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar maar het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt (1). (1) Zie Cass. 8 oktober 2024, AR P.24.0901.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241008.2N.9; Cass. 6 juni 2023, AR P.22.1440.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230606.2N.7, RW 2023-24, 1314; Cass. 3 november 2020, AR P.20.0672.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201103.2N.5, AC 2020, nr. 676.

Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.24.1615.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250326.2F.2/NL>

Trefwoorden: 1. Rechtspleging in hoger beroep - Strafverzwaring - Eenparigheid van stemmen - Arrest op verzet - Ontvankelijk verzet – Gevolg

2. Vernietiging van de beslissingen over de straf - Gevolg - Onmiddellijke aanhouding

Samenvatting: 1. Het rechtscollege dat in hoger beroep uitspraak doet over het verzet van de beklaagde tegen een door dit rechtscollege bij verstek gewezen beslissing op het hoger beroep van het openbaar ministerie, mag de door de eerste rechter opgelegde straf enkel verzwaren door met eenparigheid van stemmen uitspraak te doen en dit uitdrukkelijk vast te stellen, zelfs als de bij verstek gewezen beslissing de door de eerste rechter uitgesproken straf met eenparigheid van stemmen wettig heeft verzwared (1), aangezien het bij verstek gewezen arrest krachtens de uitdovende werking van het ontvankelijk verklaarde verzet is vernietigd (2). (1) Cass. 14 februari 2007, AR P.06.1379.F ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070214.3, AC 2007, nr. 88. (2) Zie Cass. 7 december 2016, AR P.16.0650.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161207.2, AC 2016, nr. 701.

2. Als gevolg van de vernietiging van de beslissing over de aan de eiser opgelegde straf heeft het door de appelrechters tegen hem uitgevaardigde bevel tot onmiddellijke aanhouding geen uitwerking meer (1). (1) Cass. 23 juni 2021, AR P.21.0334.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210623.2F.3; zie R. DECLERCQ, “Pourvoi en cassation en matière répressive”, in Répertoire pratique du droit belge, Brussel, Bruylant, 2015, 631.

Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.25.0007.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250326.2F.1/NL>

Trefwoorden: Voorwerp van het hoger beroep - Onduidelijke grief - (Geen) verval van het hoger beroep - Verzoek tot bevestiging van het beroepen vonnis - Gevolg

Samenvatting: Hoewel het hoger beroep in de regel ertoe strekt de hervorming of de vernietiging te vorderen van de beslissing die hierin wordt bedoeld, wordt dit rechtsmiddel niet onduidelijk en vervalt het niet enkel op grond dat de appellant, nadat hij dit hoger beroep heeft ingesteld, de bevestiging van het beroepen dictum vraagt (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 26 maart 2025 (P.24.1719.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250326.2F.7/NL>

Trefwoorden: 1. Materiële bevoegdheid - Samenhang - Misdrijven van verschillende aard - Bevoegd rechtscollege – Uitwerking

2. Materiële bevoegdheid - Samenhang - Misdrijven van verschillende aard - Bevoegd rechtscollege - Beginsel - Bevoegdheid van openbare orde - Exceptie van onbevoegdheid - Vergissing bij de vermelding van het rechtscollege van tweede aanleg - Gemachtigd sanctionerend ambtenaar - Invloed

Samenvatting: 1. De samenhang tussen twee misdrijven van verschillende aard heeft tot gevolg dat het hoogste rechtscollege bevoegd wordt voor het geheel (1). (1) M. FRANCHIMONT, A. JACOBS en A. MASSET, “Manuel de procédure pénale”, 4de uitg., Brussel, Larcier, 2012, 766.

2. Noch de omstandigheid dat de gemachtigd sanctionerend ambtenaar geen exceptie van onbevoegdheid in limine litis heeft aangevoerd noch het feit dat hij de overtreder heeft misleid door hem mee te delen dat zijn eventuele beroep bij de politierechtbank moest worden ingesteld, doen afbreuk aan de regels dat de bevoegdheid van openbare orde is, dat de partijen daar niet van kunnen afwijken en dat, wat de bevoegdheid betreft, hetzelfde geldt voor samenhangende misdrijven (1). (1) Zie Cass. 24 maart 2024, AR P.23.1749.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240327.2F.5; Cass. 11 december 2013, AR P.13.1081.F ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20131211.2, AC 2013, nr. 675; M.-A. BEERNAERT, H. D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, “Droit de la procédure pénale”, Brugge, la Chartre, 9de uitg., 2025, 1447.

Hof van Cassatie 23 april 2025 (P.25.0155.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250423.2F.3/NL>

Trefwoorden: Verjaring - Toepassing van de wet in de tijd - Procedurewet - Onmiddellijke toepassing - Geen terugwerkende kracht - Handeling gesteld onder vigeur van de eerdere wet - Uitwerking

Samenvatting: De nieuwe wet is van toepassing op alle proceshandelingen die na de inwerkingtreding van die wet zijn gesteld, onverminderd de handelingen die reeds onder vigeur van de vroegere wet zijn gesteld; hieruit volgt dat een wet die de verjaringsregeling wijzigt, van toepassing is op alle strafvorderingen die vóór de datum van inwerkingtreding van die wet zijn ontstaan maar op dat ogenblik nog niet zijn verjaard krachtens de oude wet; ze heeft geen terugwerkende kracht; de appelrechters stellen wettig vast dat de strafvordering noch op het ogenblik van de inwerkingtreding van de nieuwe wet noch krachtens die nieuwe wet is verjaard op het ogenblik van hun uitspraak, wanneer zij vaststellen dat de laatste verjaringsstuitende daad die in de oorspronkelijke termijn is gesteld, bestaat in de oproeping tot verschijning voor de politierechtbank en dat de wet van 9 april 2024 in werking is getreden op 28 april 2024, dus vóór het verstrijken van de tweede verjaringstermijn.(1). (1) Zie Cass. 18 december 2024, AR P.24.1371.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241218.2F.2 met concl. van advocaat-generaal Vandermeersch; M-A BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH en M. GIACOMETTI, Droit de la procédure pénale, 10de uitg., Brugge, La Chartre, 2025, 99.

Hof van Cassatie 6 mei 2025 (P.25.0499.N), NC 2026, afl. 3.

Hyperlink:

Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Hoofdstraf – Saisine bijkomende straf

Samenvatting: Indien een appellant in het grievenformulier als grief de met het beroepen vonnis opgelegde hoofdstraf vermeldt en dus aangeeft dat hij dat beslissingsonderdeel in hoger beroep wenst hervormd te zien, dan voert hij noodzakelijk ook een grief aan betreffende de aan de appellant opgelegde bijkomende straffen, die immers beslissingsonderdelen zijn die onafscheidbaar zijn van het beslissingsonderdeel betreffende de hoofdstraf.

Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0399.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250527.2N.29/NL>

Trefwoorden: 1. Vervolgiging wegens illegaal verblijf - Uitlegging van de EG-Terugkeerrichtlijn 2008/115 - Geen toepassing van dwangmaatregelen met het oog op repatriëring - Bestrafing met alleen een geldboete waaraan een vervangende gevangenisstraf is verbonden - Verenigbaarheid met de EU-Terugkeerrichtlijn – Beoordeling

2. Antwoord op stukken die niet zijn opgenomen in een conclusie - Grens

Samenvatting: 1. Uit de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Unie van de Terugkeerrichtlijn en uit de tekst van artikel 75, § 2, tweede lid, Vreemdelingenwet, zoals gewijzigd door artikel 34 van de wet van 12 mei 2024, volgt dat het door artikel 75, § 2, eerste lid, Vreemdelingenwet bedoelde misdrijf slechts kan worden bestraft met een gevangenisstraf indien aan de vreemdeling reeds een vasthoudingsmaatregel of een minder dwingende maatregel voor vasthouding is opgelegd die is beëindigd zonder dat hij kon worden verwijderd en hij, zonder geldige reden om niet terug te keren, zijn illegaal verblijf in het Rijk verderzet; die onmogelijkheid heeft enkel betrekking op het uitspreken van een gevangenisstraf als hoofdstraf; de door het Hof van Justitie van de Europese Unie gegeven uitlegging en het vermelde artikel 75, § 2, tweede lid, Vreemdelingenwet beletten niet dat de rechter, die het bedoelde misdrijf bestraft met een geldboete, bovendien in overeenstemming met artikel 40, eerste lid, Strafwetboek, de beklaagde veroordeelt tot een vervangende gevangenisstraf voor het geval de veroordeelde de geldboete niet voldoet; de vervangende gevangenisstraf is, hoewel een straf, louter een middel om door een strafdreiging de schuldenaar van de geldboete te dwingen zijn hoofdverbintenis ten uitvoer te leggen; de vervangende gevangenisstraf heeft dan ook een andere juridische aard en een ander doel dan de gevangenisstraf als hoofdstraf (1). (1) Zie gelijkkluidende concl. OM.

2. De rechter moet niet antwoorden op door een partij ingediende stukken waarvan de inhoud niet werd hernomen in een regelmatig ingediende conclusie; uit het gegeven dat de rechter niet uitdrukkelijk melding maakt van ingediende stukken, volgt niet dat de rechter die stukken niet bij zijn beoordeling heeft betrokken (1). (1) Zie gelijkkluidende concl. OM.

Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0562.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250527.2N.13/NL>

Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Geen aparte vraag over de deelnemingsvorm van de onontbeerlijke hulp aan de misdaad - Redenen over mededaderschap van een beschuldigde – Grens

2. Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Voornaamste redenen - Doel van het voorschrift

3. Vermoeden van onschuld - Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Voornaamste redenen - Draagwijdte - Geen vermelding van stukken ingediend door de beschuldigde of van zijn argumenten - Geen redenen over de geloofwaardigheid van belastende bewijsgegevens of van bepaalde verklaringen van de beschuldigde – Gevolg

4. Recht op een eerlijk proces - Hof van assisen - Verklaring van de jury - Motivering van het arrest over de schuld - Vermelding van de toegepaste wetsbepalingen - Verzuim - Gevolg

Samenvatting: 1. De motiveringsplicht van het hof van assisen wordt voor wat betreft de beslissing over de schuld geregeld door artikel 334 Wetboek van Strafvordering en niet door artikel 149 Grondwet; geen enkele bepaling verplicht de voorzitter van het hof van assisen

om bij de vragen die hij bij toepassing van artikel 322 Wetboek van Strafvordering aan de gezworenen dient te stellen, afzonderlijke vragen te stellen voor elke onderscheiden deelnemingsgedraging zoals bedoeld in artikel 66 Strafwetboek; wanneer het hof van assisen een beschuldigde evenwel schuldig verklaart als deelnemer aan een misdaad, moet uit de voornaamste redenen van de jury die door het college bij toepassing van artikel 334 Wetboek van Strafvordering worden geformuleerd, blijken welke feitelijke gedraging de beschuldigde heeft gepleegd en aan welke deelnemingsvorm hij schuldig wordt geacht (1). (1) Over de voorwaarden van de onontbeerlijke hulp als vorm van mededaderschap (art. 66, 3° Sw.); Cass. 25 maart 2025, AR P.24.1472.N, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250325.2N.13; Cass. 28 januari 2025, AR P.24.1374.N, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250128.2N.1; Cass. 12 maart 2024, AR P.23.1638.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240312.2N.7; Cass. 6 maart 2024, AR P.23.1562.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240306.2F.1; Cass. 19 september 2023, AR P.23.0482.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230919.2N.1, met concl. OM; Cass. 7 december 2022, AR P.22.0918.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221207.2F.13; Cass. 15 november 2022, AR P.22.0952.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221115.2N.15, RW 2023-24, 58 noot S. MELIS, "Mededaderschap aan elektriciteitsdiefstal bij cannabisplantages: enkel 'weten' volstaat niet"; Cass. 14 juni 2022, AR P.22.0276.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220614.2N.1; Cass. 24 mei 2016, AR P.15.1604.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160524.2, AC 2016, nr. 342; Cass. 3 december 2013, AR P.13.1366.N ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20131203.3, AC 2013, nr. 653; J. VANHEULE, "Bijdrage tot de studie van daderschap en deelneming aan de hand van ontwikkelingen in de rechtspraak (2021-2024)", T. Strafr. 2024, 324-389.

2. Artikel 334, eerste lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat het college, zonder dat het moet antwoorden op alle neergelegde conclusies, de voornaamste redenen van de beslissing van de jury moet formuleren; die bepaling strekt ertoe de partijen bij de assisenprocedure in staat te stellen de beslissing van de jury te begrijpen (1). (1) Cass. 28 maart 2023, AR P.22.1724.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230328.2N.1; Cass. 24 mei 2022, AR P.22.0419.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220524.2N.3; Cass. 15 september 2020, AR P.20.0240.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200915.2N.2, AC 2020, nr. 538, met concl. OM, RW 2022-23, 1234; Cass. 31 januari 2018, AR P.17.1058.F ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180131.1, AC 2018, nr. 67; Cass. 25 oktober 2016, AR P.16.0834.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161025.1, AC 2016, nr. 601; Cass. 26 april 2016, AR P.16.0077.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160426.4, AC 2016, nr. 282; Cass. 5 juni 2012, AR P.11.0902.N ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120605.3, AC 2012, nr. 361; Cass. 18 oktober 2011, AR P.11.0910.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20111018.6, AC 2011, nr. 556 met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH, op datum in Pas.; Cass. 29 september 2010, AR P.10.0705.F ECLI:BE:CASS:2010:ARR.20100929.6, AC, 2010, nr. 562, NC 2011, 253 noot L. GYSELAERS; EHRM 29 november 2016, Lhermitte t/België: EHRM 16 november 2010, Taxquet t/België, § 63, www.echr.coe.int Over art. 334 Sv. zie L. HUYBRECHTS, "Strafrechtelijke motiveringsplicht in de branding. Over de motiveringsplicht i.v.m. feit en schuld", NC 2012, 114-115; M. DE SWAEF, "Het hof van assisen in recente cassatierechtspraak", in Na rijp beraad. Liber amicorum Michel Rozie, Intersentia, 2014, 158; C. MAES en S. VANTHIENEN, "Het hof van assisen 2.0. Succesvolle reboot of herhaalde systemcrash?", in Publiekrechtelijke Kronieken, 2018, 232-256; L. KENNES, "Les réformes récentes et à venir du jugement des affaires criminelles", in Actualités de droit pénal et de procédure pénale, Anthémis, 2019, 165-166 en 174-175; C. VAN DEN WYNGAERT, S. VANDROMME en Ph. TRAEST, Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen, Gompel &

Svacina, 2022, 1362-1363; M.-A BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH en M. GIACOMETTI, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2025, 1865-1870.

3. Noch artikel 6.1 EVRM, noch artikel 334 Wetboek van Strafvordering of enige andere bepaling of algemeen rechtsbeginsel, verplichten ertoe dat de formulering van de voornaamste redenen ook melding zou maken van:- de reden waarom een bepaalde verklaring van een medebeschuldigde meer overtuigend wordt bevonden dan een andere verklaring van die medebeschuldigde; - de achterliggende motieven van de voornaamste redenen van de jury; - alle argumenten à décharge die door een beschuldigde tijdens het debat werden voorgebracht; - de reden waarom geloof wordt gehecht aan de interpretatie van de telefoniegegevens door de politiediensten; - de stukken die door de beschuldigde tijdens het debat werden neergelegd; uit de loutere omstandigheid dat de formulering van de voornaamste redenen van de beslissing van de jury niet de reden vermeldt waarom aan een bepaalde verklaring geloof wordt gehecht en aan andere verklaringen niet, kan niet worden afgeleid dat de beslissing van de jury op arbitraire gronden is gebaseerd of het vermoeden van onschuld miskent.

4. Het arrest van het hof van assisen over de schuldvragen en het proces-verbaal van de rechtszitting dienen geen melding te maken van de toegepaste bepalingen van het Wetboek van Strafvordering; uit de loutere omstandigheid dat die bepalingen niet worden vermeld, kan niet worden afgeleid dat de erin vermelde voorschriften niet werden nageleefd.

Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0212.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250527.2N.8/NL>

Trefwoorden: Hoger beroep ingesteld door de beklaagde - Grief die is beperkt tot de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de Juridische Tweedelijnsbijstand - Bijdrage die is opgelegd aan een beklaagde die geniet van kosteloze rechtsbijstand - Beslissing in hoger beroep die stelt dat de beklaagde geen bijdrage meer verschuldigd is - Toewijzing van de gerechtskosten aan de beklaagde - Toelaatbaarheid

Samenvatting: Indien het appelgerecht ingevolge de beperkende werking van het door artikel 204 Wetboek van Strafvordering bedoelde appelgrievensformulier enkel te oordelen heeft over de gehoudenheid van een beklaagde tot betaling van de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de Juridische Tweedelijnsbijstand en het anders dan de eerste rechter oordeelt dat de beklaagde niet gehouden is tot die betaling, dan is die appelbeslissing geen veroordelend vonnis in de zin van artikel 162 Wetboek van Strafvordering en kan de beklaagde bijgevolg niet worden veroordeeld tot de kosten van de appelprocedure.

Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.24.1798.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250527.2N.8/NL>

Trefwoorden: Sociaal strafrecht - Arbeidsongeval te wijten aan inbreuken op de Codex Welzijn op het Werk - Aansprakelijkheid van de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber - Begrip lasthebber - Hiërarchische band met de werknemer - Beoordeling

Samenvatting: Artikel I.2-11 Codex over het welzijn op het werk bepaalt dat de leden van de hiërarchische lijn elk binnen hun bevoegdheid en op hun niveau, het beleid van de werkgever met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk uitvoeren; artikel 127, 1°, Sociaal Strafwetboek bestraft de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die een inbreuk heeft gepleegd op de Wet Welzijn Werknemers; om als lasthebber in de zin van deze bepaling te worden aanzien moet de betrokkene geen lid zijn van de hiërarchische lijn; de rechter oordeelt verder onaantastbaar of een beklagde op het ogenblik van de feiten handelde als lasthebber in de zin van artikel 127, 1°, Sociaal Strafwetboek; het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk te verantwoorden zijn (1). (1) Over artikel 127, 1° Sociaal Strafwetboek en de aansprakelijkheid van de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, zie Cass. 28 september 2021, AR P.21.0644.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210928.2N.25; Cass. 20 januari 2009, AR P.08.0650.N ECLI:BE:CASS:2009:ARR.20090120.5, AC 2009, nr. 46, met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF; Cass. 10 mei 2005, AR P.04.1693.N ECLI:BE:CASS:2005:ARR.20050510.4, AC 2005, nr. 270, met concl. van procureur-generaal M. DE SWAEF.

Hof van Cassatie 27 mei 2025 (P.25.0357.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250527.2N.10/NL>

Trefwoorden: Vermeldingen in de veroordeling - Informatie aan de beklagde over de strafuitvoering - Verzuim - Gevolg

Samenvatting: De niet-naleving van de in artikel 195, twaalfde lid, Wetboek van Strafvordering opgenomen informatieplicht tast de wettigheid van de veroordelende beslissing niet aan.

Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0286.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250528.2F.13/NL>

Trefwoorden: 1. Beklaagde verzoekt om de gewone opschorting van de uitspraak - Motivering van de beslissing over het verzoek - Onderzoek of een aangevoerd concreet gegeven wijst op een gevaar voor declassering in geval van straf - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter

2. Beklaagde verzoekt om de gewone opschorting van de uitspraak, gelet op het gevaar voor declassering in geval van straf - Verwerping - Motivering - Draagwijdte - Verplichting om bij het afwegen van gevaar rekening te houden met huidige beroepstoestand van beklagde (ja)

maar ook met loopbaan waarop hij beweert kans te kunnen maken indien geen straf op strafblad wordt ingeschreven (neen)

Samenvatting: 1. Wanneer de beklaagde tot staving van zijn verzoek om opschorting van de uitspraak een concreet gegeven aanvoert waaruit blijkt dat de straf tot zijn declassering zal leiden, dient de rechter in feite te onderzoeken of de aangevoerde omstandigheid dit werkelijk tot gevolg kan hebben; dit onderzoek valt onder de onaantastbare beoordeling van de feitenrechter (1). (1) Zie, wat betreft deze feitelijke beoordeling, Cass. 26 oktober 2021, AR P.21.0958.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211026.2N.11, en de concl. van advocaat-generaal SCHOETERS, ECLI:BE:CASS:2021:CONC.20211026.2N.11.

2. De artikelen 4, vierde lid, Probatiwewet en 195 Wetboek van Strafvordering verbieden de rechter die het verzoek van de beklaagde om opschorting van de uitspraak verwerpt, niet om de weerslag van de straf te bepalen op zijn huidige beroepstoestand en niet op de loopbaan waarop hij kans had kunnen maken indien zijn strafblad blanco was gebleven.

Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1676.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250603.2N.16/NL>

Trefwoorden: Bewijsmiddelen – Verslag van een technisch raadsman – Vrije bewijswaardering – Onaantastbare beoordeling – Geen verplichting tot aanvullend onderzoek – Gevolg

Samenvatting: De bevindingen van een technisch raadsman, die een partij bijbrengt ter ondersteuning van een vordering, een exceptie of een verweer, hebben geen wettelijke bewijswaarde, maar behoren tot de vrije bewijswaardering van de strafrechter; aldus oordeelt die rechter onaantastbaar of en in welke mate de bevindingen van de technisch raadsman hem overtuigen en geen enkele bepaling noch enig algemeen rechtsbeginsel verplicht de strafrechter die oordeelt dat de bevindingen van de technisch raadsman niet overtuigend zijn, aanvullend technisch onderzoek te vragen of een gerechtsdeskundige aan te stellen.

Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.25.0354.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250603.2N.12/NL>

Trefwoorden: 1. International verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Diefstal - Objectief verzwarende omstandigheden - Diefstal met geweld, gepleegd ten nadele van kwetsbaar persoon, zonder het oogmerk om te doden maar met de dood tot gevolg - Meerdere daders - Toerekening van de verzwarende omstandigheden - Beoordeling voor elke dader afzonderlijk - Individuele analyse van het gedrag van de dader - Toerekening op basis van dezelfde feitelijke gegevens - Wijze

2. Diefstal en afpersing - Diefstal met geweld of bedreiging zonder het oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Tijdsverloop tussen het geweld of bedreiging en het overlijden - Oorzakelijk verband tussen het geweld of bedreiging en het overlijden ongeacht het tijdstip van overlijden - Voorwaarde

3. Strafzaken - Allerlei - Diefstal met geweld of bedreiging zonder het oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Oorzakelijk verband tussen het geweld of de bedreiging en de dood - Bewijs - Wijze

Samenvatting: 1. Het recht op een eerlijk proces zoals gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM en artikel 14.1 IVBPR verzet zich tegen een automatische toerekening van de objectieve verzwarende omstandigheden aan alle daders van diefstal en dit ongeacht of zij die verzwarende omstandigheden met kennis van zaken hebben aanvaard of bij de uitvoering ervan waren betrokken, maar het aannemen van de verzwarende omstandigheden dat de diefstal werd gepleegd door middel van geweld of bedreiging, de diefstal werd gepleegd ten nadele van een persoon van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd duidelijk was of de dader bekend was en het geweld of de bedreiging werd gepleegd zonder het oogmerk om te doden maar toch de dood heeft veroorzaakt vereist een beoordeling voor elke dader afzonderlijk, wat een individuele analyse veronderstelt van zijn gedrag; de verplichting tot een individuele analyse belet evenwel niet dat de rechter zich voor de toerekening van de verzwarende omstandigheden aan meerdere daders steunt op dezelfde feitelijke gegevens.

2. Artikel 474 Strafwetboek, dat een strafverzwaring bepaalt voor wanneer bij diefstal het geweld of de bedreiging werd gepleegd zonder het oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt, vereist niet dat zich tussen het gepleegde geweld of de bedreiging en het intreden van de dood bij het slachtoffer slechts een beperkt tijdsverloop mag voordoen; het is noodzakelijk maar voldoende dat er tussen het ene en het andere een oorzakelijk verband wordt bewezen, ongeacht het tijdstip van het overlijden.

3. De verzwarende omstandigheid van artikel 474 Strafwetboek is bewezen wanneer het oorzakelijk verband is aangetoond tussen het geweld of de bedreiging bij de diefstal en de dood van een persoon tegen wie dat geweld of die bedreiging werd gericht en dat oorzakelijk verband is bewezen van zodra is aangetoond dat het geweld of de bedreiging met zekerheid tot de dood heeft bijgedragen.

Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1485.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250603.2N.5/NL>

Trefwoorden: 1. Gerechtelijk onderzoek - Allerlei - Verjaring van de strafvordering - Stuiting – Daad van onderzoek of van vervolging - Brief van de onderzoeksrechter over de stand van het onderzoek - Gevolg

2. Gerechtelijk onderzoek - Allerlei - Verjaring van de strafvordering - Schorsing - Samen behandelde of berechte misdrijven - Beoordeling door de rechter – Meerdere gerechtelijke

onderzoeken - Schorsingsgrond die voortvloeit uit een cassatieprocedure - Cassatieprocedure die slechts betrekking heeft op één gerechtelijk onderzoek - Werking van de schorsingsgrond – Grens

3. Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Aanhangigmaking van de strafvordering bij de vonnisrechter - Tijdstip van aanhangigmaking - Regeling van de rechtspleging - Beschikking van de raadkamer tot verwijzing - Hoger beroep door inverdenkinggestelde - Ontvankelijk hoger beroep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Invloed

Samenvatting: 1. Daden van onderzoek zijn door een bevoegd persoon gestelde daden die ertoe strekken gegevens te verzamelen om het dossier op de gebruikelijke wijze samen te stellen en in staat van wijzen te brengen; een brief van de onderzoeksrechter die een ontvangstmelding bevat van de brief van de raadsman van een burgerlijke partij, en waarin de onderzoeksrechter die raadsman eraan herinnert dat hij reeds bij een vorige brief heeft meegedeeld dat de zaak voor eventuele nuttige vorderingen aan het openbaar ministerie was overgemaakt en hem meedeelt dat tot dusver geen enkele reactie van het openbaar ministerie werd geregistreerd, houdt geen daad van onderzoek in die de verjaring van de strafvordering stuit (1) (2).(1) Zie concl. OM. (2) Art. 22 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van de Wet Strafprocesrecht I van 9 april 2024 (BS 18 april 2024); bij art. 60 van de Wet Strafprocesrecht I van 9 april 2024, inwerking getreden op 28 april 2024, werd artikel 22 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering opgeheven.

2. De schorsingsgrond van de verjaring van de strafvordering geldt in de regel voor alle samen behandelde of berechte misdrijven die nauw met elkaar zijn verbonden door intrinsieke samenhang en het is de vonnisrechter die definitief beslist over het bestaan van die samenhang waarbij het geen belang heeft of de feiten bij hem aanhangig zijn gemaakt met dezelfde akte of met verschillende akten; die regel is evenwel niet absoluut en de vonnisrechter kan oordelen dat, in de omstandigheden die hij vaststelt, de strafvordering ondanks de cassatieprocedure toch verder is kunnen worden uitgeoefend, hetgeen onder meer het geval kan zijn wanneer misdrijven het voorwerp uitmaken van verschillende gerechtelijke onderzoeken, de cassatieprocedure slechts betrekking heeft op een van die onderzoeken, de strafvordering inmiddels verder kan worden uitgeoefend in de andere onderzoeken en alle uit de verschillende onderzoeken voortvloeiende zaken pas bij een latere beslissing worden samengevoegd (1) (2). (1) Zie concl. OM. (2) Art. 24 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering werd door art. 36 van de Wet Strafprocesrecht I van 9 april 2024 (BS 18 april 2024) vervangen en luidt thans: "De verjaring van de strafvordering is geschorst wanneer de wet dit bepaalt of wanneer er een wettelijk beletsel bestaat dat de instelling van de strafvordering verhindert."

3. Uit de bepalingen van artikelen 130, 131, § 1, 135, § 2 en § 3, 235bis, § 1, § 2 en § 5 en 235 Wetboek van Strafvordering, in hun onderling verband gelezen, volgt dat, hoewel de kamer van inbeschuldigingstelling zich op het hoger beroep van een inverdenkinggestelde tegen een verwijzingsbeschikking in beginsel niet uitspreekt over de door de raadkamer aangenomen bezwaren, haar beslissingen over de gegrondheid van dat hoger beroep en over de eventuele ambtshalve toepassing van de haar door de artikelen 235 en 235bis, § 5,

Wetboek van Strafvordering toebedeelde bevoegdheden niettemin een impact kunnen hebben op het lot van de strafvordering en op het bestaan van de door de raadkamer aangenomen bezwaren, zodat de vonnisrechter zijn rechtsmacht ingevolge de aanhangigmaking van de zaak slechts kan uitoefenen na kennis te hebben genomen van de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling; hieruit volgt dat, wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt over het hoger beroep van een inverdenkinggestelde tegen de beslissing van de raadkamer die hem naar de vonnisrechter verwijst, de strafvordering in de zin van artikel 23 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering slechts bij de vonnisrechter aanhangig wordt gemaakt door het arrest van die kamer, in zoverre zij het hoger beroep van de inverdenkinggestelde ontvankelijk verklaart (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 3 juni 2025 (P.24.1676.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250603.2N.16/NL>

Trefwoorden: Strafzaken – Bewijsvoering – Verslag van een technisch raadsman – Vrije bewijswaardering – Onaantastbare beoordeling – Geen verplichting tot aanvullend onderzoek – Gevolg

Samenvatting: De bevindingen van een technisch raadsman, die een partij bijbrengt ter ondersteuning van een vordering, een exceptie of een verweer, hebben geen wettelijke bewijswaarde, maar behoren tot de vrije bewijswaardering van de strafrechter; aldus oordeelt die rechter onaantastbaar of en in welke mate de bevindingen van de technisch raadsman hem overtuigen en geen enkele bepaling noch enig algemeen rechtsbeginsel verplicht de strafrechter die oordeelt dat de bevindingen van de technisch raadsman niet overtuigend zijn, aanvullend technisch onderzoek te vragen of een gerechtsdeskundige aan te stellen.

Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0320.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.4/NL>

Trefwoorden: 1. Opzettelijke brandstichting - Brandstichting van een bewoond gebouw - Moreel bestanddeel - Opzet om het misdrijf te plegen - Artikel 517 Strafwetboek - Zaken die zodanig zijn geplaatst dat de brand van de ene op de andere moet overslaan - Bewijs van het moreel bestanddeel – Draagwijdte

2. Verzoek om een werkstraf of een probatiestraf - Verzoek tot uitstel - Weigering van toekenning - Motiveringsplicht - Draagwijdte

Samenvatting: 1. Artikel 517 Strafwetboek veronderstelt het opzet om een van de in de artikelen 510, 511 en 512 bedoelde misdrijven te plegen, door dat opzet in verband te brengen met het enkele feit dat de in brand gestoken zaken zodanig waren geplaatst dat de brand, in de normale gang van zaken, van de ene op de andere moest overslaan; in dit geval dient het openbaar ministerie enkel te bewijzen dat de brand, volgens de plaatsgesteldheid,

van de in brand gestoken zaak moest overslaan op de zaak die vervolgens door de brand werd getroffen (1). (1) Zie concl. OM.

2. De verwerping van een verzoek om toekenning van een probatiestraf, een werkstraf of een maatregel van uitstel, dat de beklaagde indient zonder opgave van eigen of specifieke redenen, is regelmatig met redenen omkleed en naar recht verantwoord door een gevangenisstraf op te leggen waarvan de verantwoording toelaat te begrijpen waarom die andere straffen en maatregelen niet werden toegekend (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0382.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.15/NL>

Trefwoorden: 1. Artikel 14.5 - (Geen) toepassing op de personen die, krachtens het Belgisch recht, rechtstreeks voor een hoger rechtscollege zoals het hof van beroep worden gebracht, bijvoorbeeld wanneer het appelgerecht de zaak aan zich trekt

2. Misdrijf – Toerekenbaarheid – Rechtspersonen - Gebruik, wetens en willens, van de beklaagde vennootschap door haar zaakvoerder om zijn inkomsten te verbergen, mogelijk gemaakt doordat er nooit toezicht op die zaakvoerder werd gehouden - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 2.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM (1) en artikel 14.5 IVBPR (2) zijn niet van toepassing op de personen die, krachtens de Belgische wet, rechtstreeks voor een hoger rechtscollege zoals het hof van beroep worden gebracht; dit is het geval wanneer de appelrechters, overeenkomstig artikel 215 Wetboek van Strafvordering, de zaak waarvan ze kennisnemen aan zich trekken. (1) Zie Cass. 2 maart 2021, AR P.20.1057.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210302.2N.22, met concl. van advocaat-generaal WINANTS, ECLI:BE:CASS:2021:CONC.20210302.2N.22. (2) Zie Cass. 3 september 2013, AR P.12.1645.N ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20130903.9, AC 2013, nr. 416.

2. Wanneer de rechter vaststelt dat de zaakvoerder van de beklaagde vennootschap wetens en willens gebruik heeft gemaakt van die vennootschap om de inkomsten uit zijn vastgoedactiviteit te verbergen, welk gebruik mogelijk werd gemaakt doordat de rechtspersoon nooit toezicht op zijn zaakvoerder heeft gehouden, kan hieruit worden afgeleid dat, zonder de beklaagde vennootschap, het bedrog niet kon zijn gepleegd zoals het is gepleegd; de rechter kan de beklaagde vennootschap op grond hiervan strafrechtelijk aansprakelijk stellen voor de misdrijven die zijn gepleegd door de natuurlijke persoon door wiens toedoen de fout werd begaan (1). (1) De eiseres, een rechtspersoon, voerde aan dat ze niet aansprakelijk kon worden gesteld voor de misdrijven die een natuurlijke persoon in eigen naam had gepleegd en zonder dat hij gebruik had gemaakt van de vennootschap om die misdrijven gemakkelijker te kunnen plegen. Ze verweet het arrest dat het aldus het in artikel 66 Strafwetboek bedoelde begrip “deelneming” had miskend en haar conclusie niet wettig had beantwoord, doordat het niet had verduidelijkt in welke mate haar gebrek aan toezicht het plegen van misdrijven eventueel zou hebben vergemakkelijkt of aangemoedigd, waarbij enkel de bestuurder, een natuurlijke persoon, hieruit voordeel heeft gehaald, zonder dat ze bij het bedrieglijk mechanisme betrokken is geweest. (M.N.B.)

Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0366.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.10/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Straf van verbeurdverklaring - Zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken - Begrip - Onaantastbare beoordeling door rechter - Toezicht door het Hof

2. Onregelmatige exploitatie van een terrein of van een werkplaats met het oog op de opslag, het onderhoud of de herstelling van motorrijtuigen - Zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken - Voertuigen die eigendom zijn van de beklaagde en deel uitmaken van zijn onregelmatige exploitatie - Verbeurdverklaring

Samenvatting: 1. Onder de zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken in de zin van artikel 42, 1°, Strafwetboek, wordt het corpus delicti verstaan, namelijk de zaken waarop het misdrijf feitelijk werd voltrokken; de feitenrechter beoordeelt op onaantastbare wijze in feite of een zaak het voorwerp van het misdrijf uitmaakt in de zin van artikel 42, 1°, Strafwetboek, waarbij het Hof nagaat of hij uit zijn vaststellingen zijn beslissing wettig heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie concl. OM.

2. Wanneer de rechter vaststelt dat de aan de beklaagde verweten feiten betrekking hebben op de onregelmatige exploitatie van een lokaal, een terrein of een werkplaats met het oog op de opslag, het onderhoud of de herstelling van motorrijtuigen, kan de rechter hieruit afleiden dat de voormelde voertuigen, die eigendom zijn van de beklaagde en deel uitmaken van zijn onregelmatige exploitatie, het voorwerp van de telastleggingen uitmaken (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 10 juni 2025 (P.25.0173.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250610.2N.17/NL>

Trefwoorden: 1. Veroordeling uit hoofde van valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken - Geen vermelding van artikel 197 Strafwetboek - Artikel 422 Wetboek van Strafvordering - Cassatieberoep - Cassatiemiddelen - Ontvankelijkheid

2. Rechtsplegingsvergoeding - Bedrag rechtsplegingsvergoeding - Afwijking door de rechter van de basisrechtsplegingsvergoeding - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 422 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat wanneer de uitgesproken straf dezelfde is als die welke is bepaald door de op het misdrijf toepasselijke wet, niemand de vernietiging van het arrest of het vonnis kan vragen, op grond van het enig middel dat bij de vermelding van de tekst van de wet een vergissing is begaan; wanneer het arrest een beklaagde schuldig verklaart aan valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken met vermelding van de artikelen 193, 196, 213 en 214 Strafwetboek maar zonder vermelding van artikel 197 Strafwetboek, dan betreft de niet-vermelding van artikel 197

Strafwetboek een vergissing die op grond van artikel 422 Wetboek van Strafvordering geen aanleiding kan geven tot cassatie.

2. Uit de bepalingen van artikel 162bis, eerste lid, Wetboek van Strafvordering en uit artikel 1022, eerste en tweede lid, Gerechtelijk Wetboek en de artikelen 1, eerste en tweede lid, en 2 Tarief Rechtsplegingsvergoeding volgt dat (1) de strafrechter ambtshalve de beklagde veroordeelt tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan de in het gelijk gestelde burgerlijke partij, (2) het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding voor in geld waardeerbare vorderingen in beginsel wordt bepaald op basis van het bedrag van de vordering en dus niet op basis van het bedrag van de ingewilligde vordering, (3) de strafrechter kan afwijken van de basisrechtsplegingsvergoeding op grond van de in artikel 1022, derde lid, Gerechtelijk Wetboek vermelde criteria onder de dubbele voorwaarde dat een partij hem daarom verzoekt en dat hij dat doet bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en (4) de strafrechter op verzoek van een partij ingeval van een klaarblijkelijke overwaardering die een normaal, redelijk en voorzichtige partij niet zou hebben begaan of ingeval van een te kwader trouw verrichte verhoging van de vordering met als enig doel op kunstmatige wijze het bedrag op te trekken tot een hogere schijf, kan beslissen de basisrechtsplegingsvergoeding te berekenen op het bedrag van de ingewilligde vordering in plaats van op het bedrag van de vordering maar zonder dat uit het enkele feit dat de strafrechter de vordering slechts gedeeltelijk inwilligt, volgt dat aan die voorwaarden is voldaan; het staat dan ook aan hij die gehouden is tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding de strafrechter te verzoeken om af te wijken van het principe dat voor een in geld waardeerbare vordering de basisrechtsplegingsvergoeding is verschuldigd berekend op basis van het bedrag van de vordering en aan te geven welke redenen een afwijking van dit principe kunnen rechtvaardigen en het staat dan aan de strafrechter om daarover te oordelen (1). (1) Cass. 17 november 2010, AR P.10.0863.F ECLI:BE:CASS:2010:ARR.20101117.4, AC 2010, nr. 681; Cass. 1 juni 2010, AR P.10.0158.N ECLI:BE:CASS:2010:ARR.20100601.6, AC 2010, nr. 382; Cass.18 november 2008, AR P.08.0768.N ECLI:BE:CASS:2008:ARR.20081118.5, AC 2008, nr. 642, RDP 2009/5, 593; F. VAN VOLSEM, "Het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding voor de strafrechter: de rechter mag bij opgeblazen vorderingen het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding bepalen in functie van het toegekende in plaats van het gevorderde", RABG 2011/14, 973-978; B. VAN DEN BERGH en S. SOBRIE, "Wie zal dat betalen....? De rechtsplegingsvergoeding ont(k)leed, Mechelen, Kluwer, 2021, 99, nr. 113.

Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0445.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250611.2F.2/NL>

Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Handtekening - Samenstelling met drie rechters - Elektronische en handgeschreven handtekeningen - Invloed

Samenvatting: Noch uit de artikelen 782 Gerechtelijk Wetboek en 195bis Wetboek van strafvordering noch uit enige andere bepaling kan worden afgeleid dat een door een rechtscollage gewezen vonnis niet zowel de elektronische handtekening van een lid van de

zetel als de handgeschreven handtekening van de andere rechters die aldus uitspraak hebben gedaan zou mogen dragen.

Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0424.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250611.2F.10/NL>

Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Materiële schade - Blijvende economische schade - Onderscheid tussen de reeds geleden en de toekomstige schade – Invloed

2. Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Ongeval - Aansprakelijke derde - Door de ziekte- en invaliditeitsverzekering geleverde prestaties - Vergoedingen verschuldigd krachtens het gemeen recht - Cumulatieverbod - Regresvordering van de verzekeringsinstelling - Regresvordering op alle bedragen die dezelfde schade vergoeden - Gevolg

Samenvatting: 1. Uit de verschillende berekeningswijze van de reeds geleden en de toekomstige blijvende economische schade kan niet worden afgeleid dat het om twee verschillende soorten schade zou gaan; het is dezelfde schade die zich doorheen de tijd voordoet, zij het met een variabele intensiteit.

2. Artikel 136, § 2, ZIV-Wet voert een cumulatieverbod in tussen de krachtens de ZIV-Wet verleende prestaties en de krachtens het gemeen recht verschuldigde prestaties, wanneer die prestaties dezelfde schade vergoeden; de preferentiële regresvordering die deze wet invoert, wordt op een globale grondslag ingesteld, zodat de grondslag van de subrogatoire terugvordering van de verzekeringsinstelling ononderscheidenlijk bestaat uit alle bedragen die dezelfde schade vergoeden (1). (1) Zie concl. van advocaat-generaal Genicot, vóór Cass. 21 april 2008, AR C.06.0675.F ECLI:BE:CASS:2008:ARR.20080421.7, AC 2008, nr. 235, op datum in Pas.

Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.24.1697.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250617.2N.27/NL>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Grievenschrift - Aankruising rubriek "schuld" - Omschrijving van de feiten - Taak van de rechter in hoger beroep

2. EU - Verordening 1357/2013 - Antidumpingrechten - Invoer van zonnepanelen - Bepaling van de plaats van verzending van de zonnepanelen - Productieproces - Criteria

Samenvatting: 1. Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt (1); wanneer de appellant in zijn grievenformulier de rubriek "schuld" aankruist, maakt hij bij het appelgerecht niet enkel

de beslissing over de schuld aanhangig, maar ook alle onafscheidelijk daarmee verbonden beslissingen (2); de appelrechter is ertoe gehouden aan de hem voorgelegde feiten hun juiste omschrijving te geven; die beslissing is onafscheidelijk verbonden met de beslissing over de schuld; bijgevolg kan een beklagde die hoger beroep instelt tegen zijn schuldigverklaring, zijn grieven niet beperken tot de hem ten laste gelegde feiten zoals heromschreven door de eerste rechter. (1) Zie o.a. Cass. 4 februari 2025, AR P.24.1614.N, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250204.2N.7; Cass. 11 oktober 2023, AR P.22.1491.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231011.2F.14, met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH; Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170201.9, AC 2017, nr. 78; Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161018.4, AC 2016, nr. 584, met concl. van advocaat-generaal WINANTS; S. VAN OVERBEKE, Grievenstelsel en hoger beroep in strafzaken, Kluwer, 2022, 91-95; M.A. BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH en M. GIACOMETTI, Droit de la procédure pénale, die Keure, 2025, 1958-1965. (2) Cass. 30 januari 2024, AR P.23.1344.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240130.2N.2; Cass. 15 oktober 2019, AR P.19.0600.N ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.6, AC 2019, nr. 522; Cass. 13 november 2018, AR P.18.0360.N ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20181113.3, AC 2018, nr. 626; S. VAN OVERBEKE, Grievenstelsel en hoger beroep in strafzaken, Kluwer, 2022, 148-150.

2. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft bij arrest van 20 mei 2021 (ro 50) in de zaak C 209/20, ingevolge een prejudiciële vraag over de geldigheid van Verordening nr. 1357/2013, geoordeeld dat de Europese Commissie op basis van haar beoordeling van de feiten terecht ervan kon uitgaan dat de verwerking van wafers van silicium tot zonnecellen in het productieproces van zonnemodules en -panelen moest worden aangemerkt als laatste ingrijpende bewerking in de zin van artikel 24 CDW; aldus heeft het Hof van Justitie de door de Commissie gehanteerde ruime definitie van het begrip “verzonden uit” bevestigd (1); hieruit volgt dat zonnepanelen voor de toepassing van de verordeningen nr. 184/2016 en nr. 185/2016 moeten worden geacht te zijn verzonden vanuit het land waar de productie van de erin gebruikte cellen heeft plaatsgevonden, dit is het land waarin de verwerking van wafers van silicium tot fotovoltaïsche cellen van kristallijn silicium heeft plaatsgevonden. (1) HvJ 20 mei 2021, zaak C-209/20, Renesola UK Ltd, www.curia.europa.eu.

Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0863.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250618.2F.21/NL>

Trefwoorden: Handhaving van de voorlopige hechtenis - Kamer van inbeschuldigingstelling - Recht van de inverdenkinggestelde om op de rechtszitting te verschijnen - Onmogelijkheid - Mogelijkheid om zich op de rechtszitting door zijn raadsman te laten vertegenwoordigen en de verdaging van de zaak te vorderen - Eerbiediging van het recht van verdediging

Samenvatting: Uit de artikelen 23, 2° en 30, § 3, derde lid, Voorlopige Hechteniswet volgt dat een inverdenkinggestelde in beginsel het recht heeft om de rechtszitting van de kamer van inbeschuldigingstelling waarop de handhaving van zijn voorlopige hechtenis wordt behandeld, persoonlijk bij te wonen, maar dat recht is niet absoluut; indien blijkt dat het om redenen buiten zijn wil niet mogelijk is de inverdenkinggestelde over te brengen naar het

gerechtsgebouw en het voor de kamer van inbeschuldigingstelling evenmin mogelijk is om zich te verplaatsen naar de gevangenis, wordt het recht van verdediging afdoende gewaarborgd door de mogelijkheid voor de in verdenking gestelde om zich door zijn raadsman te laten vertegenwoordigen, die op zijn minst de verdaging van de zaak kan vorderen (1). (1) Cass. 1 augustus 2018, AR P.18.0855.N ECLI:BE:CASS:2018:ARR.20180801.1, AC 2018, nr. 437.

Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0759.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250618.2F.15/NL>

Trefwoorden: Verzoek tot wijziging van de taal - Weigering en vonnis ten gronde in eerste aanleg dat de beklaagde geen enkel nadeel berokkent - Hoger beroep - Appellerecht dat de beslissing van de eerste rechter over de wijziging van de taal hervormt - Arrest dat de zaak naar een hof van beroep van de andere taalrol verwijst - Arrest van het hof van beroep op verwijzing dat niet naar recht beslist dat de zaak tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank en niet van het hof van beroep behoorde - Bevoegdheidsgeschil dat de rechtsgang belemmert - Gevolg - Vernietiging van het arrest van het hof van beroep waarnaar de zaak is verwezen

Samenvatting: Arrest nr. 47 van 25 april 2024 van het Grondwettelijk Hof beslist tot de ongrondwettigheid van artikel 215 Wetboek van strafvordering, in die zin uitgelegd dat het aan de rechtscolleges in hoger beroep die een vonnis tenietdoen waarbij vóór enig onderzoek van de zaak werd geweigerd om in te gaan op een verzoek tot wijziging van de taal van de rechtspleging, de verplichting oplegt om de zaak te verwijzen naar een rechtscollege in hoger beroep en niet naar een rechtscollege van eerste aanleg, maar wanneer de eerste rechter de zaak heeft behandeld en uitspraak ten gronde heeft gedaan door een beslissing die de beklaagde geen enkel nadeel berokkent, verwijst het hof van beroep dat de wijziging van de taal beveelt de beklaagde naar recht naar een hof van beroep van de andere taalrol, aangezien laatstgenoemd gerecht en niet de correctionele rechtbank bevoegd is om van de vervolging kennis te nemen; het Hof beslist in een dergelijk geval tot regeling van het rechtsgebied, vernietigt het arrest van het hof van beroep op verwijzing en verwijst de zaak naar dat hof van beroep, anders samengesteld (1). (1) Zie GwH. 25 april 2024, arrest nr. 47/2024; prejudiciële vraag nr. 8466, BS 7 mei 2025, Numac 2025003522, gesteld door het Hof van cassatie aan het Grondwettelijk hof (Cass. 8 april 2025, AR P.24.1778.F, arrest niet gepubliceerd).

Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0319.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250624.2N.11/NL>

Trefwoorden: Mensenhandel - Poging - Cassatiemiddel - Belang - Schuldigverklaring aan een voltrokken misdrijf - Meerdere feiten - Veroordeling tot straf - Aanvoering dat de feiten een strafbare poging betreffen - Naar recht verantwoorde straf - Gevolg

Samenvatting: Wanneer het arrest de eiser veroordeelt voor de feiten omschreven onder de telastleggingen A (mensensmokkel met verzwarende omstandigheden) en D (betrokkenheid bij een criminele organisatie) tot een straf en er uit de motivering van de aan eiser opgelegde bestraffing niet blijkt dat het arrest hem een andere straf zou hebben opgelegd indien hij zich voor wat betreft het feit omschreven onder de telastlegging A niet aan het voltrokken misdrijf maar slechts aan een strafbare poging had schuldig gemaakt, zodat de voor de feiten omschreven onder de telastleggingen A en D opgelegde bestraffing naar recht verantwoord blijft, is het middel dat aanvoert dat er slechts sprake is van een strafbare poging van het misdrijf mensensmokkel en niet van een voltooid misdrijf bij gebrek aan belang niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass. 22 november 1948, Pas. 1948, p. 651; CUYKENS S. en DE HOOGHE G., "La peine légalement et judiciairement justifiée: étude d'une théorie controversée", RDPC 2023/3, 227, nr. 7.

Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0617.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250624.2N.21/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Getuigen - Rechter ten gronde - Recht op horen van getuigen à charge - Slachtoffer van seksueel misbruik als getuige - Slachtoffer dat zich burgerlijke partij stelt - Verhoor als procespartij - Eerbiediging van het recht op een eerlijk proces - Wijze

2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.d - Getuigen - Recht op horen van getuigen à charge - Slachtoffer van seksueel misbruik - Afwijzing van het verzoek tot het horen van slachtoffer van seksueel misbruik als getuige - Verantwoording - Toezicht door het Hof – Wijze

3. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straftoemeting - Motivering - Veroordelend vonnis dat dateert van na de feiten - Grens

Samenvatting: 1. De regeling voor de rechter om een verzoek tot het horen van een getuige à charge op de rechtszitting onder eed, die tijdens het onderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te toetsen aan de drie door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot artikel 6.1 en 6.3.d EVRM ontwikkelde criteria (1), is ook van toepassing indien de tijdens het vooronderzoek afgelegde belastende verklaringen uitgaan van een slachtoffer dat zich burgerlijke partij heeft gesteld in de zaak waarin de beklaagde wordt vervolgd, met dien verstande evenwel dat een burgerlijke partij in beginsel als een procespartij en niet als een getuige onder eed wordt gehoord; het recht op een eerlijk proces van de beklaagde waarvan het recht op tegenspraak deel uitmaakt, kan dan ook worden gewaarborgd door de mogelijkheid die de beklaagde heeft om de rechter te verzoeken om op de rechtszitting met de burgerlijke partij te worden geconfronteerd en alle vragen te stellen of opmerkingen te formuleren ter weerlegging, aanpassing of verduidelijking van de door die burgerlijke partij tijdens het vooronderzoek afgelegde belastende verklaringen. (1) De overwegingen in randnummers 3 t.e.m. 5 van onderstaand arrest over de drie criteria voor het horen van getuigen à charge onder eed op de openbare terechtzitting zijn een bevestiging van vaste rechtspraak van het Hof, gesteund op rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over de artikelen 6.1 en

6.3.d EVRM (zie o.a. Cass. 25 februari 2025, AR P.24.1411.N ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250225.2N.2; Cass. 26 juni 2024, AR P.24.0554.F ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240626.2F.30; Cass. 19 december 2023, AR P.23.1157.N ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231219.2N.2; Cass. 31 oktober 2023, AR P.23.0893.N ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231031.2N.1; Cass. 8 november 2022, AR P.22.0832.N ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221108.2N.19; Cass. 21 juni 2022; AR P.22.0250.N ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220621.2N.1, RABG 2022, 1353, Cass. 3 mei 2022, AR P.22.0040.N ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220503.2N.1; Cass. 13 oktober 2020, AR P.20.0254.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201013.2N.2, AC 2020, nr. 626; Cass. 26 februari 2019, AR P.18.1028.N ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190226.1, AC 2019, nr. 117, T. Strafr. 2019, 296 noot S. BERNEMAN; Cass. 31 januari 2017, AR P.16.0970.N ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170131.4, AC 2017, nr. 73 met concl. van advocaat-generaal R. MORTIER, T. Strafr. 2017, 207; EHRM 15 december 2011, Al-Khawaja en Tahery t/Verenigd Koninkrijk, EHRM 15 december 2015, Schatschaschwili t/Duitsland; EHRM 14 juni 2016, Riahi t/België, §28, RDP 2017, 604 noot C. MACQ, NC 2017, 141 noot P. TERSAGO en RABG 2017, 509 noot B. DE SMET; EHRM 9 mei 2022, Faysal Pamuk t/Turkije, §46, www.echr.coe.int; F. VAN VOLSEM, “Het horen op de rechtszitting van getuigen à charge onder eed”, in Het Hof van Cassatie in dialoog, Larcier, 2024, 1157-1178; B. MEGANCK, “Het recht om getuigen à charge op de rechtszitting te horen: het sprookje van Soufiane Riahi en de drie criteria”, T. Strafr. 2024, 420-433; F. KUTY, Justice pénale et procès équitable, Vol.2, Larcier, 2023, 2256-2289; M.A. BEERNAERT, D. VANDERMEERSCH en M. GIACOMETTI, “Droit de la procédure pénale”, Die Keure, 2025, 46 en 1588-1595).

2. De rechter kan de afwijzing van het verzoek van een beklaagde om een slachtoffer van beweerde seksuele misdrijven als getuige op de rechtszitting onder eed te horen, verantwoord door de impact die het horen op de rechtszitting kan hebben op de psychische toestand van dat slachtoffer; hij kan hierbij onder meer rekening houden met de leeftijd van het slachtoffer en zijn mentale toestand, de periode die is verstreken sinds de feiten, de relatie of de familieband die er bestaat tussen het slachtoffer en de beklaagde of de therapie die het slachtoffer volgt als gevolg van de beweerde misdrijven, maar de loutere omstandigheid dat het verzoek van een beklaagde tot het horen of verhoren op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek belastende verklaringen heeft afgelegd, betrekking heeft op het slachtoffer van het beweerde seksuele misdrijf waarvoor hij wordt vervolgd, volstaat als zodanig evenwel niet om de afwijzing van dat verzoek te verantwoorden en hetzelfde geldt voor de louter theoretische mogelijkheid dat het slachtoffer negatieve gevolgen zou kunnen ondervinden van een verhoor op de rechtszitting; de rechter dient immers concrete elementen te vermelden waaruit hij afleidt dat er ernstige redenen zijn om niet in te gaan op het verzoek van een beklaagde tot het horen op de rechtszitting van een getuige die belastende verklaringen heeft afgelegd; het Hof onderzoekt of de rechter die een verzoek tot het horen van een getuige à charge op de rechtszitting heeft afgewezen, de drie criteria voor het horen van getuigen à charge juist heeft toegepast en of de redenen die de rechter heeft vermeld om de getuige niet te horen in overeenstemming zijn met de overige redenen van zijn beslissing (1). (1) Zie Cass. 8 april 2025, AR P.25.0002.N ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250408.2N.8.

3. Op grond van artikel 195, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering dient de rechter nauwkeurig, maar op een wijze die beknopt mag zijn, de redenen te vermelden waarom hij,

als de wet hem daartoe vrije beoordeling overlaat, een bepaalde straf of maatregel uitspreekt, waarbij hij bovendien ook de maat voor elke uitgesproken straf of maatregel dient te rechtvaardigen; de rechter mag in het licht van die verplichting bij de straftoemingsbeslissing alle feitelijke gegevens betrekken die een licht werpen op de aard en de ernst van de bewezen verklaarde feiten, de omstandigheden waarin ze zijn gepleegd en de gevolgen ervan, alsook op alle relevante gegevens betreffende de persoonlijkheid van de beklaagde en hij kan bijgevolg bij het bepalen van een gepaste straf rekening houden met het gegeven dat de beklaagde uit een eerdere veroordeling wegens gelijkaardige misdrijven geen lessen heeft getrokken maar dat laatste is evenwel niet mogelijk wanneer de misdrijven waarvoor de rechter de beklaagde veroordeelt, werden gepleegd vóór die eerdere veroordeling.

Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0407.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250624.2N.45/NL>

Trefwoorden: 1. Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bewijsvoering - Gerechtelijk onderzoek - Regelmatigheid van de procedure - Onregelmatigheid in de bewijsgaring die het recht op een eerlijk proces onherstelbaar aantast - Onontvankelijkheid van de strafvordering als sanctie - Aanvoeringslast van de beklaagde - Maatregelen van onderzoek te nemen door de vonnisrechter - Voorwaarde

2. Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bewijsvoering - Onderzoek - Regelmatigheid van de procedure - Recht op het doen ondervragen van getuigen - Aannemelijk verweer van de beklaagde over een onwettige burgerinfiltratie - Vraag van de beklaagde tot het horen van de politieambtenaren die de vermeende burgerinfiltrant zouden hebben aangestuurd - Weigering van het getuigenverhoor om reden dat de getuigen zichzelf zouden kunnen beschuldigen - Onontvankelijkheid van de strafvordering - Mogelijkheid tot herstel van de onregelmatigheid – Voorwaarden

Samenvatting: 1. Indien de rechter oordeelt dat het onderzoek of de vervolging is aangetast door een onregelmatigheid die tot gevolg heeft dat het recht op een eerlijk proces van een beklaagde onherstelbaar is aangetast, kan hij de strafvordering onontvankelijk verklaren; in dat geval dient de rechter artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering niet toe te passen; een beklaagde die voorhoudt dat er een onregelmatigheid in het onderzoek of de vervolging is begaan en dat zijn recht op een eerlijk proces onherstelbaar is aangetast, moet die aanvoeringen en het verband ertussen aannemelijk maken, zonder ze te moeten bewijzen; gelet op de aard, de ernst en de gevolgen van de sanctie van de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering dient de rechter die oordeelt dat een beklaagde een onherstelbare aantasting van zijn recht op een eerlijk proces ingevolge een onregelmatigheid in het onderzoek of vervolging aannemelijk maakt, de nodige maatregelen te bevelen opdat redelijkerwijze zekerheid kan worden verkregen over die aanvoering (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

2. Niet naar recht verantwoord is het oordeel dat naar aanleiding van een geloofwaardig verweer van de beklaagde over een onwettige burgerinfiltratie er geen reden is tot het

ondervragen als getuige van de politieambtenaren die de vermeende burgerinfiltrant zouden hebben aangestuurd om reden dat deze politieambtenaren gelet op het onwettig karakter van de burgerinfiltratie geen immuniteit hebben en niet kunnen worden verplicht zichzelf te incrimineren; daarmee nemen de appelrechters immers zonder meer aan dat de aanvoering over het onwettig optreden van de drie politieambtenaren als begeleidingsambtenaren van de beklaagde met de werkelijkheid overeenstemt, zonder aan de hand van de verklaringen van die politieambtenaren te proberen meer duidelijkheid te verkrijgen over de aard en de omvang van die begeleiding, wat een impact kan hebben op de eventualiteit van het herstel van de aangevoerde onwettigheid; bovendien kan de enkele omstandigheid dat de politieambtenaren zich zouden kunnen beroepen op hun zwijgrecht de beslissing om hen niet te horen niet verantwoord (1). (1) Zie andersluidende concl. OM.

Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0568.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250625.2F.7/NL>

Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Vragenlijst met de beslissing van de jury - Voeging bij het arrest houdende de motivering - Verplichting - Draagwijdte - Bij de rechtsplegingsstukken gevoegde vragenlijst

2. Griffier - Opdracht - Hof van assisen - Twee zittingsgriffiers die tijdens het proces nu eens samen, dan weer afwisselend, zetelen en de stukken en het arrest tot motivering van de schuld ondertekenen - Wettigheid

3. Advocaat van de verdediging die de afwezigheid in het dossier van een stuk betreurt en het op bevel van de voorzitter van het hof van assisen neerlegt - Middel dat een dergelijk bevel aanvecht - (Geen) belang

4. Veroordeling door het hof van assisen - Cassatieberoep - Aanvoering, de eerste maal voor het Hof van Cassatie, van miskenning van het recht om, binnen zo kort mogelijke termijn en in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gebracht van redenen van zijn aanhouding - Nieuw middel - (Niet-)ontvankelijkheid

5. Afwezigheid van antecedenten aangevoerd als verzachtende omstandigheid - Feitelijke beoordeling - Middel dat het Hof van cassatie verzoekt om het strafblad van de eiser te onderzoeken - (Niet-)ontvankelijkheid

6. Gelijkheidsbeginsel - Hof van assisen - Straftoemeting - Aanneming van verzachtende omstandigheden - Feitelijke beoordeling - Gevolg - (Geen) verplichting om op alle daders van dezelfde misdaad de voor een van hen aangenomen verzachtende omstandigheid toe te passen

Samenvatting: 1. Artikel 334, tweede lid, Wetboek van Strafvordering is niet geschonden wanneer de vragenlijst met de beslissing van de jury niet bij de beslissing maar bij de rechtsplegingsstukken werd gevoegd (1). (1) Cass. 25 oktober 2017, AR P.17.0913.F

ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20171025.5, AC 2017, nr. 593. In dit geval komt de vragenlijst, hoewel noch gebundeld noch genummerd, wel degelijk voor in het dossier, wordt ze in de inventaris vermeld en bevat ze de antwoorden van de jury, waarnaar nauwkeurig wordt verwezen in het arrest dat de beslissing motiveert.

2. De opdracht van de griffier bestaat er met name in akte te verlenen van de verschillende vormvereisten waarvan de vervulling moet worden vastgesteld en hieraan authenticiteit te verlenen (1); geen enkele wettelijke bepaling verzet er zich tegen dat deze opdracht, in een assisenproces, door twee daartoe bevoegde personen wordt uitgeoefend; de dubbele ondertekening door de twee zittingsgriffiers van het arrest tot motivering van de schuld tast de authenticiteit van de stukken waarop deze handtekeningen zijn aangebracht geenszins aan en heeft dus geen invloed op de regelmatigheid van de rechtspleging. (1) Art. 168, vierde lid, 4°, Gerechtelijk Wetboek.

3. De grief van de beklaagde die opkomt tegen het bevel dat de voorzitter van het hof van assisen aan zijn raadsman heeft gegeven om een stuk neer te leggen waarvan de advocaat zelf de afwezigheid betreurde en het heeft neergelegd, heeft geen belang.

4. In zoverre het cassatiemiddel het hof van assisen verwijt geen rekening te hebben gehouden met een overschrijding van de redelijke termijn, terwijl uit de rechtsplegingsstukken niet blijkt dat die verdediging voor de feitenrechters was aangevoerd, is het nieuw en derhalve niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass. 6 maart 2024, AR P.23.1541.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240306.2F.4. Immers, “wanneer de beschuldigde geen conclusie heeft ingediend i.v.m. de gevolgen van de overschrijding van de redelijke termijn, is het hof van assisen er niet toe gehouden de beslissing dat die termijn niet is overschreden, afzonderlijk te motiveren.” (Cass. 31 mei 1995, AR P.95.0345.F ECLI:BE:CASS:1995:ARR.19950531.9, (VI, 3de middel), AC 1995, nr. 268; zie Cass. 22 oktober 1986, AR 5114, AC 1986-87, nr. 117).

5. In zoverre het cassatiemiddel het Hof verzoekt om het strafblad van de eiser te onderzoeken, wat een stuk is dat geen deel uitmaakt van de stukken waarop het Hof acht mag slaan, is het niet ontvankelijk (1). (1) “Het middel dat aanvoert dat de eiser, in strijd met wat het bestreden arrest vaststelt, geen gerechtelijk verleden had, vereist een onderzoek van feitelijke gegevens, waarvoor het Hof niet bevoegd is” (Cass. 19 oktober 2005, AR P.05.1041.F ECLI:BE:CASS:2005:ARR.20051019.12, AC 2005, nr. 523, met wat dat betreft andersluidende concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH op datum in Pas.; contra Cass. 14 april 2014, P.13.1108.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150414.2, AC 2015, nr. 247, kritische noot van Fr. CLOSE, “La Cour de cassation peut-elle avoir égard à l'extrait de casier judiciaire figurant au dossier?”, JLMB, 2016/26, 1219-1222; concl. OM op datum in Pas. vóór Cass. 12 oktober 2022, AR P.22.0456.F ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221012.2F.13, ECLI:BE:CASS:2022:CONC.20221012.2F.13.)

6. Het al dan niet aannemen van verzachtende omstandigheden in het voordeel van de dader van een moord – een misdaad die de wet bestraft met levenslange opsluiting – valt onder de onaantastbare beoordeling van het hof van assisen (1), aangezien het niet op alle daders van dezelfde misdaad de verzachtende omstandigheid dient toe te passen die het voor een van hen heeft aangenomen (2). (1) “Het hof van assisen oordeelt in feite, mitsdien

onaantastbaar of er al dan niet verzachtende omstandigheden kunnen worden aangenomen” (Cass. 17 februari 2015, AR P.14.1394.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150217.2, AC 2015, nr. 120); zie Cass. 17 juni 1980, AC 1979-80, II, p. 1299; Cass. 9 oktober 1973, AC 1974, I, 144. (2) “De rechter beschikt over een discretionaire bevoegdheid om verzachtende omstandigheden al dan niet toe te kennen; volgens zijn onaantastbare beoordeling kan hij ze aan een bepaalde medebeschuldigde, medebeklaagde of mede-inverdenkinggestelde toekennen, maar niet aan een andere” (Cass. 2 oktober 2002, AR P.02.1038.F ECLI:BE:CASS:2002:ARR.20021002.13, AC 2002, nr. 504). En “het enkele feit dat de rechter oordeelt dat een welbepaalde omstandigheid voor een beschuldigde een verzachtende omstandigheid is die een strafvermindering verantwoordt, heeft, gelet op het individuele karakter van de straf, niet voor gevolg dat hij moet motiveren waarom diezelfde omstandigheid ook voor een andere beschuldigde niet als verzachtende omstandigheid wordt aangenomen” (Cass. 20 januari 2004, AR P.03.1364.N ECLI:BE:CASS:2004:ARR.20040120.13, AC 2004, nr. 31). Zie wat betreft het persoonlijke karakter van de verzachtende omstandigheden, A. BRAAS, Précis de droit pénal, Bruylant, 1936, nr. 402; Ch. HENNAU en J. VERHAEGEN, Droit pénal général, Bruylant, 2de uitg., 1995, nr. 513.

Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0540.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250625.2F.11/NL>

Trefwoorden: Verboden wapendracht - Moreel bestanddeel

Samenvatting: Om de beklagde schuldig te verklaren aan verboden wapendracht, niettegenstaande zijn betwisting wat betreft het moreel bestanddeel van het misdrijf, kan de rechter zich niet beperken tot de vaststelling dat de dader, die was aangehouden terwijl hij in het bezit was van een tas die een dergelijk wapen bevatte, noch van zijn onderscheidingsvermogen noch van zijn vrije wil is ontstoken en niet ten gevolge van een onoverkomelijke dwaling heeft gehandeld; hij moet vooralsnog vaststellen dat de beklagde wist, moest weten of niet onwetend kon zijn van het feit dat die tas het wapen bevatte (1). (1) Het betreft hier het voor opzettelijke misdrijven vereiste algemeen opzet (sciens et volens - zie Ch. HENNAU en J. VERHAEGEN, Droit pénal général, Bruylant, 2de uitg., 1995, nr. 349; Jean CONSTANT, Précis de droit pénal, Liège, 1975, nr. 100; Fr. TULKENS en M. VAN DE KERCHOVE, Introduction au droit pénal, Brussel, 2005, 384-385 en voetnoten nr. 623 en 642; TH. MOREAU en D. VANDERMEERSCH, Éléments de droit pénal, La Chartre, 2022, 181). Artikel 7 (nieuw) Strafwetboek bepaalt dat “elk misdrijf het bestaan vereist van een moreel bestanddeel bij de dader. Dit moreel bestanddeel houdt voor alle misdrijven in, het in staat zijn bewust en uit vrije wil te handelen”, waarna dit artikel het algemeen opzet omschrijft als “het voornemen om met kennis van zaken het door de wet strafbaar gestelde gedrag aan te nemen. Er is sprake van het met kennis van zaken aannemen van het gedrag indien een persoon zich er bewust van is dat een omstandigheid bestaat of kan bestaan in de normale gang van zaken of dat een gevolg zich zal voordoen of zou kunnen voordoen binnen het normale verloop van de gebeurtenissen” (Zie D. VANDERMEERSCH, J. ROZIE en J. DE HERDT, Boek I van het nieuwe Strafwetboek, Die Keure, 2024, 73-78; Th. MOREAU, D. VANDERMEERSCH en J.-M. HAUSMAN, Éléments de droit pénal – Ancien et nouveau Code

pénal, La Charte, 2024, 86). Het OM merkt op dat het begrip algemeen opzet het Hof welbekend is, doordat het bijvoorbeeld heeft gezegd dat het algemeen opzet “het moreel bestanddeel van vruchtafdrijving is” . (Cass. 22 december 1992, AR 3124, AC 1991-92, nr. 810; zie F. KUTY, Principes généraux du droit pénal belge, II: l'infraction pénale, Larcier, 2de uitg., 2020, nr. 1107 e.v.). De onopzettelijke misdrijven vereisen als moreel bestanddeel daarentegen enkel een fout (zie Fr. KUTY, o.c., nr. 1085 e.v.) of, vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe Strafwetboek (art. 7, § 1, derde lid, 2°) op 9 april 2026, een “zware fout”. (M.N.B.)

Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.24.0962.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250625.2F.5/NL>

Trefwoorden: Eenheid van opzet - Verzoek om toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek - Verwerping - Verantwoording - Waarschuwing die de vervolging wegens de eerste wanbedrijven had moeten vormen - (Geen) verplichting om uit de alcoholverslaving de eenheid van opzet af te leiden

Samenvatting: De in artikel 65, tweede lid, Strafwetboek bepaalde weigering van de vrijstelling of van de verzachting van de straf wordt naar recht verantwoord door de vermelding dat de te berechten feiten nagenoeg acht maanden na de reeds bestrafte feiten werden gepleegd, in een andere context en in het nadeel van een ander slachtoffer, en in een geestesgesteldheid die minder blijkt geeft van de eenheid van opzet dan van een schuldige volharding in de gewelddadige delinquentie, waarbij de beklaagde de waarschuwing die de vervolging wegens de acht maanden eerder gepleegde wanbedrijven had moeten vormen, heeft verwaarloosd (1); de alcoholverslaving houdt bovendien niet in dat alle onder invloed van alcohol gepleegde misdadige handelingen noodzakelijkerwijs door dezelfde drijfveer waren verenigd. (1) Zie F. KUTY, Principes généraux du droit pénal belge, IV: l'auteur de l'infraction pénale, Larcier, 2017, nr. 3515 e.v. “De eenheid van opzet waardoor verschillende strafbare handelingen als één enkel wanbedrijf kunnen worden samengevoegd, kan worden omschreven als een eenheid van drijfveer, waarbij elk van de handelingen een welbepaalde plaats inneemt in het door de dader bedachte systeem om zijn doel te verwezenlijken” (Cass. 1 februari 2023, AR P.22.1095.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230201.2F.5; Cass. 23 november 2016, AR P.16.0982.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161123.2, AC 2016, nr. 667, met concl. OM). “Die eenheid kan met name worden doorbroken door elke omstandigheid die erop wijst dat de dader in zijn misdadig gedrag wil volharden door de hem gegeven waarschuwing om hieraan een eind te maken te veronachtzamen” (Cass. 12 januari 2022, AR P.21.1315.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.9, en noot M.N.B.; Cass. 9 november 2016, AR P.16.0980.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20161109.3, AC 2016, nr. 635, 3de middel, geciteerd door F. KUTY, o.c., nr. 3513).

Hof van Cassatie 25 juni 2025 (P.25.0469.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250625.2F.4/NL>

Trefwoorden: Onttrekking van goederen aan het douanetoezicht - Verbeurdverklaring van goederen met een verkeerde benaming - Veroordeling tot betaling van de tegenwaarde bij niet-overlegging van die goederen - Aard - Burgerrechtelijk gevolg van de strafrechtelijke veroordeling tot verbeurdverklaring - Draagwijdte - Gevolg - Hoger beroep van de Belgische Staat beperkt tot de strafrechtelijke beschikkingen - Aanhangigmaking van de zaak bij de appelrechter

Samenvatting: Artikel 236, § 1, AWDA legt de verbeurdverklaring op van alle goederen die ten gevolge van een verkeerde benaming de grondslag voor de vestiging van de douaneschuld wijzigen; hoewel de veroordeling tot betaling van de tegenwaarde van de verbeurd verklaarde goederen een burgerrechtelijke veroordeling is, maakt zij, in geval van niet-overlegging van die goederen, deel uit van de strafvordering, aangezien die veroordeling het noodzakelijke accessorium van de in de strafvordering bedoelde verbeurdverklaring is; wanneer het hoger beroep van de Belgische Staat enkel betrekking heeft op de strafrechtelijke beschikkingen van het bestreden vonnis, overschrijden de appelrechters bijgevolg de grenzen van de aanhangigmaking van de zaak niet wanneer zij de verbeurdverklaring gepaard laten gaan met de veroordeling waarzonder de niet-overlegging van de goederen die straf ondoeltreffend zou maken (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM.

Hof van Cassatie 8 juli 2025 (P.25.0952.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250708.VAC.4/NL>

Trefwoorden: Rechterlijke organisatie - Cumulatie van rechterlijke ambten - Onderzoeksrechter - Raadsheer in het hof van beroep - Verbod - Nietigheid - Gevolg

Samenvatting: Artikel 292 Gerechtelijk Wetboek verbiedt, bij wijze van cumulatie van rechterlijke ambten, de uitoefening van twee verschillende ambten in dezelfde zaak; het arrest van het hof van beroep waarvan de voorzitter een raadsheer is die de zaak heeft behandeld in de hoedanigheid van onderzoeksrechter, schendt die bepaling.

Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.1005.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250722.VAC.7/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving - Recidivegevaar - Vaststelling - Tenuitvoerlegging van een eerder uitgesproken straf - Invloed

Samenvatting: Noch de artikelen 5 en 6 EVRM, de artikelen 27 “en volgende” Voorlopige Hechteniswet, en de artikelen 4 “en volgende” Wet Strafvordering, noch het beginsel van de scheiding der machten verbieden de rechter die uitspraak doet over het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling van een beklaagde wiens onmiddellijke aanhouding werd bevolen na zijn strafrechtelijke veroordeling, om het bestaan van recidivegevaar vast te

stellen, wanneer die beklaagde reeds de tenuitvoerlegging van een eerdere, voor andere feiten opgelegde gevangenisstraf ondergaat.

Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0630.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250917.2F.11/NL>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Cassatie - Middel dat aanvoert dat de beschuldigde door het openbaar ministerie niet op de hoogte werd gebracht van het bestaan van een strafrechtelijk vooronderzoek tegen de onderzoeksmagistraat - Ontvankelijkheid

2. Strafzaken - Belang - Hof van assisen - Kortstondige terbeschikkingstelling van een stuk aan de gezworenen - Middel dat de miskening aanvoert van het beginsel van het mondeling karakter van het debat - Ontvankelijkheid

3. Strafzaken - Nieuw middel - Middel dat voor het eerst voor het Hof aanvoert dat een gezworene, vóór de rechtszitting, een gesprek heeft gevoerd met een vertegenwoordiger van het OM en met twee advocaten na afloop waarvan de jury naar de beraadslagingskamer werd gestuurd - Nieuw en feitelijk middel - Ontvankelijkheid

4. Hof van assisen - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Beginsel van het mondeling karakter van het debat - Begrip

Samenvatting: 1. Het middel dat de beschuldigde aanvoert tot staving van zijn cassatieberoep is niet ontvankelijk wegens onnauwkeurigheid, wanneer het middel het openbaar ministerie verwijt dat het hem, bij de neerlegging van de getuigenlijst, niet in kennis heeft gesteld van het feit dat er tegen de magistraat die het dossier had onderzocht en waarvan was aangegeven dat hij in geval van verhindering zou kunnen worden vervangen, een strafrechtelijk vooronderzoek was ingeleid, met name wegens valsheden in informatica, die hij zou hebben gepleegd om een vertraging in de behandeling van zijn dossiers te verbergen, en dat het openbaar ministerie door die informatie te verzwijgen, de wapengelijkheid heeft miskend en de beschuldigde met name niet heeft toegelaten om in limine litis, op de preliminaire rechtszitting, de onregelmatigheden, verzuimen of nietigheden aan te voeren die overeenkomstig artikel 235bis, § 5, Wetboek van Strafvordering, voor de feitenrechter kunnen worden opgeworpen, maar die onderzoeksrechter niet verwijt zijn verplichting te hebben miskend om een onderzoek à décharge te voeren, waardoor het hem evenmin verwijt een valsheid te hebben gepleegd die hun nadeel zou hebben berokkend en bijgevolg niet verduidelijkt waarin het aangevoerde verzuim hem schade zou hebben toegebracht (1). (1) Zie concl. OM.

2. Artikel 326 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat de gezworenen niet vóór hun beraadslaging over de in het dossier opgenomen processen-verbaal mogen beschikken; zodra de beschuldigde, eiser in cassatie, echter niet aanvoert dat de gezworenen bij de kortstondige inbezitneming van het overgedragen stuk kennis zouden hebben genomen van een gegeven ten laste waarvan ze niet op de rechtszitting in kennis zouden zijn gesteld of de partijen geen tegenspraak hebben kunnen voeren en waarop zij hun overtuiging zouden

hebben gebaseerd, is het middel dat de schending van het beginsel van het mondeling karakter van het debat aanvoert in de volgende omstandigheden niet ontvankelijk bij gebrek aan belang: op verzoek van een raadsman van een burgerlijke partij heeft de voorzitter van het hof aan de gezworenen een stuk doen overhandigen uit de powerpointpresentatie van de onderzoekers, die deel uitmaakte van de overtuigingsstukken, waartegen de raadsman van de beschuldigde zich heeft verzet, de burgerlijke partij heeft haar vraag ingetrokken en de overgedragen exemplaren werden teruggegeven (1). (1) Zie concl. OM.

3. Wanneer de beschuldigde, eiser in cassatie, aanvoert dat een van de gezworenen, vóór de rechtszitting na afloop waarvan de jury naar de beraadslagingskamer werd gestuurd, heeft deelgenomen aan een gesprek, waarin ook de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie en twee advocaten waren betrokken, en dat, volgens het middel, dit gedrag van de gezworene waarvan de eiser een foto heeft gemaakt en dat door een gerechtsdeurwaarder werd bevestigd, gewettigde twijfel doet ontstaan over de onpartijdigheid van die gezworene, zodat het motiverend arrest, alsook het veroordelend arrest dat hiervan het gevolg is, vernietigd moeten worden, maar uit de rechtspleging niet blijkt dat de eiser die omstandigheid voor het hof van assisen heeft aangevoerd om die gezworene te doen wraken, is het middel, dat voor het eerst voor het Hof wordt aangevoerd en een onderzoek van feitelijke gegevens vereist waarvoor het Hof niet bevoegd is, niet ontvankelijk (1). (1) Zie het eerste middel van T.K. (arrest, sub D): deze eiser heeft, van zijn kant, aangevoerd dat hij pas na het verdict kennis heeft gekregen van de foto waaruit hij het bestaan van een dergelijk gesprek afleidt; dit middel is bijgevolg niet nieuw, maar het Hof heeft vastgesteld dat ook dit middel niet ontvankelijk is omdat het onderzoek ervan eveneens een onderzoek van feitelijke gegevens vereist.

4. Het beginsel van het mondeling karakter van het debat voor het hof van assisen, dat door de wetgever wordt gewenst en voortvloeit uit de artikelen 280, eerste lid, en 294 tot 316 Wetboek van Strafvordering, maakt onlosmakelijk deel uit van de eerbiediging van het recht van verdediging; het houdt in dat de gezworenen en, in voorkomend geval, de rechters hun innerlijke overtuiging alleen gronden op de gegevens waarvan ze op de zitting kennis hebben gekregen en waarover de partijen vrij tegenspraak hebben kunnen voeren (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0721.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250917.2F.6/NL>

Trefwoorden: Gewoon uitstel - Strafrechtelijke beslissing - Dragende reden die een uitstel verleent - Beschikkend gedeelte dat verzuimt die maatregel te vermelden, zonder hem uit te sluiten - (Geen) noodzaak om dat verzuim te verbeteren

Samenvatting: Wanneer de strafrechtelijke beslissing dragende redenen bevat die zowel de toekenning als de draagwijdte en de duur aanwijzen van een uitstel waarmee ze een straf gepaard doet gaan en er geen enkele tegenstrijdigheid bestaat tussen die redenen en het beschikkend gedeelte dat die straf oplegt, en de beslissing weliswaar verzuimt te vermelden

dat er voor die straf een uitstel wordt verleend, maar dit uitstel niet uitsluit, bestaat er geen grond om dit beschikkend gedeelte te verbeteren . (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 17 september 2025 (P.25.0501.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250917.2F.8/NL>

Trefwoorden: 1. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Overschrijding van de redelijke termijn van de strafvervolgung - Erkenning door de appelrechters - Verzwaring van de door de eerste rechter opgelegde straf - Wettigheid

2. Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Overschrijding van de redelijke termijn van de strafvervolgung - Vaststelling door de appelrechters - Sanctie - Vermindering van de straf ten opzichte die welke de appelrechters zonder een dergelijke vaststelling zouden hebben opgelegd en niet ten opzichte van de straf die de eerste rechter heeft opgelegd

Samenvatting: 1. Wanneer het openbaar ministerie tegen het beroepen vonnis hoger beroep heeft ingesteld met betrekking tot de straf, belet de erkenning van de overschrijding van de redelijke termijn de appelrechters niet de aan de beklaagde opgelegde straf te verzwaren, mits die straf het wettelijk maximum niet bereikt (1). (1) Oud artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering.

2. Wanneer de appelrechters voor het eerst de overschrijding van de redelijke termijn vaststellen, moeten ze de straf die ze uitspreken verminderen ten opzichte van die welke ze zouden hebben opgelegd indien de zaak onverwijld was berecht, en niet ten opzichte van die welke de eerste rechter in aanmerking heeft genomen (1) (2). (1) Zie Cass. 29 mei 2024, AR P.23.1560.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240529.2F.3, en verw. in voetnoot; Cass. 18 november 2009, AR P.09.1023.F, AC 2009, nr. 677. (2) Oud artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering.

Hof van Cassatie 24 september 2025 (P.24.1763.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250924.2F.11/NL>

Trefwoorden: 1. Straf - Verbeurdverklaring - Milieu - Stedenbouw - Misdrijf inzake inschrijving in de kruispuntbank van ondernemingen - Sluikwerk - Algemeen opzet - Gevolg

2. Straf – Verbeurdverklaring - Voorwerp van het misdrijf - Instrument van het misdrijf - Motivering - (Geen) conclusie – Omvang

Samenvatting: 1. De misdrijven die erin bestaan zonder milieuvergunning een inrichting te hebben geëxploiteerd waarvan de klasse de voorafgaande afgifte van een dergelijke vergunning vereist, afvalstoffen te hebben achtergelaten, in zijn bezit te hebben gehad of te hebben vervoerd in strijd met de toepasselijke milieunormen, een terrein te hebben

gebruikt voor de opslag van verschillende afgedankte voertuigen en voor de plaatsing van vaste inrichtingen zonder stedenbouwkundige vergunning, te hebben verzuimd een vestigingseenheid in de Kruispuntbank van Ondernemingen in te schrijven en sluiwerk te hebben verricht, zijn niet onopzettelijk en evenmin “louter materieel”, wat betekent dat ze te wijten zijn aan een mens, los van elk moreel bestanddeel; die misdrijven vereisen geen bijzonder opzet maar nemen genoegen met een algemeen opzet; het moreel bestanddeel waarvan het bestaan van die misdrijven afhangt, bestaat uit de wil, in de zin van de keuzevrijheid, en de kennis, in de zin van het bewustzijn dat niet door een onoverkomelijke dwaling in feite of in rechte is aangetast; aangezien het gaat om wanbedrijven die opzettelijk zijn gepleegd en niet om daden of nalatigheden die werden veroorzaakt door een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, is artikel 42 Strafwetboek hierop van toepassing (1). (1) Cass. 4 juni 2025, AR P.25.0366.F, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.10, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

2. Bij gebrek aan een conclusie waarin wordt betwist dat de goederen nu eens als het voorwerp dan weer als het instrument van het wanbedrijf kunnen worden beschouwd, is het arrest voldoende gemotiveerd wanneer het elk verbeurdverklaard voertuig en elk verbeurdverklaard bedrag, dat de tegenwaarde vertegenwoordigt van de buiten gebruik gestelde voertuigen die in het bezit van de beklaagde zijn aangetroffen, in verband brengt met de voertuigen en bedragen die in de telastleggingen worden bedoeld en die hebben gediend om de wanbedrijven te plegen (1). (1) Cass. 8 september 2015, AR P.14.0797.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150908.4, AC 2015, nr. 493; zie Cass. 4 juni 2025, AR P.25.0366.F, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.10, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

Hof van Cassatie 24 september 2025 (P.25.0968.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250924.2F.21/NL>

Trefwoorden: 1. Eindarrest - Hof van assisen - Motiverende of veroordelende beslissing - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - (Niet-)ontvankelijkheid

2. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Doodslag - Oogmerk om te doden - Beoordeling - Opzettelijk toegebrachte dodelijke slag, waarbij wordt gemikt op een vitale zone van het lichaam van het slachtoffer - Draagwijdte

3. Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Doodslag - Moreel bestanddeel

Samenvatting: 1. Krachtens de artikelen 410 en 412 Wetboek van Strafvordering, kan de burgerlijke partij enkel cassatieberoep instellen met betrekking tot de bepalingen die haar burgerlijke belangen betreffen, maar kan zij in geen geval de vernietiging van een gewezen motiverende of veroordelende beslissing van het hof van assisen vorderen (1). (1) Zie concl. OM.; zie Cass. 30 januari 2024, AR P.23.1489.N, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240130.2N.4;

Cass. 15 september 2020, AR P.20.0240.N, AC 2020, nr. 538, met concl. van advocaat-generaal DE SMET.

2. Het oogmerk om te doden veronderstelt niet noodzakelijkerwijs dat de dader die het slachtoffer opzettelijk een dodelijke slag heeft toegebracht, een vitale zone van zijn lichaam heeft willen raken; die omstandigheid kan weliswaar deel uitmaken van de gegevens op grond waarvan het bijzonder opzet wordt beoordeeld, net als het soort wapens, werktuigen en middelen die de dader heeft gebruikt om het te verwezenlijken, maar kan niet worden verheven tot een voorwaarde voor de strafbaarstelling van de doodslag (1). (1) Zie concl. OM.

3. Het door artikel 393 Strafwetboek vereiste moreel bestanddeel veronderstelt het aannemen, wetens en willens, van het verboden gedrag, met dien verstande dat het nagestreefde oogmerk van de dader om te doden zowel volgt uit de wil om de dodelijke afloop te bewerkstelligen als uit de bewuste aanvaarding dat dit gevolg in de lijn van het normale verloop van de gebeurtenissen lag (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 7 oktober 2025 (P.25.0081.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251007.2N.23/NL>

Trefwoorden: Verbeurdverklaring – Accijnzen – Onredelijk zware straf – Beslag – Schadevergoeding

Samenvatting: De rechter is in beginsel verplicht de door artikel 436, derde lid, Programmawet van 27 december 2004 bepaalde verbeurdverklaring van de producten waarop accijnzen verschuldigd zijn uit te spreken maar uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de verbeurdverklaring bepaald in artikel 30, vierde lid, van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie (1), die overeenstemmend van toepassing is op de in artikel 436, derde lid, Programmawet 27 december 2004 bedoelde verbeurdverklaring van aan accijnzen onderworpen energieproducten, volgt dat de rechter moet afzien van het opleggen van de verbeurdverklaring van de accijnsgoederen wanneer die bijkomende bestraffing tot gevolg zou hebben dat daardoor aan een beklaagde een onredelijk zware straf zou worden opgelegd; bijgevolg is de rechter, alvorens over die verbeurdverklaring uitspraak te doen en ongeacht of de goederen in beslag werden genomen, ertoe gehouden na te gaan of daarmee aan een beklaagde geen onredelijk zware straf zou worden opgelegd; de rechter oordeelt daarover onaantastbaar en kan daarbij rekening houden met de vermogenstoestand van de beklaagde zoals die blijkt uit de elementen die aan zijn beoordeling zijn voorgelegd, diens persoonlijkheid en rol bij de feiten, de aard en de zwaarwichtigheid van het bewezenverklarde misdrijf en het door de beklaagde nagestreefde voordeel, zonder dat de rechter noodzakelijk al die elementen bij zijn beoordeling moet betrekken (2). (1) GwH 30 januari 2025, nr. 11/2025, www.const-court.be. (2) Zie Cass. 7 oktober 2025, AR P.25.0842.N, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251007.2N.19, met concl. OM.

Wanneer de rechter, om het uitspreken van een onredelijk zware straf te vermijden, ervan afziet aan een beklaagde de verbeurdverklaring van de accijnsgoederen op te leggen, kan op die beklaagde evenmin de verplichting rusten om die goederen voor te brengen; bij gebrek aan verbeurdverklaring kan er voor de Belgische Staat dan ook geen recht op schadevergoeding bestaan wegens het louter niet-voorbrennen van de goederen, zodat er geen grond is om die beklaagde te veroordelen tot de betaling van de tegenwaarde ervan vermits die veroordeling enkel een burgerrechtelijk gevolg is in geval van de onmogelijke uitvoering van de verbeurdverklaring (1). (1) Zie Cass. 7 oktober 2025, AR P.25.0842.N, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251007.2N.19, met concl. OM.

Hof van Cassatie 21 oktober 2025 (P.25.0971.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20251021.2N.11/NL>

Trefwoorden: 1. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Bedrieglijk tegengaan van de aangroei van het vermogen – Vennootschapsrechtelijke constructies

2. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Aflopend misdrijf

3. Bankbreuk en bedrieglijk onvermogen – Periodiek voortgezette gedragingen – Gedragingen voorafgaand aan de incriminatieperiode

Samenvatting: 1. Het bedrieglijk bewerken van zijn onvermogen, zoals strafbaar gesteld door artikel 490bis Strafwetboek, is het misdrijf waarbij de schuldenaar, om te ontsnappen aan de aanspraken van zijn schuldeiser, zijn vermogen geheel of gedeeltelijk bewust en bedrieglijk wegmaakt, verbergt of onbeschikbaar maakt, dit wil zeggen zijn vermogen feitelijk of juridisch onttrekt aan de aanspraken en uitvoeringsmogelijkheden van zijn schuldeiser; daartoe kan ook het bedrieglijk tegengaan van de aangroei van het vermogen vallen; de rechter kan het feit dat de schuldenaar zijn onvermogen heeft bewerkt, afleiden uit elke omstandigheid waaruit blijkt dat hij zich onvermogen heeft willen maken (1). (1) Cass. 9 februari 2011, AR P.10.1602.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110209.4, AC 2011, nr. 114. Over art. 490bis Sw. zie S. VAN OVERBEKE, “Omtrent bedrieglijk onvermogen”, RW 1994-95, 471-472; T. BYL, B. DE BIE, K. NEVENS, B. VERSTRAETEN en F. VAN VOLSEM, Financieel rechercheren, Politeia, 2020, 275-286; I. DELBROUCK, “Bedrieglijk onvermogen”, in Comm. Strafr., Kluwer, 2023, 2-15.

De rechter kan oordelen dat zich schuldig maakt aan het misdrijf van de bedrieglijke organisatie van het onvermogen, degene die niet beschikt over voldoende activa waarop de schuldvordering van zijn schuldeiser kan worden uitgewonnen en die zijn onvermogen veinst door zichzelf, in vennootschapsrechtelijke constructies die hij heeft opgezet, enkel een beperkte verloning uit te keren die niet in redelijke verhouding staat tot zijn verantwoordelijkheden binnen die vennootschappen, het vermogen of de resultaten van die vennootschappen en zijn minimale financiële behoeften; daarbij dient de rechter geen rekening te houden met de activa waarover de dader slechts in theorie beschikte omdat zij zodanig werden verborgen dat normaal handelende schuldeisers in werkelijkheid geen kennis ervan konden hebben.

2. Het bedrieglijk bewerken van zijn onvermogen betreft een aflopend misdrijf, dat is voltooid zodra de dader met het vereiste bedrieglijk opzet de gedragingen heeft gesteld die samen het materiële bestanddeel van het misdrijf uitmaken, namelijk het bewerken van zijn onvermogen en het niet-voldoen aan zijn verplichting tot het betalen van een voldoende zekere, vervallen en opeisbare schuld; de volgorde waarin deze gedragingen worden gesteld, heeft geen belang; bijgevolg kan het misdrijf ook worden gepleegd door degene die bedrieglijk zijn onvermogen organiseert in afwachting van het opeisbaar worden van een door hem verwachte schuld, in welk geval het misdrijf zal zijn voltrokken op het moment waarop de schuld opeisbaar wordt; het bestaan van het misdrijf vereist aldus niet dat de schuldeiser beschikt over een uitvoerbare titel, overgaat tot de gedwongen tenuitvoerlegging of alle beschikbare mogelijkheden tot tenuitvoerlegging heeft uitgeput; het staat daarentegen aan de rechter om het onvermogen van de schuldenaar te bepalen op grond van een beoordeling van de werkelijke mogelijkheid tot inning van de schuldvordering door de schuldeiser (1). (1) Zie Cass. 14 juni 2023, AR P.22.1347.F, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230614.2F.2, met concl. van advocaat-generaal M. NOLET DE BRAUWERE; Cass. 20 januari 2015, AR P.14.1276.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150120.6, AC 2015, nr. 49; Cass. 9 februari 2011, AR P.10.1602.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110209.4, AC 2011, nr. 114.

3. Wanneer de bedrieglijke organisatie van het onvermogen bestaat uit een geheel van periodiek voortgezette gedragingen, sluit het enkele feit dat sommige van die gedragingen voorafgaan aan de bewezen verklaarde incriminatieperiode, het bestaan van het misdrijf niet uit.

Hof van Cassatie 7 januari 2026 (P.25.1221.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260107.2F.1/NL>

Trefwoorden: Wettigheid straffen en maatregelen – Strafdoelen – Motiveringsplicht – Noodwet – Nieuw Strafwetboek – Ongewenste neveneffecten van straffen – Straftoemeting

Samenvatting: In strafzaken moet, om overeenkomstig de bepalingen van artikel 149 Gw. en artikel 195 Sv. gemotiveerd te zijn, de veroordelingsbeslissing de wettelijke bepalingen vermelden die de constitutieve bestanddelen bepalen van het aan de beklagde ten laste gelegde misdrijf, evenals die welke de straf vaststellen.

Valt niet onder het toepassingsgebied van dit voorschrift: de bepaling die de doelstellingen uiteenzet waarmee de rechter rekening moet houden bij de bepaling van de aard en bij de keuze van de graad van de aan de beklagde op te leggen straf.

Het middel voert aan dat krachtens artikel 7, § 2 Sw., zoals aangevuld door de Wet van 18 juli 2025, de rechter erop moet toezien dat er rekening wordt gehouden met de ongewenste neveneffecten van de straf voor de rechtstreeks betrokken personen, hun omgeving en de samenleving. Deze doelstellingen kunnen er met name in bestaan de maatschappelijke afkeuring ten aanzien van de schending van de strafwet tot uitdrukking te brengen, het herstel van het maatschappelijk evenwicht en de vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade te bevorderen, de sociale rehabilitatie en de re-integratie van de dader te stimuleren, alsook de samenleving te beschermen.

Krachtens de artikelen 37ter, § 1, derde lid, 1°, 37quinquies, § 1, tweede lid, 2° en 37octies, § 1, vierde lid, 2° Sw. zijn de straffen van elektronisch toezicht, werkstraf en probatie uitgesloten voor feiten van verkrachting ten nadele van een minderjarige van minder dan zestien jaar, feiten waaraan de eiser schuldig is bevonden. Hieruit volgt dat de appelrechters niet gehouden waren rekening te houden met de ongewenste neveneffecten van een gevangenisstraf om de toepassing van een van de voormelde andere straffen te overwegen.

Hof van Cassatie 13 januari 2026 (P.25.1357.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260113.2N.12/NL>

Trefwoorden: Strafvordering – Non bis in idem – Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM – Verval – Eenzelfde vervolgte persoon

Samenvatting: Uit de bepaling van artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM en het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem volgt dat enkel een tweede vervolging van eenzelfde persoon verboden is wegens identieke feiten of substantieel dezelfde feiten die na een eerste vervolging hebben geleid tot een onherroepelijke beslissing van veroordeling of vrijspraak. De rechtspersoon en een fysieke persoon kunnen beiden voor eenzelfde feit strafrechtelijk worden veroordeeld.

Hof van Cassatie 20 januari 2026 (P.25.1330.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260120.2N.1/NL>

Trefwoorden: Artikel 779 Gerechtelijk Wetboek – Continuïteit zetel – Herneming ab initio

Samenvatting: Uit artikel 779 Gerechtelijk Wetboek volgt dat, zonder afbreuk te doen aan de geldigheid van wat reeds werd beslist door een vorige samenstelling van de zetel, de behandeling van de zaak in de regel ab initio, dit is alsof de zaak voordien nog niet was behandeld, moet worden hernomen door de nieuw of anders samengestelde zetel wanneer de samenstelling van de zetel wordt gewijzigd, vóór het debat wordt gesloten. De uitdrukking dat een zaak wordt “hernomen” heeft inhoudelijk geen andere of afwijkende betekenis dan dat de zaak ab initio wordt hernomen. Geen enkele wetsbepaling vereist dat uitdrukkelijk wordt vermeld dat de zaak ab initio is hernomen. Deze herneming kan blijken uit de rechtsplegingsstukken.

Hof van Cassatie 10 februari 2026 (P.25.1555.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260210.2N.6/NL>

Trefwoorden: Vereenzelviging en beoordeling van feiten onder verschillende tenlasteleggingen – Art. 417/1, 1° en 2° Sw. – Art. 417/2, tweede lid, 2° Sw. – Art. 417/3, eerste lid Sw. – Art. 149 Gw.

Samenvatting: De vonnisrechter beoordeelt aan de hand van de verwijzingsbeslissing en de daaraan ten grondslag liggende gegevens van het strafdossier onaantastbaar welke feiten bij hem aanhangig zijn gemaakt.

Het appelgerecht beoordeelt, op het hoger beroep van het Openbaar Ministerie dat hierover een grief heeft ontwikkeld, onaantastbaar of de feiten van een tenlastelegging zich vereenzelvigen met feiten onder een andere tenlastelegging. Het kan daarbij oordelen dat specifieke feiten uit een ruimer complex wel, en andere niet, onder de omschrijving van een bepaalde tenlastelegging vallen.

Het appelgerecht kan bij de beoordeling van de feiten onder een tenlastelegging andere feiten uit een ruimer complex betrekken, die het voorwerp kunnen zijn van andere, door de eerste rechter definitief bewezen verklaarde tenlasteleggingen.

Hof van Cassatie 21 april 2026 (P.26.0021.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260421.2N.4/NL>

Trefwoorden: Hoger beroep – Laattijdig – Vonnis uitgesproken vóór arrest GwH – Arrest GwH 176/2025 – Handhaving gevolgen – Hoger beroep onontvankelijk

Samenvatting: In het arrest nr. 176/2025 van 18 december 2025 zegde het Grondwettelijk Hof naar aanleiding van een prejudiciële vraag voor recht dat:

- artikel 203 Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 Grondwet schendt, in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM, maar uitsluitend in zoverre het ertoe leidt dat de termijn om hoger beroep in te stellen tegen een op tegenspraak gewezen vonnis een aanvang neemt vanaf de uitspraak, zelfs wanneer de veroordeelde naar aanleiding daarvan niet is geïnformeerd over de mogelijkheid om dat rechtsmiddel aan te wenden, noch over de wijze waarop en de termijn waarbinnen zulks dient te gebeuren;
- de ontstentenis van een wetsebepaling die vaststelt op welke wijze de voormelde informatie met betrekking tot de rechtsmiddelen aan de veroordeelde dient te worden meegedeeld, de artikelen 10 en 11 Grondwet schendt, in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM;
- de gevolgen van artikel 203 Wetboek van Strafvordering worden gehandhaafd tot de aanneming, door de wetgever, van een regeling die de vastgestelde ongrondwettigheid verhelpt, en uiterlijk tot en met 31 december 2026.

Met betrekking tot de handhaving van de gevolgen van de voormelde ongrondwettigheid, oordeelde het Grondwettelijk Hof in het arrest nr. 176/2025 (overw. B.13) meer in het bijzonder dat, teneinde de rechtszekerheid te vrijwaren en de wetgever de nodige tijd te laten om de nadere regels inzake de informatie met betrekking tot de rechtsmiddelen te bepalen, de gevolgen van artikel 203 Wetboek van Strafvordering dienen te worden gehandhaafd zoals voormeld.

Gelet op de bij toepassing van artikel 28, tweede lid, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof door het arrest nr. 176/2025 bevolen handhaving van het ongrondwettig bevonden artikel 203 Wetboek van Strafvordering, waaraan de wetgever uiterlijk op 31 december 2026 dient te verhelpen, dienden de appelrechters niet na te gaan of de eiser tijdig werd geïnformeerd over de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen en over de wijze waarop en de termijn waarbinnen zulks dient te gebeuren. De appelrechters hebben het arrest immers gewezen

vóór 31 december 2026, op een ogenblik dat de wetgever de vastgestelde ongrondwettigheid van artikel 203 Wetboek van Strafvordering nog niet heeft verholpen. Volgens artikel 203, § 1, Wetboek van Strafvordering vervalt het recht van hoger beroep tegen een vonnis op tegenspraak indien de verklaring van hoger beroep niet gedaan is op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, uiterlijk dertig dagen na de dag van die uitspraak. De in die bepaling voorgeschreven sanctie van het verval van het hoger beroep is niet afhankelijk van de omstandigheid dat de appellant tijdig werd geïnformeerd over de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen en over de wijze waarop en de termijn waarbinnen zulks dient te gebeuren.

Hof van Cassatie 21 april 2026 (P.26.0020.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafzaken – Bewijs – Geen bijzonder bewijsmiddel voorgeschreven – Onaantastbare beoordeling bewijswaarde – Onaantastbare beoordeling vraag tot bijkomend onderzoek – Vermoeden van onschuld

Samenvatting: Wanneer de wet in strafzaken geen bijzonder bewijsmiddel voorschrijft, beoordeelt de rechter onaantastbaar de bewijswaarde van de hem regelmatig overgelegde gegevens waarop hij zijn overtuiging steunt en waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren. De rechter beoordeelt eveneens onaantastbaar het nut, de noodzaak en de raadzaamheid van het bevelen van bijkomend onderzoek om de waarheid aan het licht te brengen. Dat de beklaagde twijfel over het bestaan van zijn schuld aanvoert, is daarbij niet bepalend. De twijfel die de beklaagde ten goede komt, is namelijk niet de zijne, maar die van de rechter die over zijn schuld oordeelt. De enkele omstandigheid dat de rechter op grond van zijn onaantastbare beoordeling van de bewijswaarde van de voorliggende feiten het onschuldverweer van de beklaagde verwerpt en geen bijkomend onderzoek beveelt, houdt dan ook niet in dat de rechter niet onafhankelijk en onpartijdig is, noch dat aan de beklaagde het recht op een eerlijk proces is ontzegd of dat het vermoeden van onschuld is miskend.

Hof van Cassatie 28 april 2026 (P.25.1751.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260428.2N.4/NL>

Trefwoorden: 1. Criminele organisatie – Deelname aan de besluitvorming – Autonoom misdrijf – In het kader van de organisatie gepleegd misdrijf – Opzet

2. Bijzondere verbeurdverklaring – Art. 43quater, §4 Sw. – Vermogen ter beschikking van een criminele organisatie – Straf – Persoonlijk karakter van de straf – Rechter moet persoon niet nominatim aanduiden

3. Internationale rechtshulp – Buitenlands bewijs – Pseudo-koop of -dienstverlening – (Burger)Infiltratie

Samenvatting: 1. Het misdrijf van het deelnemen aan de besluitvorming van een criminele organisatie maakt een autonoom misdrijf uit, te onderscheiden van de misdrijven die worden gepleegd in het raam van deze organisatie. Een deelnemer aan de besluitvorming van een criminele organisatie heeft dan ook niet noodzakelijk kennis van alle activiteiten van die organisatie. Evenmin levert de mogelijke kennis door de betrokkene van een in het kader van de organisatie gepleegd misdrijf als dusdanig daderschap of mededaderschap van dat misdrijf op.

De rechter kan evenwel bij een beklaagde het bestaan van een voor een bepaald misdrijf vereist opzet afleiden uit een handeling die de betrokkene heeft gesteld in het kader van een ander door de rechter bewezenverklaard misdrijf. Aldus kan de rechter het oordeel dat een beklaagde het vereiste deelnemingsopzet voor het plegen van een misdrijf in het raam van een criminele organisatie had, afleiden uit handelingen van de betrokkene op grond waarvan de rechter hem schuldig verklaart aan het misdrijf van het deelnemen aan de besluitvorming van dezelfde criminele organisatie. De rechter oordeelt daarover onaantastbaar.

2. De verbeurdverklaring op grond van artikel 43quater, § 4, Strafwetboek is een straf. Het persoonlijk karakter van de straf vereist dat de rechter de persoon aanduidt ten aanzien van wie hij die verbeurdverklaring beveelt. De rechter moet die persoon echter niet noodzakelijk nominatim aanwijzen in zijn specifieke motivering of beschikking in verband met de verbeurdverklaring. Het volstaat dat uit de redenen of de beschikkingen van het vonnis of arrest zonder twijfel blijkt ten aanzien van wie de verbeurdverklaring wordt uitgesproken.

3. Artikel 29 Wet Europees Onderzoeksbevel bepaalt:

“In het kader van een in België gevoerde strafrechtspleging mag geen gebruik worden gemaakt van bewijsmateriaal:

1° dat in de uitvoerende Staat op onregelmatige wijze is verzameld indien de onregelmatigheid:

- volgens het recht van de uitvoerende Staat volgt uit de overtreding van een op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste;

- de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal aantast; of

2° waarvan de aanwending een schending inhoudt van het recht op een eerlijk proces.”

Artikel 13 Wet Internationale Rechtshulp heeft eenzelfde draagwijdte.

Onder de hoofding “Pseudo-koop of -dienstverlening” bepaalt artikel 126i, eerste lid, c, van het Nederlandse Wetboek van Strafvordering dat in het daar bepaalde geval de officier van justitie in het belang van het onderzoek kan bevelen dat een opsporingsambtenaar diensten verleent aan de verdachte.

Onder de hoofding “Burgerpseudo-koop of -dienstverlening” bepaalt artikel 126ij, eerste lid, c, van het Nederlandse Wetboek van Strafvordering dat in het daar bepaalde geval de officier van justitie in het belang van het onderzoek met een persoon die geen opsporingsambtenaar is, kan overeenkomen dat deze bijstand verleent aan de opsporing door diensten te verlenen aan de verdachte. Overeenkomstig het tweede lid van die bepaling vindt de toepassing van het eerste lid alleen plaats indien de officier van justitie van oordeel is dat geen bevel als bedoeld in artikel 126i, eerste lid, kan worden gegeven.

Bij afwezigheid van daartoe strekkende conclusie vereist geen van de vermelde bepalingen de vaststelling door de rechter dat in Nederland de overeenkomst van dienstverlening tussen een officier van justitie en een persoon die geen opsporingsambtenaar is, wordt

voorafgegaan door de vaststelling dat de officier van justitie van oordeel is dat geen bevel tot eenzelfde dienstverlening kon worden gegeven aan een opsporingsambtenaar.

Hof van Cassatie 28 april 2026 (P.26.0104.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260428.2N.1/NL>

Trefwoorden: Verdovende middelen – Invoer – Art. 2bis, §1, Drugwet – Voltooid vanaf overschrijden Belgische grens

Samenvatting: Het misdrijf invoer van verdovende middelen zoals bedoeld in onder meer artikel 2bis, § 1, Drugwet vereist dat de verdovende middelen daadwerkelijk worden overgebracht naar het Belgische grondgebied. Bijgevolg is die invoer voltooid vanaf het moment dat de verdovende middelen de Belgische grens overschrijden. Dit belet niet dat het welslagen van de invoer ook na die overschrijding nog een geheel van materiële handelingen kan vereisen, waaronder het uithalen van de verdovende middelen uit de containers waarin zij het land zijn ingevoerd. Dergelijke handelingen kunnen zodanig cruciaal zijn voor het slagen van de invoer dat zij, mede gelet op de op het spel staande belangen en risico's, noodzakelijkerwijze vóór de invoer moeten zijn afgesproken. Bijgevolg kunnen de handelingen die met deze uithaling gepaard gaan, daden van deelneming aan de invoer uitmaken.

Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.25.1753.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260505.2N.1/NL>

Trefwoorden: Aanranding van de eerbaarheid en verkrachting – Aanranding van de eerbaarheid van een meerderjarige met geweld of bedreiging – Art. 371, eerste lid (oud) Sw. – Verzwarende omstandigheid – Gezag of functie – Nieuw artikel 417/21 Sw. – Verzwaard misdrijf – Gevolg – Art. 2 Sw. – Toepassing mildere strafwet – Begrip 'gezag' van art. 377, derde lid (oud) Sw. – Ook feitelijke omstandigheden

Samenvatting: Artikel 377, derde lid, derde gedachtestreepje, tweede zin, Strafwetboek, zoals van toepassing op het moment van de feiten, bepaalde als verzwarende omstandigheid als schuldige misbruik te hebben gemaakt van het gezag of de faciliteiten die zijn functies hem verlenen, waardoor voor het misdrijf aanranding van de eerbaarheid van een meerderjarige met geweld of bedreiging, zoals door artikel 371, eerste lid, (oud) Strafwetboek strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van zes maanden tot vijf jaar, het minimum van de gevangenisstraf werd verdubbeld.

Met inwerkingtreding op 1 juni 2022 zijn niet-consensuele seksuele handelingen, gepleegd door een persoon die zich in een erkende positie van vertrouwen, gezag of invloed ten aanzien van het slachtoffer bevindt, volgens artikel 417/21 Strafwetboek, een verzwaard misdrijf, waardoor het misdrijf aantasting van de seksuele integriteit, zoals bedoeld in artikel 417/7, eerste lid, Strafwetboek, wordt bestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar.

Uit deze bepalingen en uit artikel 2 Strafwetboek volgt dat feiten, voorheen omschreven als aanranding van de eerbaarheid van een meerderjarige met geweld of bedreiging, waarbij de schuldige misbruik heeft gemaakt van het gezag of de faciliteiten die zijn functies hem verlenen, ook na 31 mei 2022 strafbaar zijn en dat op dergelijke feiten gepleegd vóór 1 juni 2022 nog de strafbepalingen van de artikelen 371, eerste lid en 377, derde lid, derde gedachtestreepje, (oud) Strafwetboek, als mildere strafwet moeten worden toegepast.

Het in artikel 377, derde lid, derde gedachtestreepje, (oud) Strafwetboek bedoelde gezag vereist niet dat dit wordt uitgeoefend krachtens een wettelijke bevoegdheid, maar het kan ook voortvloeien uit feitelijke omstandigheden.

Deze bepaling vereist evenmin dat de schuldige noodzakelijk beschikt over een disciplinaire of sanctionerende bevoegdheid of een beslissingsbevoegdheid over de aanwerving, het ontslag, de evaluatie of de loopbaan van het slachtoffer.

De rechter oordeelt onaantastbaar over het bestaan van het gezag als bedoeld in artikel 377, eerste lid, derde gedachtestreepje, (oud) Strafwetboek en of de schuldige misbruik heeft gemaakt van het gezag of de faciliteiten die zijn functies hem verlenen, zoals bedoeld in die bepaling.

Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.26.0330.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260505.2N.7>

Trefwoorden: Taalgebruik – Hoger beroep – Verzoek om taalwijziging – Beoordeling rechter – Verwijzing naar een andere zaak door dezelfde kamer en rechtbank waarin eiser zich in het Nederlands heeft uitgedrukt – Dilatoir karakter van het verzoek

Samenvatting: Artikel 6.1, 6.3.a en 6.3.e EVRM en de Tolkenrichtlijn 2010/64/EU kennen aan een beklagde niet het recht toe op een strafprocedure in de taal van zijn keuze.

Artikel 23, tweede lid, Taalwet Gerechtszaken bepaalt dat de beklagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt de verwijzing kan vragen naar het dichtstbij gelegen gerecht van dezelfde rang met het Frans als taal van de rechtspleging.

Indien de rechter vaststelt dat blijkt dat de beklagde wel degelijk het Nederlands als taal van de rechtspleging kent en er niet is voldaan aan de voorwaarde dat hij alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, mag hij het verzoek om taalwijziging afwijzen wegens misbruik van het door artikel 23, tweede lid, Taalwet Gerechtszaken toegekende recht op een taalwijziging.

Het bestreden vonnis oordeelt dat uit een vonnis gewezen in een andere zaak door dezelfde kamer en rechtbank blijkt dat een verzoek om taalwijziging werd afgewezen omdat de eiser zich in de loop van het strafonderzoek in die zaak in het Nederlands heeft uitgedrukt tegenover de verbalisanten en zelfs uitdrukkelijk verklaarde het Nederlands te willen gebruiken als taal van de rechtspleging, zodat daaruit volgt dat het actuele verzoek van de eiser louter dilatoir is. Aldus geeft het bestreden vonnis te kennen dat niet is voldaan aan de voorwaarde dat de eiser alleen Frans spreekt of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt en dat het verzoek om taalwijziging misbruik uitmaakt van het door artikel 23, tweede lid, Taalwet Gerechtszaken bepaalde recht op een taalwijziging. Aldus vermeldt het bestreden vonnis het concrete gegeven waarop het steunt voor dat oordeel, verantwoordt het door opgave van

een zelfstandige grondslag de beslissing tot afwijzing van het verzoek om taalwijziging naar recht en omkleedt het die beslissing regelmatig met redenen en op een zodanige wijze dat het Hof zijn wettigheidstoezicht kan uitoefenen.

Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.1020.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260512.2N.5>

Trefwoorden: Stedenbouw – Dwangsom – Verzoek om een bijkomende dwangsom of om de opgelegde dwangsom te verhogen – Art. 1385quinquies, derde lid, Ger.W.

Samenvatting: Bij toepassing van artikel 1385quinquies, derde lid, Gerechtelijk Wetboek kan de partij op wier verzoek reeds een dwangsom werd opgelegd, aan de rechter vragen om een bijkomende dwangsom op te leggen of om de opgelegde dwangsom te verhogen wanneer de veroordeelde aanhoudend in gebreke blijft uitvoering te geven aan de hoofdveroordeling.

De rechter kan een verzoek tot verhoging van een bij een eerdere hoofdveroordeling opgelegde dwangsom niet afwijzen omdat de veroordeelde de op grond van die hoofdveroordeling verbeurde dwangsommen heeft betaald en onwillig blijft om uitvoering te geven aan de hoofdveroordeling. De dwangsom strekt immers ertoe om de uitvoering van de rechterlijke uitspraak te doen naleven en aldus het gezag van gewijsde ervan te doen eerbiedigen.

Bij de bepaling van de hoogte van de dwangsom of bij de beoordeling van een verzoek tot verhoging ervan bij toepassing van artikel 1385quinquies, derde lid, Gerechtelijk Wetboek, dient de rechter, gelet op de financiële draagkracht van de veroordeelde, rekening te houden met de verwachte weerstand tegen de uitvoering van de veroordeling en dient hij ernaar te streven dat die weerstand door het opleggen van de dwangsom wordt gebroken.

Wanneer de rechter overeenkomstig artikel 6.3.1, § 4, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening op vordering van een bevoegde overheid aan de herstelmaatregel een dwangsom koppelt voor het geval de veroordeelde die maatregel niet of niet tijdig uitvoert, kan die overheid bij toepassing van artikel 1385quinquies, derde lid, Gerechtelijk Wetboek die rechter verzoeken om een hogere dwangsom op te leggen wanneer de veroordeelde aanhoudend in gebreke blijft uitvoering te geven aan het bevolen herstel. De loutere omstandigheid dat de stedenbouwkundige inspecteur als bevoegde overheid bij toepassing van artikel 6.3.4, § 1, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ambtshalve in de uitvoering van de bevolen herstelmaatregel kan voorzien op kosten van de veroordeelde als die laatste niet binnen de gestelde termijn overgaat tot het bevolen herstel, doet hieraan geen afbreuk.

Het arrest oordeelt niet, zoals voorgehouden door de verweerder, dat eisers vordering blijkt geeft van rechtsmisbruik maar wijst die vordering louter af op grond van het oordeel dat de verweerder de ingevolge de niet-uitgevoerde hoofdveroordeling verbeurde dwangsommen heeft betaald, dat redelijkerwijze valt aan te nemen dat hij ook een hoger bedrag aan dwangsommen zal blijven betalen zonder uitvoering te geven aan de hoofdveroordeling en dat de eiser ook ambtshalve tot de uitvoering van de herstelmaatregel kan overgaan. Op grond van die redenen verantwoordt de appelrechters de beslissing dat eisers vordering ongegrond moet worden verklaard, niet naar recht.

Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.1074.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260512.2N.6>

Trefwoorden: Dierenwelzijn – Verbod op houden van dieren – Veiligheidsmaatregel

Samenvatting: De in artikel 68 Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 bedoelde verboden en beperkingen houden veiligheidsmaatregelen in en geen bijkomende straffen. Hieruit volgt dat:

- artikel 2 Strafwetboek niet van toepassing is op deze maatregelen en dat de rechter ze kan opleggen, ook voor bewezenverklarde misdrijven zoals bedoeld in de Dierenwelzijnswet, die werden gepleegd vóór de inwerkingtreding op 1 januari 2025 van artikel 68 Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024;
- die maatregelen kunnen worden opgelegd bij een schuldigverklaring aan een misdrijf zoals bedoeld in de Dierenwelzijnswet, thans de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024, ook al werd dit misdrijf gepleegd met hetzelfde misdadig opzet als dat waarmee andere misdrijven, waarop een zwaardere straf wordt gesteld, werden gepleegd, waardoor bij toepassing van artikel 65, eerste lid, Strafwetboek slechts de zwaarste straf wordt uitgesproken.

Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.25.0255.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260512.2N.3/NL>

Trefwoorden: Rechten van de verdediging – Verzoek tot horen van getuigen à charge – Beoordeling rechter – Criteria – Extrapolatie verklaringen verhoorde getuigen naar niet-verhoorde getuigen

Samenvatting: Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vereist dat om een belastende verklaring van een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon als bewijs in aanmerking te nemen, zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de rechtszitting te ondervragen, de rechter nagaat of:

- (i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige, dit wil zeggen feitelijke of juridische gronden die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden;
- (ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, waarbij onder doorslaggevend wordt verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat dit het resultaat van de zaak heeft bepaald;
- (iii) er voor het niet kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen. Dergelijke compenserende factoren kunnen onder meer bestaan in het voorliggen van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaringen ondersteunt of bevestigt, de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek of ter rechtszitting andere getuigen te

ondervragen of te doen ondervragen en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken over de geloofwaardigheid en de betrouwbaarheid van verklaringen van deze getuigen of over interne strijdigheden in hun verklaringen of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen.

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een of meerdere getuigen die tijdens het vooronderzoek belastende verklaringen hebben afgelegd, beoordelen aan de hand van de drie voormelde criteria en in de vermelde volgorde. Wel kan de beoordeling van het ene criterium de beoordeling van de andere criteria versterken, vervolledigen of verduidelijken. Bij de beoordeling van verklaringen van personen die niet als getuigen konden worden gehoord, dienen de criteria in hun onderling verband te worden gelezen.

Het staat aan de rechter om, rekening houdend met het voormelde, te oordelen of door het niet-horen op de rechtszitting van getuigen die tijdens het vooronderzoek voor de beklaagde belastende verklaringen hebben afgelegd, diens recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd, met inbegrip van zijn recht van verdediging, wordt miskend. De rechter moet zijn beslissing steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst.

Indien een beklaagde het verhoor op de rechtszitting onder eed vraagt van meerdere getuigen die een belastende verklaring hebben afgelegd over eenzelfde aangelegenheid en het aannemelijk is dat die getuigen gelet op de omstandigheden van de zaak gelijklopende of analoge verklaringen zullen afleggen, is het niet noodzakelijk dat de rechter voor elk van die getuigen waarvan het verhoor onder eed op de rechtszitting wordt gevraagd, afzonderlijk en concreet toetst aan de drie voormelde criteria.

Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM noch enige wetsbepaling verzet zich ertegen dat de rechter aanneemt dat de toets aan de drie criteria die hij heeft verricht betreffende een aantal getuigen die niet onder eed werden gehoord op de rechtszitting, ook al hebben ze tijdens het opsporingsonderzoek een belastende verklaring afgelegd, en die het niet-horen ervan op de rechtszitting als getuige onder eed verantwoordt, ook het niet-horen op die rechtszitting als getuige onder eed van andere personen die tijdens het opsporingsonderzoek een belastende verklaring hebben afgelegd, kan verantwoorden.

Evenmin verzet artikel 6.1 en 6.3.d EVRM noch enige wetsbepaling zich ertegen dat de rechter de schuldbeoordeling grondt of mede grondt op de verklaringen van de niet-verhoorde getuigen indien redelijkerwijze kan worden aangenomen dat de verklaringen van de verhoorde getuigen kunnen gelden voor de niet-verhoorde getuigen en geen element van het strafdossier de extrapolatie naar de niet-verhoorde getuigen belet.

Het arrest (p. 32-35) stelt vast en oordeelt dat:

- het openbaar ministerie alle redelijke inspanningen heeft geleverd om de aanwezigheid van getuigen ter rechtszitting te verzekeren;
- negen van de drieëntwintig personen die werden gedagvaard om te worden gehoord als getuige kwamen opdagen en werden verhoord;
- vijf van de drieëntwintig personen goede redenen opgaven om niet aanwezig zijn (gezondheidsredenen, handicap);
- uit de geloofwaardige verklaring van getuige K.P. blijkt dat de eiser 1 haar heeft benaderd om geen verklaring af te leggen, zij onder druk van de familie P. werd gezet om haar verklaring in te trekken en het benaderen door de familie van getuigen duidelijk ook een verklaring vormt voor de afwezigheid van verschillende getuigen;

- de verklaringen van de getuigen niet het enige noch het doorslaggevende bewijs vormen ten aanzien van de eisers en het strafdossier ook een massa aan documenten met betrekking tot de tewerkstelling van de niet-opdagende getuigen bevat;
 - de eiser 1 al van in zijn eerste verhoor de stelling innam dat er geen verandering was in de loop der jaren in de manier van samenwerken met de medewerkers en enkel de personen en het loon veranderden zodat de verklaringen van de negen verschijnende getuigen geëxtrapoleerd mogen worden naar de situatie van de overige medewerkers;
 - de verdediging in staat was bewijsmateriaal voor te leggen, inclusief de verklaringen van tijdens het proces afwezige getuigen tegen te spreken, de opdagende getuigen te ondervragen en te wijzen op inconsistenties van ander bewijsmateriaal;
 - de onder eed gehoorde getuigen hun initiële verklaringen bevestigden en die verklaringen volledig parallel lopen met de verklaringen van de niet-verschijnende getuigen en deze verklaringen betrouwbaar zijn.
- Met deze redenen geeft het eindarrest te kennen dat de verklaringen van de negen niet-verschijnende getuigen niet het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldverklaring in verband met hun tewerkstelling slaat, alsook dat er voldoende compenserende waarborgen bestaan voor het niet kunnen ondervragen van deze personen en verantwoordt het zijn beslissing naar recht om hun verklaringen niet te weren en de schuld van de eisers vast te stellen.

Hof van Cassatie 19 mei 2026 (P.26.0110.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260519.2N.4>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Verweer – Persoonlijk karakter – Beoordeling rechter

Samenvatting: Opdat de rechter gehouden is het verweer van een beklagde te beantwoorden dat de redelijke termijn wat hem betreft is overschreden, dient die beklagde dit verweer duidelijk en ondubbelzinnig aan te voeren. Het loutere verzoek om bij de straftoemeting rekening te houden met de reeds verstreken tijd sinds zijn verontrusting houdt geen redelijketermijnverweer in.

Een redelijketermijnverweer heeft een persoonlijk karakter. Daaruit volgt dat de enkele omstandigheid dat een beklagde een dergelijke verweer voert, de rechter niet verplicht om aan te nemen dat ook andere beklagden belang kunnen hebben bij een dergelijk verweer en hij ook wat hen betreft moet nagaan of de redelijke termijn al dan niet is overschreden.

Hof van Cassatie 19 mei 2026 (P.26.0103.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260519.2N.6>

Trefwoorden: 1. Samenloop – Eenheid van opzet – Opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet – Beoordeling

2. Straftoemeting – Beoordeling – Rekening houden met oudere verslagen van een justitie-assistent

Samenvatting: 1. De rechter oordeelt onaantastbaar of de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet, zoals vereist voor de toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, voorhanden is, met andere woorden of alle feiten zijn gekenmerkt door eenheid van drijfveer.

Het tijdsverloop tussen de onderscheiden periodes waarin de feiten zijn gepleegd, kan een daarbij in aanmerking te nemen element zijn.

De omstandigheid dat het feiten betreft die deels beantwoorden aan eenzelfde misdrijfomschrijving en dat die feiten werden gepleegd in elkaar kort opvolgende misdrijfperiodes, verplicht de rechter echter niet noodzakelijk om aan te nemen dat die feiten met eenzelfde misdadig opzet werden gepleegd.

2. De rechter voor wie de beklaagde in het kader van de straftoemeting zijn precaire sociale of economische situatie aanvoert, dient rekening te houden met de situatie van de beklaagde zoals die gekend is op het ogenblik van de te nemen beslissing. Dit belet de rechter niet om zijn beslissing over de aan de beklaagde op te leggen straf te steunen op oudere verslagen van een justitie-assistent, wanneer die verslagen gegevens bevatten die nog steeds relevant zijn voor de beoordeling van de actuele situatie van de beklaagde en die gegevens niet worden tegengesproken door meer recente gegevens, waaronder deze die de beklaagde zelf heeft bijgebracht.

Het staat aan de rechter om te oordelen of hij beschikt over voldoende actuele gegevens om de aan de beklaagde op te leggen straf te bepalen. Niet vereist is dat de rechter ambtshalve een nieuw verslag van een justitie-assistent over de actuele situatie van de beklaagde vraagt.

Hof van Cassatie 26 mei 2026 (P.26.0196.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260526.2N.7>

Trefwoorden: Bewijs – Bewijsgaring – Opzettelijk begane onregelmatigheid of grove onachtzaamheid – Beoordeling – Verschil tussen particulier en professionele opsporings- of vervolgingsambtenaar

Samenvatting: Bij de beoordeling of de bewijsgaring volgt uit een opzettelijk begane of daarmee gelijk te stellen onregelmatigheid die getuigt van een grove onachtzaamheid, dient de rechter rekening te houden met alle relevante gegevens, waaronder de kennis, de ervaring en de informatie waarover degene die de onregelmatigheid heeft begaan, geacht wordt te beschikken. Aldus mag de rechter voor het vermelde criterium een particulier minder streng beoordelen dan een professionele opsporings- of vervolgingsambtenaar en is het onderscheid dat de rechter maakt tussen de handelwijze van een particulier en van een dergelijke professionele persoon, voor wat betreft zijn beslissing over het gevolg van de onregelmatigheid in de bewijsgaring, geenszins ontoelaatbaar.

Het arrest (p. 15) oordeelt onder meer:

“Het hof (van beroep) is evenwel van oordeel dat in casu rekening moet worden gehouden met de hoedanigheid van de persoon die de onwettigheid heeft begaan. De onwettigheid werd begaan door de moeder van het slachtoffer en niet door een vervolgende of opsporende instantie. Uit het strafdossier blijkt ook duidelijk dat zij op eigen initiatief handelde en niet werd aangestuurd door de vervolgende of opsporende instantie. Daarenboven moet er rekening mee worden gehouden dat het ging om het zich toegang verschaffen tot een computer die door verschillende gezinsleden kon worden gebruikt, wat blijkt uit de verklaring van [M.] en het niet betwiste feit dat de computer door [de eiser] werd achtergelaten in de voormalige gezinswoning. Zij had ook geen bijzondere voorafgaande kennis omtrent het verloop van de strafprocedure die maakt dat het door haar kennis nemen van deze e-mails de uitsluiting van het bewijs voor gevolg moet hebben. De door haar wetens en willens begane onregelmatigheid is in die zin dan ook niet te vergelijken met die van personen die professioneel belast zijn met de opsporing en vervolging van misdrijven. Uit niets blijkt overigens dat [M.] hierbij te kwader trouw zou hebben gehandeld. (...)”.

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0206.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.6/NL>

Trefwoorden: 1. Valsheid in geschrifte – Door de wet beschermd geschrift – Geschrift dat zich opdringt aan openbaar vertrouwen – Kredietaanvraag – Financiële instelling – Door de kredietaanvrager voorgehouden financiële toestand

2. Heling – Geld met illegale oorsprong plaatsen op financiële rekening

3. Algemene rechtsbeginselen – Ne bis in idem – Fiscaal-administratieve sancties

Samenvatting: 1. Het misdrijf van valsheid in geschriften als bedoeld in de artikelen 193, 196 en 214 Strafwetboek bestaat erin in een door de wet beschermd geschrift, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de waarheid te vermommen op een bij de wet bepaalde wijze, terwijl hieruit een nadeel kan ontstaan.

Een door de wet beschermd geschrift in de zin van die bepalingen is een geschrift dat in een zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringen, zodat de overheid of particulieren die ervan kennis nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het rechtsfeit in dat geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten.

Een geschrift dat slechts bewijswaarde heeft na aanvaarding door de bestemming, dringt zich in de regel niet op aan het openbaar vertrouwen. In dat geval staat het immers aan de bestemming om de in het geschrift voorkomende vermeldingen op hun waarheidsgehalte te controleren, in zoverre dit hem niet onmogelijk is of dit hem door toedoen van de dader niet onmogelijk wordt gemaakt.

Uit de enkele omstandigheid dat een kredietinstelling gehouden is tot controle van de vermeldingen die een kredietaanvrager op een kredietaanvraag heeft aangebracht of laten aanbrenen en dat die instelling daartoe de waarachtigheid dient na te gaan van de bij die

aanvraag gevoegde stavingstukken, volgt niet dat die vermeldingen nooit in zekere mate tot bewijs kunnen strekken.

Om te bepalen of vermeldingen in een geschrift in zekere mate tot bewijs kunnen strekken voor de bestemming ervan en zich derhalve aan het openbaar vertrouwen opdringen, mag de rechter voortgaan op het normaal te verwachten gedrag van een redelijke en voorzichtige bestemming, gelet op de context waarin het geschrift wordt voorgelegd.

Een normale en voorzichtige financiële instelling kan zich, naar omstandigheden, laten overtuigen van de waarachtigheid van de door de kredietaanvrager voorgehouden financiële toestand door een extrapolatie van door hem bij wijze van voorbeeld overgelegde stukken. Het feit dat het inkomen en de daaruit af te leiden terugbetalingscapaciteit van een kredietaanvrager een essentieel onderdeel van het onderzoek van een kredietaanvraag is, is daarmee niet in tegenspraak.

De rechter oordeelt onaantastbaar of een geschrift zich in de concreet door hem vastgestelde omstandigheden aan het openbaar vertrouwen opdringt. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt.

2. Degene die contant geld met een illegale oorsprong plaatst op een financiële rekening op zijn naam, stelt daarmee een door artikel 505, eerste lid, 4°, Strafwetboek strafbaar gestelde daad wanneer hij door middel van die plaatsing bewust de aard, de oorsprong, de vindplaats, de vervreemding, de verplaatsing of de eigendom van dat geld verheelt of verhult, ofschoon hij op het ogenblik van de plaatsing de oorsprong van het geld kende of moest kennen.

3. Artikel 14.7 IVBPR bepaalt dat niemand voor een tweede keer mag worden berecht of gestraft voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds overeenkomstig de wet en het procesrecht van elk land bij einduitspraak is veroordeeld of waarvan hij is vrijgesproken.

Artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM bepaalt dat niemand opnieuw wordt berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure binnen de rechtsmacht van dezelfde staat voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van die staat.

Het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem heeft dezelfde draagwijdte.

Artikel 29bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat wanneer de fiscale administratie belastingen vestigt, met inbegrip van de opcentiemen en opdecimen, de verhogingen, de administratieve en fiscale geldboeten, voor strafbare feiten van fiscale fraude, dit de strafvordering niet in de weg staat voor zover de fiscale en strafrechtelijke behandeling van de feiten deel uitmaken van een samenhangend geheel in tijd en inhoud.

Artikel 4bis Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering laat de bevoegde belastingadministratie toe om tussen te komen voor de strafrechter en om bij die rechter haar fiscale vordering gesteund op een betichting wegens fiscale fraude aanhangig te maken bij wijze van een zelfstandige burgerlijke vordering waarover alsdan enkel die rechter zich nog uit te spreken heeft. Eenmaal die vordering voor de strafrechter aanhangig is gemaakt, dan wel door die rechter ontvankelijk is verklaard, wordt de procedure voor de burgerlijke rechtbank immers van rechtswege opgeschort, dan wel beëindigd.

Artikel 450bis WIB92 bepaalt dat de rechter bij de straftoemeting rekening houdt met de verschuldigde administratieve geldboeten en belastingverhogingen teneinde te vermijden dat een veroordeelde aan een onredelijk zware straf zou worden onderworpen.

Artikel 4bis Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en artikel 450bis WIB92 zijn bedoeld om, rekening gehouden met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over de toepassing van artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM, de vervolging en berechting van fiscale misdrijven toe te vertrouwen aan een en dezelfde rechter en derhalve het bestaan van parallelle of opeenvolgende procedures tot sanctionering van identieke of substantieel dezelfde feiten tegen te gaan.

Het verbod tot dubbele vervolging of tot dubbele bestraffing dat voortvloeit uit artikel 14.7 IVBPR, artikel 4.1 Zevende Aanvullend Protocol EVRM en het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem, vereist dat dezelfde persoon reeds definitief, dit wil zeggen bij een in kracht van gewijsde getreden beslissing, is berecht voor identieke of substantieel dezelfde feiten. Die bepalingen en dat algemeen rechtsbeginsel zijn dan ook niet van toepassing op de rechter die een beklaagde voor verschillende feiten waartussen hij overeenkomstig de artikelen 226 en 227 Wetboek van Strafvordering samenhang aanneemt en waarover nog niet bij een definitieve beslissing is geoordeeld, veroordeelt tot zowel gemeenrechtelijke straffen als fiscaal-administratieve sancties met een strafrechtelijk karakter.

Hieruit volgt dat de strafrechter die oordeelt met toepassing van artikel 4bis Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en die daarbij toepassing maakt van artikel 450bis WIB92, bij hem aanhangig gemaakte fiscale misdrijven kan sanctioneren met zowel gemeenrechtelijke strafsancities als fiscaal-administratieve sancties met een strafrechtelijk karakter, zoals belastingverhogingen, zonder te moeten nagaan of is voldaan aan de in het middel vermelde vereisten voor het bestaan van een voldoende substantiële en temporele verbondenheid tussen die sancties.

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0206.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.6/NL>

Trefwoorden: Geldboete – Rechtspersoon – Conversiesysteem straffen

Samenvatting: Artikel 41bis, § 1, Strafwetboek bepaalt de geldboeten toepasselijk op misdrijven gepleegd door rechtspersonen als volgt:

“in criminele en correctionele zaken:

- wanneer de wet op het feit levenslange vrijheidsstraf stelt: geldboete van tweehonderdveertigduizend euro tot zevenhonderdveertigduizend euro;
- wanneer de wet op het feit vrijheidsstraf en geldboete stelt, of een van de straffen alleen: geldboete van minimum vijfhonderd euro vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de minimumvrijheidsstraf, doch niet lager dan de minimumgeldboete op het feit gesteld; met als maximum tweeduizend euro vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de maximumvrijheidsstraf, doch niet lager dan het dubbele van de maximumgeldboete op het feit gesteld;
- wanneer de wet op het feit enkel geldboete stelt: geldboete met minimum en maximum als door de wet op het feit gesteld.

in politiezaken: geldboete van vijftig euro tot tweehonderdvijftig euro”.

Artikel 4, § 1, eerste lid, Wet Technische Eisen Voertuigen bepaalt dat overtredingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot

drie maanden en met geldboete van 10,00 tot 10.000,00 euro of met een van die straffen alleen.

Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 4 mei 1999 die de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen in het Belgische strafrecht heeft ingevoerd, blijkt dat de wetgever een zo groot mogelijke gelijkstelling beoogde tussen een natuurlijke en een rechtspersoon, ook op het vlak van de bestraffing. Die gelijkstelling kan evenwel gelet op de eigen aard van de rechtspersoon nooit volkomen zijn.

Aangezien aan een rechtspersoon gelet op zijn aard geen vrijheidsstraf kan worden opgelegd, heeft de wetgever ervoor gekozen om als hoofdstraf voor de rechtspersoon in een geldboete te voorzien, waarvan het minimum en het maximum voor de misdrijven die wat natuurlijke personen betreft worden gestraft met een vrijheidsstraf en een geldboete, of één van die straffen alleen, volgens het in artikel 41bis, tweede lid, tweede gedachtestreepje, Strafwetboek vastgelegde conversiesysteem, worden bepaald op basis van de minimum- en maximumvrijheidsstraf voor de natuurlijke personen welke respectievelijk met 500,00 en 2.000,00 euro per maand vrijheidsstraf moeten worden vermenigvuldigd. De aldus bepaalde minimumgeldboete voor de rechtspersoon mag evenwel niet lager zijn dan de minimumgeldboete voor de natuurlijke persoon en de aldus bepaalde maximumgeldboete voor de rechtspersoon mag niet lager zijn dan het dubbel van de maximumgeldboete voor de natuurlijke persoon.

Uit de wijze waarop de wetgever dit conversiesysteem heeft uitgewerkt volgt dat hij niet ervoor heeft geopteerd om de voor de natuurlijke persoon toepasselijke minimum- en maximumgeldboete ook toe te passen op de rechtspersoon gelet op de eigen aard van die rechtspersoon.

Uit het voorgaande volgt dat aangezien voor een door artikel 4, § 1, eerste lid, Wet Technische Eisen Voertuigen bedoelde inbreuk een hoofdgevangenisstraf kan worden opgelegd (minimum acht dagen, maximum drie maanden), de bepaling van de op de rechtspersoon toepasselijke geldboete moet gebeuren op basis van die hoofdgevangenisstraf en dat dit inhoudt dat de op de rechtspersoon toepasselijke minimumgeldboete 500,00 euro bedraagt. Dat de aan een natuurlijke persoon, die zowel tot een hoofdgevangenisstraf als tot een geldboete of tot beide kan worden veroordeeld, op te leggen geldboete het karakter kan hebben van een politiestraf, doet daaraan geen afbreuk.

Artikel 85, eerste lid, Strafwetboek, dat overeenkomstig artikel 41bis, § 2, Strafwetboek ook van toepassing is op de geldboete voor de rechtspersoon, bepaalt dat indien verzachtende omstandigheden aanwezig zijn de geldboete kan worden verminderd tot beneden de 26,00 euro, zonder dat die lager mag zijn dan een politiestraf. Daaruit volgt dat indien de rechtbank verzachtende omstandigheden aanneemt voor de inbreuk op artikel 4, § 1, eerste lid, Wet Technische Eisen Voertuigen de op die inbreuk toepasselijke minimumgeldboete voor de rechtspersoon kan worden verminderd tot beneden het bedrag van 500,00 euro, zonder dat die evenwel lager mag zijn dan het minimum van de politiegeldboete voor een rechtspersoon, zijnde overeenkomstig artikel 41bis, § 1, derde lid, Strafwetboek 25,00 euro.

De prejudiciële vraag beoogt een vergelijking van niet-vergelijkbare rechtstoestanden, namelijk enerzijds de rechtstoestand van een rechtspersoon die niet tot een vrijheidsstraf kan worden veroordeeld waaruit voortvloeit dat volgens de wetgever de op de rechtspersoon toepasselijke geldboete niet identiek moet zijn als de op een natuurlijke persoon toepasselijke geldboete, en, anderzijds, de rechtstoestand van een natuurlijke persoon die zowel tot een hoofdgevangenisstraf als tot een geldboete of tot beide kan worden veroordeeld. Zij gaat bovendien uit van de onjuiste rechtsopvatting dat aan een

rechtspersoon voor een inbreuk op artikel 4, § 1, eerste lid, Strafwetboek geen politiestraf kan worden opgelegd.

De prejudiciële vraag wordt niet gesteld.

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0160.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.5>

Trefwoorden: 1. Probation-uitstel – Herroeping – Motivering

2. Probation-uitstel – Herroeping – Termijn herroepingsvordering

Samenvatting: 1. De beslissing waarbij een probation-uitstel wordt herroepen wegens niet-naleving van de probationvoorwaarden overeenkomstig artikel 14, § 2, Probationwet is regelmatig met redenen omkleed indien uit de redenen van de beslissing blijkt welke voorwaarde of voorwaarden de veroordeelde volgens de rechter niet heeft nageleefd en welke de feitelijke gegevens zijn voor dat oordeel.

Die motiveringsplicht moet op een redelijke manier worden ingevuld. Niet is vereist dat de rechter voor elke niet-nageleefde voorwaarde het tijdstip of de periode zou bepalen van niet-naleving en in detail de concrete handelingen zou opsommen voor dat oordeel. De rechter moet immers niet de redenen van zijn redenen geven.

2. Artikel 14, § 2, Probationwet bepaalt geen termijn waarbinnen een herroepingsvordering moet worden ingesteld.

Artikel 14, § 3, eerste zin, Probationwet bepaalt dat een herroepingsvordering moet worden ingesteld uiterlijk binnen het jaar na het verstrijken van de uitsteltermijn. Artikel 14, § 3, tweede zin, Probationwet, in zijn hier toepasselijke versie, bepaalt dat de herroepingsvordering verjaart een vol jaar na de dag waarop zij bij het bevoegde gerecht is aangebracht.

Voor de bepaling van deze termijnen is het tijdstip waarop het openbaar ministerie kennis kreeg van gegevens betreffende een voorgehouden niet-naleving van de probationvoorwaarden niet relevant.

Bij afwezigheid van een daartoe strekkende conclusie moet de rechter die vaststelt dat de herroepingsvordering tijdig werd ingesteld en dat daarover tijdig werd beslist overeenkomstig artikel 14, § 3, Probationwet, die beslissing niet nader met redenen omkleden.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.25.1173.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.6>

Trefwoorden: Onopzettelijke doding – Onrechtstreekse gevolg van gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid

Samenvatting: De rechter kan de beklaagde slechts dan veroordelen voor onopzettelijke doding wanneer hij met zekerheid vaststelt dat zonder het aan de beklaagde ten laste gelegde gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, de dood zich niet zou hebben voorgedaan zoals zij zich concreet heeft voorgedaan. Hoewel de rechter onaantastbaar oordeelt over het al dan niet bestaan van het oorzakelijk verband tussen het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid en de dood, staat het aan het Hof om na te gaan of hij uit de door hem vastgestelde feiten wettig heeft kunnen afleiden dat er al dan niet een dergelijk oorzakelijk verband bestaat.

De vaststelling dat de dood van een persoon niet het rechtstreekse gevolg is van het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, volstaat niet om de beklaagde vrij te spreken van onopzettelijke doodslag. Het in de artikelen 418 en 419 Strafwetboek bedoelde misdrijf van onopzettelijk doden is immers bewezen wanneer vaststaat dat, zonder het gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, het slachtoffer niet de dood zou hebben gevonden. De omstandigheid dat het overlijden van het slachtoffer het onmiddellijke gevolg is van een gebeurtenis waarbij de beklaagde niet is betrokken en slechts het onrechtstreekse gevolg is van diens gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, impliceert niet dat er tussen dit laatste en de dood van het slachtoffer geen zeker oorzakelijk verband zou bestaan en doet dan ook geen afbreuk aan het misdrijf van onopzettelijke doodslag.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0393.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.2>

Trefwoorden: Diefstal en afpersing – Elektriciteit – Gemanipuleerde meter

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 461, eerste lid, Strafwetboek is hij die een zaak die hem niet toebehoort bedrieglijk wegneemt, schuldig aan diefstal.

Artikel 1585 oud Burgerlijk Wetboek bepaalt: “Wanneer koopwaren niet bij de hoop, maar bij het gewicht, het getal of de maat verkocht zijn, is de koop nog niet voltrokken, in die zin dat het risico van de verkochte zaken voor de verkoper blijft totdat zij zijn gewogen, geteld of gemeten; maar de koper kan ofwel de levering ervan eisen, ofwel, in geval van niet-uitvoering van de verbintenis, schadevergoeding, indien daartoe grond bestaat.” Op grond van die bepaling gaat, behoudens andersluidend beding, ook het eigendomsrecht van de erin bedoelde zaken over op het moment van de meting, de weging of de telling ervan.

Overeenkomstig artikel 3.14, § 2, derde lid, Burgerlijk Wetboek heeft bij soortgoederen de overdracht of vestiging van zakelijke rechten pas plaats wanneer zij gespecificeerd worden.

Die bepalingen vereisten voor de eigendomsoverdracht van de erin bedoelde koopwaren niet enkel dat die koopwaren worden gewogen, geteld of gemeten, maar ook dat de bij de verkoop betrokken partijen kennis hebben van de juiste weging, telling, meting of specificatie.

In zoverre het onderdeel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

Uit die bepalingen volgt dat elektriciteit die door een netbeheerder wordt geleverd aan een abonnee, enkel tot het vermogen van die abonnee toetreedt voor zover het resultaat van de juiste registratie van diens elektriciteitsverbruik ter kennis van de netbeheerder wordt gebracht. Bijgevolg blijft het gedeelte van de door de abonnee verbruikte elektriciteit, dat ingevolge een frauduleuze manipulatie niet door de elektriciteitsmeter wordt geregistreerd

of wel wordt geregistreerd maar niet ter kennis van de netbeheerder wordt gebracht, toebehoren aan de netbeheerder en is dat gedeelte vatbaar voor diefstal overeenkomstig artikel 461 Strafwetboek door de abonnee ten nadele van de netbeheerder.

Het arrest (p. 12) oordeelt onder meer dat een abonnee door het enkele verbruik van elektriciteit, water of gas nog geen eigenaar van die elektriciteit, dat water of dat gas wordt en dat er sprake is van een wegnemen van elektriciteit door een gebrekkige registratie van het verbruik ervan. Met die redenen is de beslissing regelmatig met redenen omkleed en naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 16 juni 2026 (P.26.0393.N), www.cass.be

Hyperlink: <https://www.cass.be/pdf/arresten-arrets/P.26.0393.N.pdf>

Trefwoorden: Bijzondere verbeurdverklaring – Vermogensvoordelen – Raming – Toewijzing aan burgerlijke partij – Een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort – Beoordeling – RSZ – Besparing ingevolge het niet-betalen van verschuldigde socialezekerheidsbijdragen

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 42, 3°, Strafwetboek wordt de bijzondere verbeurdverklaring toegepast op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen.

Overeenkomstig artikel 43bis, tweede lid, Strafwetboek raamt de rechter de geldwaarde van de zaken bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek en heeft de verbeurdverklaring betrekking op een daarmee overeenstemmend bedrag.

Artikel 43bis, derde lid, Strafwetboek bepaalt: “Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. De verbeurdverklaarde zaken zullen haar eveneens worden toegewezen ingeval de rechter de verbeurdverklaring uitgesproken heeft omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van de zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken in de zin van het tweede lid van dit artikel.”

Een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort in de zin van artikel 43bis, derde lid, Strafwetboek, is een zaak waarop de burgerlijke partij voorafgaand aan het misdrijf een bepaald zakelijk of persoonlijk recht kon laten gelden en die haar ingevolge het misdrijf is ontnomen.

De omstandigheid dat een burgerlijke partij schade lijdt die geheel of gedeeltelijk overeenstemt met een besparing die de dader met het plegen van het misdrijf heeft gerealiseerd en die de rechter per equivalent verbeurdverklaart als een vermogensvoordeel dat de dader heeft verkregen uit dat misdrijf, heeft dan ook niet tot gevolg dat het verbeurdverklaarde bedrag moet worden beschouwd als een zaak die aan de burgerlijke partij toebehoort of als het equivalent van een dergelijke zaak in de zin van artikel 43bis, derde lid, tweede zin, Strafwetboek.

Het arrest oordeelt dat de verbeurdverklaarde bedragen betrekking hebben op vermogensvoordelen die de verweerders hebben bespaard ingevolge het niet-betalen van door hen verschuldigde socialezekerheidsbijdragen. Vervolgens veroordeelt het de verweerders tot schadevergoeding aan de eiser voor de som van de niet-betaalde

socialezekerheidsbijdragen met toebehoren en oordeelt het dat de vermelde besparingen geen zaken zijn die aan de eiser toebehoren, noch waarden die in de plaats van die zaken zijn gesteld.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 14 september 2021 (P.20.0199.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210914.2N.17/NL>

Trefwoorden: Regeling van de rechtspleging - Arrest waarbij bijkomende onderzoekshandelingen worden bevolen - Buitenvervolginstelling - Hoger beroep - Rechtsmacht - Mogelijkheid om uitspraak te doen over de regeling van rechtspleging - Gewijzigde omstandigheden - Gevolg

Samenvatting: Artikel 19, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek verzet zich niet ertegen dat de kamer van inbeschuldigingstelling die moet beslissen over het hoger beroep van een burgerlijke partij tegen een beslissing tot buitenvervolginstelling van de raadkamer, oordeelt dat de aanvullende onderzoeksmaatregelen die diezelfde kamer van inbeschuldigingstelling heeft bevolen bij toepassing van de artikelen 61quinquies en 127, § 3, Wetboek van Strafvordering, gelet op gewijzigde omstandigheden, niet langer noodzakelijk zijn voor de waarheidsvinding; de kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt onaantastbaar of er gewijzigde omstandigheden zijn die maken dat de bij toepassing van de artikelen 61quinquies en 127, § 3, Wetboek van Strafvordering bevolen onderzoekshandelingen niet langer noodzakelijk zijn voor de waarheidsvinding, maar het Hof gaat wel na of het onderzoeksgerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen trekt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 15 maart 2022 (P.21.1649.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220315.2N.6/NL>

Trefwoorden: 1. Internering - Hoger beroep tegen de beslissing tot internering door de raadkamer - Kamer van inbeschuldigingstelling - Grievenformulier - Draagwijdte - Gevolg

2. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Voorwaarden - Verantwoording - Hoger beroep - Grievenformulier – Draagwijdte

3. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Hoger beroep - Beklaagde bijgestaan door een advocaat in eerste aanleg - Kennisgeving door de overheid van de vormvereisten van het hoger beroep - Grievenformulier – Draagwijdte

4. Recht op een eerlijk proces - Toegang tot de rechter - Internering - Hoger beroep ingesteld door de persoon zelf tegen wie de interneringsmaatregel is gevorderd - Persoon in eerste aanleg bijgestaan door een advocaat - Persoon niet meer bijgestaan door een advocaat in

hoger beroep - Grievenformulier - Vervallenverklaring van het hoger beroep - Kennisgeving aan de geïnterneerde appelland - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Uit de bepalingen van artikel 14, § 1, Interneringswet en de artikelen 203, § 1, eerste lid, en 204, Wetboek van Strafvordering volgt dat de kamer van inbeschuldigingstelling in beginsel verplicht is het hoger beroep van een in verdenking gestelde, ingesteld door het afleggen van een verklaring ter griffie tegen een beschikking die hem interneert, vervallen te verklaren wanneer binnen de beroepstermijn geen grieven schriftelijk werd ingediend.

2. Het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht van toegang tot de rechter, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, belet de lidstaten niet het instellen van rechtsmiddelen afhankelijk te maken van voorwaarden, voor zover die voorwaarden een wettig doel dienen en er een redelijke verantwoording bestaat tussen de opgelegde voorwaarden en het nagestreefde doel maar die voorwaarden mogen niet ertoe leiden dat het recht op het instellen van het rechtsmiddel in de kern wordt aangetast; met de verplichting voor de appelland op straffe van verval van het hoger beroep de grieven tegen de beroepen beslissing kenbaar te maken, beoogt de wetgever een doelmatiger behandeling van de strafzaken in hoger beroep, het vermijden van nutteloze werklast en kosten door het niet langer voorleggen van niet-betwiste beslissingen aan het appelgerecht en ten slotte de tegenpartijen en het appelgerecht in de gelegenheid te stellen te bepalen van welke beslissingen de appelland de hervorming wenst; die verplichting, alsook de duidelijk in artikel 204 Wetboek van Strafvordering bepaalde verplichting om binnen de appeltermijn de grieven schriftelijk in te dienen zodat snel zekerheid bestaat over de draagwijdte van het hoger beroep, dienen een wettig doel, respecteren een redelijke verhouding tussen de opgelegde beperkingen en het nagestreefde doel en tasten het recht op hoger beroep in de kern niet aan (1). (1) Zie Hof van Cassatie van België, Jaarverslag 2017, pp. 81-91 over de problematiek van het grievenformulier.

3. Uit artikel 6.1 EVRM en het door die bepaling gewaarborgde recht van toegang tot de rechter volgt voor de overheid in de regel niet de verplichting om een beklagde die tijdens de procedure in eerste aanleg werd bijgestaan door een raadsman en die kennis heeft gekregen van de beroepen beslissing, alle vormvereisten voor het hoger beroep tegen die beslissing ter kennis te brengen en dat geldt ook voor de op straffe van verval van het hoger beroep voorgeschreven verplichting om tijdig nauwkeurig bepaalde grieven in te dienen (1). (1) Zie Hof van Cassatie van België, Jaarverslag 2017, pp. 81-91 over de problematiek van het grievenformulier.

4. Uit artikel 6.1 EVRM en het door die bepaling gewaarborgde recht van toegang tot de rechter volgt dat indien de appelland een persoon is tegen wie een interneringsmaatregel wordt gevorderd en die bijgevolg overeenkomstig de artikelen 13, § 3, en 81, § 1, eerste lid, Interneringswet moet worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een advocaat, de vervallenverklaring van het hoger beroep wegens het niet-indienen van een grievenformulier niet kan worden uitgesproken wanneer de appelland zelf hoger beroep heeft ingesteld op een ogenblik dat hij niet meer was bijgestaan door een raadsman en niet vaststaat dat hij op de hoogte was van de verplichting tijdig een grievenformulier in te dienen (1). (1) Cass. 12 oktober 2021, AR P.21.0937.N, AC 2021,

ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211012.2N.10; Cass. 20 oktober 2020, AR P.19.1255.N
ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201020.2N.14, AC 2020, nr. 645; Cass. 8 september 2020, AR
P.20.0630.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200908.2N.1, AC 2020, nr. 509.

Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.1195.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220927.2N.23/NL>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging in België - Artikel 4, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Verplichte weigeringsgrond inzake de bevoegdheid van de Belgische gerechten tot kennisname van de feiten - Draagwijdte

2. Tenuitvoerlegging in België - Verplichte weigeringsgrond - Artikel 4, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Onderscheid tussen een Belgische onderdaan en een niet-Belgische ingezetene in België - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 4.4° Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalt dat de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wordt geweigerd in geval de strafvordering of de straf is verjaard en de Belgische gerechten bevoegd zijn om kennis te nemen van de feiten en de beide in dat artikel vermelde voorwaarden zijn cumulatief, zodat ingeval van territoriale of extraterritoriale onbevoegdheid van de Belgische gerechten, de verjaring van de strafvordering of de straf niet meer moet worden gecontroleerd, waarbij de beoordeling van de voormelde bevoegdheid betrekking heeft op de vervolgbaarheid in België van de feiten die aan het Europees aanhoudingsbevel ten grondslag liggen; overeenkomstig artikel 7, § 2, eerste lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, zijn de Belgische gerechten niet bevoegd zijn voor feiten gepleegd door een buitenlander in het buitenland en ten opzichte van buitenlandse benadeelden en dit zonder aangifte door de slachtoffers of de vreemde overheid (1). (1) Cass. 17 november 2020, AR P.20.1127.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201117.2N.15, AC 2020, nr. 708; Cass. 22 januari 2014, AR P.14.0065.F ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140122.1, AC 2014, nr. 55 en concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH op datum in Pas.

2. Artikel 4.4° Wet Europees Aanhoudingsbevel maakt geen onderscheid tussen een Belgische onderdaan en een niet-Belgische ingezetene in België en zij kunnen zich beiden beroepen op de in deze bepaling opgenomen weigeringsgrond voor zover is voldaan aan de erin vermelde voorwaarden.

Hof van Cassatie 4 juli 2023 (P.23.0926.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230704.VAC.9/NL>

Trefwoorden: 1. Bevel tot aanhouding - Volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om de inverdenkinggestelde aan dwang te onderwerpen - Gevolg - Aan de onderzoeksrechter geboden alternatief

2. Bevel tot aanhouding - Voorwaarde - Volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid – Beoordeling

3. Invrijheidstelling onder voorwaarden - Volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om tegen de inverdenkinggestelde een aanhoudingsbevel uit te vaardigen - Gevolg - Bevoegdheid van de onderzoeksrechter - Verzoekschrift tot intrekking van de voorwaarden - Gevolg

Samenvatting: 1. Uit de samenhang van de artikelen 16, § 1, eerste lid, en 35, § 1, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet volgt dat de volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om de inverdenkinggestelde aan dwang te onderwerpen, nu eens kan verantwoorden dat er tegen hem een bevel tot aanhouding wordt uitgevaardigd en dan weer dat er enkel, overeenkomstig voormeld artikel 35, § 1, eerste lid, begeleidende voorwaarden worden opgelegd.

2. De voorwaarde van volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid om een bevel tot aanhouding uit te vaardigen moet worden beoordeeld op grond van de mogelijkheid, voor de onderzoeksrechter, om alternatieve maatregelen, namelijk de invrijheidstelling onder betaling van een borgsom of onder voorwaarden, te bevelen.

3. De vaststelling, door de onderzoeksrechter, dat er geen volstreckte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid bestaat om tegen de inverdenkinggestelde een bevel tot aanhouding uit te vaardigen, verbiedt die magistraat niet bovendien te oordelen dat het voor de openbare veiligheid volstrekt noodzakelijk is de invrijheidstelling van de betrokkene te koppelen aan de verplichting om bepaalde voorwaarden na te leven, zodat het onderzoeksgerecht dat kennisneemt van een verzoekschrift tot intrekking van die voorwaarden, niet gehouden is het toe te wijzen.

Hof van Cassatie 29 augustus 2023 (P.23.1234.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230829.VAC.5/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Eerste verschijning - Prima facie wettigheidstoezicht van de bewijzen - Opsporingsonderzoek - Bevel tot het opsporen van telefoongesprekken - Geen opgave van de naam van de magistraat en van de datum van de maatregel - Aanwijzingen en feiten gebaseerd op anonieme inlichtingen - Regelmatigheid van de verkregen bewijzen voor de vaststelling van de ernstige aanwijzingen van schuld

Samenvatting: Wanneer een inverdenkinggestelde de nietigheid van een onderzoekshandeling aanvoert om het bestaan van ernstige aanwijzingen van schuld te betwisten, is het onderzoeksgerecht dat niet optreedt met toepassing van artikel 235bis Wetboek van strafvordering enkel gehouden tot een prima facie onderzoek van de bewijsverkrijging (1); de beschikking tot machtiging van het opsporen van telefoongesprekken die geen melding maakt van de naam van de magistraat die om de maatregel vraagt of van de datum, is regelmatig wanneer uit de aan het onderzoeksgerecht voorgelegde stukken blijkt welke magistraat deze beschikking heeft genomen en op welke

datum de maatregel werd bevolen; de aanwijzingen en de concrete feiten eigen aan de zaak die de maatregel tot opsporing van telefoongesprekken verantwoordt, kunnen bestaan uit anonieme inlichtingen over het misdrijf waarop het onderzoek betrekking heeft. (1) Cass. 22 augustus 2023, AR P.23.1204.N, ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230822.VAK.7, met concl. OM; Cass. 26 oktober 2022, AR P.22.1355.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221026.2F.26; Cass. 28 september 2022, AR P.22.1198.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220928.2F.14; Cass. 13 januari 2021, AR P.20.0956.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210113.2F.1, met concl. van M. NOLET DE BRAUWERE, thans advocaat-generaal; Cass. 8 mei 2019, AR P.19.0441.F ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190508.16, AC 2019, nr. 273; Cass. 12 juni 2013, AR P.13.0994.F ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20130612.5, AC 2013, n° 364; Cass. 11 februari 2004, AR P.04.0203.F ECLI:BE:CASS:2004:ARR.20040211.10, AC 2004, n° 74. Zie. J. DE CODT, Des nullités de l'instruction et du jugement, Larcier, 2006, 139-140; L. ARNOU, « De nietigheid van de huiszoeking prima en secunda facie » in De wet voorbij. Liber amicorum Luc HUYBRECHTS, Antwerpen, Intersentia, 2010, 2-20; R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Mechelen, Kluwer, 2014, 436-437; Ph. DAENINCK, Praktische gids voorlopige hechtenis, Kluwer, 2015, 71-72; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, 936-937 en 1074.

Hof van Cassatie 29 augustus 2023 (P.23.1236.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230829.VAC.6/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Bevel tot aanhouding - Akte opgemaakt en ondertekend door een assistent bij de griffie - Wettelijke voorwaarden van de bijstand aan de rechter - Vermelding van de voorwaarden in de akte

Samenvatting: Uit artikel 329 Gerechtelijk Wetboek volgt niet dat de vermelding van de verhindering van de hoofdgriffier en van de griffiers of van het feit dat de zaak geen uitstel gedooft tot een griffier tegenwoordig is, moet voortvloeien uit de akte zelf waaraan de toegevoegde persoon zijn medewerking verleent.

Hof van Cassatie 6 september 2023 (P.23.1249.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230906.2F.15/NL>

Trefwoorden: 1. Extraterritoriale bevoegdheid van de Belgische rechter - Europees aanhoudingsbevel - Verplichte weigeringsgrond - Verjaring van de strafvordering of van de straf - Feiten waarvan de Belgische gerechten kunnen kennisnemen - Tijdstip van beoordeling

2. Extraterritoriale bevoegdheid - Belg of vreemdeling met hoofdverblijfplaats in België - In het buitenland gepleegde feiten - Bevoegdheid van de Belgische rechter

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 4, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel moet de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel worden geweigerd ingeval de

strafvordering of de straf volgens de Belgische wet is verjaard en de Belgische gerechten bevoegd zijn om kennis te nemen van de feiten; wanneer de persoon tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd een vreemdeling is met hoofdverblijfplaats in België, moet men zich plaatsen op het tijdstip van het verzoek om overlevering, ter uitvoering van het Europees aanhoudingsbevel, om de bevoegdheid van de Belgische rechter te toetsen en niet op het tijdstip waarop de strafbare feiten werden gepleegd (1). (1) Zie concl. OM.

2. Krachtens de artikelen 7, § 1, en 12 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering kan de Belg of de vreemdeling met hoofdverblijfplaats op Belgisch grondgebied die zich buiten het grondgebied van het Rijk schuldig maakt aan een misdrijf, in België worden vervolgd indien het feit door de Belgische wet als misdaad of wanbedrijf wordt gekwalificeerd, krachtens de wetgeving van het land waar het werd gepleegd strafbaar is en de dader in België wordt gevonden (1). (1) Zie concl. OM.

Met noot: MICHIELS, O., BERRENDORF, A., « Mandat d'arrêt européen et conditions de refus liées à la prescription de la peine: une lecture critique? », *JT* 2023, n° 6955, p. 579-582.

Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.1287.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231004.2F.13/NL>

Trefwoorden: 1. Verdragsbepalingen - Beleid - Recht dat van toepassing is op de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal in het land verblijven – Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn - Maximumduur van de vasthouding

2. Vreemdelingen - Verdragsbepalingen - Beleid - Recht dat van toepassing is op de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal in het land verblijven – Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Termijnen die van toepassing zijn op de vasthoudingsmaatregel - Artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn – Draagwijdte

3. Art. 12 GW - Toepassingsgebied - Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing

4. Vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing - Vreemdeling die de terugkeer belemmert - Uitvoerbare maatregel tot wederopsluiting vóór het verval van de voorgaande titel - Wettigheid

Samenvatting: 1. De maximumduur van de vasthouding, bepaald in de artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn, bedraagt niet twaalf maanden maar “nog eens” twaalf maanden, zodat de maximumduur, met inbegrip van de aanvankelijke termijn van zes maanden, achttien maanden bedraagt.

2. De artikelen 15.5 en 15.6 Terugkeerrichtlijn bepalen de termijnen die van toepassing zijn op de duur van een vasthouding en op de handhaving hiervan; die artikelen hebben niet tot doel de herhaaldelijke overtreding van een bevel om het grondgebied te verlaten rechtmatig te maken; een dergelijke overtreding is een wanbedrijf dat door de in artikel 75 Vreemdelingenwet bepaalde straffen kan worden bestraft, waaruit volgt dat het de lidstaten niet verboden is eerder in de uitvaardiging van een nieuwe titel dan in de verlenging van de voorgaande titel te voorzien, wanneer de vreemdeling volhardt in de weigering om aan zijn verwijdering gehoor te geven.

3. Artikel 12 Grondwet is niet van toepassing op de vrijheidsberoving van een vreemdeling met het oog op zijn uitwijzing.

4. Artikel 27 Vreemdelingenwet verbiedt de administratieve overheid niet jegens een vreemdeling die reeds van zijn vrijheid is beroofd en zijn terugkeer belemmert, een uitvoerbare maatregel tot wederopsluiting te nemen vóór het verval van de voorgaande titel.

Hof van Cassatie 13 december 2023 (P.23.1666.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231213.2F.13/NL>

Trefwoorden: 1. Gerechtelijk onderzoek - Regelmatigheid van de procedure – Onregelmatige onderzoekshandeling die buiten elk verband met het aanhoudingsbevel is gesteld - Weerslag - (Geen) verplichting om de vreemdeling in vrijheid te stellen

2. Gerechtelijk onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Verhoor van de inverdenkinggestelde - Zwijgrecht - Draagwijdte - Vragen over de redenen waarom de inverdenkinggestelde van zijn zwijgrecht gebruik wenst te maken - Beperking

3. Bevel tot medebrenging - Onder aanhoudingsbevel geplaatste inverdenkinggestelde

Samenvatting: 1. Geen enkele bepaling voorziet erin dat wanneer een buiten elk verband met het aanhoudingsbevel gestelde onderzoekshandeling onregelmatig is, die omstandigheid volstaat om de onderzoeksgerechten te verplichten de inverdenkinggestelde in vrijheid te stellen.

2. Geen enkele bepaling verbiedt de onderzoeksrechter of de speurders om een inverdenkinggestelde te ondervragen over de redenen waarom hij van zijn zwijgrecht gebruik wenst te maken, mits zij hem hiermee niet onrechtmatig onder druk zetten (1). (1) Zie Cass. 16 februari 2016, AR P.16.0181.N, AC 2016, nr. 115 (wat betreft de onderzoeksrechter); Cass. 10 februari 2021, AR P.21.0163.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210210.2F.20; T. DECAIGNY en J. VAN GAEVER, “ Salduz : Nemo tenetur en meer... ”, T. Strafr. 2009, 201-212.

3. Geen enkele bepaling verbiedt de onderzoeksrechter een bevel tot medebrenging uit te vaardigen tegen een onder aanhoudingsbevel geplaatste inverdenkinggestelde.

Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0676.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250528.2F.14/NL>

Trefwoorden: 1. Passieve uitlevering - Asielaanvraag - (Geen) grond, op zich, tot weigering van de uitlevering - (Geen) schorsende werking van de procedure van uitvoerbaarverklaring van een internationaal aanhoudingsbevel

2. Passieve uitlevering - Voorwaarden - Gevaren bedoeld in artikel 2bis, Uitleveringswet 1874 - Toetsing door de onderzoeksgerechten - Geen gestaafde conclusie in hoger beroep - Gevolg

Samenvatting: 1. De indiening van een verzoek om internationale bescherming heeft op zich geen schorsende werking op de procedure van uitvoerbaarverklaring van het internationaal aanhoudingsbevel en is geen in artikel 2bis Uitleveringswet 1874 bedoelde weigeringsgrond (1). (1) Zie concl. OM.

2. Artikel 2bis, eerste en tweede lid, Uitleveringswet 1874, voeren een algemene voorwaarde in voor de uitlevering, die onder toezicht van de onderzoeksgerechten wordt getoetst; in het kader van die toetsing dienen ze zich bijgevolg op zijn minst ervan te verzekeren dat er geen ernstige en duidelijke redenen bestaan waaruit blijkt dat aan die voorwaarde onmogelijk kan worden voldaan; wanneer degene wiens uitlevering door Turkije wordt gevraagd in zijn conclusie in hoger beroep zegt te vrezen dat de tegen hem geformuleerde beschuldigingen zijn ingegeven door zijn Koerdische afkomst en door zijn eerder politiek engagement en dat hij geen financiële steun van zijn familie in Turkije meer ontvangt omdat de meeste van zijn naasten zijn aangehouden, komen de appelrechters deze verplichting na wanneer zij, bij gebrek aan een conclusie in hoger beroep waarin die gevaren omstandiger worden gemotiveerd, vaststellen dat de eiser de Turkse nationaliteit heeft, dat hij op het ogenblik van de feiten meerderjarig was, dat hij geen immuniteit genoot, dat hij niet de hoedanigheid van politiek vluchteling had en, in hun mening die zij aan die van de eiser tegenstellen, oordelen dat er geen grond bestaat tot weigering van de uitvoerbaarverklaring van het internationaal aanhoudingsbevel op basis van artikel 2bis Uitleveringswet 1874 (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 28 mei 2025 (P.25.0777.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250528.2F.18/NL>

Trefwoorden: 1. Passieve uitlevering - Brits internationaal aanhoudingsbevel ter zake van een Belgische onderdaan - Uitvoerbaarverklaring - Handels- en samenwerkingsovereenkomst van 30 december 2020 tussen de EU en het VK - Artikel 603, rechtstreeks toepasselijk - Gevolg

2. Handels- en samenwerkingsovereenkomst van 30 december 2020 tussen de EU en het VK - Aard - Gevolg - (Geen) behoefte aan instemming van de Kamer van volksvertegenwoordigers

3. Passieve uitlevering - Internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de Britse overheden - Artikel 13 Uitleveringswet 1874 - Toepassing van de procedure geregeld door de Wet Europees Aanhoudingsbevel - Beslissing tot uitvoerbaarverklaring gewezen door de kamer van inbeschuldigingstelling - Akte van cassatieberoep die door de met het oog op uitlevering gedetineerde persoon zelf is ondertekend op de griffie van de gevangenis - Ontvankelijkheid

Samenvatting: 1. In een arrest van 29 juli 2024, nummer 202/24, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat hoewel de Handels- en samenwerkingsovereenkomst nergens uitdrukkelijk bepaalt dat de lidstaten gehouden zijn gevolg te geven aan een door het Verenigd Koninkrijk op grond van deze overeenkomst uitgevaardigd aanhoudingsbevel, uit de opzet van titel VII van het derde deel van die overeenkomst, en met name “uit het respectieve oogmerk van de artikelen 600 tot en met 604 ervan”, volgt dat een lidstaat de tenuitvoerlegging van een dergelijk bevel slechts kan weigeren om redenen die voortvloeien uit de overeenkomst; artikel 603 van de overeenkomst is bijgevolg rechtstreeks toepasselijk; onder voorbehoud van de in het bovenvermelde artikel 603 bedoelde kennisgevingen, bepaalt paragraaf 1 van die bepaling echter dat de tenuitvoerlegging van een aanhoudingsbevel niet mag worden geweigerd op grond van het feit dat de gezochte persoon onderdaan is van de uitvoerende staat (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM; zie HvJEU (Grote Kamer) 29 juli 2024, C-202/24, Alchaster, ECLI:EU:C:2024:649, en concl. van advocaat-generaal SZPUNAR, ECLI:EU:C:2024:559 ; Cass. 27 november 2024, AR P.24.1526.F, ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20241127.2F.27.

2. Krachtens artikel 167, § 2, van de Grondwet sluit de Koning, in de regel, de verdragen, die eerst gevolg hebben nadat zij de instemming van de Kamer van volksvertegenwoordigers hebben verkregen; de Handels- en samenwerkingsovereenkomst van 30 december 2020 tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk is echter geen door de Koning gesloten verdrag; het betreft een associatieovereenkomst op grond van artikel 217 VWEU en de lidstaten zijn niet de verdragsluitende staten ervan.

3. De met het oog op uitlevering aan het Verenigd Koninkrijk gedetineerde persoon die cassatieberoep instelt tegen de door de kamer van inbeschuldigingstelling gewezen beslissing tot uitvoerbaarverklaring van het door de Britse overheden verleende internationaal aanhoudingsbevel kan de akte van cassatieberoep geldig zelf op de griffie van de gevangenis ondertekenen (1). (Impliciete oplossing). (1) “De Uitleveringswet 1874 maakt geen melding van het cassatieberoep, dat ter zake geregeld blijft door het Wetboek van Strafvordering. Artikel 3 van de wet betreft immers enkel, enerzijds, de procedure van uitvoerbaarverklaring door de raadkamer van het door de bevoegde buitenlandse overheid verleende aanhoudingsbevel en, anderzijds, de wijze om het advies van de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep over de uitlevering in te winnen. Daaruit volgt dat het cassatieberoep dat gericht is tegen een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de beslissing van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring bevestigt, moet worden ingesteld door een advocaat die houder is van het in artikel 425, § 1,

tweede lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde getuigschrift". (Cass. 28 september 2016, AR P.16.0938.F, ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160928.4, AC 2016, nr. 531; zie Cass. 7 juni 2016, AR P.16.0520.N, ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160607.5, AC 2016, nr. 382). In het geval van de door het Verenigd Koninkrijk ingediende verzoeken tot uitlevering verwijst artikel 13 van die wet echter, met het oog op de regeling van de "procedure van tenuitvoerlegging en uitvaardiging van verzoeken tot overlevering", naar de Wet Europees Aanhoudingsbevel, waarvan artikel 18 voorziet in een bijzondere regeling voor het cassatieberoep en, met name, in een duidelijk kortere termijn om cassatieberoep in te stellen (vijf dagen); in dat geval eist het Hof geen tussenkomst van een advocaat die houder is van het getuigschrift (zie Cass. 25 maart 2015, AR P.15.0393.F, ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150325.2, AC 2015, nr. 221, met concl. van advocaat-generaal LOOP op datum in Pas., ECLI:BE:CASS:2015:CONC.20150325.2). Bijgevolg is het cassatieberoep, dat deel uitmaakt van de "procedure van tenuitvoerlegging en uitvaardiging van verzoeken tot overlevering", aangezien het mogelijk maakt om de beslissing die over dat verzoek uitspraak heeft gedaan te toetsen, wel ontvankelijk. (M.N.B.)

Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0800.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250611.2F.6/NL>

Trefwoorden: Beslissing tot handhaving - Verzoek om internationale bescherming - Vrijheidsberoving n.a.v. het onderzoek van de aanvraag - (Geen) gebrek aan loyaleit - Artikel 5.1.f, EVRM - Verenigbaarheid

Samenvatting: Uit de omstandigheid dat de aanhouding van de vreemdeling heeft plaatsgevonden toen hij zich naar de lokalen van de Dienst Vreemdelingenzaken had begeven met het oog op een onderhoud over zijn verzoek om internationale bescherming, waarvoor hij was opgeroepen, krachtens een beslissing tot handhaving die dezelfde dag en niet daags vóór dat onderhoud was genomen, kan niet worden afgeleid dat de autoriteiten de vreemdeling opzettelijk hebben misleid, in strijd met artikel 5.1.f, EVRM.

Hof van Cassatie 11 juni 2025 (P.25.0830.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250611.2F.9/NL>

Trefwoorden: Aanhoudingsbevel - Onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de handhaving van de hechtenis - Overschrijding van de saisine - Onderzoek - Draagwijdte - (Geen) beperking tot de miskenning van een op straffe van nietigheid voorgeschreven regel

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 21, § 4, Voorlopige Hechteniswet gaat de raadkamer na of het bevel tot aanhouding regelmatig is ten aanzien van de bepalingen van die wet; wanneer een inverdenkinggestelde de nietigheid van een onderzoekshandeling en van de daaropvolgende rechtspleging opwerpt om de wettigheid van de voorlopige hechtenis te betwisten, dient het onderzoeksgerecht, dat niet met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering handelt, enkel een onderzoek prima facie van de aangevoerde

onregelmatigheid te verrichten; dat onderzoek is niet beperkt tot het toezicht op de naleving, door de onderzoeksrechter, van de door de wet op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen en voorwaarden; het arrest dat stelt dat de overschrijding, door de onderzoeksrechter, van de grenzen waarbinnen de zaak bij hem aanhangig was gemaakt geen schending van een op straffe van nietigheid voorgeschreven regel uitmaakt, maar vervolgens nalaat om prima facie te onderzoeken of een dergelijke grief gegrond is, schendt bovenvermeld artikel 21, § 4 (1). (1) Zie Cass. 28 januari 2014, AR P.13.1753.N ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140128.11, AC 2014, nr. 74.

Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.25.0536.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250617.2N.34/NL>

Trefwoorden: Notaris - Vereffening van een nalatenschap - Verduistering van activa - Bedrieglijk opzet - Gegevens die dateren van na beweerde feiten - Advies van de tuchtoverheid van de ambtenaar - Aflopend karakter van het misdrijf - Beoordeling

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of de voor het misdrijf van verduistering van artikel 240 Strafwetboek vereiste bedrieglijk opzet aanwezig is; hij kan daarbij rekening houden met gegevens die dateren van na het zich toe-eigenen van de gelden die aan de ambtenaar waren toevertrouwd, zoals het advies van de tuchtoverheid van de ambtenaar; uit het enkele feit dat de rechter bij de beoordeling van het bedrieglijk opzet rekening houdt met gegevens die dateren van na het zich toe-eigenen van aan de ambtenaar toevertrouwde gelden, volgt niet dat de rechter het aflopend karakter van het misdrijf van verduistering miskent; uit de omstandigheid dat de ambtenaar zich hem toevertrouwde gelden heeft toegeëigend omdat hij meende daarop gerechtigd te zijn, zonder dat hij voor die toe-eigening het akkoord heeft verkregen van zij die aanspraak konden maken op die gelden, volgt niet dat deze laatsten niet langer in staat zijn om die toe-eigening te betwisten; uit die enkele omstandigheid volgt evenmin dat de rechter noodzakelijk moet aannemen dat de ambtenaar heeft gehandeld met bedrieglijk opzet; het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen onmogelijk te verantwoorden gevolgen afleidt.

Hof van Cassatie 17 juni 2025 (P.25.0891.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250617.2N.38/NL>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Voorlopige aanhouding bevolen door de onderzoeksrechter - Rechtsmiddelen - Onwettigheid in de vordering van het openbaar ministerie gericht aan de onderzoeksrechter - Effect op de beslissing over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel

2. Europees aanhoudingsbevel - Beslissing tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel - Effect op de eerdere beslissing van de voorlopige aanhouding - Middel dat gericht is tegen alleen de voorlopige aanhouding - Gevolg

Samenvatting: 1. Volgens artikel 11, § 3, Wet Europees Aanhoudingsbevel kan de onderzoeksrechter, na het verhoor van de persoon ten aanzien van wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, gelasten dat de betrokkene op grond van het Europees aanhoudingsbevel in hechtenis wordt geplaatst of blijft; tegen deze beslissing staat volgens artikel 11, § 7, Wet Europees Aanhoudingsbevel geen rechtsmiddel open (1); een eventuele onwettigheid van de vordering van de procureur des Konings aan de onderzoeksrechter om bij toepassing van artikel 11 Wet Europees Aanhoudingsbevel een bevel tot inhechtenisneming te verlenen, is zonder invloed op de vordering van de procureur des Konings aan het onderzoeksgerecht om bij toepassing van artikel 16 Wet Europees Aanhoudingsbevel de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel te bevelen. (1) Zie hierover Cass. 2 oktober 2013, AR P.13.1559.F ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20131002.1, AC 2013, nr. 494; Cass. 9 januari 2007, AR P.07.0001.N ECLI:BE:CASS:2007:ARR.20070109.7, AC 2007, nr. 15.

2. Volgens artikel 20, § 4, eerste lid, Wet Europees Aanhoudingsbevel levert het definitieve besluit het Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen de titel van vrijheidsbeneming op tot de daadwerkelijke overlevering van de persoon aan de uitvaardigende staat; eisers detentie is derhalve gegrond op de beslissing waarbij de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel is bevolen; hij heeft bijgevolg geen belang meer bij zijn kritiek op de beoordeling van de wettigheid van de door de onderzoeksrechter genomen beslissing van inhechtenisneming.

Hof van Cassatie 18 juni 2025 (P.25.0829.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250618.2F.20/NL>

Trefwoorden: 1. Vreemdeling - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoetsing - Motivering van de vasthoudingsmaatregel - Ontoereikend karakter van de minder dwingende dwangmaatregelen dan de vasthouding - Omvang van de motivering

2. Wet 12 mei 2024 tot invoering van het aanklappende begeleidingstraject in het kader van een terugkeer- of overdrachtsprocedure - Werking van de wet in de tijd - Begeleidingstraject voorgesteld vóór de inwerkingtreding van de wet - Niet-naleving van het begeleidingstraject

Samenvatting: 1. Wanneer de administratieve overheid in de beslissing tot vrijheidsberoving concreet melding maakt van de omstandigheden die de maatregel verantwoord maken ten aanzien van de in artikel 7, derde lid, Vreemdelingenwet bepaalde subsidiariteitsvoorwaarde motiveert ze deze akte overeenkomstig het wettelijk voorschrift; geen enkele bepaling verplicht die overheid, evenmin als het onderzoeksgerecht dat uitspraak moet doen over een verzoekschrift met het oog op de invrijheidstelling van de vreemdeling, om daarenboven de redenen op te geven waarom ze oordeelt dat een minder dwingende maatregel ondoeltreffend zou zijn om het risico op onderduiken van de vreemdeling tegen te gaan.

2. Krachtens artikel 1.2 Burgerlijk Wetboek is de nieuwe wet, behoudens andersluidende bepaling, van toepassing op de toekomstige gevolgen van onder de vroegere wet ontstane toestanden die zich voordoen of voortduren onder de nieuwe wet, voor zover dit geen

afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten; hieruit volgt dat het onderzoeksgerecht naar recht kan oordelen dat, vóór de invoering, in de Vreemdelingenwet, van artikel 74/24 door de wet van 12 mei 2024, het in dat artikel bedoelde begeleidingstraject reeds was ingevoerd en dat het vreemdelingen tegen wie een bevel om het grondgebied te verlaten was uitgevaardigd, de mogelijkheid bood een minder dwingende maatregel dan een vasthouding in een gesloten centrum te genieten, zodat de vreemdeling zich in geval van niet-naleving van die maatregel reeds aan een risico op vasthouding en op een gedwongen terugkeer blootstelde.

Hof van Cassatie 24 juni 2025 (P.25.0641.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250624.2N.25/NL>

Trefwoorden: Vernietiging arrest door Hof van Cassatie – Verwijzing – Procedure na verwijzing – Verplichting tot het beantwoorden van regelmatig ingediende conclusie – Conclusie neergelegd vóór het cassatiearrest – Grens

Samenvatting: Ingeval van cassatie met verwijzing moet de rechter naar wie de zaak door het Hof is verwezen binnen de grenzen van de verwijzing de zaak opnieuw beoordelen en daaruit volgt dat de rechter op verwijzing niet moet antwoorden op een conclusie die werd ingediend in de aan het cassatiearrest voorafgaande procedure, tenzij die partij die conclusie in de procedure na verwijzing heeft hernomen.

Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.1015.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250722.VAC.9/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Ernstige aanwijzingen van schuld - Stukken die de aanwijzingen kunnen bevestigen of ontkrachten - Weigering van inzage

Samenvatting: Het arrest dat de inzage weigert van de stukken die de in het aanhoudingsbevel vermelde ernstige aanwijzingen van schuld kunnen bevestigen of ontkrachten, op grond dat de inverdenkinggestelde hiervan tijdig inzage zal krijgen, miskent het recht van verdediging van die inverdenkinggestelde.

Hof van Cassatie 22 juli 2025 (P.25.0931.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250722.VAC.1/NL>

Trefwoorden: Vreemdeling - Maatregel van vrijheidsberoving - Ontbreken van minder dwingende maatregelen - Werkelijkheid - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht - Onmogelijkheid - Vasthoudingsmaatregel - Wettigheidstoezicht

Samenvatting: Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling niet in staat is de werkelijkheid na te gaan van de omstandigheden die de Dienst Vreemdelingenzaken aanvoert om het vermoeden van het ontbreken van minder dwingende maatregelen te verantwoorden, stelt die onmogelijkheid dat gerecht niet vrij van zijn verplichting om, in het kader van het hem opgedragen wettigheidstoezicht, te onderzoeken of de vasthoudingsmaatregel verantwoord is in het licht van de subsidiariteitsvoorwaarde.

Hof van Cassatie 29 juli 2025 (P.25.1078.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250729.VAC.10/NL>

Trefwoorden: Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Voorlopige hechtenis - Hoger beroep - Verklaring - Verzending - Communicatieplatform tussen de gedetineerde en de gevangenisadministratie - Uitwerking

Samenvatting: De verklaring die is verstuurd op een platform dat als communicatiemiddel dient tussen de gedetineerden en de gevangenisadministratie en die, bijgevolg, niet is gedaan aan een gezagsdrager die over de vereiste bevoegdheid beschikt, vormt geen hoger beroep; een dergelijke mededeling heeft enkel tot gevolg dat het de administratieve dienst in staat stelt om de gedetineerde te doen verschijnen op de griffie van de gevangenis, zodra deze opent, om de akte op te maken.

Hof van Cassatie 19 augustus 2025 (P.25.1160.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250819.VAC.2/NL>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving – Motiveringsplicht – Vermelding van de wetbepalingen die de feiten strafbaar stellen – Draagwijdte

Samenvatting: De beslissing waarbij het onderzoeksgerecht de voorlopige hechtenis handhaaft, moet niet de wetbepalingen vermelden die de feiten strafbaar stellen indien het bevel tot aanhouding waarnaar die beslissing verwijst voor het vaststellen van de ernstige aanwijzingen van schuld, zelf deze bepalingen en de juridische kwalificatie van de feiten vermeldt en het onderzoeksgerecht deze kwalificatie niet wijzigt.

Hof van Cassatie 26 augustus 2025 (P.25.1187.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250826.VAC.3/NL>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling - Samenstelling van de zetel - Continuïteit - Voorwaarde - Aangevangen debat - Begrip - Verdaging van de zaak zonder onderzoek - Neerlegging van een conclusie en uitstel van de zaak – Gevolg

2. Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Draagwijdte

3. Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Gevolgen

4. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Hoger beroep - Afstand van het door de inverdenkinggestelde ingestelde hoger beroep - Arrest dat akte van de afstand verleent - Motiveringsplicht - Omvang

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 779 Gerechtelijk Wetboek moeten de rechters die de beslissing wijzen alle rechtszittingen hebben bijgewoond waarop de zaak werd onderzocht; dit vereiste is niet van toepassing op de rechtszitting waarop het onderzoeksgerecht dat over de handhaving van de voorlopige hechtenis uitspraak moet doen, zich ertoe heeft beperkt het onderzoek van de zaak uit te stellen zonder haar te behandelen, en evenmin op de rechtszitting tijdens welke het onderzoeksgerecht zich ertoe heeft beperkt een conclusie te ontvangen en de zaak te verdagen (1). (1) Zie Cass. 2 april 2025, AR P.24.0385.F, ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250402.2F.18, met concl. OM.

2. Uit geen enkele wettelijke bepaling volgt dat het arrest dat afstand verleent van het hoger beroep dat een inverdenkinggestelde heeft ingesteld tegen een beslissing die zijn voorlopige hechtenis handhaaft, over de ontvankelijkheid van dit hoger beroep uitspraak moet doen om zijn rechtsmacht volledig uit te oefenen.

3. Wanneer de inverdenkinggestelde van zijn hoger beroep afstand doet, wordt de zaak door die afstand niet van rechtswege aan de kamer van inbeschuldigingstelling onttrokken en moet het arrest dat akte van die afstand verleent, worden gewezen binnen de door artikel 30, § 3, Voorlopige Hechteniswet vastgestelde termijn, bij gebrek waaraan de inverdenkinggestelde in vrijheid wordt gesteld; hieruit vloeit voort dat het arrest dat binnen de wettelijke termijn akte van de afstand verleent, dezelfde gevolgen heeft als een arrest dat de voorlopige hechtenis handhaaft in de zin van artikel 30, § 4, van die wet, en dat, met toepassing van de voormelde bepaling, het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling een titel van vrijheidsberoving voor één maand vanaf de beslissing vormt indien ze betrekking heeft op de eerste, de tweede of de derde beschikking van de raadkamer.

4. Uit artikel 5 EVRM kan niet worden afgeleid dat een beslissing die een vrijheidsberoving voor een beperkte periode verlengt, gemotiveerd moet worden wat betreft de noodwendigheden van die hechtenis, ook al is die beslissing het gevolg van de afstand door de gedetineerde van een rechtsmiddel dat hij had aangewend tegen de beslissing die hij had bestreden, en die op dat punt gemotiveerd is.

Hof van Cassatie 5 mei 2026 (P.25.1007.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260505.2N.9/NL>

Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Klacht met burgerlijkepartijstelling – Belang – Rechtmatig

Samenvatting: Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de regeling van de rechtspleging.

Krachtens artikel 63, eerste lid, Wetboek van Strafvordering kan hij die beweert door een misdaad of een wanbedrijf te zijn benadeeld, daarover bij de onderzoeksrechter klacht doen en zich burgerlijke partij stellen. Het onderzoeksgerecht moet deze burgerlijkepartijstelling en de daardoor op gang gebrachte strafvordering evenwel onontvankelijk verklaren indien het oordeelt dat de burgerlijke partij niet aannemelijk maakt dat zij als gevolg van de feiten, voorwerp van de klacht met burgerlijkepartijstelling, schade heeft geleden of dat zij niet beschikt over een rechtmatig belang.

De loutere omstandigheid dat degene die zich benadeeld acht door een misdrijf zich in een ongeoorloofde toestand bevindt, heeft niet tot gevolg dat hij niet kan bogen op de krenking van een rechtmatig belang op grond waarvan hij klacht met burgerlijkepartijstelling kan doen.

Een burgerlijke partij beschikt evenwel niet over een rechtmatig belang wanneer haar burgerlijkepartijstelling uitsluitend gebaseerd is op feiten waarvoor zijzelf strafrechtelijk is veroordeeld. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat de burgerlijkepartijstelling gericht is tegen derden die volgens de burgerlijke partij schuldig zijn als daders of deelnemers aan die feiten, noch door de omstandigheid dat de burgerlijke partij niet het behoud nastreeft van de door die feiten veroorzaakte wederrechtelijke toestand.

Hof van Cassatie 12 mei 2026 (P.26.0301.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260512.2N.9>

Trefwoorden: Voorrang van rechtsmacht – Procureur-generaal beslist over instellen van de strafvordering - Klacht met burgerlijkepartijstelling impliciet tevens gericht tegen personen met hoedanigheid van voorrang van rechtsmacht

Samenvatting: Uit de artikelen 479 en 483 oud Wetboek van Strafvordering, thans de artikelen 479 en 482, eerste lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat het de procureur-generaal bij het hof van beroep toekomt te beslissen over het instellen van de strafvordering tegen de in dat artikel vermelde personen.

De artikelen 482bis, eerste lid en 503bis oud Wetboek van Strafvordering, thans artikel 489 Wetboek van Strafvordering bepalen dat de mededaders van en de medeplichtigen aan het misdrijf waarvoor de magistraat met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering vermelde hoedanigheid wordt vervolgd en de daders van samenhangende misdrijven, samen worden vervolgd en berecht met die magistraat.

Daaruit volgt dat het aan de procureur-generaal toekomt om ook te beslissen over de vervolging van deelnemers aan het misdrijf waarvoor de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde persoon wordt vervolgd en van de daders van samenhangende misdrijven.

Een burgerlijkepartijstelling tegen een in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde persoon, tegen deelnemers aan het aan die persoon verweten misdrijf en tegen daders van daarmee samenhangende misdrijven, wat een aantasting inhoudt van het beslissingsmonopolie van de procureur-generaal, kan de strafvordering niet geldig op gang brengen voor het geheel van de met de burgerlijkepartijstelling beoogde feiten.

Het onderzoeksgerecht dat vaststelt dat een klacht met burgerlijkepartijstelling weliswaar enkel melding maakt van met naam genoemde personen en onbekenden, die niet een door artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid hebben, maar in werkelijkheid wel degelijk is gericht tegen personen met die hoedanigheid, moet oordelen dat door de klacht met burgerlijkepartijstelling de strafvordering niet geldig is ingesteld voor het geheel van de met die klacht bedoelde feiten.

Voor het oordeel dat de klacht met burgerlijkepartijstelling in werkelijkheid ook is gericht tegen personen met een door artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid, moet het onderzoeksgerecht zich niet beperken tot de vermeldingen in het door de onderzoeksrechter opgestelde proces-verbaal van burgerlijkepartijstelling, maar mag het ook rekening houden met de stukken die de burgerlijke partij bij die gelegenheid aan de onderzoeksrechter heeft overhandigd of met informatie uit latere verhoren van de burgerlijke partij of door die burgerlijke partij overgelegde stukken. Uit die informatie kan immers blijken dat de burgerlijke partij met haar klacht ab initio ook beoogde de strafvordering in te stellen tegen personen met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid.

Een burgerlijke partij kan de vervolgingsbevoegdheid van de procureur-generaal bij het hof van beroep betreffende misdrijven die zouden zijn gepleegd door personen met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid, deelnemers aan die misdrijven of daders van daarmee samenhangende misdrijven, niet inperken door in de klacht met burgerlijkepartijstelling voor de daarin omschreven misdrijven geen melding te maken van personen met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid en voor wat betreft die misdrijven of daarmee samenhangende misdrijven een afzonderlijk klacht schrijven te richten aan de procureur-generaal specifiek gericht tegen de personen met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid, terwijl hij in werkelijkheid met zijn klacht met burgerlijkepartijstelling ook de personen beoogt met de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid.

De vervolgingsbevoegdheid van de procureur-generaal bij het hof van beroep perkt de rechten van de benadeelde partijen niet buitensporig in. Zij kunnen immers hun klacht tegen de deelnemers van de misdrijven gepleegd door personen met de door artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde hoedanigheid of tegen de daders van samenhangende misdrijven, richten tot de procureur-generaal aan wie het toekomt te oordelen over de wenselijkheid van het instellen van de strafvordering en in bevestigend geval voor welke feiten. Indien de procureur-generaal beslist de strafvordering in te stellen, kunnen de benadeelden hun rechten in het kader van die procedure laten gelden. Indien de procureur-generaal beslist om de zaak te seponeren, kunnen de benadeelden voor wat betreft de deelnemers aan het aan de in artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde persoon verweten misdrijf of aan de daders van de daarmee samenhangende misdrijven hun rechten laten gelden volgens de regels van de gewone rechtspleging en is een burgerlijkepartijstelling tegen die personen mogelijk.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.18>

Trefwoorden: Aantasting eigendomsrecht door misdrijf – Positieve verplichting tot voeren van effectief strafrechtelijk onderzoek – Onderzoeksgerecht – Vraag tot aanvullend onderzoek – Beoordeling – Criteria – Nuttig voor de waarheidsvinding – Afweging van inspanningen en kosten in het licht van het te verwachten resultaat

Samenvatting: Uit artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat indien door een klager wordt voorgehouden dat zijn eigendomsrecht is aangetast door een strafrechtelijk gesanctioneerde handeling, er op de lidstaat een positieve verplichting rust om ter zake een effectief strafrechtelijk onderzoek te voeren. De lidstaat voldoet niet aan deze positieve verplichting indien blijkt dat het onderzoek wordt gekenmerkt door flagrante en ernstige tekortkomingen.

Uit die positieve verplichting volgt evenwel niet dat het onderzoeksgerecht dat moet oordelen over de regeling van de rechtspleging moet ingaan op elke vraag tot aanvullend onderzoek door een burgerlijke partij die haar stelling steunt op misdrijven die haar eigendomsrechten zouden hebben aangetast en die van oordeel is dat het gevraagde aanvullend onderzoek haar aanspraken kan staven.

Het onderzoeksgerecht moet in de eerste plaats nagaan of de gevraagde onderzoekshandelingen wel nuttig kunnen bijdragen tot de waarheidsvinding.

Verder kan bij de beoordeling of de vraag tot bijkomend onderzoek moet worden ingewilligd het onderzoeksgerecht bovendien in aanmerking nemen of wat wordt gevraagd en de inspanningen die daartoe door de politionele en justitiële autoriteiten moeten worden geleverd en de kosten ervan wel te verantwoorden zijn in het licht van de redelijkerwijze te verwachten resultaten van dat bijkomend onderzoek.

Het onderzoeksgerecht oordeelt daarover onaantastbaar.

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.25>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beoordeling redelijke termijn – Motivering

Samenvatting: Volgens artikel 5.3 EVRM heeft eenieder die is gearresteerd of wordt gevangen gehouden, het recht om binnen een redelijke termijn te worden berecht of hangende het proces in vrijheid te worden gesteld.

Uit die verdragsbepaling, die beoogt de individuele vrijheid te beschermen, volgt dat indien de duur van de voorlopige hechtenis niet langer redelijk is, de betrokkene in vrijheid moet worden gesteld.

Het staat aan het onderzoeksgerecht om op concrete wijze te oordelen of in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak onder meer wat betreft de aard en de complexiteit van de feiten, de houding van de inverdenkinggestelde en de houding van de met opsporing

belaste instanties, het door artikel 5.3 EVRM gewaarborgde recht van een persoon die van zijn vrijheid is beroofd om binnen een redelijke termijn te worden berecht, is miskend.

Uit het enkele feit dat er gedurende enige tijd met betrekking tot een inverdenkinggestelde geen onderzoekshandelingen zijn gesteld, volgt niet dat het onderzoeksgerecht moet aannemen dat de redelijke termijn van artikel 5.3 EVRM is overschreden of dat het onderzoek niet voortvarend wordt gevoerd.

Bij de beoordeling van de redelijke termijn dient het onderzoeksgerecht ook de tijd te betrekken die het openbaar ministerie nodig heeft om na te gaan of bijkomend onderzoek noodzakelijk is dan wel om een eindvordering uit te brengen. De daarvoor benodigde tijd hangt ook af van de complexiteit van het dossier.

Het onderzoeksgerecht moet zich voor de beoordeling van de redelijke termijn in beginsel plaatsen op het tijdstip van de te nemen beslissing, maar dit sluit niet uit dat het bij die beoordeling het gegeven betreft dat de zaak spoedig zal kunnen worden vastgesteld voor de regeling van de rechtspleging.

Het onderzoeksgerecht dient een in een regelmatig ingediende conclusie ontwikkeld verweer betreffende de redelijke termijn van artikel 5.3 EVRM of betreffende de voortvarendheid van het onderzoek te beantwoorden, maar die antwoordplicht moet gelet op de korte termijn waarbinnen moet worden beslist op een redelijke wijze worden ingevuld. Het onderzoeksgerecht moet niet de redenen van zijn redenen geven.

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0720.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.21>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Hoger beroep – Regeling rechtspleging door raadkamer – Nieuwe titel vrijheidsberoving – Ontontvankelijkheid hoger beroep

Samenvatting: Artikel 30, § 1, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de verdachte, de beklaagde of de beschuldigde en het openbaar ministerie voor de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep kunnen instellen tegen de beschikkingen van de raadkamer gegeven in de gevallen bedoeld in de artikelen 21, 22 en 28.

Artikel 26, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de raadkamer bij het regelen van de rechtspleging, bij afzonderlijke en gemotiveerde beschikking kan beslissen dat de verdachte aangehouden blijft.

Het hoger beroep ingesteld tegen een raadkamerbeschikking gegeven in de gevallen bedoeld in de artikelen 21, 22 en 28, heeft geen bestaansreden meer indien de raadkamer bij het regelen van de rechtspleging en bij afzonderlijke en gemotiveerde beschikking bij toepassing van artikel 26, § 3, Voorlopige Hechteniswet beslist dat de verdachte aangehouden blijft. Die laatste beschikking vormt immers een nieuwe hechtenistitel.

De verdachte kan tegen de handhaving van zijn hechtenis ingevolge die nieuwe titel opkomen door het indienen van een verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling overeenkomstig artikel 27, § 1, Voorlopige Hechteniswet.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0350.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.13/NL>

Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Verstek – In gelijk gestelde partij werd door versteklatende partij verplicht tot voeren van een omstandig verweer – Laten van verstek uitsluitend ingegeven door de wil slechts tot de minimumrechtsplegingsvergoeding te worden veroordeeld – Gevolg

Samenvatting: Uit artikel 128, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat indien de raadkamer beslist dat er geen reden is tot vervolging en het onderzoek werd opgestart door een klacht met burgerlijkepartijstelling in handen van de onderzoeksrechter, de burgerlijke partij wordt veroordeeld tot betaling van de in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek bedoelde rechtsplegingsvergoeding.

Artikel 1022, zevende lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat wanneer het geding wordt afgesloten met een beslissing gewezen bij verstek en geen enkele in het ongelijk gestelde partij ooit is verschenen, het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding dat is van de minimumvergoeding.

De tekst van deze bepaling is duidelijk: indien de in het ongelijk gestelde partij nooit is verschenen in de procedure die aanleiding heeft gegeven tot de beslissing, dient de rechter de rechtsplegingsvergoeding te bepalen op het minimumbedrag.

De wetgever is ervan uitgegaan dat indien de in het ongelijk gestelde partij niet verschijnt, de inspanningen die de in het gelijk gestelde partij moet leveren eerder beperkt zullen zijn, zodat het verantwoord is de rechtsplegingsvergoeding te bepalen op het minimumbedrag en niet op het basisbedrag.

Indien evenwel blijkt dat door de houding van de in het ongelijk gestelde partij de in het gelijk gestelde partij werd verplicht tot het voeren van een omstandig verweer, alsook dat het laten van verstek uitsluitend blijkt te zijn ingegeven door de wil slechts tot de minimumrechtsplegingsvergoeding te worden veroordeeld, kan de rechter dit rechtsmisbruik sanctioneren door de in het ongelijk gestelde partij te veroordelen tot het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding in plaats van tot het minimumbedrag.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0764.N), www.juportal.be
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.18>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Verzoek tot invrijheidstelling onder voorwaarden gedurende het uitstel van overlevering ten voordele van de strafuitvoering wegens andere feiten in België - Onontvankelijk

Samenvatting: Het Grondwettelijk Hof vermeldt in dit arrest uitdrukkelijk dat de beoordeling is beperkt tot de situatie van personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis worden gehouden, maar van wie de overlevering met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel is uitgesteld, opdat zij in België zouden kunnen worden vervolgd (B.5.2.). De beslissing dat de artikelen 10 en 11 Grondwet zijn geschonden, is gebaseerd op een vergelijking van de toestand van personen die zich in voorlopige hechtenis bevinden op grond van de Voorlopige Hechteniswet en die van personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis

worden gehouden, maar van wie de overlevering met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel is uitgesteld om hen in België te kunnen vervolgen voor een ander feit dan het feit waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft (B.6.1 tot en met B.14).

Het arrest nr. 90/2019 van 28 mei 2019 van het Grondwettelijk Hof heeft dan ook geen betrekking op de toestand van personen die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis worden gehouden en van wie de overlevering aan de uitvaardigende staat wordt uitgesteld met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel, opdat zij de straf zouden kunnen ondergaan die hen is opgelegd wegens een ander feit dan dat waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft. Uit het voorgaande volgt dat zij die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis worden gehouden en van wie de overlevering aan de uitvaardigende staat wordt uitgesteld met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel, opdat zij de straf zouden kunnen ondergaan die hen is opgelegd wegens een ander feit dan dat waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft, weliswaar door de rechter de wettigheid van hun gevangenhouding kunnen laten toetsen bij toepassing van artikel 5.4 EVRM, maar dat geen enkele bepaling hen toelaat een verzoekschrift tot invrijheidstelling tegen voorwaarden of tegen een borgsom in te dienen.

De omstandigheid dat de uit de definitieve beslissing van tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel voortvloeiende hechtenistoestand een impact kan hebben op de door de strafuitvoeringsrechtbank of de strafuitvoeringsrechter toe te kennen strafuitvoeringsmodaliteiten laat niet toe anders te oordelen. Bovendien kan aan de betrokkene, mits hij daartoe aan de wettelijke voorwaarden voldoet, de strafuitvoeringsmodaliteit van de voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering worden toegekend.

Het arrest dat oordeelt dat het verzoek tot invrijheidstelling tegen voorwaarden of tegen een borgsom onontvankelijk is omdat de Wet Europees Aanhoudingsbevel daarin niet voorziet voor een persoon, zoals de eiser, die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis wordt gehouden en van wie de overlevering aan de uitvaardigende staat wordt uitgesteld met toepassing van artikel 24 Wet Europees Aanhoudingsbevel, opdat hij de straf zou kunnen ondergaan die hem is opgelegd wegens een ander feit dan dat waarop het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft, verantwoordt die beslissing naar recht.

Hof van Cassatie 9 juni 2026 (P.26.0287.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260609.2N.5>

Trefwoorden: Onderzoeksgerecht – Regeling rechtspleging – Gerechtelijk onderzoek dat is opgestart door een klacht met burgerlijke partijstelling – Vereiste belang – Onderzoek – Beoordeling

Samenvatting: De kamer van inbeschuldigingstelling die moet beslissen over de regeling van de rechtspleging betreffende een gerechtelijk onderzoek dat is opgestart door een klacht met burgerlijkepartijstelling en zonder dat het openbaar ministerie enige vordering heeft genomen tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek of tot verwijzing naar het

vonnisgerecht, oordeelt onaantastbaar of de burgerlijke partij voldoet aan de vereiste van een belang en of dat belang nog voorhanden is op het ogenblik dat de kamer van inbeschuldigingstelling moet beslissen over de regeling van de rechtspleging.

Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hij die klacht doet met burgerlijkepartijstelling wegens valsheid in geschriften en gebruik ervan waarvan hij het slachtoffer zou zijn, kan een moreel belang erbij hebben dat het bewezen karakter van dit misdrijf wordt vastgesteld door de rechter. Uit de enkele omstandigheid dat de valsheid en het gebruik ervan geen relevantie hebben gehad voor de tegen de klager ingestelde strafvordering, kan niet worden afgeleid, zoals het arrest doet, dat de eiser geen belang meer heeft bij de klacht met burgerlijkepartijstelling.

Het eerste onderdeel is in zoverre gegrond.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 27 september 2022 (P.22.0739.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220927.2N.7/NL>

Trefwoorden: 1. Wraking - Aard van de procedure - Begrip – Grens

2. Strafzaken - Gewettigde verdenking - Artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de magistraat - Draagwijdte

3. Strafzaken - Strafvordering - Mondelinge conclusie - Conclusietermijnen - Verplichting - Draagwijdte

4. Strafzaken - Strafvordering - Schriftelijke conclusie - Conclusietermijnen - Verplichting – Draagwijdte

5. Strafzaken - Strafvordering - Conclusietermijnen - Verstrijken van de conclusietermijnen - Mondeling requisitoir van het openbaar ministerie - Recht van de andere partijen om te repliceren - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter

6. Strafzaken - Gewettigde verdenking - Artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de magistraat - Beslissing van de rechter tot weigering van een bijkomende conclusietermijn om te repliceren op het openbaar ministerie - Beslissing van de rechter om aan de partij enkel de gelegenheid te geven haar pleidooi te houden op de zitting waarop het openbaar ministerie mondeling heeft gevorderd - Beperking van de pleitduur van de partij op een volgende rechtszitting - Geen inhoudelijke motivering van de beslissing - Kort beraad over de beslissing - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Artikel 838, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek beoogt voor de rechter die over de wraking uitspraak moet doen een tegensprekelijke procedure te organiseren zowel ten aanzien van de wrakende partij als ten aanzien van de overige partijen in het hoofdgeding, welke behoorlijk dienen te worden opgeroepen en die het recht hebben om

voor de rechter die over het wrakingsverzoek uitspraak doet, mondeling of door geschreven opmerkingen te maken over de in de wrakingakte aangevoerde middelen, over de antwoorden van de gewraakte magistraat omdaan de wrakingsakte en over de conclusie van het openbaar ministerie; uit die bepaling volgt evenwel niet dat niet-wrakende partijen, beklagden in de procedure te gronde, cassatieberoep kunnen instellen tegen de beslissing waarbij het wrakingsverzoek van een andere beklagde wordt afgewezen (1). (1) Cass. 6 mei 2014, AR P.14.0654.N ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140506.5, AC 2014, nr. 322.

2. Er is gewettigde verdenking in de zin van artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek indien de aangevoerde feiten bij de verzoeker tot wraking, de partijen en derden de verdenking kunnen wekken dat de magistraat niet langer op een onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak kan doen, maar die verdenking moet objectief gerechtvaardigd zijn en tot bewijs van het tegendeel wordt de rechter vermoed onpartijdig, onafhankelijk en onbevangen te oordelen (1). (1) Cass. 15 juni 2021, AR P.21.0145.N, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210615.2N.11; Cass. 27 april 2016, AR P.16.0509.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160427.10, AC 2016, nr. 288; Cass. 10 april 2012, AR P.12.0593.N ECLI:BE:CASS:2012:ARR.20120410.2, AC 2012, nr. 223; M.-A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, *Droit de la procédure pénale, la Charte*, 2021, 9de ed., t. II, pp. 1917-1922.

3. Het behoort tot het normale procesverloop voor de strafrechter dat het openbaar ministerie op de rechtszitting waarop de zaak voor behandeling is vastgesteld, mondeling de toepassing van de wet vordert en zijn standpunt over de zaak weergeeft, met inbegrip van zijn eventuele repliek op het hem op dat moment gekende verweer van de andere partijen, waarna de beklagden in mondelinge pleidooien hun verweer kunnen voeren en daarbij zo nodig het standpunt van het openbaar ministerie kunnen weerleggen; niets vereist dat het openbaar ministerie zijn vordering reeds uitbrengt vooraleer aan partijen conclusietermijnen worden toegestaan op grond van artikel 152, § 1, Wetboek van Strafvordering (1). (1) Cass. 14 november 2017, AR P.16.0973.N ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20171114.1, AC 2017, nr. 638 met concl. van advocaat-generaal L. DECREUS.

4. Een partij in een strafprocedure, met inbegrip van het openbaar ministerie, is niet verplicht haar verweer of standpunt te verwoorden in een schriftelijke conclusie, ook niet wanneer haar daartoe de gelegenheid is geboden bij een beslissing alvorens recht te doen op grond van artikel 152, § 1, Wetboek van Strafvordering; het feit dat een partij geen gebruik heeft gemaakt van die gelegenheid, belet haar niet om haar verweer te voeren of haar standpunt kenbaar te maken in een louter mondelinge uiteenzetting op de rechtszitting (1). (1) Cass. 14 november 2017, AR P.16.0973.N ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20171114.1, AC 2017, nr. 638 met concl. van advocaat-generaal L. DECREUS.

5. Het openbaar ministerie dat uitsluitend mondeling ter rechtszitting vordert kan de andere partijen in het strafproces verrassen door in deze vordering, met kennis van de reeds neergelegde schriftelijke conclusies van die partijen, redelijkerwijze door hen niet te verwachten argumenten aan te voeren met een mogelijke gewichtige impact op de uitkomst van de zaak maar een loutere repliek op het schriftelijke verweer van beklagden, al is dat een procedureel verweer, maakt nog geen redelijkerwijze niet te verwachten argument van het openbaar ministerie uit; de rechter bepaalt in de regel onaantastbaar of en in welke

mate de gezegden van het openbaar ministerie in zijn mondelinge vordering ter rechtszitting vereisen dat andere partijen daarop desgevraagd kunnen repliceren met navolgende conclusies of op navolgende rechtszittingen en de rechter houdt daarbij rekening met alle dienstige omstandigheden, waaronder het belang van de zaak voor de partijen, het procesverloop, het aantal partijen en hun onderscheiden verweermiddelen, het vereiste om de zaak binnen een redelijke termijn af te handelen, het gevaar voor rechtsmisbruik en het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces van alle partijen (1). (1) Cass. 28 juni 2022, AR P.22.0729.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220628.2N.26.

6. Noch het feit dat de rechter geen bijkomende conclusietermijn verleent aan de partij die op haar beurt wil repliceren op een mondelinge repliek van het openbaar ministerie op haar schriftelijk verweer, noch de omstandigheid dat de rechter een partij die een andere regeling wenst enkel de gelegenheid geeft haar pleidooi te voeren op dezelfde rechtszitting als deze waarop het openbaar ministerie mondeling heeft gevorderd en hij de pleitduur van die partij op een volgende rechtszitting beperkt tot wat redelijkerwijze moet volstaan voor een bijkomende repliek op die vordering, noch het feit dat de rechter zijn beslissing inhoudelijk niet motiveert of zich daarover slechts kort beraadt, laten toe bij die rechter een gebrek aan onpartijdigheid te vermoeden; de wrakingsrechter oordeelt onaantastbaar in feite of een gebrek aan objectieve of subjectieve onpartijdigheid van de gewraakte rechter kan worden afgeleid uit zijn houding en zijn beslissingen na een verzoek van een partij om te beschikken over bijkomende faciliteiten met het oog op een repliek op de mondelinge vordering van het openbaar ministerie ter rechtszitting (1). (1) Cass. 28 juni 2022, AR P.22.0729.N, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220628.2N.26.

Hof van Cassatie 16 augustus 2023 (P.23.0908.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230816.VAC.1/NL>

Trefwoorden: Regeling van rechtsgebied - Strafzaken - Persoonlijke bevoegdheid van het bodemgerecht - Tegenstrijdige in kracht van gewijsde gegane beslissingen over de leeftijd van de vervolgte persoon - Onderzoek van de zaak door het Hof

Samenvatting: Wanneer de jeugdkamer van het hof van beroep en de correctionele kamer van datzelfde hof zich onbevoegd hebben verklaard wegens de leeftijd van de vervolgte persoon en die tegenstrijdige beslissingen op dezelfde feiten betrekking hebben en in kracht van gewijsde zijn gegaan, is er grond tot regeling van rechtsgebied wegens een geschil van rechtsmacht dat de rechtsgang belemmert; het Hof spreekt zich uit over de persoonlijke bevoegdheid van de feitenrechter en vernietigt het arrest van de correctionele kamer van het hof van beroep dat zich onbevoegd heeft verklaard omdat de beklaagde minderjarig was op de datum van de feiten, wanneer de stukken van het dossier, met name het meest uitgebreide medisch deskundigenonderzoek, er geen enkele twijfel over laten bestaan dat de vervolgte persoon tijdens de gehele strafbare periode meerderjarig was (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM.

Hof van Cassatie 4 oktober 2023 (P.23.1231.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20231004.2F.8/NL>

Trefwoorden: 1. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Vervangende straf – Vervangende geldboete - Gevangenisstraf ter vervanging van de geldboete – Onwettigheid

2. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Maximumduur

3. Andere Straffen - Allerlei - Probatiestraf - Vervangende straf - Verbod om twee vervangende straffen uit te spreken

Samenvatting: 1. De rechter kan geen vervangende gevangenisstraf uitspreken in geval van niet-betaling van de vervangende geldboete (1). (1) Zie concl. OM.

2. Krachtens artikel 37octies, § 2, Strafwetboek bedraagt de duur van de autonome probatiestraf ten minste één jaar en ten hoogste twee jaar wanneer het om een correctionele straf gaat; een autonome probatiestraf van drie jaar is bijgevolg onwettig (1). (1) Zie concl. OM.

3. Artikel 37octies, § 1, Strafwetboek bepaalt dat de rechter in geval van veroordeling tot een probatiestraf, binnen de grenzen van de op het misdrijf gestelde straffen alsook van de wet op grond waarvan de zaak voor hem werd gebracht, in een gevangenisstraf of in een geldboete voorziet die van toepassing kan worden ingeval de autonome probatiestraf niet wordt uitgevoerd; de rechter kan niet wettig voor een probatiestraf twee vervangende straffen uitspreken (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 19 februari 2025 (P.22.1145.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250219.2F.12/NL>

Trefwoorden: 1. Bevoegdheid ratione personae - "Voorrecht van rechtsmacht" - Hof van Cassatie dat regelmatig heeft kennisgenomen van de regeling van de rechtspleging vóór de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2024 - Bevoegdheid om na die inwerkingtreding uitspraak te doen - Toepassing op de inverdenkinggestelde, zoals een plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep, die geen "betrokken magistraat" is in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering

2. Bevoegdheid ratione personae - "Voorrecht van rechtsmacht" - Verwijzing van de inverdenkinggestelde na de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2024 - Bevoegde feitenrechter

Samenvatting: 1. De oude artikelen 479 tot 482bis Wetboek van Strafvordering moeten in die zin worden begrepen dat de zaak, na afloop van het door het Hof van Cassatie gevorderde gerechtelijk onderzoek, naar laatstgenoemde moet worden verwezen, wiens bevoegdheid in deze procedure vergelijkbaar is met die van een onderzoeksgerecht dat, in het kader van een tegensprekelijke procedure, overgaat tot de regeling van de rechtspleging

en naar aanleiding daarvan onderzoekt of de bezwaren volstaan en de procedure regelmatig is gevoerd (1); uit de samenlezing van het eerste en het tweede lid van artikel 147 van de wet van 15 mei 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen II, alsook uit de parlementaire voorbereiding van die wet (2) volgt dat de wetgever niet heeft willen afwijken van het in artikel 3 Gerechtelijk Wetboek bedoelde beginsel volgens hetwelk de wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging onmiddellijk van toepassing zijn op de hangende rechtsgedingen, zonder dat zij worden onttrokken aan de instantie van het gerecht waarvoor zij op geldige wijze aanhangig zijn; indien de kamer van het Hof van Cassatie die kennisneemt van de cassatieberoepen in criminele en correctionele zaken regelmatig heeft kennisgenomen van de regeling van de rechtspleging vóór de inwerkingtreding van die wet, blijft ze bevoegd om tot die regeling over te gaan indien ze uitspraak doet na die inwerkingtreding, en dit zelfs als de inverdenkinggestelde – zoals een plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep – geen “betrokken magistraat” is in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering (3). (1) Zie AGwH 20 oktober 2016, nr. 131/2016, ECLI:BE:GHCC:2016:ARR.131; Cass. 23 juni 2020, AR P.20.0618.N, ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200623.2N.22, AC 2020, nr. 444; Cass. 26 november 2019, AR P.19.0811.N, ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191126.2N.4, AC 2019, nr. 627, met concl. van advocaat-generaal m.o. DE SMET, ECLI:BE:CASS:2019:CONC.20191126.2N.4; A. WINANTS, “Enkele beschouwingen over het voorrecht van rechtsmacht”, in F. DERUYCK (uitg.), Strafrecht in/uit balans, Kluwer 2020, 129-160. (2) Parl. St. Kamer, nr. 55/3945. (3) In dit geval was de inverdenkinggestelde een plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep te Brussel, die vervolgd werd wegens misdaden of wanbedrijven die zij buiten haar ambt had gepleegd, zodat zij een magistraat was zoals bedoeld in het oude artikel 479 Wetboek van Strafvordering, maar geen “betrokken magistraat” in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering. Overeenkomstig artikel 147 van de voormelde wet van 15 mei 2024 was de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep te Luik bevoegd geweest om, na afloop van het door dat hof van beroep gevoerde onderzoek, tot de regeling van de rechtspleging over te gaan, indien het Hof van Cassatie niet daartoe was gevorderd vóór de inwerkingtreding van die wet. (M.N.B.)

2. De verwijzing van de inverdenkinggestelde die bevolen wordt na de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen II, moet geschieden voor de rechter die krachtens het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering bevoegd is om kennis te nemen van de aan de inverdenkinggestelde ten laste gelegde gecorrectionaliseerde misdaden of wanbedrijven waarvan hij wordt verdacht en, in voorkomend geval, bij samenhang van de hem ten laste gelegde schendingen van WAM en van de Wegverkeerswet waarvan hij wordt verdacht; indien de inverdenkinggestelde aldus een magistraat was die bedoeld werd in het oude artikel 479 Wetboek van Strafvordering, zoals het van kracht was op het ogenblik waarop het gerechtelijk onderzoek werd ingesteld, maar – zoals een plaatsvervangend raadsheer in het hof van beroep – geen “betrokken magistraat” is in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering, zoals het van kracht is op het ogenblik van de regeling van de rechtspleging, zal hij verwezen worden naar de territoriaal bevoegde correctionele rechtbank (1). (1) Krachtens artikel 156 van de voormelde wet van 15 mei 2024 is artikel 43 van die wet, tot wijziging van de artikelen 479 tot 503bis Wetboek van Strafvordering betreffende de vervolging en het onderzoek van misdaden en wanbedrijven die aan

magistraten ten laste worden gelegd (de regeling die bekendstaat onder het misleidende begrip “voorrecht van rechtsmacht”), in werking getreden zes maanden na de bekendmaking – op 28 mei 2024 – van die wet in het Belgisch Staatsblad, dus op 28 november 2024. De vordering van het OM, die werd ondertekend en neergelegd op de griffie van het Hof op 12 september 2024, dus nog vóór die inwerkingtreding, beoogde, overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering die op dat ogenblik nog van toepassing waren, de verwijzing van de inverdenkinggestelde naar het hof van beroep te Luik, en meer bepaald naar de eerste voorzitter van dat hof naar wie de zaak bij arrest van 28 september 2022 van het Hof was verwezen opdat hij een magistraat aanwees die het ambt van onderzoeksrechter zou uitoefenen. Ten gevolge van een verzoek van de inverdenkinggestelde om bijkomende onderzoekshandelingen is het Hof pas tot de regeling van de rechtspleging overgegaan op 19 februari 2025, dus na de inwerkingtreding van de voormelde wet van 15 mei 2024. Aangezien de inverdenkinggestelde op het ogenblik van de feiten plaatsvervangend raadsheer was en dus geen “betrokken magistraat” was in de zin van het nieuwe artikel 479 Wetboek van Strafvordering, heeft het OM mondeling gevorderd om de zaak te verwijzen naar de Franstalige correctionele rechtbank te Brussel, bij gebrek aan een bevoegdheidscriterium *ratione loci*, zoals bedoeld in artikel 139 Wetboek van Strafvordering, dat de zaak aan een ander arrondissement zou toewijzen. (M.N.B.)

Hof van Cassatie 4 juni 2025 (P.25.0265.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2025:ARR.20250604.2F.1/FR>

Trefwoorden: 1. Hof van assisen - Materiële bevoegdheid - Artikel 150 Grondwet - Drukpersmisdrijf – Begrip

2. Bevoegdheid van het hof van assisen - Drukpersmisdrijf - Handeling die erin bestaat de gegevens, de foto en het adres van een persoon online bekend te maken - Voornemen om derden die tot die publicatie toegang hebben ertoe aan te zetten daden te stellen die de rust van die persoon verstoren - Handeling die, met hetzelfde voornemen, erin bestaat de journalistieke waarde van een persartikel van die persoon te bekritisieren - (Geen) kwalificatie als drukpersmisdrijf

Samenvatting: 1. Het drukpersmisdrijf is een misdrijf waarvan het bestaan enkel kan worden aangenomen door de in een openbaar verspreid geschrift vervatte gedachte strafbaar te verklaren; dat misdrijf mag niet worden verward met het misdrijf waarvan de pers het instrument is (1). (1) Cass. 28 april 2021, AR P.21.0029.F, ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210428.2F.11.

2. De handeling die erin bestaat de gegevens, de foto en het adres van een persoon online bekend te maken om derden die tot die publicatie toegang hebben ertoe aan te zetten daden te stellen die de rust van die persoon verstoren, kan geen drukpersmisdrijf uitmaken, aangezien een dergelijke verrichting geen uiting van een mening inhoudt; de verrichting die, met hetzelfde voornemen, erin bestaat de journalistieke waarde van een persartikel van diezelfde persoon te bekritisieren, kan evenmin als drukpersmisdrijf worden gekwalificeerd, aangezien die verrichting niet in een onrechtmatige uitoefening van de vrijheid van

meningsuiting bestaat (1). (1) Zie Cass. 19 januari 2022, AR P.20.1182.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220119.2F.1.

Hof van Cassatie 2 juni 2026 (P.26.0323.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2026:ARR.20260602.2N.20>

Trefwoorden: Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtbank – Gewettigde verdenking – Alle magistraten van het betrokken rechtscollege

Samenvatting: Volgens artikel 542, tweede lid, Wetboek van Strafvordering kan in strafzaken elke belanghebbende partij het Hof verzoeken om op grond van gewettigde verdenking een zaak te verwijzen van een rechtscollege naar een ander rechtscollege van dezelfde hoedanigheid.

Volgens artikel 545, eerste lid, Wetboek van Strafvordering kan de kamer van het Hof die kennis neemt van het cassatieberoep in criminele, correctionele en politiezaken onmiddellijk einduitspraak doen over een verzoek tot verwijzing wanneer de in het verzoekschrift en de bewijsstukken overgelegde gegevens daartoe volstaan.

De in het verzoekschrift en de bewijsstukken overgelegde gegevens laten het Hof toe onmiddellijk uitspraak te doen.

Het verzoek tot verwijzing van de zaak van een rechtscollege naar een ander rechtscollege wegens gewettigde verdenking is slechts ontvankelijk als de verdenking kan worden aangenomen ten aanzien van alle magistraten van het betrokken rechtscollege.

De enkele omstandigheid dat artikel 542 Wetboek van Strafvordering ertoe strekt het recht op een onpartijdige en onafhankelijke rechter te waarborgen en de verzoeker voorhoudt dat er tegen elke rechter van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen gewettigde verdenking bestaat, creëert voor de verzoeker geen recht op onttrekking van de zes vermelde zaken. Het Hof moet nagaan of voldaan is aan de voorwaarde dat de gewettigde verdenking geldt voor elke rechter van die rechtbank.

Daarbij is voorafgaandelijk op te merken dat de regelgeving voor een beklaagde die meent dat zijn recht op een onpartijdige en onafhankelijke rechter is miskend ook in andere rechtsinstrumenten dan de onttrekking voorziet om die miskenning aan de rechter voor te leggen. Uit de rechtspleging in de zes vermelde zaken blijkt dat de verzoeker daar ook gebruik heeft van gemaakt. De omstandigheid dat die rechtsinstrumenten de verzoeker blijkbaar geen genoegdoening hebben verschaft, heeft niet tot gevolg dat op zijn verzoek tot onttrekking moet worden ingegaan zonder dat is voldaan aan de essentiële voorwaarde dat de gewettigde verdenking moet kunnen worden aangenomen voor alle rechters van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen.

Het Hof stelt vast dat in de zes zaken naast de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen (hierna de voorzitter) enkel rechters van de afdeling Antwerpen hebben gezeteld en dat de specifieke verwijten betreffende de toedeling van zaken en de wijze waarop over betwistingen in dat verband werd geoordeeld enkel betrekking hebben op bepaalde rechters van die afdeling.

De aanvoering dat er ook gewettigde verdenking zou bestaan tegenover rechters van de twee andere afdelingen die de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen vormen, namelijk Turnhout en Mechelen, wordt louter gebaseerd op handelingen die worden verweten aan

de voorzitter, zijnde de korpschef en de hiërarchische leider (verzoekschrift, p. 2), en meer specifiek op de stelling dat de voorzitter zijn rechters zou verplichten onwettig te handelen en de rechters van die rechtbank daartegen niet opkomen, ook al hebben ze daartoe een wettige mogelijkheid (verzoekschrift, p. 36).

Het Hof stelt vast dat de verzoeker niet preciseert hoe de voorzitter de rechters van de afdelingen Turnhout en Mechelen, die niet betrokken zijn bij de behandeling van de zes vermelde zaken, zou verplichten onwettig te handelen en hoe de rechters van die twee afdelingen, die vreemd zijn aan de zes vermelde zaken, tegen die beweerdelijk onwettige handelingen niet zouden opkomen.

Het Hof stelt verder vast dat hoewel de verzoeker voorhoudt dat er gewettigde verdenking bestaat tegenover alle rechters van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, zijn kritiek betreffende de toebedeling van de zes vermelde zaken en de wijze waarop daarover werd beslist, is gericht tegen de (d.d.) voorzitter, de afdelingsvoorzitter en de in de zes zaken zetelende rechters, die met naam worden genoemd, maar niet tegen alle rechters van die afdeling.

Ook hier is de aanvoering dat er ook gewettigde verdenking bestaat tegen de rechters van de afdeling Antwerpen, die niet met naam worden genoemd, louter gebaseerd op handelingen die worden verweten aan de (d.d.) voorzitter of de afdelingsvoorzitter en (andere) rechters en meer specifiek op de stelling dat de voorzitter zijn rechters zou verplichten onwettig te handelen en de (andere) rechters van die rechtbank daartegen niet opkomen, ook al hebben ze daartoe een wettige mogelijkheid (verzoekschrift, p. 36).

Het is de rechtsprekende formatie bij wie de zaken aanhangig zijn die moet oordelen over de juridische betwistingen betreffende de toebedeling. Zij heeft daarbij geen bevelen te ontvangen van de rechtbankhiërarchie of van collega's.

De verzoeker maakt overigens niet aannemelijk dat de voorzitter rechters van zijn (volledige) rechtbank zou hebben verplicht in een bepaalde zin te beslissen. De omstandigheid dat de (d.d.) voorzitter of afdelingsvoorzitter of een aangewezen rechter bij de toebedeling een beschikking heeft genomen, die volgens de verzoeker onwettig zou zijn, heeft niet tot gevolg dat rechters van de afdeling Antwerpen, die niet met naam worden genoemd in het verzoekschrift, niet langer onpartijdig en onafhankelijk kunnen oordelen.

De verzoeker houdt weliswaar voor dat er binnen de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen een systemische praktijk zou bestaan om het openbaar ministerie toe te laten een kamer te kiezen, maar hij verwijst voor die bewering uitsluitend naar de wijze waarop de zes vermelde zaken werden behandeld en niet naar enig andere zaak.

Daaruit volgt dat de verzoeker in elk geval geen gewettigde verdenking aannemelijk maakt tegen de rechters van de afdelingen Turnhout en Mechelen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, en tegen de rechters van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, die niet betrokken waren bij de behandeling van de zes vermelde zaken.

Het verzoek tot onttrekking is dan ook niet ontvankelijk.

De verzoeker vraagt dat het Hof aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag zou stellen: "Schenden artikel 542 Wetboek van Strafvordering en artikel 648 Gerechtelijk Wetboek de artikelen 10 en 11 Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM en met artikel 47 Handvest Grondrechten Europese Unie, in zoverre een verzoeker tot onttrekking bij een situatie van gewettigde verdenking betrekking hebbend op één of meerdere (doch niet alle) afdelingen van de rechtbank eerste aanleg ter remediëring slechts zijn toevlucht zou kunnen nemen tot de procedure uit artikel 88, § 2, Gerechtelijk Wetboek

om zodoende een beschikking van de (afdelings)voorzitter van de rechtbank te verkrijgen, terwijl wanneer de situatie van gewettigde verdenking rust op de gehele rechtbank van eerste aanleg (alle afdelingen), het Hof van Cassatie uitspraak doet over het verzoekschrift tot onttrekking?”

De prejudiciële vraag beoogt de vergelijking van volstrekt niet-vergelijkbare rechtstoestanden: in het eerste geval kan een beroep worden gedaan op rechters van een andere afdeling om de zaak te laten behandelen door een onpartijdig en onafhankelijk rechter, terwijl in de tweede hypothese geen enkele rechter van de gehele rechtbank kan zetelen en de zaak noodzakelijkerwijze moet worden onttrokken aan de rechtbank.

De prejudiciële vraag wordt niet gesteld.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 21 mei 2026 (61/2026), www.const-court.be

Hyperlink: <https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-061n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Sociaal strafrecht - Inbreuken op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona-aangifte) - Sanctie - Verplichte vermenigvuldiging van de strafrechtelijke geldboete met het aantal betrokken werknemers

Samenvatting: Bij vonnis van 10 april 2025, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 11 april 2025, heeft de Rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Tongeren-Borgloon, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schenden de artikelen 103, 181, § 1, voorlaatste lid en 181, § 2, voorlaatste lid van het Sociaal Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend protocol bij het EVRM en artikel 6.1 EVRM, het algemeen grondwettelijkrechtsbeginsel van de scheiding tussen de machten en het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de daarbij horende rechterlijke vrijheid, in zover het de strafrechter ertoe verplicht (en hem of haar niet de keuzevrijheid geeft) om de strafrechtelijke geldboete van niveau 4 bij de in artikel 181 bedoelde onachtzaamheidsmisdrijven te vermenigvuldigen met het aantal betrokken werknemers (te dezen 188 en dus een minimumgeldboete op te leggen van 902.400 euro), zonder dat de vermenigvuldigde geldboete meer mag bedragen dan het honderdvoud van de maximumgeldboete (te dezen 5.600.000 euro dan wel 4.800.000 euro), zelfs wanneer in feite en in concreto moet worden vastgesteld dat de verplichte multiplicator niet is aangepast aan de ernst van de feiten en de gevolgen ervan, het aantal betrokken werknemers te dezen gelegenheidswerknemers zijn en dus geen indicatie geven over de (in feite beperkte) financiële draagkracht van de beklagde en zelfs wanneer de rechter in de feitelijke omstandigheden niet over enige mogelijkheid beschikt de geldboete op een andere wijze te matigen ?

2. Schenden de artikelen 41bis en 43bis van het Strafwetboek en de artikelen 101, 103, en 181 van het Sociaal Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend protocol bij het EVRM en artikel 6.1 EVRM,

in zoverre het de strafrechter ertoe verplicht bij de betrokkenheid van 188 werknemers bij inbreuken van sanctieniveau 4 ten aanzien van een rechtspersoon een minimumgeldboete op te leggen met toepassing van een multiplicator van 188, zonder de mogelijkheid om deze straf te milderen teneinde de veroordeelde geen onredelijk zware straf op te leggen, daar waar de strafrechter zulks wel vermag bij het opleggen van een bijzondere verbeurdverklaring conform art. 43bis Sw. ?

3. Schenden de artikelen 41bis van het Strafwetboek en de artikelen 101, 103, en 181 van het Sociaal Strafwetboek de artikelen 10, 11 en 16 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend protocol bij het EVRM en artikel 6.1 EVRM, in zoverre het de strafrechter ertoe verplicht bij de betrokkenheid van 188 werknemers bij inbreuken van sanctieniveau 4 ten aanzien van een rechtspersoon een minimumgeldboete op te leggen met toepassing van een multiplicator van 188, zonder de mogelijkheid om deze straf te milderen teneinde de veroordeelde geen onredelijk zware straf op te leggen, wanneer die straf dermate afbreuk doet aan de financiële toestand van een onderneming aan wie ze wordt opgelegd ?

4. Schenden de artikelen 101, 103, en 181 van het Sociaal Strafwetboek en artikel 41bis van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre deze artikelen aan de strafrechter niet toestaan om geen toepassing te maken van de bij wet voorziene multiplicator wanneer een rechtspersoon schuldig wordt bevonden aan een inbreuk met sanctieniveau 4, terwijl diezelfde strafrechter geen toepassing dient te maken van enige multiplicator wanneer hetzelfde aantal inbreuken wordt vastgesteld ten aanzien van 1 werknemer ? ».

Het Hof zegt voor recht: De artikelen 101, 103 en 181 van het Sociaal Strafwetboek, vóór de wijziging ervan bij de wetten van 3 mei 2024 « houdende bepalingen betreffende sekswerk onder arbeidsovereenkomst » en 15 mei 2024 « houdende wijziging van het sociaal strafrecht en diverse arbeidsrechtelijke bepalingen », en de artikelen 41bis en 43bis van het Strafwetboek, vóór de opheffing ervan bij artikel 35 van de wet van 29 februari 2024 « tot invoering van boek I van het Strafwetboek », schenden niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

Grondwettelijk Hof 21 mei 2026 (64/2026), www.const-court.be

Hyperlink: <https://nl.const-court.be/public/n/2026/2026-064n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Beschermd persoon - Afschrift van de processen-verbaal van vaststelling van de overtreding - Bevel tot betalen - Ontstentenis van betekening en kennisgeving aan de bewindvoerder over de goederen

Samenvatting: Bij vonnis van 20 mei 2025, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 27 mei 2025, heeft de correctionele rechtbank Henegouwen, afdeling Bergen, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« - Schendt artikel 62, achtste lid, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, aangezien dat artikel preciseert dat het afschrift van de processen-verbaal wordt gezonden aan de overtreders binnen een termijn van veertien dagen, te rekenen van de datum van vaststelling van de misdrijven, zonder erin te voorzien dat het ook moet worden gezonden naar de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder over de goederen, terwijl artikel 499/12 van het [oud] Burgerlijk Wetboek en artikel 145, derde lid, van het Wetboek van strafvordering erin voorzien dat betekeningen en kennisgevingen moeten worden gedaan aan de beschermde persoon maar ook aan de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder over de goederen ?

- Schendt artikel 65/1, § 1, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, wanneer dat artikel in die zin wordt geïnterpreteerd dat het de beroepstermijn doet lopen vanaf de tiende werkdag na de dagtekening van het bevel tot betalen die erop is vermeld, en preciseert dat het bevel tot betalen per aangetekende zending, per gerechtsbrief of overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek wordt verstuurd aan de overtreder, zonder te preciseren dat het ook moet worden verstuurd naar de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder over de goederen, terwijl artikel 499/12 van het [oud] Burgerlijk Wetboek en artikel 145, derde lid, van het Wetboek van strafvordering erin voorzien dat betekeningen en kennisgevingen moeten worden gedaan aan de beschermde persoon maar ook aan de woonplaats of verblijfplaats van de bewindvoerder over de goederen ?

- Schendt artikel 65/1, § 8, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, aangezien dat artikel, in die zin geïnterpreteerd dat het niet enkel van toepassing is op de ' overtreder ' (met name een beschermde persoon aan wie een bevel tot betalen is verstuurd) maar ook op diens bewindvoerder over de goederen, de beroepstermijn met name vanaf de eerste daad van invordering van de geldsom door de bevoegde administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën doet lopen, zonder erin te voorzien dat die daad van invordering de wijze waarop en de termijn waarbinnen het beroep kan worden ingesteld alsook de bevoegde rechtbank moet vermelden, terwijl een dergelijke verplichting bestaat bij het versturen van het bevel tot betalen met toepassing van artikel 65/1, § 1, vierde lid [lees : derde lid], 8°, van de wet van 16 maart 1968 ? ».

Het Hof zegt voor recht:

1. De artikelen 62, achtste lid, en 65/1 van de wet van 16 maart 1968 « betreffende de politie over het wegverkeer » schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre zij niet erin voorzien dat het afschrift van de processen-verbaal van vaststelling van de overtreding en het bevel tot betalen niet alleen aan de overtreder maar ook, in voorkomend geval, aan diens bewindvoerder over de goederen moeten worden verstuurd.
2. De derde prejudiciële vraag behoeft geen antwoord.

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Brussel 24 juni 2025, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 213-218.

Hyperlink:

Trefwoorden: Weerspanningheid – Artikel 269 Sw. – Opzettelijke slagen en verwondingen – Artikel 398 Sw. – Wettig verzet – Veiligheidsfouillering – Artikel 28 Wet op het politieambt – Woonstbetreding – Stilzwijgend hulpgeroep – Artikel 27 Wet op het politieambt – Bodycams

Samenvatting: Een veiligheidsfouillering is slechts toegelaten wanneer de politieambtenaren, belast met een opdracht van bestuurlijke politie, (1) er zich van wensen te vergewissen dat een persoon geen wapen draagt of een voorwerp dat gevaarlijk is voor de openbare orde en (2) indien de politieambtenaar, op grond van de gedragingen van deze persoon, van materiële aanwijzingen of van de omstandigheden, redelijke gronden heeft om te denken dat de persoon die aan een identiteitscontrole wordt onderworpen in de gevallen en voorwaarden bepaald in artikel 34 Wet op het politieambt, een wapen zou kunnen dragen of enig voorwerp dat gevaarlijk is voor de openbare orde.

Krachtens artikel 27, eerste lid, 2° Wet op het politieambt kunnen de politieambtenaren, bij het uitoefenen van hun opdrachten van bestuurlijke politie, gebouwen doorzoeken wanneer het leven of de lichamelijke integriteit van personen ernstig wordt bedreigd én wanneer het gemelde gevaar een uitermate ernstig en ophanden zijnde karakter vertoont dat het leven of de lichamelijke integriteit van personen bedreigt en op geen andere wijze kan worden afgewend.

Brussel 5 februari 2026, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 225-227.

Hyperlink:

Trefwoorden: Vermogensvoordelen – Witwassen – Artikel 505 Sw. – Doorzoeking van een voertuig – Artikel 29 Wet op het politieambt – Onrechtmatig verkregen bewijs – Uitsluiting van bewijs – Recht op een eerlijk proces – Art. 32 VT. Sv

Samenvatting: Het fouilleren van personen en het doorzoeken van plaatsen of voertuigen wordt wettelijk beperkt ter bescherming van ieders recht op een ongestoord privéleven en om willekeurig overheidsoptreden tegen te gaan.

Artikel 29 Wet op het politieambt bepaalt in welke gevallen tot het doorzoeken van een voertuig kan worden overgegaan. De aanleiding voor de doorzoeking moet een van de volgende elementen zijn: de gedragingen van de inzittenden, of materiële aanwijzingen of

omstandigheden van tijd en plaats. Die elementen moeten bovendien een redelijk vermoeden meebrengen dat het voertuig wordt gebruikt voor een van de drie limitatief opgesomde doelstellingen: een misdrijf plegen; een schuilplaats geven aan of het vervoeren van opgespoorde personen of personen die zich willen onttrekken aan een identiteitscontrole; het vervoeren van een voorwerp dat gevaarlijk is voor de openbare orde of dat een bewijsstuk is van een misdrijf.

Een onwettige doorzoeking van een voertuig schendt geen op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten en tast evenmin de betrouwbaarheid van het vergaarde bewijs aan.

Evenwel houdt zij een kennelijke schending in van fundamentele rechten en principes. Het gehele onderzoek, alle vergaarde bewijselementen en de strafvervolging zijn gesteund op die initiële inbreuk. Zonder de schending van de fundamentele rechten van de beklaagde en het verbod op willekeur, zou het strafrechtelijk onderzoek nooit gestart zijn. Er is geen andere passende compensatie voor de aantasting van het recht op privacy van de beklaagde en van het verbod op willekeur, dan de wering van het onrechtmatig verkregen bewijs.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Brussel 15 januari 2026, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 218.

Hyperlink:

Trefwoorden: Richtlijn 2016/680 – Artikel 61ter/1 Sv. – Verzoek betreffende persoonsgegevens – Weigeringsgronden

Samenvatting: In het geannoteerde arrest stelt de Kamer van inbeschuldigingstelling te Brussel vast dat de onderzoeksrechter een verzoek tot inzage en afschrift van in een strafdossier verwerkte persoonsgegevens ten onrechte heeft behandeld als een verzoek op grond van artikel 61ter Sv. in plaats van artikel 61ter/1 Sv., en maakt zij de bestreden beschikking om die reden ongedaan.

Opnieuw rechtsprekend beoordeelt zij het verzoek als een verzoek in de zin van artikel 61ter/1 Sv. Zij gaat na of het verzoekschrift met redenen is omkleed en vermeldt dat de verzoeker het betrokken recht wil uitoefenen, en verklaart het ontvankelijk. Vervolgens brengt zij zowel de weigeringsgronden van artikel 61ter, § 3 Sv. als die van artikel 61ter/1, derde lid Sv. In herinnering en wijst zij het verzoek af omdat de verzoeker geen rechtmatige beweegredenen aantoot om inzage te krijgen in de in het strafdossier verwerkte persoonsgegevens.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

- Nihil

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

Hoge Raad 14 april 2026 (24/02527), www.uitspraken.rechtspraak.nl

Hyperlink: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2026:650>

Trefwoorden: Richtlijn 2014/41/EU – EncroChat

Samenvatting: Medeplegen voorbereidingshandelingen m.b.t. invoer van harddrugs (art. 10a.1.2 Opiumwet) en medeplegen gewoontewitwassen van geldbedragen (art. 420ter.1 jo. 420bis.1.b Sr).

1. Betekenis van EncroChat-uitspraak van HvJ EU voor toetsingskader dat is uiteengezet in HR:2023:913 over gebruik van resultaten van in buitenland verricht onderzoek voor bewijs.

De Hoge Raad besteedt aandacht aan (i) uitvaardiging van Europees onderzoeksbevel, (ii) art. 31.1 Richtlijn 2014/41/EU, (iii) beoordeling van rechtmatigheid van het door EOB verkregen bewijsmateriaal en toepassing van art. 359a Sv, en (iv) prejudiciële vraag van Cour de cassation.

2. Afwijzing van verzoeken tot voegen van stukken en horen van getuigen met het oog op toetsing van inzet van interceptietool door Frankrijk.

Richtlijn 2014/41/EU brengt met zich mee dat Franse autoriteiten interceptie van mede zich in Nederland bevindende EncroChat-toestellen vooraf hadden moeten melden aan Nederlandse autoriteiten en dat, nu dit is uitgebleven, de verdediging in de gelegenheid had moeten worden gesteld om onderzoek te (doen) verrichten naar de rechtmatigheid van die interceptie.

Gelet op artikel 3 Richtlijn 2014/41/EU wordt voor het verkrijgen van bewijs en uitwisseling en overdracht daarvan tussen 2 lidstaten die een gemeenschappelijk onderzoeksteam vormen, niet door Richtlijn 2014/41/EU beheerst. Genoemde uitspraak van HvJ EU leidt niet

tot een ander resultaat, en ook anderszins heeft zich geen grond voorgedaan op grond waarvan moet worden geoordeeld dat bij werken met een gemeenschappelijk onderzoeksteam, de notificatieverplichting is geschonden i.v.m. interceptie van zich in Nederland bevindende (telefoon)toestellen.

De afwijzing door hof van verzoeken, waarin besloten ligt dat door verdediging verzocht onderzoek in redelijkheid niet van belang is voor enige in de strafzaak te nemen beslissing, getuigt niet van onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- Nihil

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- Nihil

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- Nihil

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- BOONE, R., "Van Napoleontisch fundament naar moderne straf ladder: uitkijken naar het nieuwe strafwetboek [Interview met Jeroen De Herdt en Joëlle Rozie]", *Juristenkrant* 2026, afl. 527, 8-9.
- DE HERDT, J., "Uitstel inwerkingtreding nieuw Strafwetboek en aanpassing van andere wetgeving. Een reddingsboei in de tsunami aan strafwetswijzigingen", *RW* 2025-2026, afl. 36, p. 1442-1446.
- DEJEMEPPE, B., « La confiscation du patrimoine immobilier d'une organisation criminelle », *JT* 2026, afl. 20, 374.
- HOET, P., "De vervangende of beter ondersteunende straf", *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 191-192.

- KUTY, F., « Plaidoyer pour un aggiornamento des règles de droit transitoire en matière pénale », *JLMB* 2026, afl. 18, 752-776.
- OTHMER, N., “Van artikel 7 Sw. 1867 naar artikel 27 Sw. 2024: de eerste cassatierechtspraak inzake de doelstellingen van de straf in het overgangsrecht tussen oud en nieuw strafrecht”, *NC* 2026, afl. 3, 224-231.

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- CAREEL, S., “De strafrechtelijke gevolgen van de vijfde fiscale regularisatieronde (‘EBAquinquies’)", *NC* 2026, afl. 3, p. 155-189.
- CONINGS, C., “De dataretentieplicht: een poging tot (voorlopige) synthese”, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 151-186.
- DE METS, J., “Leeftijdsregeling nieuwe seksueel strafrecht is discriminerend”, *NjW* 2026, afl. 543, 445-446. (noot bij GwH 17 juli 2025 (112/2025))
- ROYER, S., “Hoe (toekomst)bestendig is het nieuwe strafwetboek in tijden van artificiële intelligentie?”, *Juristenkrant* 2026, afl. 530, 13.
- THIRIAR, P., “Wat de rechtbank werkelijk veroordeelde in de zaak-Van Langenhove”, *Juristenkrant* 2026, afl. 531, 12.
- VANHEERENTALS, L., “Correctionele rechtbank Mechelen veroordeelt man tot één jaar voor racisme tegen huishoudhulp”, *Juristenkrant* 2026, afl. 527, 5.
- VERNIERS, E., “Ritueel slachten en dierenwelzijn: bevestiging van een precair evenwicht”, *Juristenkrant* 2026, afl. 528, 5. (noot bij GwH 16 april 2026 (47/2026))

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- ARNOU, L., “Overzicht van recente rechtspraak over de ‘omstandigheden’ om een vraag tot taalverwijzing (al of niet) af te wijzen”, *NC* 2026, afl. 3, 202-204.
- DAENINCK, P., “Een verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling in tweede aanleg vereist een ontvankelijk hoger beroep”, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 205-206.
- DAENINCK, P., “Het ongedaan verzet als sanctie bij een nieuw verstek op verzet: een logische maar soms ook te strenge sanctie?”, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 198-200.
- DE METS, J., “Interview kan onpartijdigheid rechter in gedrang brengen”, *Juristenkrant* 2026, afl. 529, 1. (noot bij Cass. 27 maart 2026 (C.26.0077.F))
- DE METS, J., “Cassatie: vorderingen van onderzoeksrechters moeten worden uitgevoerd”, *Juristenkrant* 2026, afl. 530, 3. (noot bij Cass. 4 maart 2026 (P.25.1568.F))
- KUTY, F., « La requalification de la prévention en cas de modification législative », *JLMB* 2026, afl. 18, 778-784.
- ROYER, S., “Hof van beroep erkent onwettig politieoptreden als verweermiddel beklagden”, *Juristenkrant* 2026, afl. 528, 3-4. (noot bij HvB Brussel 24 juni 2025, nr. C/1135/2025, onuitg.; HvB Brussel 5 februari 2026, nr. C/229/2026, onuitg)
- VANDAMME, M., VERHENNEMAN, G., “Geldboete voor nonchalant AI-gebruik door advocaat”, *NjW* 2026, afl. 544, 490.
- VAN DER HAEGEN, M., “De schriftelijke vordering tot verbeurdverklaring van vermogensvoordelen vandaag en morgen”, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 196-197.

- VERSWEYVELD, M., “Wanneer strafprocesrecht en gegevensbeschermingsrecht botsen: artikel 61ter/1 Sv. als seismograaf van een normatief spanningsveld”, *T.Strafr.* 2026, afl. 3, 219-225.

E. Gemengde of andere bijdragen

- DE BUS, S., “Toepassing van de uithandengeving: een blijvend moeilijke afweging”, *TJK* 2026, afl. 2, 241-248.
- MAUS, M., “Artikel 444 WIB92 en de retroactiviteit van de mildere strafwet”, *TGR-TWVR* 2026, afl. 1, 64-66.
- TEUWENS, C., “Tot hier en niet verder: Cassatie beboet kennelijk ongegrond wrakingsverzoek”, *Juristenkrant* 2026, afl. 529, 12-13. (noot bij Cass. 14 april 2026 (P.26.0362.N); Cass. 21 april 2026 (P.26.0437.N))

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- Nihil

3.5. Varia

- DE WIT, J., “Neurowetenschapper pleit voor quarantaine als alternatief 'strafmodel' ”, *Juristenkrant* 2026, afl. 529, 6-7.
- BOONE, R., “ 'Het nieuwe strafwetboek zal de overbevolking niet verminderen' [Interview met Benjamin De Mesel]”, *Juristenkrant* 2026, afl. 530, 15.
- BOONE, R., “Neurodiversiteit in het strafrecht: de casus van verdachten en gedetineerden met autisme [Interview met Leen De Roo, Ione Geerts en Catherine Van de Heyning]”, *Juristenkrant* 2026, afl. 531, 8-9.
- VAN BELLEGHEM, A., VERDOODT, V., “Recht in beeld: filmen in de rechtspleging”, *RW* 2025-2026, afl. 37, p. 1482-1497.
- VANDAMME, M., “AI-slop in juridische procedures”, *NjW* 2026, afl. 542, 409.
- VANHEERENTALS, L., “Documentaire klaagt gebrek aan adequate zorg aan voor zorgbehoevende ouderen in Belgische gevangenissen”, *Juristenkrant* 2026, afl. 528, 11.